

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOŁOBRZEG NA LATA 2026-2035

Opracowanie:

Urząd Gminy Kołobrzeg

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju
oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035 opracowano w oparciu o materiały źródłowe Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych, a także Głównego Urzędu Statystycznego. Strategia zawiera najaktualniejsze dostępne dane na moment opracowania dokumentu, tj. według stanu na 31 grudnia 2023 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
1. STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY KOŁOBRZEG	8
1.1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	8
1.2. Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej.....	12
1.3. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej.....	15
1.4. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	17
1.5. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych.....	21
1.6. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej	26
2. STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY KOŁOBRZEG	31
2.1. Misja i wizja.....	31
2.2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, klimatyczno- środowiskowym, gospodarczym i społecznym.....	33
2.3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kołobrzeg.....	51
2.4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie.....	56
2.5. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	82
2.6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych.....	87
2.7. Ramy finansowe i źródła finansowania.....	88
2.8. Podsumowanie Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035	90
Spis rycin	93
Spis tabel	93
ZAŁĄCZNIKI	94
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Kołobrzeg	95
Załącznik 2: Kwestionariusz ankiety.....	178
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	186

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2035 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych. Umożliwia również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne i środki finansowe, oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych. Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznym obowiązującym w Gminie Kołobrzeg, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią rozwoju województwa zachodniopomorskiego do 2030 roku oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Niniejsza Strategia Rozwoju Gminy będzie również wyznaczała ramy dla planów i programów powstających w Gminie w trakcie jej obowiązywania.

Prace nad Strategią rozpoczęto w lutym 2025 roku, kiedy to Wójt Gminy Kołobrzeg podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Kolejnym krokiem było podjęcie uchwały nr X/87/2025 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035, w tym trybu konsultacji. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej Gminy, którą poszerzono podczas badania ankietowego wśród mieszkańców. Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej pozwoliła na zdefiniowanie obszarów problemowych i najważniejszych wyzwań w zakresie tych sfer, a także silnych stron jednostki i jej szans. Informacje pogłębiono podczas warsztatu strategicznego, w którym udział wzięli przedstawiciele Urzędu Gminy, mieszkańcy oraz władze Gminy. Podczas warsztatu opracowano również misję i wizję Gminy, a także założenia do celów i kierunków działań, których realizacja wpłynie na urzeczywistnienie określonej na 2035 rok wizji. Ustalenia oraz rekomendacje w zakresie prowadzenia gminnej polityki przestrzennej omówiono i zdefiniowano na wywiadzie pogłębionym w obszarze planowania przestrzennego, w którym wzięły udział osoby odpowiedzialne za inwestycje, gospodarkę przestrzenną oraz ochronę środowiska w Gminie Kołobrzeg. W czerwcu 2025 roku przygotowano projekt Strategii, a następnie został on poddany konsultacjom społecznym oraz przedłożony Zarządowi Województwa Zachodniopomorskiego do opiniowania.

Ważnym elementem prac nad Strategią była partycypacja społeczna. Analiza wyników ankiet wypełnionych przez mieszkańców jest istotnym i integralnym elementem diagnozy strategicznej, a część programową, zawierającą cele i kierunki działań, współtworzyli uczestnicy warsztatu strategicznego. Projekt Strategii przed przyjęciem został poddany konsultacjom społecznym, aby zweryfikować jego zapisy z oczekiwaniami mieszkańców.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Strategię sporządzono

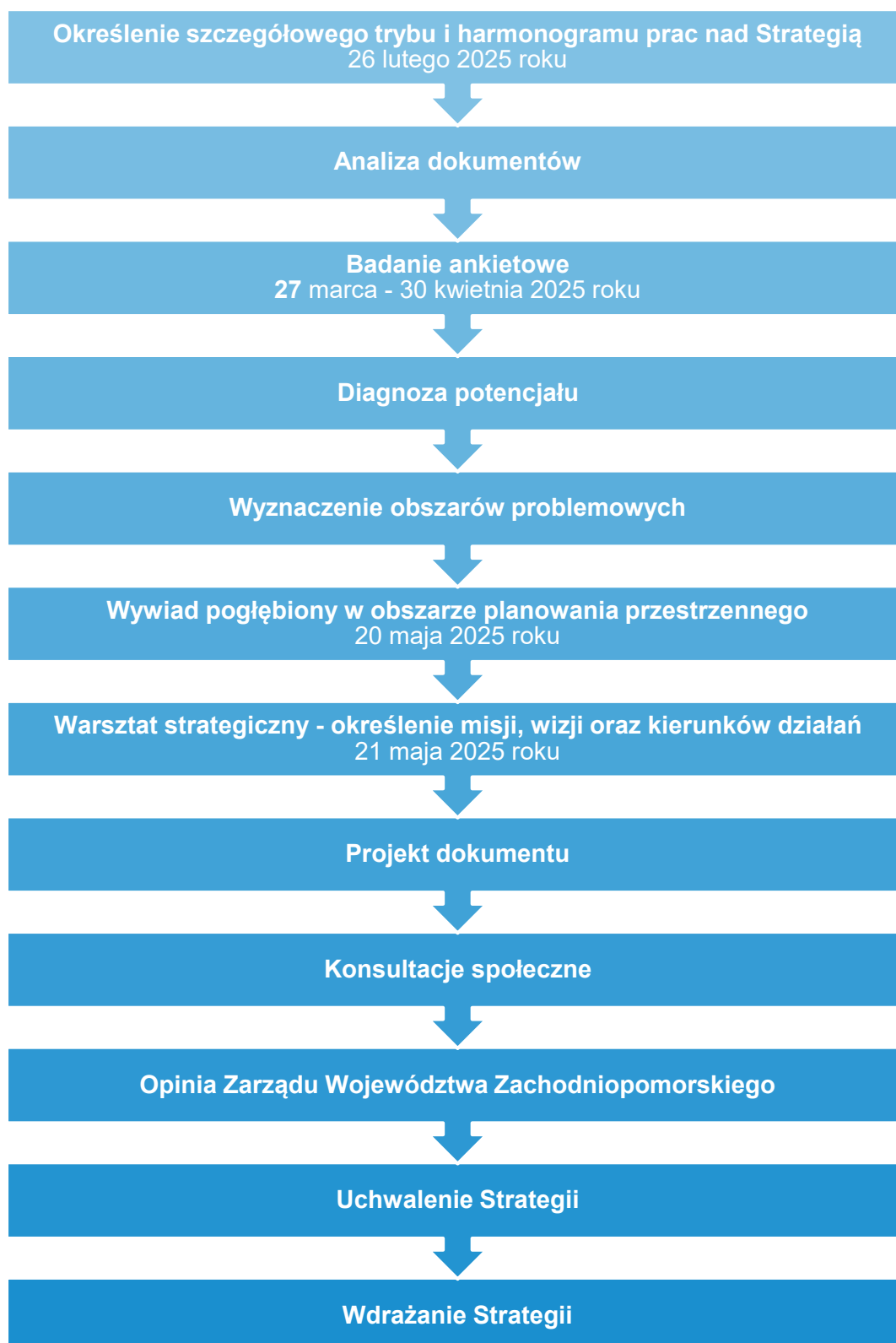
z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940), ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 198), w tym zmian wprowadzonych ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020 poz. 1378, Dz. U. 2022 poz. 1079, Dz. U. 2024 poz. 862), oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907, 1940, z 2025 r. poz. 680), w tym zmian wprowadzonych ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1688). Zgodnie z treścią ww. ustaw Strategia zawiera wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy. Pogłębiona diagnoza stanowi natomiast Załącznik nr 1 do niniejszej Strategii.

Urząd Gminy Kołobrzeg podczas prac wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

- Irma Kuznetsova – kierownik zespołu,
- Bartosz Pluciński – koordynator projektu,
- Tomasz Michałowicz – recenzent,
- Iwona Nowacka,
- Marcin Najewski.

Poszczególne etapy procesu opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035 przedstawiono na rycinie 1.

Ryc. 1. Etapy prac nad Strategią Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035

Źródło: opracowanie własne.

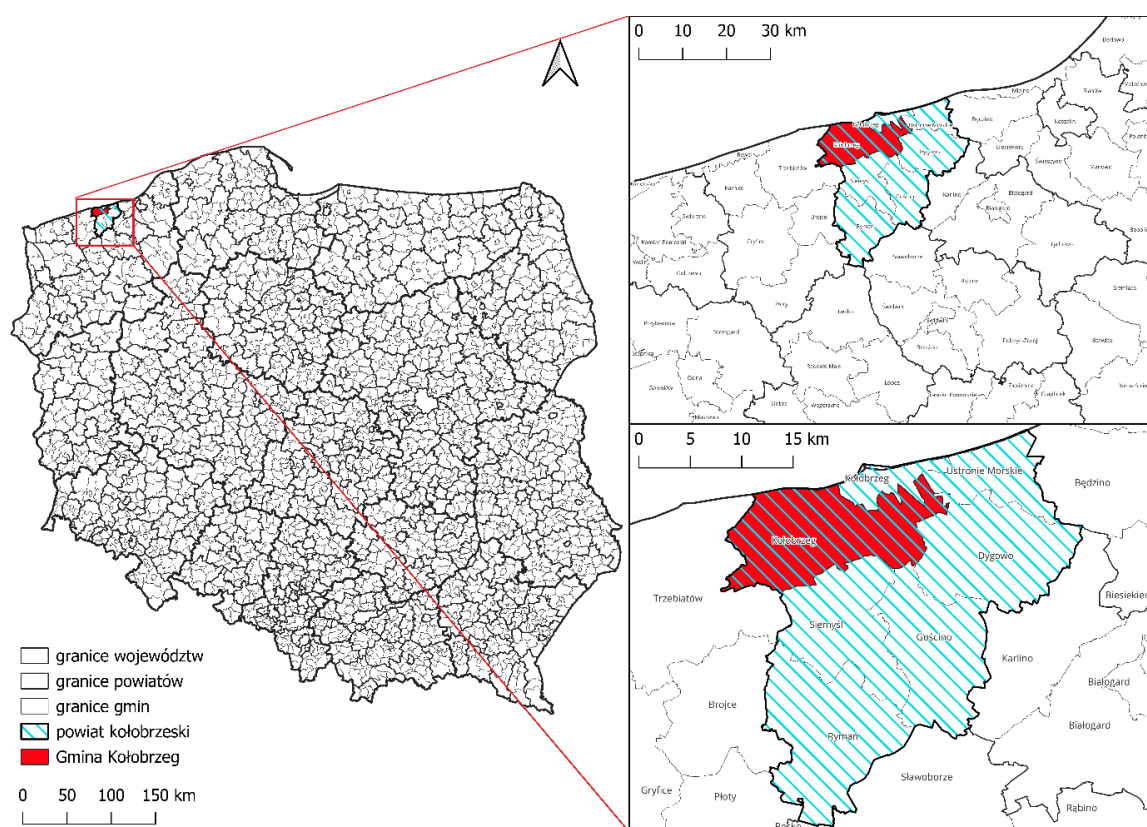
CZĘŚĆ I
STAN I WYZWANIA ROZWOJU
GMINY KOŁOBRZEG

W celu wyznaczenia kierunków rozwoju Gminy Kołobrzeg sporządzono diagnozę jej sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu. Na bazie diagnozy, warsztatu strategicznego oraz wywiadu dotyczącego planowania przestrzennego z pracownikami Urzędu Gminy zidentyfikowano kluczowe potencjały rozwojowe oraz problemy dotyczące Gminy i jej najbliższego otoczenia. Przedstawione w rozdziale pierwszym wnioski w sferach przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej stanowiły fundament do przeprowadzenia analizy SWOT, a następnie ustalenia celów strategicznych i kierunków działań zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszej Strategii.

1.1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

- Gmina Kołobrzeg to gmina wiejska powiatu kołobrzeskiego, położona w północnej części województwa zachodniopomorskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie Morza Bałtyckiego, będąca tzw. gminą obwarzankową, czyli mającą siedzibę poza swoim terenem – w mieście Kołobrzeg. Powierzchnia Gminy wynosi 142,6 km², z czego użytki rolne stanowią 64%, a lasy – 12%. Gmina podzielona jest na 21 sołectw.

Ryc. 2 Położenie Gminy Kołobrzeg

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK.

- Zgodnie z klasyfikacją funkcjonalną Śleszyńskiego i Komornickiego, Gmina Kołobrzeg należy do gmin o rozwiniętych funkcjach pozarolniczych, co wynika przede wszystkim z pełnionych funkcji turystycznych i rekreacyjnych.
- Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć drogową. Znajdują się tu drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne i wewnętrzne (w tym S6, DW102, DW162 i DW163). Istniejąca infrastruktura drogowa umożliwia dotarcie samochodem w ciągu 30 minut z Urzędu Gminy Kołobrzeg (położonego poza obszarem Gminy, w mieście Kołobrzeg) m.in. do: Koszalina, Trzebiatowa, Karlina, Gościna czy Mielna. Do najistotniejszych i najpilniejszych inwestycji do wykonania w zakresie dróg oraz infrastruktury okołodrogowej w Gminie zalicza się m.in.: budowę centrów przesiadkowych, rozszerzanie oraz połączenie sieci ścieżek rowerowych na terenie Gminy, wymianę oświetlenia drogowego na energooszczędne wraz z inteligentnym sterowaniem, stworzenie spójnej, jednolitej infrastruktury przy drogach, budowę i rozbudowę sieci dróg gminnych.
- W Gminie funkcjonują cztery przystanki kolejowe: Stary Borek, Głowaczewo, Karcino i Stramnica. Dzięki temu mieszkańcy tych miejscowości nieposiadający prywatnego samochodu mogą z przesiadką dojechać do największych miast w Polsce.
- Gmina Kołobrzeg organizuje transport zbiorowy na podstawie porozumienia międzygminnego zawartego w 2015 roku. Na jego mocy, organizatorem publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Kołobrzeg jest gmina miejska Kołobrzeg, a operatorem Komunikacja Miejska w Kołobrzegu Sp. z o.o. Usługi te są jednak dostępne tylko na części obszaru Gminy, co ogranicza mobilność mieszkańców. Aby uzupełnić ofertę transportu publicznego, Gmina współpracuje z prywatnymi przewoźnikami. Przykładem jest umowa z firmą USŁUGI PRZEWOZOWE „KAMI”. Dodatkowo, na terenie Gminy działają przewoźnicy tacy jak FlixBus Polska i Express BUS, co zapewnia mieszkańcom i turystom różnorodne opcje przemieszczania się. Mieszkańcy Gminy mają zatem możliwość korzystania zarówno z indywidualnych środków transportu, jak i z transportu zbiorowego. Należy jednak zauważyć, że nie wszystkie miejscowości są równie dobrze obsługiwane przez transport publiczny, co stwarza wyzwania w zakresie dostępności. W związku z tym, dalszy rozwój transportu publicznego jest postrzegany jako jeden z priorytetów rozwoju Gminy.
- Pokrycie dostępem do Internetu szerokopasmowego na koniec 2025 roku wyniosło 85%. Przewiduje się, że do końca 2026 roku pokrycie Internetem wzrośnie do 90%, co wpłynie na dalszy rozwój cyfrowy Gminy i jej mieszkańców.
- W treści Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (PZPWZ) Gmina Kołobrzeg została zaliczona do Obszaru Funkcjonalnego Strefy Przybrzeżnej (OF SP) jako obszaru szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej oraz do Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego (KKB OF) jako miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka regionalnego wraz ze strefą dalszego oddziaływania. Zgodnie z treścią SRWZ KKB OF to obszar z atrakcyjnymi terenami inwestycyjnymi dla lokalizacji nowych przedsiębiorstw oraz przetwórstwem przemysłowym skoncentrowanym głównie w strefach aktywności gospodarczej. Zaznaczono również, że jest to obszar z potencjałem rozwoju gospodarki morskiej.
- Sieć osadniczą Gminy tworzą 32 miejscowości (łącznie się w 21 sołectw), wśród których wyróżniają się Dźwirzyno i Grzybowo jako miejscowości rozwijające się w oparciu o turystykę, ze względu na swoje położenie przy linii brzegowej Morza

Bałtyckiego. W strukturze osadniczej Gminy wyróżnić należy również Niekanin oraz Zieleniewo, w których intensywnie rozwija się zabudowa jednorodzinna z powodu bliskiego położenia względem miasta Kołobrzeg.

- Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy i wyznaczającym kierunki rozwoju jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Tekst jednolity Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kołobrzeg stanowi załącznik nr 1 do Uchwały NR XXI/217/2020 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 października 2020 r. Należy jednak zaznaczyć, że w wyniku reformy planowania przestrzennego Gmina zobowiązana jest do opracowania do czerwca 2026 roku planu ogólnego – dokumentu, który zastąpi jej dotychczasowe Studium. 22 grudnia 2023 r. Rada Gminy Kołobrzeg podjęła uchwałę nr LXII/512/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kołobrzeg.
- W Gminie obowiązują 35 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP), obejmujących 99,9% jej powierzchni. Taki wysoki poziom pokrycia planami miejscowymi eliminuje konieczność wydawania decyzji o warunkach zabudowy, co znacząco usprawnia i systematyzuje politykę przestrzenną. Pokrycie MPZP pozwala na skuteczne kontrolowanie rozwoju i inwestycji, chroni przed niekontrolowanym rozproszaniem zabudowy, a także umożliwia efektywne zarządzanie przestrzenią, uwzględniając zarówno potrzeby mieszkańców, jak i ochronę środowiska.
- Dominującą kategorią pozwoleń i zgłoszeń były nowe budynki mieszkalne, które stanowiły średnio 72,3% wszystkich wydanych decyzji. Można zatem stwierdzić, że Gmina Kołobrzeg wyróżnia się dużą atrakcyjnością osiedleńczą, co jest efektem m.in. jej położenia w pobliżu miasta Kołobrzeg, a także atrakcyjnych przyrodniczo i turystycznie terenów. Te walory przyciągają inwestorów, szczególnie w zakresie budowy obiektów letniskowych, co wpływa na dynamiczny rozwój budownictwa w tym regionie.
- Na terenie Gminy widoczny jest chaos reklamowy wynikający z braku uchwały krajobrazowej, co obniża estetykę przestrzeni, zwłaszcza w miejscowościach turystycznych. Przyjęcie takiej uchwały pozwoliłoby uporządkować przestrzeń publiczną i poprawić wizerunek Gminy jako miejsca atrakcyjnego do życia i wypoczynku.
- Gmina posiada bogate dziedzictwo historyczne, którego elementami są zabytki, miejsca pamięci narodowej oraz inne obiekty o dużej wartości historycznej i turystycznej. Do wojewódzkiego rejestru zabytków wpisane są obiekty w Budzistowie, Drzonowie, Karcinie, Kądzielnie, Korzystnie, Nowogardku i Sarbii.
- Gmina Kołobrzeg to teren o wyjątkowych walorach turystycznych, szczególnie w jej północnej części, gdzie rozciągają się malownicze nadmorskie miejscowości takie jak Grzybowo, Dźwirzyno czy położone bliżej Kołobrzegu Zieleniewo, Niekanin i Korzystno. Bliskość Morza Bałtyckiego, czyste plaże, liczne trasy piesze i rowerowe oraz dobrze rozwinięta infrastruktura turystyczna sprawiają, że obszar ten co roku przyciąga tysiące turystów z Polski i zagranicy. Baza noclegowa Gminy Kołobrzeg jest bardzo zróżnicowana, oferując szeroki wybór miejsc do wypoczynku. W Gminie funkcjonuje wiele ośrodków wypoczynkowych, gospodarstw agroturystycznych oraz nowoczesnych apartamentów w pobliżu plaży. Dla osób ceniących wyższy komfort dostępne są hotele i domki letniskowe, często z bezpośrednim dostępem do morza i bogatą ofertą rekreacyjną. Gmina Kołobrzeg może pochwalić się także bogatą ofertą

gastronomiczną. Wśród lokalnych restauracji znajdują się zarówno te serwujące tradycyjne dania rybne i polską kuchnię, jak i punkty oferujące szybkie przekąski typu fast food.

- Gmina aktywnie wspiera lokalnych producentów i rolników, promując zdrową i regionalną żywność, co znajduje swoje odzwierciedlenie w licznych festynach oraz jarmarkach kulinarnych. Na turystów czeka także wiele atrakcji. W sezonie letnim dużą popularnością cieszą się kąpieliska w Grzybowie i Dźwirzynie, przystań jachtowa nad Jeziorem Resko Przymorskie oraz malownicze szlaki rowerowe. Rodziny z dziećmi chętnie odwiedzają park rozrywki Dzikie Zachód w Zieleniewie, gdzie można przeżyć przygodę w stylu westernu. Miłośnicy historii mają okazję zwiedzić lokalne miejsca pamięci i zabytkowe kościoły, a także uczestniczyć w wydarzeniach nawiązujących do tradycji regionu.
- Gmina Kołobrzeg to także miejsce pełne życia kulturalnego i sportowego, zwłaszcza w sezonie letnim. W tym okresie odbywają się liczne imprezy, które przyciągają turystów i mieszkańców. Do najważniejszych wydarzeń należy Festiwal Zupy Grzybowej, który odbywa się w Grzybowie i przyciąga smakoszy oraz miłośników tradycyjnych potraw. Kolejnym wyjątkowym wydarzeniem jest Festiwal Wczesnośredniowieczny „Budzistowo – dawny Kołobrzeg”, który przenosi uczestników w czasy średniowiecza, oferując pokazy rycerskie i tradycyjnego rzemiosła. Wielką popularnością cieszy się także Festiwal Kultury Polsko-Ukraińskiej, promujący integrację i wymianę kulturową, a także Wigilia Gminna, łącząca mieszkańców różnych pokoleń w radosnym świętowaniu. Gmina organizuje również takie wydarzenia jak Festiwal Strażacki w Korzystnie, Otwarcie Lata w Dźwirzynie oraz Święto Mleka w Bogusławcu, które na stałe wpisały się w kalendarz lokalnych imprez. Gmina Kołobrzeg to rozwijający się ośrodek o profilu turystycznym, charakteryzujący się połączeniem funkcji wypoczynkowych z zachowaniem elementów lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Obszar ten wyróżnia się zróżnicowanym krajobrazem oraz stale rozwijaną infrastrukturą wspierającą sektor turystyki.
- Na terenie Gminy wyznaczono cztery atrakcyjne szlaki rowerowe o łącznej długości 144 km – sprzyjające turystyce aktywnej i krajoznawczej. Każdy ze szlaków wyróżnia się odmiennym charakterem krajobrazowym i tematycznym. W tym kontekście warto wyróżnić Szlak Ku Słońcu o długości 36 km, prowadzący z Grzybowa przez Karcino, Sarbię, Drzonowo, Nowogardek i Stary Borek. Trasa ta łączy elementy przyrodnicze i historyczne, biegnąc zarówno asfaltowymi drogami, jak i bardziej kameralnymi, leśnymi odcinkami. Pozwala odkryć mniej znane, ale niezwykle urokliwe zakątki Gminy, prezentując lokalną kulturę i krajobraz.

Podsumowanie i rekomendacje:

Jednym z kluczowych kierunków działań powinna być kontynuacja ochrony ładu przestrzennego, zwłaszcza w dynamicznie rozwijających się miejscowościach graniczących z miastem Kołobrzeg, takich jak Niekanin czy Zieleniewo. Należy jednocześnie wspierać rozwój osiedleńczy tam, gdzie jest to zgodne z planami i infrastrukturą, aby zaspokajać potrzeby mieszkańców i nowych osadników.

Ważnym zadaniem pozostaje dalsze rozwijanie i integrowanie infrastruktury transportowej, w tym budowa i modernizacja dróg gminnych, rozbudowa spójnej sieci ścieżek rowerowych oraz tworzenie centrów przesiadkowych. Działania te wzmocnią wewnętrzną spójność Gminy,

poprawią dostępność komunikacyjną oraz zwiększą atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i turystów oraz inwestorów.

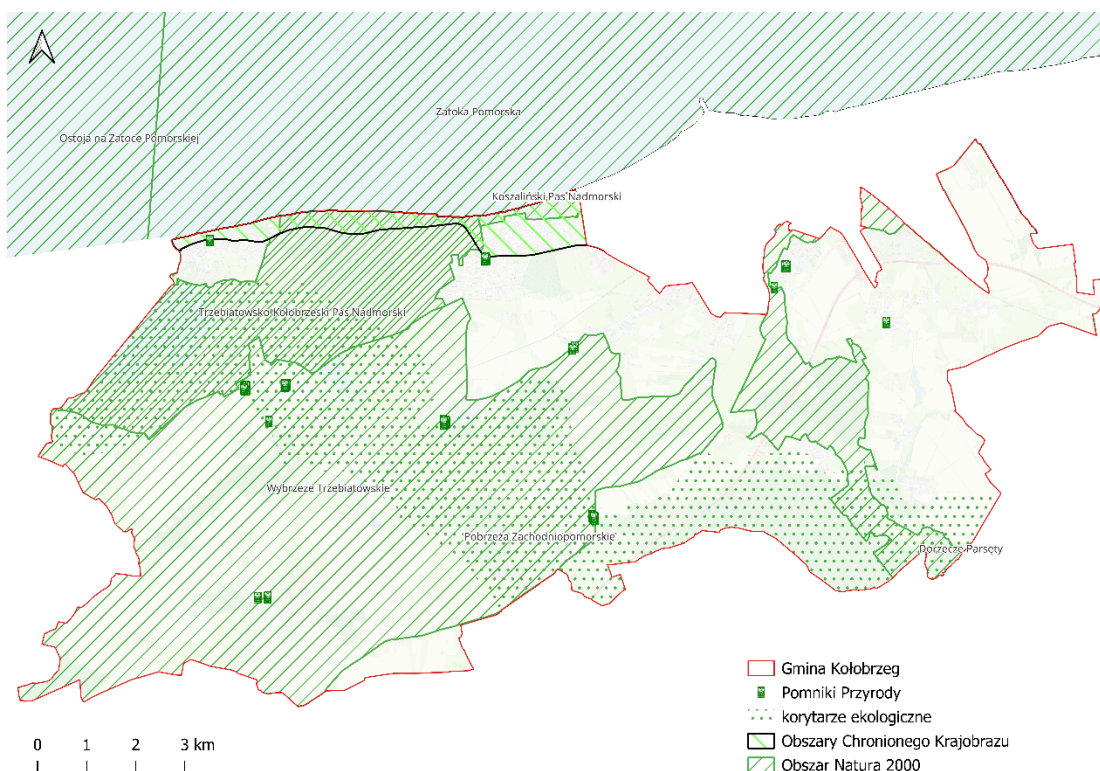
W kontekście polityki przestrzennej istotne będzie kontynuowanie przygotowania planu ogólnego gminy, który zastąpi dotychczasowe studium, oraz utrzymywanie wysokiego poziomu pokrycia MPZP. Pozwoli to skutecznie kontrolować kierunki rozwoju, chronić wartościowe tereny przyrodnicze i krajobrazowe, a jednocześnie umożliwić wykorzystanie terenów inwestycyjnych, w tym położonych w pobliżu drogi S6, które mogą stać się impulsem do rozwoju gospodarczego poza sektorem turystyki.

Gmina powinna dążyć do harmonijnego łączenia funkcji turystycznych z tworzeniem przestrzeni przyjaznych do zamieszkania i inwestowania, dbając o wysoką jakość przestrzeni publicznych i ochronę dziedzictwa kulturowego.

1.2. Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej

- Krajobraz Gminy Kołobrzeg charakteryzuje się dużą różnorodnością ukształtowania terenu i bogactwem elementów naturalnych, wynikających z jej położenia na Wybrzeżu Trzebiatowskim oraz na równinach Gryfickiej i Białogardzkiej, nad Morzem Bałtyckim. Obszar ten został ukształtowany przez działalność lądolodu i wód roztopowych podczas zlodowaceń. W dolinach rzek, takich jak Błotnica i Dębosznicza, znajdują się torfowiska i podmokłe łąki. Gmina ma wyraźnie wiejski charakter, z luźną, ale uporządkowaną zabudową osadniczą. Znaczną część powierzchni zajmują grunty rolne i tereny leśne, przez które przepływa rzeka Parsęta – popularna trasa spływów kajakowych. W zachodniej części Gminy położone jest jezioro Resko Przymorskie – największy zbiornik wodny w okolicy.
- Całość terenu Gminy Kołobrzeg położona jest w dorzeczu Odry. Północną część Gminy stanowi brzeg, wraz z częścią przybrzeżną Morza Bałtyckiego. Rzeki przyujściowe (w tym przepływająca przez Gminę Parsęta) poddawane są wpływom wód morskich. Podobna sytuacja występuje na największym w Gminie jeziorze – Resku Przymorskim. Pozostałymi występującymi na tym obszarze większymi zbiornikami wód stojących są stawy obsługujące gospodarstwa rolne czy też służące hodowli.
- Na terenie Gminy Kołobrzeg występują obszary o niskim, średnim i wysokim zagrożeniu powodziowym, które koncentrują się wzdłuż rzeki Parsęty oraz Błotnicy, wpływających do Gminy od strony południowej. Zagrożenie powodziowe występuje także w rejonie jeziora Resko Przymorskie, a dodatkowo spotęgowane jest przez ryzyko powodziowe związane z Morzem Bałtyckim. Bliskie sąsiedztwo zabudowy z obszarami narażonymi na zalanie stanowi istotne zagrożenie dla mieszkańców, szczególnie w okresach wezbrań.
- Obecność rzek, takich jak Parsęta, Błotnica i Dębosznicza, a także pobliskiego jeziora Resko Przymorskie, sprzyja występowaniu wielu gatunków ptaków wodnych i błotnych, w tym kaczek, czapli, mew oraz gęsi. Szczególnie istotne w tym kontekście są stawy niedaleko Głowaczewa, które mają duży potencjał do wykorzystania w zakresie turystyki ornitologicznej. Obszar ten ma duże znaczenie, zwłaszcza w okresach przelotów, gdy staje się miejscem odpoczynku dla ptaków migrujących. Bliskość Morza Bałtyckiego dodatkowo wpływa na obecność gatunków związanych ze środowiskiem morskim, takich jak rybitwy czy kormorany.

- Zgodnie z badaniami jakości powietrza Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) w strefie zachodniopomorskiej, do której należy m.in. Gmina Kołobrzeg, w 2023 roku stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu (O_3). Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza na terenie Gminy są emisje pochodzące z transportu drogowego, szczególnie w sezonie letnim, kiedy ruch turystyczny znacznie wzrasta, oraz lokalne źródła grzewcze, zwłaszcza w sezonie zimowym. Pomimo nadmorskiego położenia, które sprzyja przewietrzaniu, jakość powietrza w okresie grzewczym ulega pogorszeniu z powodu spalania paliw stałych w indywidualnych systemach ogrzewania. Na terenie Gminy nie ma stacji monitoringu jakości powietrza należącej do GIOŚ. Zainstalowane są tu jednak cztery gminne czujniki na bieżąco monitorujące jakość powietrza, zlokalizowane w Dźwirzynie, Grzybowie, Budzistowie i Drzonowie.
- Gmina Kołobrzeg stanowi obszar występowania cennych surowców. Na jej terenie udokumentowano 23 złoża kopalin, wśród których znajdują się głównie piaski i żwiry, a ponadto surowce ilaste ceramiki budowlanej oraz torfy. Dodatkowo, w Gminie znajdują się obszary, na których wydane są koncesje na poszukiwanie i rozpoznanie złóż kopalin. Koncesja została wydana dla grupy kapitałowej Orlen S.A. i dotyczy złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. Na terenie Gminy Kołobrzeg występują również złoża wód leczniczych.
- Znaczna część obszaru Gminy objęta jest formami ochrony przyrody. Znajdują się tu obszar chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, rezerwat przyrody oraz pomniki przyrody, co wskazuje na dużą atrakcyjność środowiska przyrodniczego.

Ryc. 3 Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Kołobrzeg

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody.

- Gmina Kołobrzeg aktywnie angażuje się w edukację ekologiczną, organizując dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych przedstawienia dotyczące ochrony

przyrody oraz prawidłowego postępowania z odpadami. Ponadto, regularnie przygotowuje i dystrybuje wśród mieszkańców ulotki i plakaty, które promują zasady segregacji odpadów komunalnych oraz działania zapobiegające ich powstawaniu, wspierając tym samym lokalną społeczność w trosce o środowisko.

- Gmina posiada bardzo dobre warunki dla rozwoju instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE), w szczególności w ramach energetyki wiatrowej i słonecznej. Na obszarze Gminy funkcjonują już farmy wiatrowe i biogazownia. W dokumentach planistycznych wyznaczone zostały tereny przeznaczone pod farmy fotowoltaiczne (Nowogardek), gdzie planowany jest szczególnie rozwój OZE.
- W październiku 2025 Gmina przystąpiła do spółdzielni energetycznej pn. Spółdzielnia Energetyczna Samowystarczalności Energetycznej, w celu realizacji zadań w zakresie zaopatrzenia wspólnoty w energię poprzez wspólne wytwarzanie i wykorzystanie energii z odnawialnych źródeł w celu zaspokojenia potrzeb własnych Gminy i jej mieszkańców.
- Dostęp do sieci infrastruktury technicznej: wodociągowej (98,9% mieszkańców z dostępem), kanalizacyjnej (94,2%) i gazowej (93,8%) w Gminie w 2023 roku był lepszy niż średnio w gminach powiatu i województwa. Wysoki odsetek osób korzystających z wymienionej infrastruktury technicznej jest bardzo korzystny, ponieważ poza pozytywnym wpływem na jakość życia mieszkańców przyczynia się też do ochrony środowiska, w szczególności jakości wód gruntowych, gleby oraz powietrza.
- Władze Gminy podejmują dodatkowo działania na rzecz poprawy jakości powietrza i efektywności energetycznej, zachęcając mieszkańców do wymiany przestarzałych systemów grzewczych na nowoczesne, ekologiczne rozwiązania. W tym celu m. in. przypominają o możliwości skorzystania z programów dofinansowujących wymianę źródeł ciepła, takich jak program "Czyste Powietrze".
- Gmina Kołobrzeg stoi przed wyzwaniami w zakresie zarządzania odpadami, które dotyczą głównie kwestii edukacji oraz podnoszenia świadomości ekologicznej wśród mieszkańców. Spadek poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wskazuje na potrzebę dalszego rozwoju systemu gospodarowania odpadami. Należy wdrażać rozwiązania z zakresu gospodarki obiegu zamkniętego, które umożliwią minimalizację negatywnego wpływu działalności człowieka na cenne środowisko przyrodnicze. Należy również wspomnieć, że na skutek włączenia z początkiem 2025 roku części terenów Gminy do miasta Kołobrzeg, w Gminie formalnie nie ma już Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Należy zatem zmierzać do utworzenia na terenie Gminy Kołobrzeg własnego PSZOK, co pozwoli uniezależnić się od podmiotów zewnętrznych w tym zakresie.

Podsumowanie i rekomendacje:

Środowisko przyrodnicze Gminy Kołobrzeg jest jednym z jej największych atutów, stanowiąc o wysokiej jakości życia mieszkańców i atrakcyjności turystycznej. Różnorodny krajobraz, obecność rzek, jezior oraz bogata sieć obszarów chronionych wymagają działań zmierzających do harmonijnego łączenia rozwoju z ochroną zasobów naturalnych.

Jednym z istotnych kierunków działań powinno być dalsze wzmacnianie systemu ochrony przed powodziami, zwłaszcza w rejonach zagrożonych wzdłuż Parsęty, Błotnicy i jeziora Resko Przymorskie, z uwzględnieniem adaptacji przestrzeni do zmian klimatu. Warto rozwijać

turystykę przyrodniczą i ornitologiczną, wykorzystując potencjał lokalnych siedlisk i różnorodności gatunkowej.

Kontynuowanie rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE), w połączeniu z udziałem w inicjatywach energetycznych (np. klastrze energii), sprzyjać będzie wzmocnieniu lokalnej niezależności i poprawie jakości powietrza. Równolegle należy konsekwentnie rozwijać edukację ekologiczną oraz działania wspierające wymianę źródeł ciepła, co pozwoli ograniczyć emisję zanieczyszczeń, zwłaszcza w sezonie grzewczym.

Rozwój infrastruktury technicznej powinien być utrzymywany i uzupełniany, aby nadal wspierać ochronę środowiska i komfort mieszkańców. Ważnym aspektem pozostaje poprawa systemu gospodarowania odpadami oraz utworzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy, co zwiększy samodzielność w tym obszarze.

Działania Gminy powinny sprzyjać budowaniu zrównoważonego modelu rozwoju, który łączy rozwój turystyki, lokalnej gospodarki oraz ochronę unikalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

1.3. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

- W latach 2019–2023 liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o 277, osiągając 2400 – 16,2% wszystkich firm w powiecie (2. największy odsetek po Mieście Kołobrzeg). Zwiększenie liczby przedsiębiorstw w Gminie wskazuje na jej atrakcyjność oraz wzrost gospodarczy.
- Około 57% podmiotów gospodarczych mających siedzibę w Gminie działa w co najmniej jednej z trzech sekcji: I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (28,8%), G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (14,3%) i F – Budownictwo (14,1%). Wysoki udział podmiotów z sekcji I potwierdza turystyczny charakter Gminy.
- Wskazane jest rozwijanie nowych gałęzi gospodarki, takich jak usługi, nowoczesne przetwórstwo czy działalność przemysłowa. Atutem Gminy są niewykorzystane tereny inwestycyjne przy drodze S6, które w przeciwieństwie do miasta Kołobrzeg, oferują dostępną rezerwę przestrzenną dla nowych przedsięwzięć. Dwutorowy rozwój, który poza turystyką oprze się o inne sektory gospodarki, zwiększy odporność ekonomiczną, ograniczy skutki sezonowości i stworzy stabilne miejsca pracy dla mieszkańców.
- Centrum Handlowe Karuzela, zlokalizowane w Budzistowie, to jedno z największych centrów handlowych w okolicy, skupiające znane sieci handlowe i usługowe. Pełni ono istotną rolę w lokalnym handlu i zatrudnieniu.
- Dodatnia różnica między liczbą podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2019-2023 oraz wysoka liczba podmiotów w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców na tle średniej dla gmin powiatu i województwa wskazuje na silny i wciąż wzrastający poziom lokalnej przedsiębiorczości.
- Bezrobocie w Gminie utrzymuje się na niskim poziomie, ale jest wrażliwe na sezonowość, która dominuje w turystyce i gastronomii. Z tego względu występują trudności w zapewnieniu całorocznego, stabilnego zatrudnienia. W odpowiedzi na tę sytuację Gmina może podejmować działania sprzyjające rozwojowi turystyki całorocznej, m.in. poprzez wspieranie inicjatyw związanych z wellness & spa, turystyką medyczną czy organizacją wydarzeń poza sezonem letnim (które z jednej strony wpłyną na rozwój turystyki całorocznej, z drugiej wiązać się z nowymi miejscami pracy).

Możliwe jest również tworzenie całorocznych atrakcji (np. ogrody sensoryczne, ścieżki edukacyjne) oraz rozwój inkubatorów przedsiębiorczości i programów doradczych dla lokalnych firm, ukierunkowanych na zmianę profilu działalności. Wsparcie dla pracodawców oferujących zdalną pracę, a także aktywizacja zawodowa mieszkańców poza sezonem mogą dodatkowo ograniczyć skutki sezonowości zatrudnienia.

- Gleby występujące na terenie Gminy Kołobrzeg zalicza się do gleb o przeciętnej jakości rolniczej. Dominują tu małe, rozdrobnione gospodarstwa, co sprawia, że opłacalność produkcji rolnej jest niska. Ograniczone możliwości mechanizacji oraz trudności w efektywnym zarządzaniu przyczyniają się do spadku rentowności tradycyjnego rolnictwa. W ostatnich latach zauważa się także tendencję zanikania rolnictwa, ponieważ coraz więcej gruntów rolnych przekształcanych jest na cele mieszkaniowe. Zjawisko to wynika z rosnącej atrakcyjności terenów pod zabudowę, zwłaszcza w kontekście rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych, oraz z braku ekonomicznej opłacalności tradycyjnej produkcji rolnej. Proces ten wpływa nie tylko na strukturę użytkowania gruntów i charakter przestrzenny Gminy, ale także na sytuację zawodową mieszkańców wsi. Wobec malejących możliwości utrzymania się z rolnictwa, rolnicy coraz częściej zmuszeni są do przebranżowienia i poszukiwania zatrudnienia poza sektorem rolniczym, co stanowi istotne wyzwanie społeczne i gospodarcze dla całego obszaru.
- W latach 2019-2023 łączne dochody budżetowe Gminy zawsze przewyższały wydatki. Utrzymywana nadwyżka operacyjna zapewnia stabilność finansową Gminy, która w 2023 roku całkowicie spłaciła swoje zadłużenie.
- Analiza struktury dochodów Gminy pozwala stwierdzić, że jej samodzielność finansowa jest dosyć duża – dotacje i subwencje w latach 2019-2023 stanowiły jedynie ok. 1/3 wpływów jej budżetu.
- Największe dochody podatkowe Gminy w latach 2019-2023 związane były z podatkiem od nieruchomości, na co wpływ miały przede wszystkim obiekty hotelowe.
- W ostatnich latach Gmina przeprowadzała wiele inwestycji, przede wszystkim związanych z infrastrukturą drogową. Istotnym źródłem ich finansowania były fundusze zewnętrzne.
- Obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Kołobrzeg pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań, co potwierdza stabilną sytuację finansową.

Podsumowanie i rekomendacje:

Gmina Kołobrzeg charakteryzuje się rosnącą liczbą podmiotów gospodarczych oraz wysokim poziomem lokalnej przedsiębiorczości, co potwierdza jej atrakcyjność inwestycyjną i dynamiczny rozwój. Silnie rozwinięty sektor turystyki, oparty na bazie noclegowej, gastronomii i usługach towarzyszących, pozostaje głównym motorem lokalnej gospodarki, ale wiąże się z problemami m.in. w zakresie sezonowości zatrudnienia, okresowego zwiększenia ruchu czy natężenia wytwarzania odpadów komunalnych.

Jednym z ważnych kierunków rozwoju powinno być zatem uzupełnienie gospodarki o nowe branże — usługi całoroczne, handel, nowoczesne przetwórstwo, logistykę i transport czy przemysł lekki i rzemiosło. W tym kontekście szczególne znaczenie mają tereny inwestycyjne zlokalizowane m.in. w pobliżu drogi S6, które stwarzają warunki do przyciągania inwestorów spoza sektora turystycznego.

Zmieniająca się rola rolnictwa oraz spadek opłacalności tradycyjnej produkcji rolnej wymagają wsparcia mieszkańców w procesie przebranżowienia i tworzenia nowych miejsc pracy. Rozwój nowych gałęzi gospodarki przyczyni się do zwiększenia stabilności finansowej Gminy, ograniczenia skutków sezonowości oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Dobra kondycja finansowa Gminy, oparta na rosnących dochodach podatkowych i stabilnej nadwyżce budżetowej, sprzyja realizacji inwestycji wspierających ten dwutorowy model rozwoju — łączący dalsze wzmacnianie turystyki z rozbudową nowoczesnej, zróżnicowanej bazy gospodarczej.

1.4. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

- Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w latach 2019-2023 liczba ludności w Gminie Kołobrzeg zwiększyła się z 10 982 do 11 242 (co w 2023 r. stanowiło 15% ludności powiatu kołobrzeskiego). Gęstość zaludnienia w Gminie Kołobrzeg w 2023 r. wyniosła 78 osób na km², co było drugą najwyższą wartością wśród gmin powiatu. W całym powiecie kołobrzeskim obserwowany jest spadek liczby ludności, którego główną przyczyną jest ujemny przyrost naturalny. Zjawisko to zauważalne jest również w Gminie Kołobrzeg, gdzie od 2021 roku notowany jest spadek liczby mieszkańców właśnie z tego powodu. Mimo tego, dzięki dodatniemu saldu migracji, które utrzymuje się powyżej średniej powiatowej, Gmina pozostaje atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, co w powiązaniu z prognozami demograficznymi GUS (liczba ludności Gminy Kołobrzeg ma rosnąć do 2040 roku) wiązać się będzie z zapotrzebowaniem na nową zabudowę mieszkaniową.
- Ujemny przyrost naturalny ma swoje konsekwencje w starzejącym się społeczeństwie. Obserwowany jest zmniejszający się udział mieszkańców w wieku 25-34 lata, co przy jednoczesnym dynamicznym zwiększaniu się udziału ludności w wieku poprodukcyjnym oznacza starzenie się społeczeństwa Gminy. Wraz ze wzrostem liczby osób starszych rośnie zapotrzebowanie na usługi zdrowotne i społeczne, których głównymi odbiorcami są seniorzy, podczas gdy maleje liczba osób w wieku produkcyjnym, stanowiących podstawę systemu podatkowego i lokalnego rynku pracy. Jeśli obecne trendy demograficzne nie zostaną zahamowane, w perspektywie najbliższych kilkunastu lat Gmina może zmagać się z niedoborem młodej kadry niezbędnej do utrzymania lokalnej gospodarki oraz trudnościami w zapewnieniu ciągłości i jakości usług publicznych. Zmiany te stanowią istotne wyzwanie dla władz samorządowych, aby zaspokoić stale rosnące potrzeby seniorów, jednocześnie zachęcając młodych mieszkańców do osiedlania się w Gminie.
- Na terenie Gminy funkcjonuje jeden żłobek (w Drzonowie), a w niedługiej perspektywie powstanie drugi, w Zieleniewie. Taka sytuacja ułatwia powrót rodziców do aktywności zawodowej, poprawia warunki do zamieszkania i wpływa pozytywnie na atrakcyjność Gminy w oczach młodych mieszkańców, tak istotnych dla rozwoju lokalnej gospodarki.
- W Gminie działa sześć placówek zapewniających opiekę przedszkolną, choć wszystkie są niepubliczne. Może to być jednym z powodów, dla którego odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w Gminie w latach 2019-2023 był znacznie niższy (o ponad 20 p.p.) od średniej wartości dla powiatu i województwa. Liczba dzieci z terenu Gminy w przedszkolach na terenie innych gmin była we wspomnianym okresie wysoka (średnio ok. 108), jednak może to wynikać ze specyfiki Gminy, czyli bliskości

większego ośrodka, jakim jest Miasto Kołobrzeg. Biorąc pod uwagę, że w momencie sporządzania niniejszego dokumentu trwa przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Budzistowie w celu utworzenia przedszkola, które zapewni opiekę dla 30 dzieci, również dla tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, należy oczekiwać, że dostępność opieki przedszkolnej zdecydowanie się zwiększy.

- W roku szkolnym 2023/24 w Gminie Kołobrzeg funkcjonowały dwie szkoły podstawowe: w Drzonowie oraz Dźwirzynie. Obie placówki zapewniają wysoki poziom bazy infrastrukturalnej dla swoich uczniów. Utrzymanie wysokiego poziomu infrastruktury i jakości nauczania w szkołach podstawowych ma istotne znaczenie nie tylko dla rozwoju dzieci i młodzieży, ale także dla budowania pozytywnego wizerunku Gminy jako miejsca przyjaznego rodzinom. Dobrze funkcjonujące placówki oświatowe mogą zachęcać młode rodziny do osiedlania się na terenie Gminy lub pozostania w niej na dłużej.
- Poziom edukacji w gminnych szkołach można określić jako dobry. W latach 2022-2024 średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie były zbliżone do średnich wszystkich gmin powiatu i województwa. Uczniowie mieli również dostęp do wielu projektów edukacyjnych, konkursów i zawodów sportowych organizowanych w szkołach. Zapewniano także szerokie wsparcie dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W Gminie funkcjonuje również system stypendialny, mający na celu finansowe wsparcie uczniów.
- Stopień pokrycia wydatków Gminy na oświatę i wychowanie przez subwencję oświatową był w latach 2018-2023 niski i wynosił średnio ok. 27%. Oznacza to, że Gmina w znacznej mierze musiała finansować działalność szkół z własnych środków.
- Działania na rzecz kultury w Gminie Kołobrzeg opierają się na przekonaniu, że kulturę tworzą ludzie – dla ludzi. Kluczową rolę odgrywają tu lokalne inicjatywy, które integrują mieszkańców, wspierają rozwój pasji oraz umożliwiają wspólne przeżywanie i tworzenie wydarzeń o charakterze artystycznym i edukacyjnym. Istotnym elementem życia kulturalnego Gminy są świetlice wiejskie, które funkcjonują w wielu sołectwach i stanowią lokalne centra aktywności społecznej. To właśnie tam odbywają się spotkania mieszkańców, zajęcia dla dzieci, młodzieży i seniorów, warsztaty tematyczne, oraz liczne wydarzenia okolicznościowe. Świetlice sprzyjają budowaniu więzi międzypokoleniowych i poczucia wspólnoty. Równie ważną rolę pełni Biblioteka Publiczna Gminy Kołobrzeg z siedzibą w Zieleniewie, która nie tylko zapewnia mieszkańcom dostęp do stale uzupełnianego księgozbioru, ale także realizuje działania promujące czytelnictwo.
- Gmina wyróżnia się bogatą ofertą wydarzeń kulturalnych i sportowych, które pełnią ważną rolę w budowaniu tożsamości lokalnej, integracji mieszkańców oraz promocji regionu. Wspomnieć należy m.in. Festiwal Zupy Grzybowej w Grzybowie, Festiwal Kultury Polsko-Ukraińskiej w Przecminie, Festiwal Wczesnośredniowieczny w Budzistowie i coroczną gminną Wigilię. W organizację wielu imprez angażują się przedstawicielki i przedstawiciele kół gospodyń wiejskich (KGW) oraz ochotniczej straży pożarnej (OSP), pełniących istotną rolę w lokalnej społeczności.
- Pomimo działalności Biblioteki, KGW i OSP, dostępności świetlic wiejskich, a także tego, że mieszkańcy mają możliwość korzystania m.in. z Regionalnego Centrum Kultury im. Zbigniewa Herberta, zlokalizowanego w mieście, zasadne byłoby przeprowadzenie pogłębionej analizy potrzeb mieszkańców w zakresie rozwoju kultury na poziomie lokalnym. W szczególności warto rozważyć wzmocnienie struktur

odpowiedzialnych za koordynację działań kulturalnych w Gminie. Jednocześnie wskazane jest szersze wykorzystanie potencjału świetlic wiejskich jako lokalnych centrów kultury, poprzez zatrudnienie animatorów kultury, prowadzenie mobilnych działań animacyjnych i dostosowanie oferty do potrzeb dzieci, młodzieży i seniorów. Stworzenie elastycznego modelu zarządzania kulturą, opartego na współpracy instytucji, organizacji społecznych i mieszkańców, może znacząco wzmocnić integrację społeczną, rozwój kompetencji i tożsamość lokalną, tworząc jednocześnie nowe miejsca pracy oraz wpływając na atrakcyjność Gminy jako miejsca zamieszkania.

- Podstawą infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Gminie jest Gminny Ośrodek Sportu, Turystyki i Rekreacji w Dźwirzynie. Odgrywa on kluczową rolę w promowaniu aktywności fizycznej, sportu i integracji społecznej mieszkańców. Główne działania Ośrodka skupiają się wokół kompleksu obiektów Gminnego Centrum Sportu i Rekreacji w Dźwirzynie, który stanowi największe i najnowocześniejsze zaplecze sportowo-rekreacyjne w Gminie. Uzupełnieniem infrastruktury jest Centrum Turystyki Wodnej i Rekreacji (CTWiR) w Dźwirzynie, powstałe w 2022 roku jako przystań nad jeziorem Resko Przymorskie. CTWiR oferuje dostęp do wypożyczalni sprzętu wodnego, cumowania łodzi oraz prowadzi sezonowe zajęcia z żeglarstwa, kursy motorowodne, szkółki kitesurfingu i windsurfingu. Na terenie Gminy funkcjonują również kompleksy sportowe typu Orlik – w Grzybowie i Budzistowie, które obejmują boiska piłkarskie i wielozadaniowe, siłownie zewnętrzne oraz place zabaw. W obu lokalizacjach w 2025 roku wymieniono nawierzchnie boisk. Obiekty te są ogólnodostępne i służą lokalnej społeczności, a zajęcia prowadzone są przez trenerów, organizowane są też liczne imprezy sportowe. Dodatkowe wsparcie dla lokalnej aktywności sportowej stanowią boiska piłkarskie w Karcinie i Sarbii.
- Na terenie Gminy Kołobrzeg funkcjonuje komisariat policji zlokalizowany przy ul. Wyzwolenia w Dźwirzynie. Obecność lokalnego komisariatu pozytywnie wpływa na bezpieczeństwo mieszkańców, skracając czas reakcji służb w sytuacjach kryzysowych. Gminny system monitoringu wizyjnego obejmuje m.in. kamery zlokalizowane przy drogach wjazdowych do Dźwirzyna, na obiektach zarządzanych przez GOSTiR, a także monitoring w obu szkołach. Głównym celem instalacji systemu było zwiększenie kontroli i poprawa bezpieczeństwa w miejscach szczególnie narażonych na incydenty, zwłaszcza w okresie letnim, gdy odnotowuje się wzrost liczby przestępstw i wykroczeń.
- W Gminie działalność prowadzi wiele organizacji pozarządowych, takich jak oddział Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Fundacja Centrum Zdrowia, Stowarzyszenie Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej, kluby sportowe oraz wspomniane wcześniej KGW i OSP. Umożliwiają one wsparcie realizacji zadań własnych Gminy, promocję zdrowia i aktywnego stylu życia oraz integrację lokalnej społeczności.
- Na terenie Gminy znajdują się trzy podmioty oferujące podstawowe usługi medyczne oraz dwie apteki. Realizowane są tu ponadto programy profilaktyczne, a także akcje edukacyjne, pełniące ważną rolę w budowaniu świadomości i wiedzy nt. zdrowia wśród mieszkańców.
- Podmiotem odpowiedzialnym za realizację usług społecznych na terenie Gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w mieście Kołobrzeg. W celu poprawy dostępności i jakości usług społecznych (szczególnie biorąc pod uwagę postępujące trendy demograficzne), należy rozważyć przekształcenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych, które umożliwi integrację usług opiekuńczych, edukacyjnych i aktywizacyjnych oraz pozwoli na efektywniejsze wykorzystanie

środków zewnętrznych i lokalnych zasobów społecznych. Utworzenie Centrum Usług Społecznych mogłoby również wesprzeć rozwój działań integracyjnych i aktywizacyjnych (z elementami kulturalnymi), poprzez integrację oferty świetlic wiejskich, biblioteki i lokalnych organizacji społecznych w ramach społeczno-kulturalnych usług środowiskowych. Takie rozwiązanie pozwoliłoby również na równomierny rozwój oferty integracyjnej i kulturalnej w całej Gminie.

- W ramach polityki społecznej Gmina aktywnie współpracuje również z organizacjami pozarządowymi, wspierając inicjatywy mające na celu pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej. Jednym z kluczowych działań jest wsparcie Hospicjum w Kołobrzegu, które prowadzi Stowarzyszenie Victoria dla Osób z Chorobą Nowotworową. Hospicjum zapewnia profesjonalną opiekę paliatywną dla osób z chorobami nowotworowymi, oferując kompleksowe wsparcie medyczne, psychiczne oraz duchowe zarówno dla pacjentów, jak i ich rodzin. Gmina wspiera również Stowarzyszenie Niewidomych i Słabowidzących, które działa na rzecz osób z dysfunkcją wzroku, zapewniając im niezbędną pomoc oraz organizując programy rehabilitacyjne. Działania te obejmują m.in. dystrybucję sprzętu rehabilitacyjnego dla niewidomych i słabowidzących, co pozwala poprawić ich jakość życia i umożliwia większą niezależność w codziennym funkcjonowaniu. Dodatkowo, wsparcie udzielane jest także Domowi Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, który oferuje kompleksową opiekę dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie, zapewniając im odpowiednie warunki do rozwoju, rehabilitacji i integracji społecznej. Istotnym elementem polityki społecznej Gminy jest także opieka wytchnieniowa, która ma na celu wsparcie rodzin i opiekunów osób starszych, chorych oraz niepełnosprawnych. Program ten daje im możliwość odpoczynku i regeneracji sił, co jest niezwykle ważne, ponieważ opieka nad osobami z trudnymi potrzebami zdrowotnymi jest często bardzo wyczerpująca. Dzięki tej formie wsparcia, opiekunowie mogą zyskać czas na odpoczynek, zachowując przy tym ciągłość opieki nad swoimi bliskimi.
- W Gminie funkcjonuje Klub Seniora „Młodzi Duchem”, który stanowi cenną przestrzeń spotkań, wymiany doświadczeń i udziału w różnorodnych zajęciach kulturalnych, edukacyjnych oraz rekreacyjnych. W odpowiedzi na zmieniającą się strukturę demograficzną Gminy, wskazana byłaby analiza ewentualnego rozszerzenia działalności Klubu, tak aby jeszcze skuteczniej odpowiadać na potrzeby tej dynamicznie rosnącej grupy społecznej.
- Zgodnie z zapisami „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Kołobrzeg w latach 2024-2028” Gmina posiada jeden lokal komunalny w miejscowości Bogucino, którego stan techniczny i użytkowy został określony jako dostateczny. Obecnie środki finansowe przeznaczone na remonty i modernizacje ograniczają się wyłącznie do bieżącego utrzymania lokalu w stanie niepogorszonym.
- Gmina należy do wielu związków i stowarzyszeń międzygminnych, realizuje współpracę m.in. w ramach partnerstwa Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) KKBOF, Lokalnych Grup Działania „Siła w Grupie” oraz „Morze i Parsęta”, co ułatwia pozyskiwanie funduszy zewnętrznych oraz zwiększa jej rolę i sprawczość.

Podsumowanie i rekomendacje:

Gmina Kołobrzeg dysponuje potencjałem do rozwoju życia społecznego i kulturalnego, jednak mimo istniejących aktywności w tym zakresie, pozostają one rozproszone i wymagają lepszej koordynacji oraz wsparcia instytucjonalnego. Jednocześnie Gmina stoi przed wyzwaniem

niekorzystnych trendów demograficznych, takich jak starzenie się społeczeństwa i ujemny przyrost naturalny, przy jednoczesnym dodatnim saldzie migracji i widocznych oznakach atrakcyjności osiedleńczej. Aby wzmacniać korzystne przemiany demograficzne, konieczne jest rozwijanie oferty skierowanej zarówno do młodych rodzin (np. w zakresie edukacji, opieki nad dziećmi, aktywności społecznej), jak i do seniorów, których liczba systematycznie rośnie. Tworzenie przestrzeni sprzyjających integracji międzypokoleniowej i aktywności lokalnej może wspierać budowanie silnych więzi społecznych i podnosić jakość życia mieszkańców Gminy.

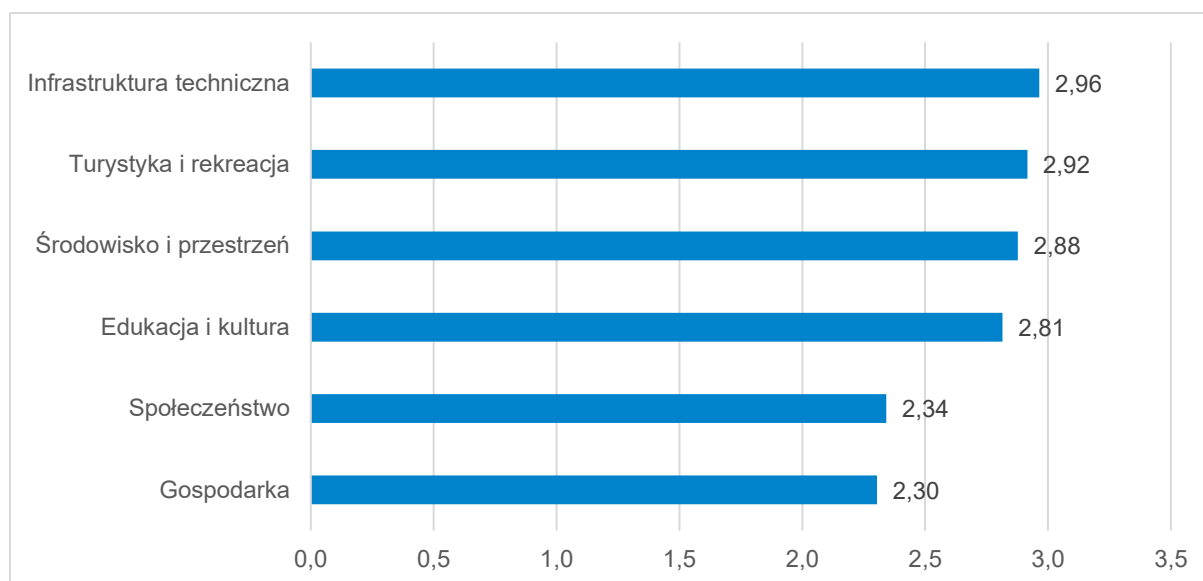
Istotne znaczenie ma również rozwijanie infrastruktury i oferty kulturalnej oraz sportowo-rekreacyjnej, aby sprzyjać budowaniu więzi społecznych i integracji. Wzmacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz dalsze inwestycje w zdrowie, opiekę społeczną i bezpieczeństwo zwiększają atrakcyjność Gminy jako miejsca do życia – zarówno dla obecnych, jak i nowych mieszkańców. Równocześnie istotna jest koordynacja tych działań oraz wykorzystanie nowoczesnych i elastycznych form organizacyjnych. Warto rozwijać ofertę społeczną, kulturalną i sportową w sposób partycypacyjny, m.in. poprzez rozszerzenie działalności istniejących instytucji o nowe funkcje, prowadzenie programów animacyjnych oraz aktywizujących mieszkańców w różnym wieku. Zasadne może być także rozważenie przekształcenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych, jako nowoczesnej formy integracji usług publicznych – łączącej różnorodne działania z zakresu wsparcia społecznego.

Aktywne wykorzystanie partnerstw i funduszy zewnętrznych wspiera realizację działań społecznych. Odpowiedzią na procesy demograficzne powinna być także kontynuacja działań wspierających aktywizację osób starszych i tworzenie przestrzeni sprzyjających międzypokoleniowej integracji.

1.5. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Kołobrzeg przeprowadzono badanie ankietowe wśród jej mieszkańców. Jego celem było poznanie ich opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badanie trwało od 27 marca do 30 kwietnia 2025 roku, a odpowiedzi udzieliły 152 osoby, z czego 82 stanowiły kobiety. Największa część ankietowanych (ok. 37%) była w wieku 36-45 lat. Około 81% respondentów to osoby czynne zawodowo. Ok. 33% osób mieszka lub prowadzi działalność gospodarczą na terenie sołectw Grzybowo lub Dźwirzyno. Kwestionariusz ankiety stanowi załącznik nr 2 do niniejszego dokumentu.

Ankietowani odpowiadali na pytania z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji oraz edukacji i kultury. Poszczególne zagadnienia w ramach wymienionych obszarów można było oceniać w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało ocenę bardzo złą, a 5 – bardzo dobrą. **Najlepiej ocenionymi dziedzinami okazały się Infrastruktura techniczna** (średnia ocena: 2,96) oraz **Turystyka i rekreacja** (2,92), a najslabiej – Gospodarka (2,30).

Ryc. 4 Średnie oceny obszarów działalności Gminy Kołobrzeg

Źródło: opracowane własne na podstawie wyników ankiety.

W ramach wymienionych obszarów ocenie poddano także bardziej szczegółowe kwestie (podobszary), takie jak np. dostępność i jakość poszczególnych sieci infrastruktury. Anketowani **najlepiej** ze wszystkich podobszarów ocenili **jakość powietrza** (3,85), natomiast **najslabiej** – możliwość zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy (1,58). Najlepiej i najslabiej oceniane podobszary przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tab. 1 Najwyżej i najniżej oceniane podobszary działalności Gminy Kołobrzeg

OBSZAR	NAJWYŻEJ OCENIANE	NAJNIŻEJ OCENIANE
Infrastruktura techniczna	dostępność sieci gazowej	stan dróg
Turystyka i rekreacja	atrakcyjność turystyczna	oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży
Środowisko i przestrzeń	jakość powietrza	infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)
Edukacja i kultura	jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)	dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)
Społeczeństwo	zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy	możliwość zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy
Gospodarka	atrakcyjność inwestycyjna	połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami

Źródło: opracowane własne na podstawie wyników ankiety.

W tabeli poniżej przedstawiono natomiast średnie oceny wszystkich elementów ocenianych przez ankietowanych w ramach danego obszaru. Poza wspomnianymi wyżej aspektami, najlepiej ocenione zostały (średnia ocena powyżej 3,50): walory środowiska przyrodniczego,

dostępność sieci wodociągowej, dostępność sieci kanalizacyjnej oraz jakość istniejących dróg rowerowych.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	średnia ocena
dostępność sieci gazowej	3,82
dostępność sieci wodociągowej	3,75
dostępność sieci kanalizacyjnej	3,67
dostępność szerokopasmowego Internetu	2,65
mała infrastruktura drogowa (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp)	2,40
bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych	2,34
stan dróg	2,13
TURYSTYKA I REKREACJA	średnia ocena
atrakcyjność turystyczna	3,83
jakość istniejących dróg rowerowych	3,53
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)	3,39
system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwość traktowania ich jako alternatywę dla transportu samochodowego)	3,35
poziom bazy gastronomicznej	3,25
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej	3,21
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	3,13
jakość istniejących chodników	2,93
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	2,66
oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci	2,46
oferta spędzania wolnego czasu dla seniorów	2,14
oferta spędzania wolnego czasu dla dorosłych	2,03
oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży	2,00
ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ	średnia ocena
jakość powietrza	3,85
walory środowiska przyrodniczego	3,79
estetyka (czystość na obszarach publicznych)	3,29
system odbioru odpadów	3,13
czystość terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień, lasów)	3,07
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	3,01
dostępność terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień, lasów)	2,95
świadomość ekologiczna mieszkańców	2,42
efektywność zagospodarowania przestrzeni (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)	2,32
oferta w działaniach wspierających ochronę środowiska (np. dofinansowania do wymiany źródeł ciepła)	2,28
rozwój odnawialnych źródeł energii	2,25
infrastruktura melioracji szczełowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)	2,16
EDUKACJA I KULTURA	średnia ocena
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)	3,33
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	3,22
działalność biblioteki	3,21

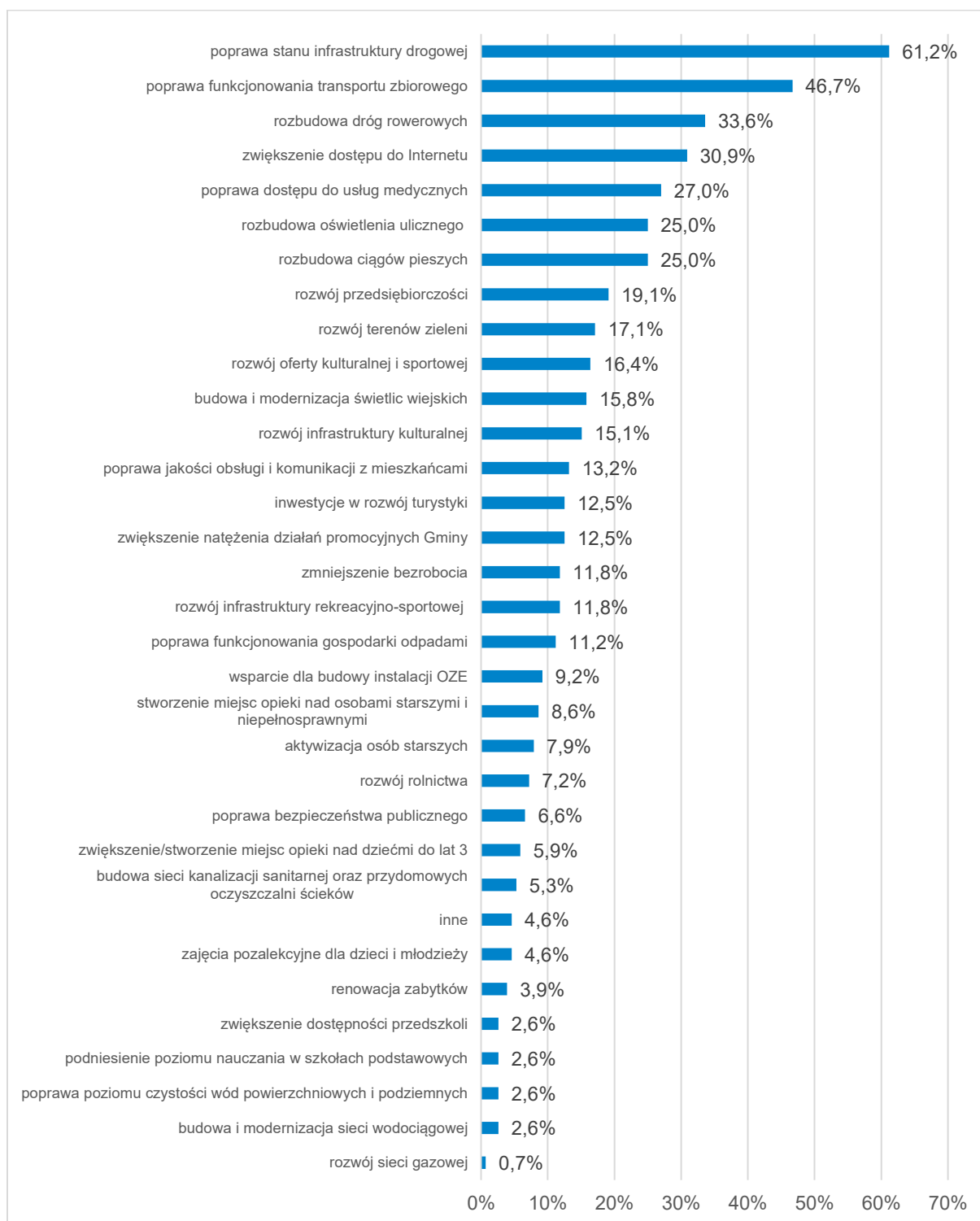
jakość edukacji w szkołach podstawowych	3,09
działalność świetlic wiejskich	3,00
organizacja dowozu dzieci do szkół	2,99
jakość edukacji przedszkolnej	2,94
jakość infrastruktury przedszkolnej	2,81
dostęp do edukacji przedszkolnej	2,80
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	2,61
dotatkowa oferta (kółka zainteresowań, dodatkowe zajęcia, itp.) w szkołach	2,54
dostęp do obiektów kulturalnych (godziny i dni otwarcia, itp.)	2,50
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach	2,48
wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach	2,36
dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)	2,35
SPOŁECZEŃSTWO	średnia ocena
zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy	3,06
bezpieczeństwo publiczne	2,98
dostępność budynków administracji publicznej	2,78
aktywność mieszkańców na rzecz Gminy (np. wolontariat, partycypacja, inicjatywy oddolne)	2,68
jakość opieki żłobkowej	2,66
skuteczność działania pomocy społecznej	2,51
dostęp do żłobków/klubów dziecięcych	2,33
wsparcie osób starszych (np. DPS, Kluby Seniora)	2,11
współpraca Gminy z Miastem Kołobrzeg	2,08
dostęp do podstawowej opieki medycznej	2,06
wsparcie osób niesamodzielnych (m.in. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)	1,98
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej	1,63
możliwość zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy	1,58
GOSPODARKA	średnia ocena
atrakcyjność inwestycyjna	3,09
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)	2,57
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej	2,50
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym	2,39
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej	2,33
możliwość uzyskania zatrudnienia	2,23
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem	1,97
funkcjonowanie transportu zbiorowego	1,86
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	1,79

Tab. 2. Średnie oceny poszczególnych podobszarów działalności Gminy Kołobrzeg

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

W ramach ankiety należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy Kołobrzeg. Wśród najczęściej wymienianych znalazły się: poprawa stanu infrastruktury drogowej (61,2%), poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego (46,7%), rozbudowa dróg rowerowych (33,6%) oraz zwiększenie dostępu do Internetu (30,9%).

Tab. 3. Priorytety rozwoju Gminy Kołobrzeg według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

W ankiecie mieszkańcy mieli również możliwość wskazać elementy będące lub mogące stać się wizytówką Gminy. Najwięcej głosów otrzymały w tym kontekście Morze Bałtyckie, plaża oraz ścieżki rowerowe (szczególnie ścieżka „Ku Słońcu”). Na podstawie badania można też stwierdzić, że profilem rozwoju, na którym Gmina powinna się skupić, zdaniem ankietowanych, jest profil gminy turystycznej. Stosunkowo wysoko oceniono również potrzebę rozwoju w

kierunku mieszkalnictwa oraz sfery społeczno-kulturalnej. W dalszej części badania zbadano opinię mieszkańców nt. współpracy Gminy z Miastem Kołobrzeg. Większość respondentów uważa, że ta współpraca powinna być rozwijana, przede wszystkim w dziedzinie transportu zbiorowego, a także promocji, kultury, oświaty i turystyki. Z drugiej jednak strony, pomysł złączenia gminy wiejskiej i miejskiej w jedną jednostkę samorządu terytorialnego negatywnie oceniło aż 69% ankietowanych. Ostatnie pytanie dotyczyło propozycji działań, jakie można podjąć, aby zachęcić młodych ludzi urodzonych lub mieszkających w dzieciństwie w Gminie, którzy np. po ukończeniu studiów zostają w dużych ośrodkach miejskich do powrotu do rodzinnych miejscowości. Najczęściej pojawiającymi się odpowiedziami było stworzenie odpowiedniej liczby i jakości miejsc pracy oraz mieszkań.

1.6. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Podstawowym elementem planowania strategicznego jest ustalenie długofalowych kierunków rozwoju, które pozwolą na wykorzystanie istniejących zasobów i czynników rozwoju. W celu identyfikacji tych zasobów oraz czynników wykorzystano macierz SWOT, będącą częścią analizy SWOT wykorzystywanej w zarządzaniu od lat 60. XX wieku, a obecnie powszechnie stosowanej m.in. w procesie sporządzania strategii rozwoju gmin. SWOT to akronim czterech następujących angielskich słów:

- **S (ang. *strengths*)** – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę, na które bezpośredni wpływ ma Gmina;
- **W (ang. *weaknesses*)** – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę, na które bezpośredni wpływ ma Gmina;
- **O (ang. *opportunities*)** – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy;
- **T (ang. *threats*)** – zagrożenia: wszystko to, co stwarza warunki dla niekorzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy.

Wykorzystane informacje pochodziły z:

- wniosków z diagnozy sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Kołobrzeg,
- danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Gminy Kołobrzeg, a także ze źródeł zewnętrznych,
- warsztatu strategicznego oraz wywiadu pogłębionego,
- wyników badania ankietowego.

Macierz SWOT dla Gminy Kołobrzeg przedstawia tabela 4.

Tab. 4. Macierz SWOT sytuacji Gminy Kołobrzeg

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Położenie komunikacyjne (kolej, trasa S6), geograficzne oraz walory przyrodnicze: Morze Bałtyckie, plaże i obecność jeziora Resko Przymorskie to wyjątkowe walory rekreacyjno-krajobrazowe przyciągające tysiące turystów z kraju i zagranicy. • Bliskość ośrodka powiatowego – miasta Kołobrzeg – zapewnia znaczny potencjał osiedleńczy. • Niemal pełne pokrycie terenu Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, co zapewnia zachowanie racjonalnej gospodarki przestrzennej. • Zróżnicowana, stale rozwijana baza noclegowa i gastronomiczna, atrakcyjna dla osób z różnych grup społecznych, będąca źródłem dochodów dla Gminy, m.in. poprzez podatek od nieruchomości. • Rozbudowana infrastruktura sportowo-rekreacyjna: ścieżki rowerowe, park rozrywki Dziś Zachód, wypożyczalnia rowerów i sprzętu wodnego, boiska i hale sportowe, umożliwiające aktywny wypoczynek. • Bogata flora i fauna, związana m.in. ze zróżnicowanymi warunkami dla organizmów roślin i zwierząt, co skutkuje różnorodnością siedlisk związanych z krajobrazem. Szczególnie sprzyjające są warunki dla ptactwa – jego różnorodność stanowi atrakcję np. dla ornitologów. • Bardzo dobre warunki do rozwoju instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii, w szczególności wiatr oraz energię słoneczną. • Wysoka dostępność sieci infrastruktury technicznej: wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej, przyczyniająca się m.in. do ochrony środowiska, w szczególności jakości wód gruntowych, gleby oraz powietrza. 	<ul style="list-style-type: none"> • Transport zbiorowy wymagający rozwoju, w tym wykluczenie transportowe części miejscowości. • Niewystarczająca dostępność szerokopasmowego Internetu. • Nieprzestrzeganie przepisów prawa, zasad i zaleceń przez niektórych turystów, np. pozostawianie kamperów i przyczep campingowych poza terenami do tego wyznaczonymi. • Brak uchwały krajobrazowej regulującej zasady umieszczania reklam na terenie Gminy, co skutkuje zmniejszaniem się estetyki przestrzeni publicznych. • Występowanie obszarów zagrożenia powodziowego w sąsiedztwie morza, jeziora oraz rzek, m.in. utrudniające gospodarowanie terenami i rozwój zabudowy oraz stanowiące zagrożenie dla mieszkańców. • Zmienność natężenia użytkowania systemu gospodarki odpadami, szczególnie w odniesieniu do wysokiej presji turystycznej w sezonie letnim, związanej ze znacznym zwiększeniem ilości wytwarzanych odpadów. • Przeciętna jakość gleb, rozdrobnienie gospodarstw i zmiany społeczne, co wpływa na niską opłacalność produkcji rolnej, konieczność przebranżowienia i poszukiwania zatrudnienia poza sektorem rolniczym, co stanowi istotne wyzwanie społeczne i gospodarcze dla całego obszaru. • Zmniejszająca się od 2021 roku liczba ludności, wynikająca z ujemnego przyrostu naturalnego, oraz starzenie się społeczeństwa, powodujące znaczne wyzwania dla władz samorządowych, szczególnie w ramach polityki społecznej. • Sezonowość gospodarki i rynku pracy: dominacja turystyki skutkuje wahaniami zatrudnienia i dochodów – brak stabilnych miejsc pracy przez cały rok. • Niewielki gminny zasób mieszkaniowy (1 lokal komunalny), który nie stanowi

<ul style="list-style-type: none"> • Centrum Handlowe Karuzela, zlokalizowane w Budzistowie – będące jednym z największych centrów handlowych w okolicy, skupiające znane sieci handlowe i usługowe. Pełni ono istotną rolę w lokalnym handlu i zatrudnieniu. • Rozwijająca się lokalna przedsiębiorczość: zwiększanie się liczby przedsiębiorstw działających w Gminie. • Stabilna sytuacja finansowa Gminy: utrzymywanie nadwyżki budżetowej i brak długu. • Duża samodzielność finansowa, doświadczenie i skuteczność w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych, umożliwiającą finansowanie dużych inwestycji. • Istniejące oraz powstające żłobki i przedszkola, umożliwiające sprawny powrót rodziców do aktywności zawodowej. • Wysoki poziom edukacji oraz odpowiednia baza infrastrukturalna w szkołach. • Bogata oferta wydarzeń kulturalnych, które pełnią ważną rolę w budowaniu tożsamości lokalnej, integracji mieszkańców oraz promocji (np. Festiwal Zupy Grzybowej w Grzybowie, Festiwal Kultury Polsko-Ukraińskiej w Przećminie, Festiwal Wczesnośredniowieczny w Budzistowie i gminna Wigilia). • Aktywne organizacje pozarządowe, w tym KGW i OSP, pełniące istotną rolę w lokalnej społeczności. • Funkcjonujący System Karta Mieszkańca, czyli pakiet zniżek i ulg zachęcających do aktywnego korzystania z oferty lokalnych przedsiębiorców i instytucji. • Przynależność do wielu związków, stowarzyszeń międzygminnych i partnerstw, dająca zwiększone możliwości pozyskiwania funduszy na inwestycje. 	<p>niezbędnego wsparcia dla osób w trudnej sytuacji życiowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bardzo nisko oceniony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej oraz możliwość zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy przez mieszkańców w badaniu ankietowym. • Nisko oceniana przez mieszkańców oferta spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup społecznych – zarówno dzieci i młodzieży jak i dorosłych i seniorów, co świadczy o potrzebie dalszego rozwoju tej sfery.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój turystyki całorocznej i specjalistycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczony wpływ na rozwój i zarządzanie infrastrukturą techniczną,

<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie segregacji odpadów, efektywności energetycznej i ochrony przyrody. • Dopasowanie skali i przeznaczenia funduszy zewnętrznych do potrzeb Gminy, ułatwiające finansowanie niezbędnych inwestycji. • Rozwój technologii i zwiększanie możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii zarówno w instalacjach przydomowych, jak i na dużą skalę. • Sprzyjający klimat – bliskość morza wpływa na warunki klimatyczne skutkujące łagodnymi zimami i stosunkowo chłodnymi latami. • Rozwój funkcji mieszkaniowej i nasilenie procesu suburbanizacji. • Rozwój miasta Kołobrzeg sprzyjający np. inwestycjom mieszkaniowym w sołectwach blisko jego granicy. • Rozwój współpracy z miastem Kołobrzeg i sąsiednimi gminami, w ramach ZIT, LGD, OF SP, KKB OF, związków i stowarzyszeń oraz klastra energetycznego, co pozwoli zwiększyć możliwości koordynacji rozwoju i przeprowadzania większych inwestycji. 	<p>np. drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja negatywnych zmian demograficznych: dalsze zmniejszanie się liczby ludności i starzenie się społeczeństwa wynikające z niskiego przyrostu naturalnego. • Rosnąca przewaga dużych ośrodków miejskich w zakresie jakości życia, dostępności usług, wysokości wynagrodzeń itp., powodująca zmniejszanie się liczby młodych ludzi w Gminie. • Utrzymująca się sezonowość gospodarki: uzależnienie od turystyki letniej zwiększające podatność Gminy na kryzysy branżowe i zmienność popytu, a także zniechęcające do osiedlania się na stałe. • Rosnące koszty usług publicznych i edukacji, niedoszacowanie subwencji, rosnące potrzeby infrastrukturalne i społeczne wywierające presję na budżet Gminy. • Zmiany klimatu zwiększające częstotliwość występowania ekstremalnych warunków pogodowych i katastrof naturalnych. • Zagrożenia związane z kryzysami międzynarodowymi i globalnymi oraz sytuacja polityczna na świecie (konflikty zbrojne, migracje, pandemie), które mają wpływ na sytuację gospodarczą w regionie i samej Gminie. • Brak stabilności i ciągłe zmiany polityczne w skali kraju.
---	---

Źródło: opracowanie własne.

CZĘŚĆ II
STRATEGICZNE KIERUNKI
ROZWOJU GMINY KOŁOBRZEG

2. STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY KOŁOBRZEG

2.1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035 została opracowana na podstawie analizy obecnej sytuacji Gminy, wywiadu pogłębionego, badań ankietowych oraz warsztatu strategicznego. Przyjęto holistyczne podejście, uwzględniając zarówno potencjały (strony silne, umożliwiające wykorzystanie szans rozwojowych), jak i problemy (strony słabe, stanowiące zagrożenia dla przyszłego rozwoju Gminy). W trakcie procesu strategicznego ustalono misję oraz wizję Gminy Kołobrzeg, które stanowiły fundament do określenia celów strategicznych i operacyjnych.

Misja jest kluczowym elementem strategii, który określa główne kierunki rozwoju Gminy. Koncentruje się na fundamentalnych wartościach, które przyświecają władzom Gminy Kołobrzeg i jej mieszkańcom w procesie rozwoju. Misja wskazuje również na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Jest to ścieżka, którą należy podążać w celu osiągnięcia wizji. Odpowiada na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Co jest naszym priorytetem? Uwzględniając przyjęte założenia misja Gminy Kołobrzeg brzmi następująco:

Tworzymy odporną, przyjazną i nowoczesną Gminę Kołobrzeg – opartą na lokalnym dziedzictwie, aktywności mieszkańców, wysokiej jakości przestrzeni i zrównoważonym rozwoju gospodarczym. Wspieramy innowacje, rozwijamy różnorodne formy przedsiębiorczości i tworzymy warunki do życia w harmonii z przyrodą, nie zapominając o potrzebach mieszkańców w każdej fazie ich życia. Naszym priorytetem jest zapewnienie równowagi pomiędzy dynamicznym rozwojem a komfortem codziennego życia – dlatego inwestujemy zarówno w trwałą i nowoczesną infrastrukturę, jak i w kapitał społeczny, edukację, zdrowie oraz wysokiej jakości usługi. Chcemy, by Gmina Kołobrzeg była miejscem stabilnym ekonomicznie, przyjaznym do zamieszkania, pracy i wypoczynku – niezależnie od zmieniających się warunków zewnętrznych.

W procesie powstawania dokumentu istotne było również stworzenie wizji, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji przyjętej strategii rozwoju. Wizja ukazuje Gminę Kołobrzeg w perspektywie strategicznej – zmienionej dzięki realizacji przyjętych działań i osiągnięciu zamierzonych przez władze celów, obrazuje stan docelowy Gminy w 2035 roku, ukazuje aspiracje władz i mieszkańców oraz jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei. Wizja Gminy brzmi następująco:

W 2035 roku Gmina Kołobrzeg to miejsce zrównoważonego i odpowiedzialnego rozwoju – nowoczesne, przyjazne mieszkańcom i atrakcyjne dla turystów oraz inwestorów. Dzięki różnorodności branż i całorocznej, profesjonalnej turystyce, jest to miejsce silne gospodarczo, odporne na kryzysy, z nowoczesną infrastrukturą, czystym środowiskiem i wysoką jakością życia. To Gmina, w której społeczność lokalna jest aktywna, zaangażowana i ma realny wpływ na rozwój swojego otoczenia. Oferuje bezpieczne, zdrowe i komfortowe warunki do życia, edukacji i pracy. Jest liderem w zakresie wykorzystania lokalnych zasobów przyrodniczych, odnawialnych źródeł energii i zielonych technologii. Jej rozwój opiera się na wartościach wspólnoty, innowacyjności, odpowiedzialności i dbałości o przyszłe pokolenia.

2.2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, klimatyczno-środowiskowym, gospodarczym i społecznym

Cele strategiczne Gminy Kołobrzeg stanowią odpowiedź na najważniejsze wyzwania i potencjały zidentyfikowane w procesie diagnozy, analizy SWOT, wyników badań społecznych oraz konsultacji z mieszkańcami i interesariuszami lokalnymi. Są one spójne z długofalową wizją rozwoju Gminy, opartą na innowacyjności, odporności na zmiany i kryzysy oraz dbałości o jakość życia mieszkańców.

Systemowe podejście do planowania strategicznego zakłada kompleksowe i zintegrowane ujęcie rozwoju, którego fundamentem są cztery wzajemnie przenikające się obszary:

- przestrzeń,
- klimat i środowisko,
- gospodarka,
- społeczność.

Każdy z obszarów traktowany jest jako niezbędny element całościowego systemu rozwoju – przy czym poszczególne cele operacyjne wynikające z tych obszarów nie funkcjonują w oderwaniu od siebie, lecz tworzą sieć wzajemnych powiązań i synergii. Takie podejście pozwala projektować polityki publiczne i działania Gminy w sposób elastyczny i odporny na zmiany zewnętrzne, w tym sytuacje kryzysowe.

W ramach dwóch celów strategicznych przyjęto podział działań na cztery kluczowe wymiary rozwoju – przestrzenny, środowiskowy, gospodarczy i społeczny – które jednocześnie stanowią podstawę budowania odporności, zwiększania potencjału inwestycyjnego oraz poprawy warunków życia w Gminie Kołobrzeg.

Wskazane w strategii cele operacyjne oraz powiązane z nimi kierunki działań mają charakter praktyczny i realistyczny, odpowiadający zarówno obecnym, jak i przyszłym wyzwaniom. Ich realizacja przyczyni się do utrzymania wysokiej atrakcyjności Gminy Kołobrzeg – zarówno jako miejsca do życia, jak i rozwoju biznesu oraz turystyki, z korzyścią dla mieszkańców, lokalnych przedsiębiorców i przyszłych pokoleń.

CEL STRATEGICZNY 1: Trwały rozwój gospodarczy Gminy Kołobrzeg, bazujący na lokalnym dziedzictwie, walorach przyrodniczych i innowacyjności.

Cel strategiczny nr 1 koncentruje się na wspieraniu wielokierunkowego rozwoju Gminy Kołobrzeg w wymiarze gospodarczym, przestrzennym, środowiskowym i społecznym – przy czym punktem wyjścia dla podejmowanych działań jest przede wszystkim wzmacnianie lokalnej gospodarki, profesjonalizacja i dywersyfikacja turystyki oraz przyciąganie inwestorów z różnych branż. To cel ukierunkowany głównie na zewnętrzne otoczenie Gminy – zarówno potencjalnych inwestorów, turystów, jak i instytucje oraz partnerów rozwojowych. Jednocześnie, dzięki przemyślanym działaniom planistycznym i infrastrukturalnym, wspiera on również jakość życia mieszkańców i zrównoważony rozwój całej wspólnoty lokalnej.

Wyniki diagnozy wskazują, że Gmina Kołobrzeg znajduje się w strategicznym położeniu – blisko miasta powiatowego, nad Bałtykiem, w sąsiedztwie drogi ekspresowej S6 – co stwarza szanse nie tylko dla rozwoju turystyki, ale także dla nowych form działalności gospodarczej, takich jak logistyka, nowoczesne przetwórstwo, usługi zdrowotne, branże kreatywne czy technologie cyfrowe. Zidentyfikowane tereny inwestycyjne, w tym w rejonie Budzistowa i wzdłuż drogi S6, mogą pełnić funkcję stref aktywności gospodarczej, wzmacniając dochody własne Gminy oraz uniezależniając jej rozwój od jednej branży – sezonowej turystyki. To szczególnie istotne w kontekście wzmacniania odporności lokalnej gospodarki na nieprzewidziane kryzysy (np. pandemie, zmiany klimatu, zaburzenia geopolityczne czy gospodarcze).

Gmina nie rezygnuje jednak z turystyki – przeciwnie, zakłada rozwój modelu bardziej odpornych i zróżnicowanych form turystyki: całorocznej, przyjaznej środowisku, związanej z dziedzictwem, historią, zdrowiem, lokalną przyrodą i ofertą edukacyjno-rekreacyjną. Wskazane kierunki obejmują m.in. turystykę zdrowotną, ornitologiczną, edukacyjną i kulturową, a także rozwój infrastruktury przyjaznej aktywnościom terenowym, takiej jak ścieżki edukacyjne, ogrody sensoryczne, trasy rowerowe czy strefy relaksu nad morzem i jeziorem Resko.

W celu wsparcia rozwoju gospodarczego konieczne jest również zapewnienie odpowiednio przygotowanej, funkcjonalnej i estetycznej przestrzeni – od uporządkowanego zagospodarowania terenów inwestycyjnych, przez rozwój układu komunikacyjnego, po eliminację chaosu reklamowego i podniesienie standardów estetyki przestrzeni publicznych. Gmina chce tworzyć atrakcyjne warunki do lokowania działalności gospodarczej, inwestycji turystycznych i usługowych, a także generować dochody poprzez mądre zarządzanie przestrzenią – np. wprowadzając mechanizmy opłat za parkowanie, dostęp do infrastruktury czy korzystanie z przestrzeni publicznych.

Odpowiedzialne podejście do środowiska, w tym ochrona wybrzeża, wód, terenów cennych przyrodniczo oraz rozwój zielono-błękitnej infrastruktury, nie tylko pomaga w adaptacji do zmian klimatu, ale także staje się elementem wyróżniającym Gminę Kołobrzeg na tle innych nadmorskich lokalizacji. Równolegle rozwijany jest potencjał społeczny mieszkańców, poprzez wzmacnianie ich kompetencji w obszarze usług, zielonych zawodów, branż kreatywnych oraz aktywności obywatelskiej – co pozwala im uczestniczyć w rozwoju Gminy i czerpać z niego realne korzyści.

Realizacja tego celu ma prowadzić do wzrostu konkurencyjności Gminy Kołobrzeg, zarówno jako atrakcyjnej destynacji turystycznej, jak i miejsca do inwestowania, prowadzenia działalności gospodarczej oraz rozwijania nowoczesnych inicjatyw. Jednocześnie zapewni trwałe podstawy finansowe i społeczne do dalszego rozwoju Gminy – przy zachowaniu wysokiej jakości życia jej mieszkańców.

CEL STRATEGICZNY 1: Trwały rozwój gospodarczy Gminy Kołobrzeg, bazujący na lokalnym dziedzictwie, walorach przyrodniczych i innowacyjności.

OBSZAR, CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
PRZESTRZEŃ 1.1. Rozwój funkcjonalnej, atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni wspierającej aktywność gospodarczą i turystyczną	<ul style="list-style-type: none"> Wyznaczanie i aktywne promowanie stref aktywności gospodarczej, w tym zagospodarowanie terenów inwestycyjnych przy drodze S6, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i dostępności infrastruktury. Rozwój dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych i atrakcji turystycznych (drogi dojazdowe, pętle autobusowe, parkingi buforowe, budowa centrum przesiadkowego w miejscowości Dźwirzyno i Budzistowo (projekt ZIT)), w tym wykorzystanie środków zewnętrznych na poprawę jakości i rozbudowę dróg gminnych i infrastruktury okołodrogowej. Wspieranie koncentracji zabudowy mieszkaniowej i usługowej w lokalnych centrach osadniczych, gdzie istnieje rozwinięta infrastruktura techniczna i transportowa – poprzez działania planistyczne i promocyjne, w tym m.in. poprzez sporządzenie i uchwalenie planu ogólnego oraz aktualizację istniejących i sporządzanie nowych planów zagospodarowania przestrzennego. Współpraca z zarządcami dróg wyższego rzędu w celu usprawnienia przemieszczania się poza granice Gminy Kołobrzeg oraz współpraca z powiatem zmierzająca do utworzenia obwodnicy Zieleniewa, pozwalającej odciążyć ruch samochodowy w ciągach ul. 6 Dywizji Piechoty i Szczecińskiej. Wprowadzenie mechanizmów zarządzania przestrzenią generujących wpływy do budżetu, w tym: opłat za parkowanie w 	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy dzięki lepszemu zagospodarowaniu terenów przy S6. Poprawa dostępności transportowej do kluczowych lokalizacji gospodarczych i turystycznych. Uporządkowanie kierunków rozwoju zabudowy i koncentracja usług w dobrze skomunikowanych obszarach. Ograniczenie ruchu tranzytowego przez główne miejscowości Gminy. Wzrost wpływów budżetowych Gminy z tytułu uporządkowanego użytkowania przestrzeni. Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni nadmorskich i ich funkcjonalności dla mieszkańców i turystów. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej i eliminacja chaosu reklamowego. Usprawnienie organizacji ruchu i zwiększenie rotacji miejsc parkingowych w sezonie. Zwiększenie atrakcyjności oferty turystycznej Gminy i przedłużenie sezonu. 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zagospodarowanych i promowanych stref aktywności gospodarczej (szt.). Długość nowych lub zmodernizowanych dróg i ciągów komunikacyjnych do stref inwestycyjnych i atrakcji turystycznych (km). Liczba uchwalonych dokumentów planistycznych wspierających koncentrację zabudowy (szt.). Udział zrealizowanych projektów drogowych we współpracy z zarządcami dróg (szt./rok). Wysokość rocznych wpływów do budżetu z tytułu opłat za parkowanie, kampery, reklamy (zł). Długość wybudowanych lub zmodernizowanych tras pieszo-rowerowych w strefach nadmorskich (km). Wprowadzenie uchwały krajobrazowej (tak/nie). Liczba miejsc objętych nową organizacją ruchu i opłatami parkingowymi (szt.). Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów turystyczno-rekreacyjnych (szt.). Opracowana i wdrożona strategia mobilności (tak/nie).

	<p>sezonie, uregulowania opłat od kamperów i pól namiotowych, uporządkowania reklam (uchwała krajobrazowa), a także opłat za dostęp do atrakcji i infrastruktury turystycznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój przybrzeżnych przestrzeni publicznych (m.in. ciągów pieszo-rowerowych z infrastrukturą towarzyszącą, toalet, punktów widokowych, stref relaksu, w tym utworzenie ścieżek rowerowych Grzybowo-Korzystno, wokół jeziora Resko Przymorskie, utworzenie „wyczynowej” ścieżki rowerowej Dźwirzyno-Grzybowo, wprowadzenie tras typu singletrack, rozbudowa infrastruktury towarzyszącej wzdłuż trasy rowerowej R-10) z wykorzystaniem walorów krajobrazowych i nadmorskiego klimatu. • Wprowadzenie uchwały krajobrazowej oraz zasad dotyczących lokalizacji szyldów i reklam, w celu poprawy estetyki przestrzeni publicznej i atrakcyjności turystycznej, a także wprowadzenie katalogu dobrych praktyk architektonicznych i estetycznych dla inwestorów. • Poprawa organizacji ruchu drogowego oraz analiza funkcjonowania systemu parkingów w kontekście wprowadzenia opłat za parkowanie, w szczególności w miejscowościach nadmorskich. • Rozwój i modernizacja istniejącej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, w tym min. dodanie elementów turystyczno-historycznych do ścieżki rowerowej Zieleniewo-Rościęcino oraz rozwój działalności Gminnego Ośrodka Sportu, Turystyki i Rekreacji. • Przeprowadzenie analiz oraz, po zdiagnozowaniu potrzeby, opracowanie strategii rozwoju mobilności we współpracy z miastem Kołobrzeg przy uwzględnieniu mobilności sezonowej i car-sharingu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa planowania mobilności w Gminie, szczególnie w sezonie turystycznym. • Wzmocnienie nadzoru nad przestrzenią i ograniczenie samowoli w korzystaniu z niej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Powołanie Straży Gminnej (tak/nie).
--	---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> Powołanie Straży Gminnej, której jednym z zadań będzie zwiększona kontrola przestrzegania przepisów prawa oraz zachowywania ładu przestrzennego. 		
KLIMAT I ŚRODOWISKO 1.2. Wzmacnianie odporności środowiskowej i wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych w rozwoju gospodarczym	<ul style="list-style-type: none"> Wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej, z uwzględnieniem lokalnych planów zagospodarowania przestrzennego i współpracy z mieszkańcami. Rozpoczęcie i rozwój współpracy w ramach Spółdzielni Samowystarczalności Energetycznej. Rozwój zielono-błękitnej infrastruktury (m.in. parki wodne, ścieżki ekologiczne, ogrody sensoryczne) łączącej funkcje retencyjne, edukacyjne i turystyczno-rekreacyjne. Ochrona wybrzeża Morza Bałtyckiego jako kluczowego i wyjątkowego elementu środowiska naturalnego i krajobrazu dla Gminy, stanowiącego główną atrakcję turystyczną. Wykorzystanie walorów Jeziora Resko Przymorskie oraz stawów niedaleko Głowaczewa do rozwoju rekreacji wodnej, żeglarstwa, ornitoturystyki oraz działań edukacyjnych i przyrodniczych – przy jednoczesnej ochronie i tworzeniu cennych siedlisk przyrodniczych. Utworzenie stacji edukacyjno-badawczej nad Bałtykiem i Jeziolem Resko – łączącej funkcje turystyki rodzinnej, badań środowiskowych, analizy ekosystemu jeziornego oraz morskiego, zajęć edukacyjnych i ekologicznych dla dzieci i młodzieży oraz atrakcji turystycznej, a przez to budowanie podstaw turystyki całorocznej. 	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie liczby inwestycji w odnawialne źródła energii zgodnych z planami zagospodarowania i przy akceptacji społecznej. Nawiązanie i rozwinięcie partnerstwa na rzecz wspólnych działań w ramach spółdzielni energetycznej. Rozbudowa zielono-błękitnej infrastruktury poprawiającej retencję i atrakcyjność turystyczną. Zachowanie integralności krajobrazu i funkcji ochronnych pasa wybrzeża jako zasobu strategicznego. Zwiększenie wykorzystania walorów przyrodniczych jeziora i stawów do celów turystycznych i edukacyjnych, przy jednoczesnej poprawie ochrony siedlisk. Powstanie nowoczesnej placówki edukacyjno-badawczej wzmacniającej potencjał całorocznej turystyki i edukacji ekologicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nowych instalacji OZE uruchomionych na terenie Gminy (szt.). Utworzenie Spółdzielni Samowystarczalności Energetycznej (tak/nie). Powierzchnia nowo utworzonej lub zmodernizowanej zielono-błękitnej infrastruktury (ha). Liczba działań/projektów ukierunkowanych na ochronę wybrzeża (szt.). Liczba nowych lub dostosowanych do celów rekreacyjno-przyrodniczych obiektów nad Jeziolem Resko i stawami w Głowaczewie (szt.). Utworzenie stacji edukacyjno-badawczej (tak/nie).
GOSPODARKA 1.3. Rozwój zdwyersyfikowanej i	<ul style="list-style-type: none"> Dążenie do pełnego uzbrojenia i aktywna promocja terenów inwestycyjnych dla sektora nowoczesnego przetwórstwa, logistyki, handlu 	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy dzięki 	<ul style="list-style-type: none"> Powierzchnia terenów inwestycyjnych uzbrojonych i promowanych przez Gminę (ha).

odpornej gospodarki lokalnej	<p>i usług, także z wykorzystaniem środków zewnętrznych, w tym wykorzystanie potencjału terenów inwestycyjnych m.in. utworzenie strefy aktywności gospodarczej przy drodze S6.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozszerzenie oferty turystycznej o produkty całoroczne (m.in. wellness & spa, turystyka zdrowotna, workation, coworking, turystyka przyrodnicza i historyczna), aby ograniczyć sezonowość zatrudnienia. • Ograniczanie sezonowości zatrudnienia m.in. poprzez rozwój atrakcji całorocznych (m.in. parki wodne, ogrody sensoryczne, ścieżki edukacyjne), organizację wydarzeń poza sezonem, przekształcanie sezonowych lokali gastronomicznych w punkty dowozowe lub catering, tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, programów przekwalifikowania oraz wsparcie doradcze dla firm w zakresie rozszerzania profilu działalności. • Wsparcie mieszkańców w procesach przebranżowienia i podejmowania działalności gospodarczej poprzez odpowiednie instytucje (np. PUP) (doradztwo, mikropożyczki, wsparcie branż kreatywnych, IT, rzemiosła). • Rozszerzenie i profesjonalizacja oferty agroturystycznej i ekoagroturystycznej, w tym dodanie elementów turystyki doświadczalnej (warsztaty, kuchnia regionalna, kontakt ze zwierzętami, ścieżki edukacyjne) – szkolenia, wsparcie marketingowe, powiązanie z lokalnym dziedzictwem i sieciami usług. • Wsparcie lokalnych producentów i usługodawców w tworzeniu produktów regionalnych i kanałów sprzedaży (np. e-handel, marki lokalne, sieci partnerskie). • Rozwój zaplecza obsługi turystycznej w lokalnych miejscowościach, które dziś są mniej eksponowane, ale mają potencjał (np. 	<p>uzbrojeniu i promocji terenów dla nowoczesnego przemysłu i usług.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie udziału turystyki całorocznej w strukturze oferty i przychodów branży turystycznej. • Ograniczenie sezonowości zatrudnienia poprzez nowe formy aktywności gospodarczej i turystycznej dostępne poza sezonem. • Zwiększenie liczby mieszkańców podejmujących własną działalność gospodarczą lub zmieniających branżę. • Profesjonalizacja agroturystyki i rozwój zintegrowanej oferty doświadczeń turystycznych opartych na lokalnym dziedzictwie. • Wzrost rozpoznawalności i sprzedaży produktów lokalnych poprzez rozwój marek i kanałów dystrybucji. • Wzrost znaczenia mniej znanych miejscowości Gminy jako lokalnych ośrodków turystycznych. • Rozwój niszowych usług turystycznych odpowiadających na potrzeby świadomych i wymagających turystów. • Poprawa funkcjonowania portu w Dźwirzynie jako elementu infrastruktury gospodarczej i turystycznej. • Wykorzystanie lokalnych źródeł i zasobów przyrodniczych w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba całorocznych punktów turystycznych dostępnych na terenie Gminy (szt.). • Liczba wydarzeń, atrakcji lub usług dostępnych poza sezonem letnim (szt.). • Liczba nowych działalności gospodarczych założonych przez mieszkańców Gminy (szt.). • Liczba gospodarstw agroturystycznych oferujących elementy turystyki doświadczalnej (szt.). • Liczba zarejestrowanych lokalnych marek produktów lub usług (szt.). • Liczba miejscowości z nową lub rozbudowaną ofertą turystyczną (szt.). • Liczba zrealizowanych projektów specjalistycznych usług turystycznych (szt.). • Współpraca z Urzędem Morskim (tak/nie). • Liczba przedsięwzięć z wykorzystaniem lokalnych źródeł naturalnych, spełniających wymogi środowiskowe (szt.).
-------------------------------------	---	---	---

	<p>wschodnia część Gminy, wsie z walorami kulturowymi i krajobrazowymi).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój profesjonalnych i specjalistycznych usług turystycznych (np. przewodnictwo przyrodnicze, obserwacja ptaków o każdej porze roku i związane z tym wydarzenia wraz z ich promocją, edukacja terenowa), z uwzględnieniem lokalnych zasobów i potrzeb rynku. • Współpraca z Urzędem Morskim, m.in. w zakresie poprawy funkcjonowania portu w Dźwirzynie. • Współpraca z jednostkami zewnętrznymi i podmiotami prywatnymi w zakresie wykorzystania złóż naturalnych, przy zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, m.in. poprzez wykorzystanie złóż wód leczniczych do rozwoju turystyki zdrowotnej i wellnes oraz turystyki nakierowanej na potrzeby seniorów. 		
<p>SPOŁECZEŃSTWO 1.4. Wzmocnienie potencjału społecznego na rzecz rozwoju gospodarczego i turystycznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój kompetencji mieszkańców w zakresie zielonych zawodów, obsługi ruchu turystycznego, IT i nowoczesnych usług – we współpracy z instytucjami edukacyjnymi i partnerami zagranicznymi. • Opracowanie i wdrożenie modelu zarządzania strategicznego opartego na analizie ryzyk i scenariuszach przyszłości (m.in. związanych z sezonowością, zmianami klimatu, kryzysami zdrowotnymi, sytuacją geopolityczną), z regularnym przeglądem priorytetów oraz aktualizacją strategii działań. • Wykorzystanie świetlic wiejskich jako lokalnych centrów kompetencji (cyfryzacja, mikroprzedsiębiorczość, lokalna dystrybucja produktów). • Promocja Gminy jako miejsca przyjaznego dla pracy zdalnej i cyfrowych nomadów – tworzenie stref coworkingowych, przestrzeni 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie kwalifikacji mieszkańców w obszarach wspierających rozwój gospodarczy i turystyczny. • Usprawnienie zarządzania strategicznego Gminy poprzez wdrożenie systemu reagowania na ryzyka. • Wzrost wykorzystania świetlic jako lokalnych centrów kompetencyjnych i aktywności gospodarczej. • Pozycjonowanie Gminy jako miejsca atrakcyjnego dla pracy zdalnej i cyfrowych nomadów. • Wzrost świadomości i wiedzy młodzieży w zakresie przedsiębiorczości, ekologii i lokalnego dziedzictwa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba współprac z instytucjami edukacyjnymi i partnerami zagranicznymi (szt.). • Opracowanie modelu zarządzania strategicznego opartego na analizie ryzyk (tak/nie). • Liczba świetlic wiejskich pełniących funkcję centrów kompetencji (szt.). • Liczba utworzonych lub uruchomionych stref coworkingowych lub kreatywnych (szt.). • Liczba zrealizowanych programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie przedsiębiorczości, ekologii lub historii lokalnej (szt.). • Liczba organizacji pozarządowych zaangażowanych w realizację

	<p>kreatywnych oraz dostępu do szybkiego Internetu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój programów edukacyjnych i promocyjnych wśród dzieci i młodzieży dotyczących przedsiębiorczości, turystyki, ekologii i lokalnej historii. • Zaangażowanie organizacji pozarządowych i liderów lokalnych w rozwój oferty turystycznej i edukacyjnej (np. poprzez konkursy grantowe, mikroprojekty, wolontariat). • Budowanie tożsamości lokalnej poprzez tworzenie szlaków tematycznych, wydarzeń historycznych, gier terenowych i warsztatów związanych z powojenną historią regionu. • Utworzenie corocznego cyklu kina plenerowego – dodatkowa atrakcja dla turystów w przystępnej cenie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie udziału organizacji społecznych w kształtowaniu oferty turystyczno-edukacyjnej. • Wzmocnienie lokalnej tożsamości poprzez działania kulturowe i edukacyjne związane z historią regionu. • Wzbogacenie sezonowej oferty kulturalnej Gminy o dostępne i integrujące wydarzenia. 	<p>projektów turystycznych lub edukacyjnych (szt.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba szlaków tematycznych, wydarzeń historycznych, gier terenowych i warsztatów o historii regionu (szt.). • Liczba seansów kina plenerowego zrealizowanych w sezonie letnim (szt.).
--	---	---	---

CEL STRATEGICZNY 2: Odpowiedzialny rozwój społeczny i wysoka jakość życia w Gminie Kołobrzeg.

Gmina Kołobrzeg to obszar o dużej atrakcyjności turystycznej, dynamicznie rozwijający się gospodarczo i przestrzennie. Intensywny rozwój, szczególnie w sezonie letnim, niesie jednak również wyzwania – od obciążenia infrastruktury technicznej i społecznej, po ograniczoną dostępność usług, przestrzeni publicznych i zasobów środowiskowych dla stałych mieszkańców. Cel strategiczny nr 2 stanowi odpowiedź na te wyzwania, koncentrując się na budowie silnej, zintegrowanej społeczności lokalnej, podnoszeniu jakości życia oraz ograniczaniu negatywnych skutków dynamicznej turystyki masowej. Jest to cel przede wszystkim nakierowany na potrzeby lokalnej społeczności, ale mający realny wpływ także na gospodarkę lokalną, odporność Gminy i racjonalność finansową jej działań.

Zgodnie z diagnozą i wynikami badań społecznych, mieszkańcy Gminy oczekują nie tylko dalszego rozwoju, ale przede wszystkim dostępności usług, dobrej infrastruktury i estetycznego, czystego otoczenia, w którym komfortowo można żyć i pracować – przez cały rok, niezależnie od sezonu turystycznego. Właśnie dlatego cel ten obejmuje szerokie spektrum działań – od inwestycji w infrastrukturę społeczną, kulturalną i edukacyjną, przez wsparcie rodzin, seniorów i osób niesamodzielną, po aktywizację zawodową i rozwój kompetencji mieszkańców.

W kontekście obciążeń generowanych przez ruch turystyczny – takich jak hałas, tłok, presja na przestrzeń publiczną czy degradacja środowiska – szczególnie ważne staje się odciążenie mieszkańców poprzez odpowiedzialne zarządzanie przestrzenią, wdrażanie lokalnych regulacji oraz inwestycje kompensacyjne, np. rewitalizację, budowę placów zabaw czy rozwój transportu publicznego. Takie działania mają na celu poprawę funkcjonowania Gminy przez cały rok oraz budowę odporności społecznej na zjawiska kryzysowe.

Jednocześnie, w duchu innowacyjnego podejścia, Gmina Kołobrzeg promuje elastyczne rozwiązania infrastrukturalne i usługowe, które można skalować lub przekształcać w zależności od zmieniających się potrzeb demograficznych i społecznych – np. poprzez projektowanie budynków z możliwością ich przekształcenia w domy opieki, centra aktywności czy placówki edukacyjne.

Ważnym elementem celu jest również edukacja ekologiczna i klimatyczna, wspierająca nie tylko ochronę zasobów naturalnych, ale także wzmacniająca postawy prośrodowiskowe wśród mieszkańców – co wpisuje się w szerszą strategię budowania odporności Gminy. Działania takie jak rozwój zielono-błękitnej infrastruktury, mikroinwestycje ekologiczne czy lokalny monitoring środowiska stają się nie tylko elementem adaptacji do zmian klimatu, ale także podnoszą jakość przestrzeni publicznych i ograniczają koszty ich utrzymania w dłuższej perspektywie.

Odpowiedzialny rozwój społeczny oznacza również aktywizację mieszkańców w wymiarze edukacyjnym, obywatelskim i zawodowym. Stąd obecność działań wspierających kompetencje cyfrowe, zielone zawody, przedsiębiorczość lokalną oraz rozbudowę programów profilaktyki zdrowotnej i opieki nad osobami wrażliwymi. Gmina stawia także na rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi i liderami lokalnymi, budując trwały kapitał społeczny oparty na zaangażowaniu, zaufaniu i poczuciu sprawczości.

Cel ten, choć bezpośrednio adresowany do mieszkańców, pełni również funkcję stabilizującą i uzupełniającą względem Celu Strategicznego nr 1 – zapewnia bowiem trwałość i jakość

procesów rozwojowych, wspiera spójność społeczno-przestrzenną Gminy oraz pozwala zrównoważyć intensywną działalność gospodarczą i turystyczną. To nie tylko inwestycja w jakość życia mieszkańców, ale także w długofalową odporność i konkurencyjność Gminy Kołobrzeg jako miejsca do życia, pracy i prowadzenia działalności.

CEL STRATEGICZNY 2: Odpowiedzialny rozwój społeczny i wysoka jakość życia w Gminie Kołobrzeg.

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
PRZESTRZEŃ 2.1. Kształtowanie przyjaznej i dostępnej przestrzeni do życia	<ul style="list-style-type: none"> Dążenie do rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej we współpracy z Miejskimi Wodociągami i Kanalizacją Sp. z o.o. Dążenie do rozwoju transportu publicznego oraz poszukiwanie alternatywnych możliwości przemieszczania się, szczególnie pomiędzy miejscowościami gminnymi oraz do miasta powiatowego. Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej (świetlice, biblioteka, obiekty wielofunkcyjne) z przeznaczeniem na działalność edukacyjną, kulturalną, integracyjną i społeczną. Rozbudowa i modernizacja obiektów sportowo-rekreacyjnych i placów zabaw, z uwzględnieniem potrzeb różnych grup wiekowych (dzieci, młodzież, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami). Poprawa dostępności przestrzeni publicznych dla osób z ograniczeniami mobilności, m.in. przez audyty dostępności, eliminowanie barier architektonicznych oraz montaż udogodnień (pochylnie, tablice dotykowe). Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej oraz budynków użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Stosowanie elastycznych i skalowalnych rozwiązań w budownictwie publicznym (żłobki, przedszkola, świetlice), umożliwiających łatwą adaptację obiektów do zmieniających się potrzeb demograficznych, np. zmianę na opiekę senioralną lub centra aktywności społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości i niezawodności infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej dla mieszkańców Gminy. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz Gminy oraz z miastem powiatowym. Wzrost dostępności i jakości przestrzeni edukacyjno-kulturalnych dla lokalnych społeczności. Poprawa dostępności infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla mieszkańców w różnym wieku. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych dla osób z ograniczoną mobilnością. Poprawa warunków funkcjonowania osób ze szczególnymi potrzebami w przestrzeni publicznej. Zwiększenie elastyczności infrastruktury społecznej w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby demograficzne. Aktywizacja społeczna wokół świetlic wiejskich poprzez rozwój funkcji edukacyjno-rekreacyjnych. Podniesienie standardów estetycznych i funkcjonalnych obiektów publicznych w Gminie. Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni z korzyścią dla lokalnych społeczności. 	<ul style="list-style-type: none"> Długość zmodernizowanej lub wybudowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (km). Liczba miejscowości wykluczonych transportowo (szt.). Liczba zmodernizowanych lub nowo utworzonych obiektów edukacyjno-kulturalnych (szt.). Liczba zmodernizowanych lub nowo powstałych obiektów sportowo-rekreacyjnych i placów zabaw (szt.). Liczba zrealizowanych audytów dostępności przestrzeni publicznych (szt.). Liczba obiektów użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.). Liczba obiektów użyteczności publicznej o elastycznej funkcji (np. adaptowalnych do innych potrzeb) (szt.). Liczba świetlic wiejskich z zagospodarowanym otoczeniem pełniącym funkcje edukacyjne i rekreacyjne (szt.). Liczba wdrożonych standardów estetycznych i funkcjonalnych w nowych inwestycjach (szt.). Liczba zrewitalizowanych obiektów lub przestrzeni (szt.).

	<ul style="list-style-type: none"> • Zagospodarowanie przestrzeni wokół świetlic wiejskich jako lokalnych mikrocentrów aktywności, z elementami rekreacyjnymi i edukacyjnymi (np. sensoryczne ogrody wiejskie, otwarte biblioteczki do społecznej wymiany książek, gry terenowe). • Wprowadzenie standardów estetycznych i funkcjonalnych dla obiektów użyteczności publicznej, z naciskiem na jakość projektowania, zieleni i zrównoważone materiały. • Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na terenie Gminy, nadanie nowych funkcji nieużytkowanym obiektom i przestrzeniom, zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności. • Stwarzanie warunków do rozwoju sieci szerokopasmowego Internetu. • Wymiana oświetlenia drogowego na energooszczędne wraz z inteligentnym sterowaniem. • Dalsza rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego, szczególnie w miejscach zwiększonego natężenia turystycznego i ruchu drogowego. • Analiza stanu dróg pożarowych oraz, w razie potrzeby, podjęcie odpowiednich działań w celu poprawy tego stanu. • Dążenie do budowy nowego budynku Urzędu Gminy Kołobrzeg (predysponowana lokalizacja – Budzistowo). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępu do szybkiego Internetu na obszarach wiejskich Gminy. • Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia drogowego w Gminie. • Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców poprzez rozwój monitoringu. • Poprawa dostępu służb do terenów zagrożonych pożarami. • Zwiększenie funkcjonalności i dostępności administracji lokalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba miejscowości z dostępem do szerokopasmowego Internetu (szt.). • Liczba punktów oświetlenia ulicznego zmodernizowanych na energooszczędne (szt.). • Liczba kamer monitoringu wizyjnego zainstalowanych w przestrzeni publicznej (szt.). • Liczba zmodernizowanych dróg pożarowych (szt.). • Budowa nowego budynku Urzędu Gminy Kołobrzeg (tak/nie).
KLIMAT I ŚRODOWISKO 2.2. Ochrona zasobów przyrodniczych i kształtowanie prośrodowiskowych postaw mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja działań mających na celu adaptację do zmian klimatycznych, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury służącej retencji wód opadowych, ochronie bioróżnorodności i edukacji ekologicznej, m.in. poprzez tworzenie ścieżek przyrodniczych, skwerów, parków kieszonkowych, ogrodów sensorycznych i przyjaznych środowisku przestrzeni 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie odporności Gminy na zmiany klimatyczne i poprawa jakości środowiska życia mieszkańców. • Poprawa jakości powietrza i efektywności energetycznej budynków oraz zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zrealizowanych inwestycji zielono-błękitnej infrastruktury (szt.). • Liczba przeprowadzonych kampanii promocyjnych na rzecz wymiany źródeł ciepła (szt.). • Utworzenie i wdrożenie cyfrowej inwentaryzacji zieleni Gminy (tak/nie).

	<p>rekreacyjnych dla mieszkańców oraz rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie inicjatyw na rzecz czystego powietrza i efektywności energetycznej, w tym promocja wymiany źródeł ciepła (również na instalacje OZE), audyty energetyczne, i doradztwo. • Wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej uzupełniającej założenia Waloryzacji przyrodniczej Gminy Kołobrzeg z 2015 roku oraz opracowanie na tej podstawie katalogu dobrych praktyk do zarządzania systemem przyrodniczym Gminy, w tym m.in. odpowiednie oznakowanie istniejących form ochrony przyrody, analiza zasadności utworzenia nowych form ochrony, stopniowa inwentaryzacja drzew na terenie Gminy wraz z nadaniem im numerów przy wykorzystaniu aplikacji i synchronizacji z lokalnym Systemem Informacji Przestrzennej, co ułatwi monitoring zielonej infrastruktury w Gminie. • Uwzględnienie w polityce przestrzennej wskazanego w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego do 2030 roku do ustanowienia parku krajobrazowego Dolina Błotnicy i Jezioro Kamienica. • Dążenie do poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. • Rozwój systemu lokalnego monitoringu środowiskowego (czujniki jakości powietrza, edukacyjne stacje pogodowe), z możliwością wykorzystania ich w działaniach edukacyjnych. • Rozwój systemu segregacji odpadów poprzez: utworzenie PSZOK na terenie Gminy, zwiększenie liczby pojemników na odpady, w tym zużyte tekstylia, współpraca z przedsiębiorcami w zakresie konieczności 	<ul style="list-style-type: none"> • Lepsze zarządzanie zasobami przyrodniczymi Gminy dzięki aktualnym danym inwentaryzacyjnym i cyfryzacji zielonej infrastruktury. • Wzmocnienie ochrony zasobów przyrodniczych poprzez planistyczne zabezpieczenie cennych obszarów. • Zmniejszenie zużycia energii i kosztów utrzymania budynków użyteczności publicznej. • Zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat stanu środowiska dzięki bieżącemu monitoringowi i działaniom edukacyjnym. • Zwiększenie poziomu segregacji i właściwego gospodarowania odpadami na terenie Gminy. • Poprawa zdolności retencyjnych i jakości gleby na terenach rolnych oraz zabezpieczenie terenów inwestycyjnych. • Zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców terenów zagrożonych. • Wzrost zaangażowania mieszkańców i sołectw w mikroinwestycje ekologiczne i ochronę bioróżnorodności. • Zwiększenie świadomości ekologicznej lokalnych społeczności. • Zmniejszenie liczby niebezpiecznych materiałów 	<ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnienie parku krajobrazowego Dolina Błotnicy i Jezioro Kamienica w dokumentach planistycznych (tak/nie). • Liczba budynków użyteczności publicznej zmodernizowanych pod kątem efektywności energetycznej (szt.). • Liczba funkcjonujących czujników jakości powietrza (szt.). • Utworzenie PSZOK (tak/nie). • Długość zmodernizowanych systemów melioracyjnych i odwodnieniowych (km). • Liczba zmodernizowanych lub rozbudowanych elementów systemu przeciwpowodziowego (szt.). • Liczba mikroinwestycji ekologicznych zrealizowanych przez mieszkańców i sołectwa (szt.). • Liczba zrealizowanych kampanii i działań edukacyjnych w zakresie zmian klimatu i ochrony środowiska (szt.). • Liczba wniosków o dofinansowanie usunięcia azbestu złożonych przez mieszkańców (szt.). • Liczba nowych nasadzeń śródpolnych i miododajnych drzew i krzewów (szt.). • Liczba sezonowych eko-akcji zorganizowanych z udziałem mieszkańców (szt.).
--	--	---	---

	<p>zapewniania odpowiednich pojemników na odpady komunalne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój systemu melioracji na terenach rolnych oraz odwadniania dróg i terenów przeznaczonych pod zabudowę, we współpracy z właścicielami nieruchomości i PGW Wody Polskie. • Odpowiednie utrzymanie i ewentualna rozbudowa systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich oraz nadrzecznych. • Wdrożenie programu „Zielona Gmina” wspierającego mikroinwestycje mieszkańców oraz sołectw w ekologię i bioróżnorodność: np. nasadzenia drzew, ogrody deszczowe, budki lęgowe, łąki kwietne, oczka wodne przy posesjach i w miejscach publicznych. • Wzmocnienie działań edukacyjnych w zakresie zmian klimatu i ochrony środowiska, we współpracy ze szkołami, organizacjami i partnerami międzynarodowymi. • Wsparcie finansowe dla mieszkańców, w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest. • Utrzymanie i poprawa przyrodniczych walorów przestrzeni rolniczej ze względu na znaczenie sektora rolniczego, np. poprzez ograniczenie erozji gleb i nasadzenia śródpolne oraz nasadzenia przy drogach drzew i krzewów miododajnych. • Organizacja sezonowych eko-akcji w Gminie, takich jak „Dni Czystej Plaży i Jeziora Resko”, sprzątanie lasów i terenów rekreacyjnych z nagrodami i animacjami dla mieszkańców. 	<p>budowlanych na posesjach mieszkańców.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost jakości środowiska rolniczego i bioróżnorodności poprzez działania ochronne i nasadzenia. • Zwiększenie zaangażowania społecznego w działania proekologiczne i promocja zachowań przyjaznych środowisku. 	
GOSPODARKA 2.3. Rozwój kompetencji i aktywizacja mieszkańców wobec zmieniającego się rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Programy przekwalifikowania dla mieszkańców odchodzących z rolnictwa lub branż sezonowych, z wykorzystaniem partnerstw z instytucjami szkoleniowymi i rynkiem pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie możliwości zatrudnienia mieszkańców odchodzących z rolnictwa i branż sezonowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczestników programów przekwalifikowania (os.). • Liczba zrealizowanych programów aktywizacji zawodowej (szt.).

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój programów aktywizacji zawodowej mieszkańców poza sezonem turystycznym, m.in. poprzez szkolenia, kursy i doradztwo zawodowe. • Wsparcie osób 50+ i kobiet powracających na rynek pracy, np. poprzez warsztaty aktywizacyjne, mentoring, mobilne punkty doradcze w sołectwach. • Wspieranie innowacji i modernizacji w rolnictwie, w tym restrukturyzacji małych gospodarstw rodzinnych oraz wdrażania nowoczesnych technologii. • Rozszerzenie oferty Biblioteki Publicznej o działania wspierające rozwój kompetencji mieszkańców, w tym warsztaty z przedsiębiorczości, spotkania z ekspertami, kursy cyfrowe. • Rozwój wielopoziomowej współpracy Gminy Kołobrzeg z Miastem Kołobrzeg, sąsiednimi samorządami oraz ich związkami. • Wprowadzenie lokalnych regulacji ograniczających nocną sprzedaż alkoholu w celu poprawy bezpieczeństwa, ograniczenia zakłócania porządku publicznego oraz zwiększenia komfortu życia mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców poza sezonem turystycznym. • Poprawa sytuacji zawodowej osób 50+ i kobiet powracających na rynek pracy. • Unowocześnienie i zwiększenie efektywności lokalnych gospodarstw rolnych. • Wzrost dostępności i jakości nieformalnej edukacji dorosłych na poziomie lokalnym. • Lepsza koordynacja działań rozwojowych dzięki współpracy między samorządami. • Poprawa bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców dzięki ograniczeniu uciążliwości nocnej sprzedaży alkoholu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób 50+ i kobiet uczestniczących w działaniach aktywizacyjnych (os.). • Liczba gospodarstw rolnych objętych wsparciem modernizacyjnym (szt.). • Liczba zrealizowanych działań edukacyjnych w Bibliotece Publicznej (szt.). • Liczba formalnych porozumień lub wspólnych projektów z innymi jednostkami samorządu terytorialnego (szt.). • Wprowadzenie regulacji ograniczających nocną sprzedaż alkoholu (tak/nie).
SPOŁECZEŃSTWO 2.4. Wzmocnienie kapitału społecznego i rozwój dostępnych usług dla mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój dostępności i jakości opieki nad dziećmi do lat 3 i przedszkoli, m.in. poprzez tworzenie nowych placówek lub wsparcie alternatywnych form opieki (żłobki, kluby dziecięce) oraz dostosowanie oferty do potrzeb rodziców (np. godziny otwarcia, diety, wsparcie rozwoju), m.in. utworzenie żłobka w Zieleniewie oraz przebudowa i rozbudowa istniejącego budynku świetlicy wiejskiej w Budzistowie w celu utworzenia przedszkola. • Rozszerzenie oferty edukacyjnej w szkołach podstawowych, w tym w zakresie projektów edukacyjnych oraz opieki nad uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności opieki nad dziećmi do lat 3 i przedszkolnej na terenie Gminy. • Zwiększenie jakości i różnorodności oferty edukacyjnej w szkołach podstawowych. • Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla osób starszych i niesamodzielných. • Poprawa jakości życia seniorów i osób zależnych dzięki rozwiniętym programom wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 i miejsc opieki przedszkolnej (szt.). • Liczba nowych lub rozwiniętych programów edukacyjnych w szkołach podstawowych (szt.). • Liczba utworzonych form wsparcia dla osób starszych i niesamodzielných (szt.). • Liczba uczestników projektu „Młodzi ciałem – zdrowi duchem” (os.). • Liczba zrealizowanych projektów edukacyjnych rozwijających

	• Rozwój wsparcia dla osób starszych i niesamodzielnych, m.in. poprzez tworzenie klubów seniora, punktów wypożyczeń sprzętu rehabilitacyjnego oraz systemów opieki wytchnieniowej i dziennej opieki, a także uruchomienie domów sąsiedzkich, usług typu „taksówka dla seniora”, „taksówka dla osoby niepełnosprawnej”. • Rozwój działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Gminnego Klubu Seniora „Młodzi Duchem”: realizacja projektu ZIT „Młodzi ciałem – zdrowi duchem” w celu poprawy jakości życia seniorów i osób niesamodzielnych. • Rozwój przedsiębiorczości oraz kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży (m.in. w zakresie: rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, kompetencji matematycznych, nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, kompetencji cyfrowych, kompetencji osobistych i społecznych, umiejętności uczenia się, kreatywności i współpracy, kooperacji, kompetencji obywatelskich) np. poprzez realizację zajęć w ramach podstawy programowej we współpracy z placówkami i centrami edukacyjnymi, centrami wiedzy i nauki, SOWA-mi itp. • Rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dorosłych mieszkańców, szczególnie w zakresie kompetencji cyfrowych, obywatelskich i społecznych (np. kursy online, warsztaty stacjonarne w świetlicach wiejskich). • Rozwój działań wspierających uzdolnioną młodzież i uczniów zagrożonych wykluczeniem edukacyjnym, m.in. poprzez stypendia, dodatkowe zajęcia rozwojowe oraz mentoring. • Rozszerzenie i unowocześnienie istniejącej oferty kulturalnej, wspieranie kultury lokalnej	• Rozwój kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży we współpracy z partnerami edukacyjnymi. • Wzrost udziału dorosłych mieszkańców w edukacji nieformalnej i cyfrowej. • Zwiększenie wsparcia edukacyjnego i rozwojowego dla uczniów zagrożonych wykluczeniem i młodzieży uzdolnionej. • Poszerzenie oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych mieszkańców. • Zwiększenie roli świetlic wiejskich jako lokalnych centrów integracji i aktywności społecznej. • Wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych w realizacji inicjatyw społecznych i edukacyjnych. • Poprawa planowania i świadczenia usług społecznych dzięki badaniu potrzeb i przekształceniu OPS. • Wzrost zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i lokalne inicjatywy. • Ułatwienie mieszkańcom kontaktu z Urzędem dzięki rozwojowi e-usług. • Wzrost satysfakcji mieszkańców z oferty publicznej dzięki wprowadzeniu Karty Mieszkańca. • Wzrost poziomu aktywności obywatelskiej wśród lokalnych liderów i mieszkańców.	kompetencje dzieci i młodzieży (szt.). • Liczba dorosłych uczestniczących w kursach lub warsztatach edukacyjnych (os.). • Liczba uczniów objętych programami stypendialnymi, rozwojowymi lub mentoringowymi (os.). • Liczba wydarzeń i działań kulturalnych skierowanych do mieszkańców (szt.). • Liczba świetlic wiejskich zrealizowanych jako centra aktywności społecznej (szt.). • Liczba organizacji pozarządowych objętych wsparciem (szt.). • Przeprowadzenie badania potrzeb usług społecznych i wdrożenie CUS (tak/nie). • Liczba projektów oddolnych zrealizowanych przez mieszkańców lub sołectwa (szt.). • Liczba nowych lub rozwiniętych e-usług (szt.). • Wdrożenie Systemu Karty Mieszkańca (tak/nie). • Liczba uczestników Akademii Aktywności Obywatelskiej (os.). • Liczba zrealizowanych kampanii lub programów zdrowotnych i profilaktycznych (szt.).

	<p>oraz rozwój oferty dla wszystkich grup wiekowych m.in. poprzez tworzenie pracowni komputerowych, w tym technologicznych, prowadzenie warsztatów rękodzieła lokalnego, klubów tematycznych, stałych sekcji, zatrudnienie animatorów kultury, prowadzenie mobilnych warsztatów dla mieszkańców.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój świetlic wiejskich jako lokalnych centrów aktywności społecznej, m.in. przez zatrudnienie animatorów kultury, organizację wydarzeń międzypokoleniowych, prowadzenie mobilnych warsztatów. • Wsparcie lokalnych organizacji pozarządowych (w tym m.in. KGW i OSP) poprzez doradztwo, promocję oraz konkursy dotacyjne na realizację projektów społecznych, edukacyjnych i integracyjnych. • Przeprowadzenie badania potrzeb rozwoju usług społecznych w celu poprawy dostępu i standardów usług oraz funkcjonowania infrastruktury społecznej m.in. poprzez przekształcenie OPS w CUS. • Utworzenie gminnej platformy do integracji lokalnych inicjatyw społecznych, umożliwiającej mieszkańcom zgłaszanie pomysłów, współorganizowanie wydarzeń oraz udział w konsultacjach, a także wdrożenie systemu mikrograntów na oddolne projekty lub wykorzystanie do tego celu funduszu sołectkiego. • Rozszerzanie katalogu e-usług, cyfryzacja usług urzędowych i uproszczenie kontaktów pomiędzy Urzędem a mieszkańcami i inwestorami. • Rozwój i promocja Systemu Karty Mieszkańca we współpracy z Miastem Kołobrzeg (zniżki dla mieszkańców na parkowanie (również na terenie Miasta Kołobrzeg), wydarzenia kulturalne (również na terenie Miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa świadomości zdrowotnej i dostępu do działań profilaktycznych wśród mieszkańców. 	
--	---	---	--

	<p>Kołobrzeg), określone usługi itd.) – dzięki czemu mieszkańcy Gminy Kołobrzeg będą korzystali z oferty skierowanej częściowo dla turystów, ale na preferencyjnych warunkach.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie lokalnej „Akademii Aktywności Obywatelskiej” – cykliczne warsztaty i szkolenia dla sołtysów, liderów lokalnych, aktywistów. • Realizacja lokalnych programów zdrowotnych i profilaktycznych oraz kampanii edukacyjnych na temat zdrowia, odżywiania, aktywności fizycznej i zdrowia psychicznego. 		
--	--	--	--

2.3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kołobrzeg

Gmina Kołobrzeg jest gminą wiejską powiatu kołobrzeskiego położoną w północnej części województwa zachodniopomorskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie Morza Bałtyckiego. Siedziba władz gminnych zlokalizowana jest w południowej części miasta Kołobrzeg. Powierzchnia Gminy wynosi 142,6 km², z czego około 64% stanowią użytki rolne, ok. 12% to grunty leśne i zadrzewione, a około 24% – pozostałe grunty i nieużytki, w tym tereny zurbanizowane oraz wody.

Sieć osadniczą Gminy tworzą 32 miejscowości (21 sołectw), wśród których wyróżniają się Dźwirzyno i Grzybowo, jako miejscowości rozwijające się w oparciu o turystykę, ze względu na swoje położenie przy linii brzegowej Morza Bałtyckiego. W ostatnich latach zauważalna jest również presja suburbanizacyjna w miejscowościach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Kołobrzeg, takich jak Korzystno, Zieleniewo, Budzistowo, Niekanin i Stramnica. Miejscowości te przyciągają nowych mieszkańców ze względu na korzystne położenie, dobre skomunikowanie i rosnącą dostępność usług. Proces ten niesie ze sobą potencjał dalszego rozwoju mieszkaniowego, ale jednocześnie może prowadzić do rozproszenia zabudowy i wzrostu kosztów uzbrojenia terenu, jeśli nie zostanie odpowiednio skoordynowany. Rekomenduje się zatem wspieranie rozwoju zabudowy mieszkaniowej w miejscowościach najlepiej przygotowanych infrastrukturalnie i funkcjonalnie, przy jednoczesnym dążeniu do ograniczenia rozlewania się zabudowy w obszarach oddalonych od podstawowych usług publicznych. Takie podejście umożliwi efektywniejsze zarządzanie przestrzenią, zapewnienie dostępu do infrastruktury technicznej i społecznej oraz ochronę obszarów cennych przyrodniczo i rolniczo.

Zgodnie z Klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego Śleszyńskiego i Komornickiego Gmina zaliczona została do grupy gmin o innych rozwiniętych funkcjach pozarolniczych (turystyka oraz funkcje wielkopowierzchniowe, w tym przemysł wydobywczy), co wynika przede wszystkim z pełnionych funkcji turystycznych i rekreacyjnych.

Gmina Kołobrzeg wyróżnia się stosunkowo dobrze rozwiniętą siecią połączeń drogowych, obejmującą drogi o znaczeniu krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Przez teren Gminy przebiegają m.in.:

- a) droga krajowa nr 6 relacji Kołbaskowo – Rusocin,
- b) droga wojewódzka nr 102 relacji Międzyzdroje – Rościcino,
- c) droga wojewódzka nr 162 relacji Rościcino – Zarańsko.

Sieć drogową uzupełniają drogi powiatowe, gminne oraz wewnętrzne.

Na terenie Gminy nie znajduje się żaden dworzec kolejowy, a najbliższy zlokalizowany jest w Kołobrzegu. Jednakże Gmina posiada cztery przystanki kolejowe: Stary Borek, Głowaczewo, Karcino, Stramnica.

Biorąc pod uwagę kluczowe elementy infrastruktury technicznej przez Gminę Kołobrzeg przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia oraz gazociągi wysokiego ciśnienia DN 150 Gorzysław-Kołobrzeg, DN 150 Kołobrzeg-Koszalin i DN 150 relacji Gorzysław-Karlino (który jednak nie dostarcza gazu do Gminy).

Całość terenu Gminy Kołobrzeg administracyjnie położona jest w dorzeczu Odry. Północną część Gminy stanowi brzeg wraz z częścią przybrzeżną Morza Bałtyckiego. Największym jeziorem w Gminie jest Resko Przymorskie. Pozostałymi występującymi na tym obszarze większymi zbiornikami wód stojących są stawy obsługujące gospodarstwa rolne czy też służące hodowli. Według podziału na jednolite części wód powierzchniowych na terenie Gminy znajdują się następujące JCWP:

- Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu (RW60001144979),
- Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego (CW60001WB3),
- Sarnia (RW60001542929),
- Resko Przymorskie (LW20865),
- Kanał Resko (RW6000144329),
- Stara Rega Gryficka (RW600015432129),
- Dębosznicza (RW60001043216899),
- Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia (RW60001444999),
- Błotnica (RW600015432169),
- Dopływ spod Krzywej Góry (RW6000104512).

W granicach Gminy występują również wody podziemne. Zgodnie z obowiązującym podziałem znajdują się tu JCWPd o numerach:

- PLGW60008,
- PLGW60009.

Jednostki te znajdują się administracyjnie w dorzeczu Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. W pierwszej z nich zarówno stan chemiczny, jak i ilościowy oceniany jest jako dobry. W drugiej jednostce stan chemiczny również uznaje się za dobry, natomiast stan ilościowy określany jest jako słaby.

Na terenie Gminy Kołobrzeg występują następujące obszary zagrożenia powodziowego:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat) lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią:
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
 - wału przeciwpowodziowego,
 - wału przeciwsztormowego,

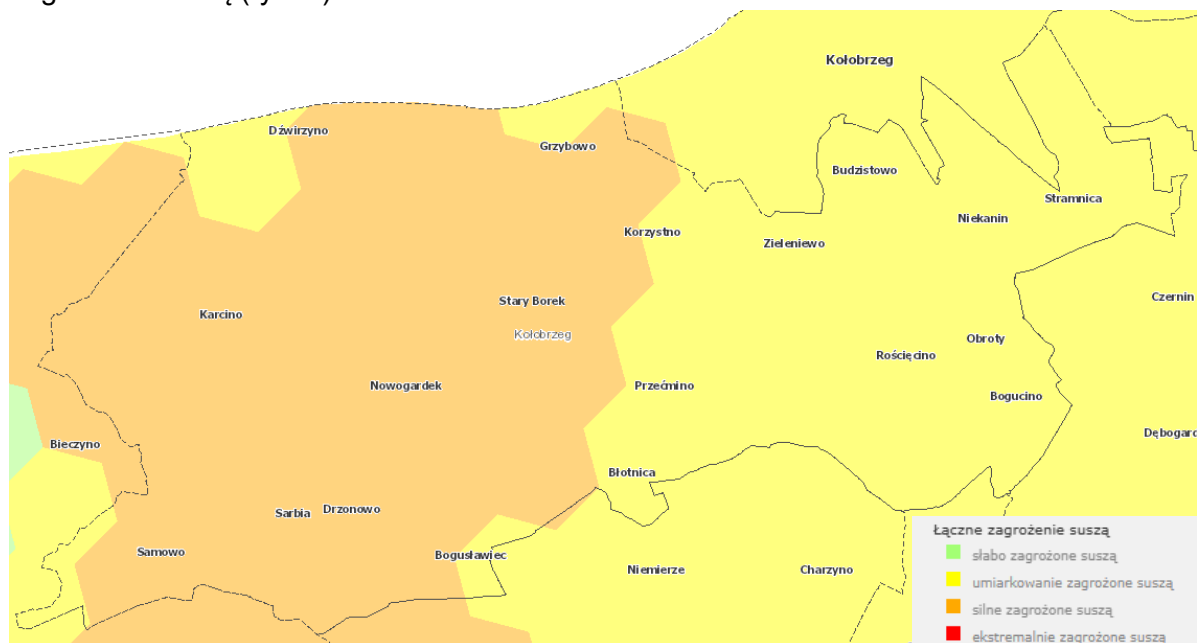
które koncentrują się wzdłuż rzeki Parsęty oraz Błotnicy, wpływających do Gminy od strony południowej. Zagrożenie powodziowe występuje także w rejonie jeziora Resko Przymorskie, a dodatkowo spotęgowane jest przez ryzyko powodziowe związane z Morzem Bałtyckim. Bliskie sąsiedztwo zabudowy z obszarami narażonymi na zalanie stanowi istotne zagrożenie dla mieszkańców, szczególnie w okresach wezbrań.

W Gminie znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski,
- Obszar Natura 2000 Dorzecze Parsęty,
- Obszar Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski,
- Obszar Natura 2000 Zatoka Pomorska,
- Obszar Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie,
- Rezerwat Przyrody Wydmy między Dźwirzynem, a Grzybowem,
- 13 pomników przyrody, wśród których występują również grupy drzew lub bluszczu – łącznie 166 obiektów.

Ponadto, przez obszar Gminy przebiega korytarz ekologiczny Pobrzeża Zachodniego.

Z kolei zgodnie z Planem przeciwdziałania skutkom suszy znaczna część Gminy jest silnie zagrożona suszą (ryc. 5).

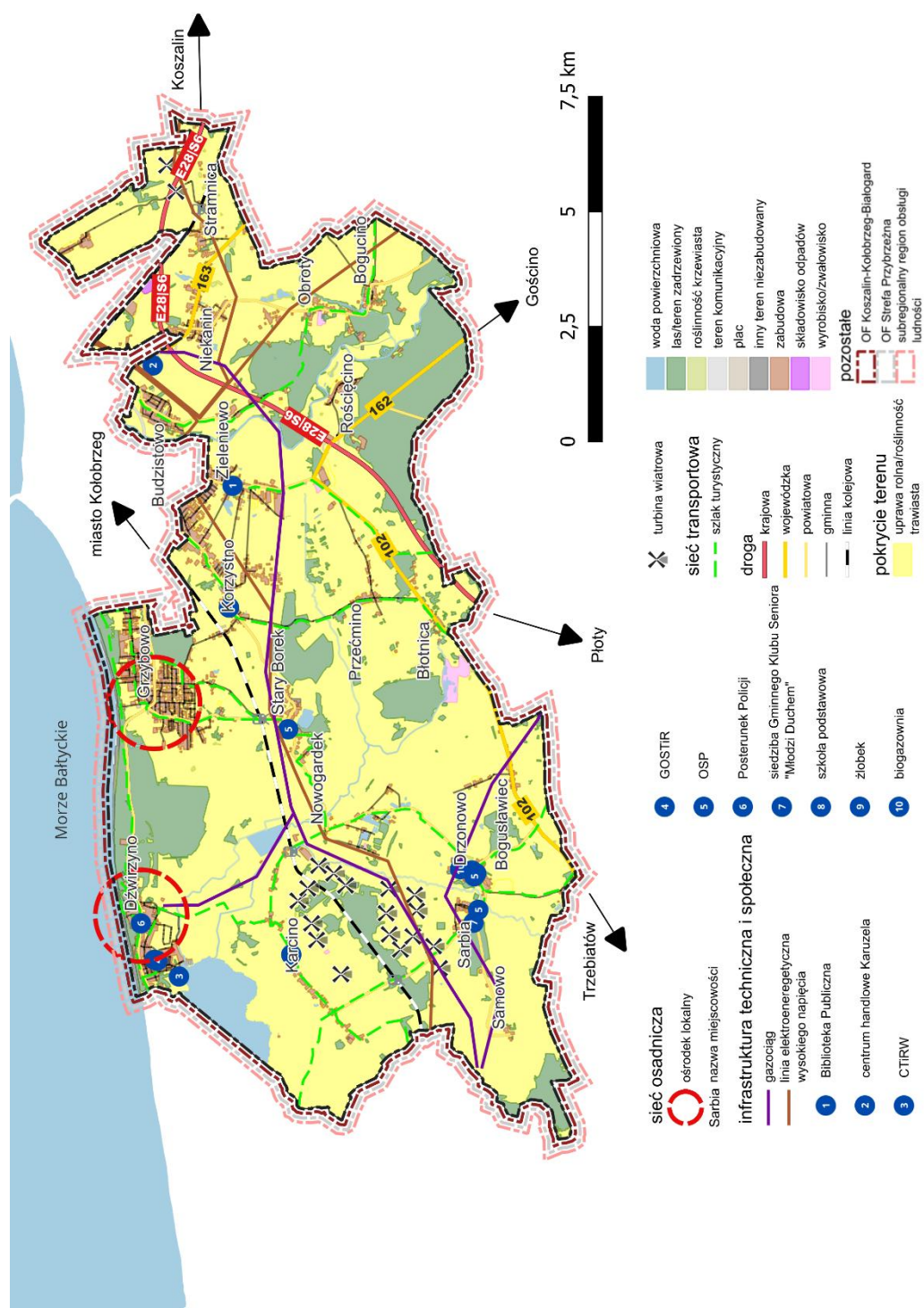

Ryc. 5 Łączne zagrożenie suszą na obszarze Gminy Kołobrzeg

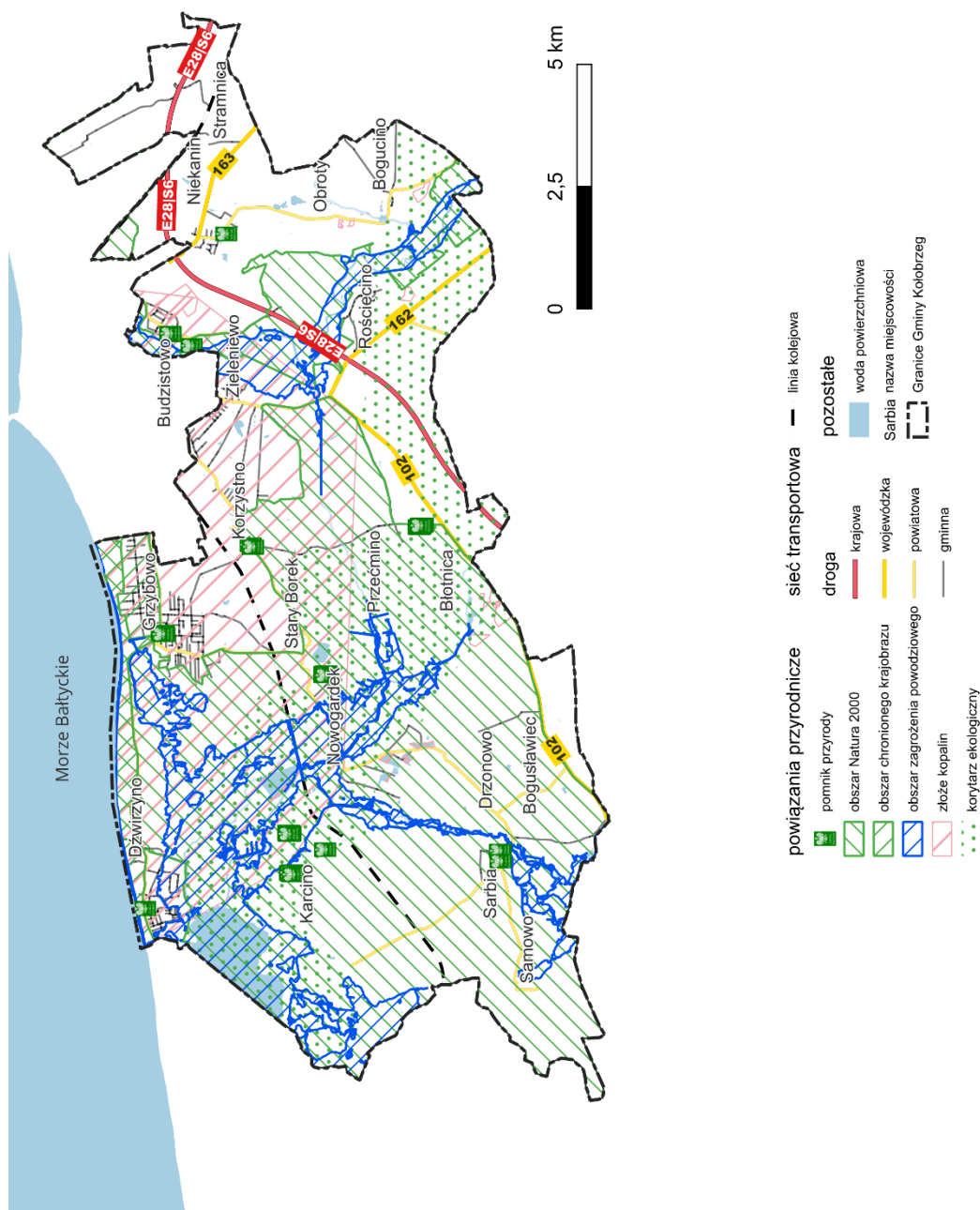
Źródło: Plan przeciwdziałania skutkom suszy: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMZP (dostęp: 05.06.2025 r.)

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kołobrzeg przedstawiono na kolejnych rycinach.

Ryc. 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kołobrzeg – sieć osadnicza, infrastruktura i sieć transportowa
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK.

Ryc. 7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kołobrzeg – powiązania przyrodnicze
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK i CRFOP.

2.4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

Kształtowanie polityki przestrzennej gminy powinno opierać się m.in. na rekomendacjach zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego danego województwa, strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju ponadlokalnego oraz dokumentach o zasięgu lokalnym.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa to jeden z podstawowych dokumentów wyznaczających kierunki rozwoju regionu. Plan ten określa politykę przestrzenną, docelową strukturę funkcjonalno-przestrzenną województwa oraz działania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych. W treści **Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (PZPWZ)**, którego aktualną treść stanowią Załącznik nr 1 i nr 2 do Uchwały nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r., Gmina Kołobrzeg została zaliczona do następujących obszarów funkcjonalnych: **Obszaru Funkcjonalnego Strefy Przybrzeżnej (OF SP)** oraz **Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego (KKB OF)**.

Ryc. 8 Zasięg Obszaru Funkcjonalnego Strefy Przybrzeżnej

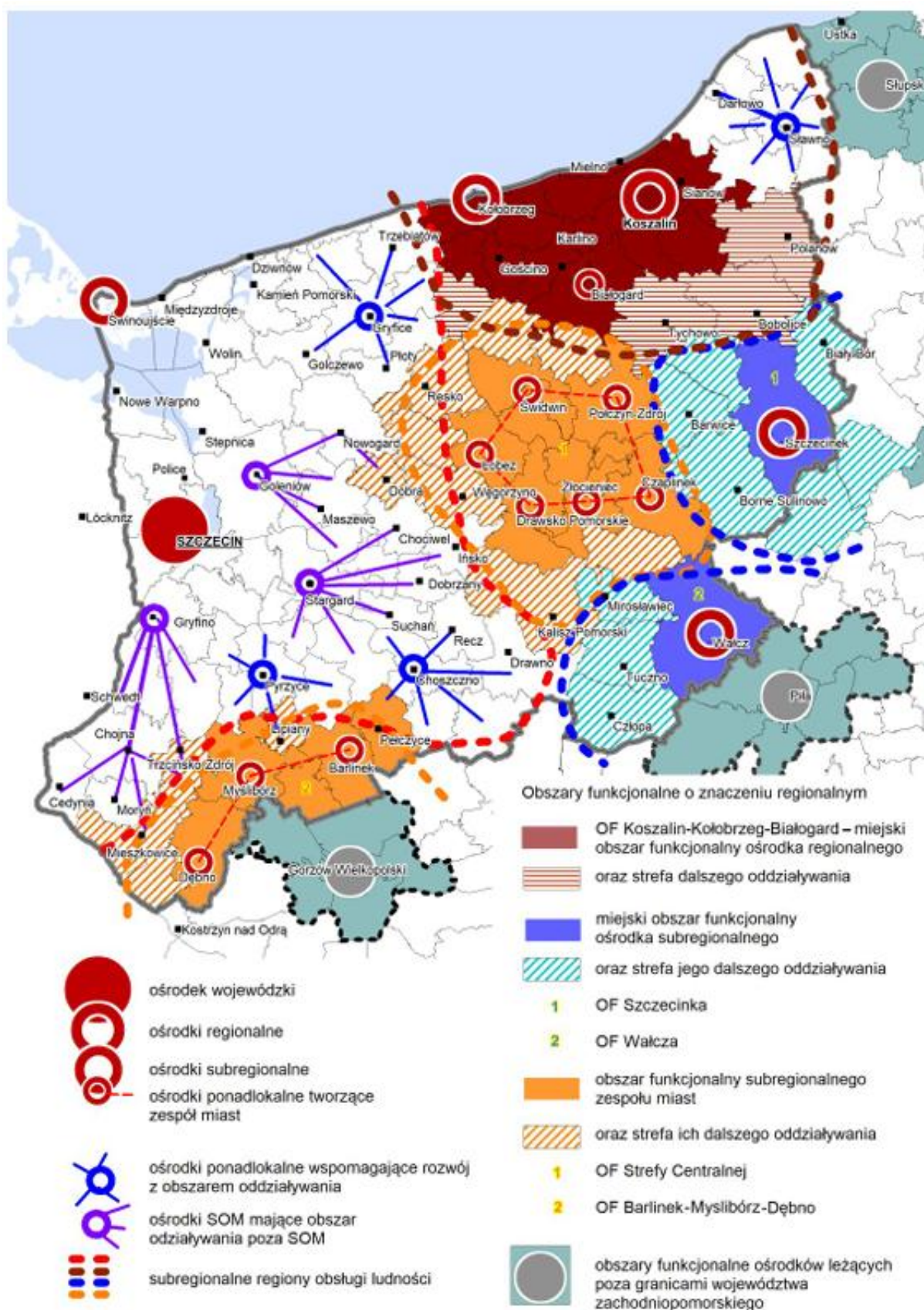
Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (Tom I, s. 293).

Obszar Funkcjonalny Strefy Przybrzeżnej obejmuje gminy bezpośrednio przylegające do wód morskich, w tym morskich wód wewnętrznych Zalewu Szczecińskiego wraz z cieśninami Świny i Dziwny. Zgodnie z PZPWZ (s. 293-294): „*strefa nadmorska jest obszarem koncentracji wielu konfliktów przestrzennych wynikających ze zróżnicowania funkcji, jaką ten obszar pełni.*

Niepełna 185-kilometrowy odcinek linii brzegowej stanowi zarazem teren intensywnej działalności gospodarczej (turystyki, gospodarki morskiej), jak również obszar ochrony przyrody (park narodowy, rezerваты przyrody, obszary Natura 2000). Głównym czynnikiem wpływającym na charakter zagospodarowania wybrzeża i jego wizerunek jest turystyka. Pas nadmorski stanowi główny rejon koncentracji ruchu turystycznego w województwie i w kraju. Silna antropopresja na wąski pas wybrzeża w wielu miejscach koliduje z zasadniczymi priorytetami ochrony struktur przyrodniczych (wód Bałtyku, pasa nadmorskiego, Zalewu Szczecińskiego, doliny Odry i terenów przylegających). Ponadto kumulacja czasowa (np. sezonowość) i przestrzenna turystyki, zdominowanej przez transport indywidualny, przekracza przepustowość dróg w województwie. Drugim czynnikiem jest gospodarka morska ze szczególnie silnie rozwiniętymi usługami portowymi i transportowymi (zwłaszcza przewozów promowych i dalekomorskich usług transportowych), przy jednoczesnym spadku znaczenia rybołówstwa. Ośrodkami gospodarki morskiej województwa są porty morskie w ujściu Odry i na wybrzeżu Bałtyku. W oparciu o nie kształtuje się rozwój przestrzenny i ekonomiczny tego sektora. Same porty są węzłami transportowymi, mają jednak funkcjonalne powiązania z branżami i przedsiębiorstwami zlokalizowanymi z dala od wybrzeża, przez co zasięg oddziaływania strefy nadmorskiej jest większy niż wynikający jedynie z przybrzeżnego położenia. Z punktu widzenia zagospodarowania obszarów nadmorskich ważnym zagadnieniem są zachodzące i prognozowane zmiany klimatyczne, w szczególności wzrost intensywności ekstremalnych zjawisk pogodowych, wzrost poziomu morza oraz zmiany złodzenia akwenów morskich. Zmiany te stwarzają większe zagrożenie powodziowe i mogą przyczynić się do częstszego zalewania terenów nisko położonych oraz intensyfikacji procesów abrazyjnych, zwłaszcza w rejonach klifowych. Problemem mogą stać się narastające okresowe niedostatki słodkiej wody pitnej, wywołane przez zasolenie wód gruntowych. (...)

Najważniejsze cechy Obszaru Funkcjonalnego Strefy Przybrzeżnej:

- koncentracja konfliktów przestrzennych,
- duży potencjał przyrodniczy obszaru,
- silna antropopresja związana z ruchem turystycznym i rozprzestrzenianiem zabudowy,
- możliwe zagrożenia związane z prognozowanymi zmianami klimatu,
- istniejący potencjał rozwoju gospodarki morskiej,
- brak lub opóźnione działania administracji morskiej w zakresie planowania przestrzennego na obszarach morskich,
- ruch turystyczny skupiony w wąskim pasie przymorskim”.

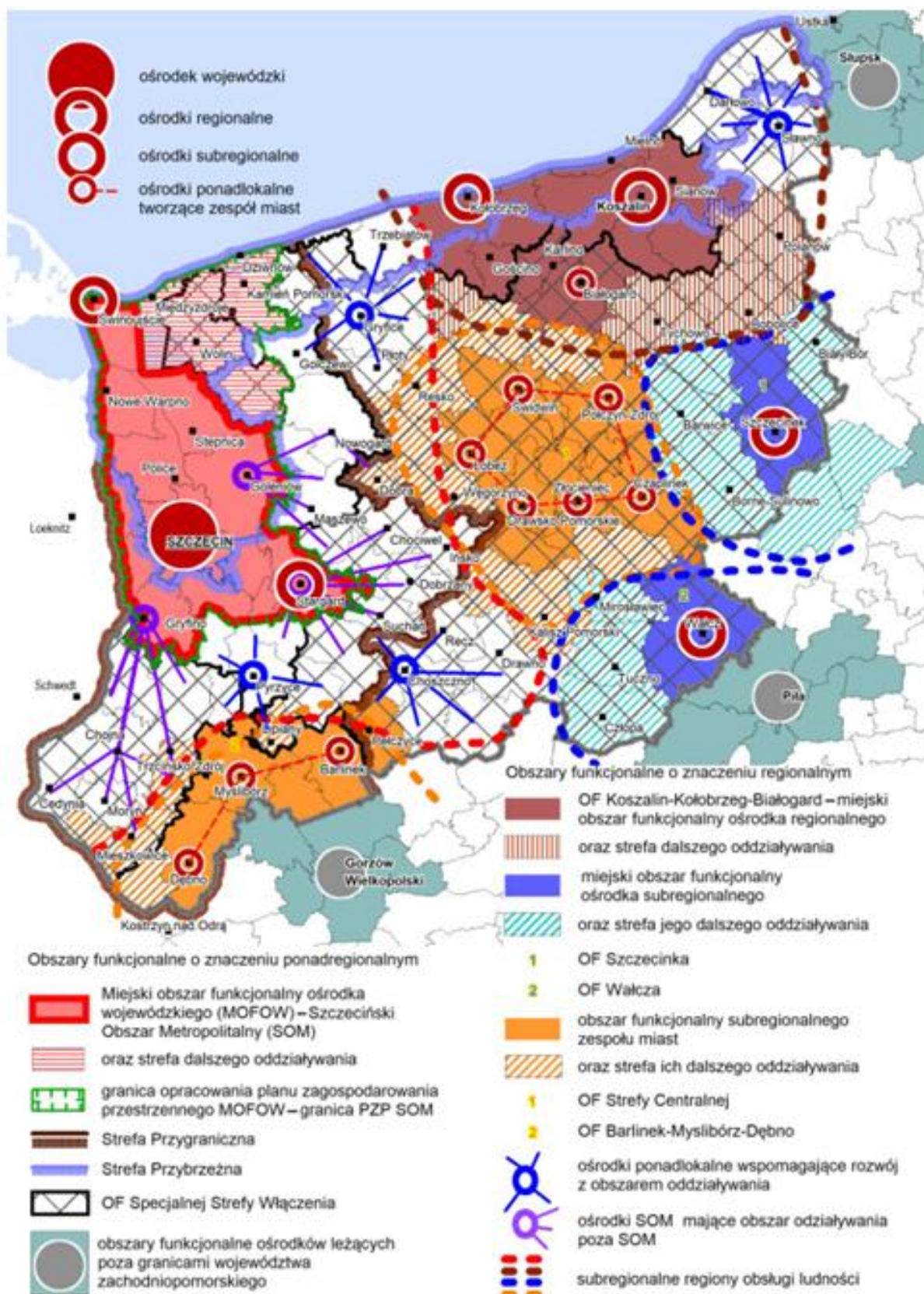
Ryc. 9 Miejskie obszary funkcjonalne ośrodków regionalnych, subregionalnych i ponadlokalnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (Tom I, s. 297).

Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzki Obszar Funkcjonalny „to drugi (po szczecińskim) najważniejszy obszar kumulacji potencjału ludnościowego i gospodarczego w województwie. Jego podstawowy rdzeń tworzą trzy miasta – ośrodek regionalny Koszalin, subregionalny Kołobrzeg i ponadlokalny Białogard. Obszar o powierzchni 2064 km² w 2014 r. zamieszkiwało 273 321 osób, z czego 179 896 osób w trzech wspomnianych miastach. W oparciu o wskaźnik cech aglomeracyjnych, kierunków wymeldowań mieszkańców Koszalina i Kołobrzegu, dojazdów do pracy oraz ocenę empiryczną wyznaczono funkcjonalny obszar Koszalina i Kołobrzegu wraz z Białogardem. (...)

Najważniejsze cechy Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego:

- OF KKB to drugi po SOM obszar koncentracji działalności gospodarczej i potencjału demograficznego z silnie rozwijającym się rynkiem turystyki, w tym uzdrowiskowej i zdrowotnej,
- duży potencjał zróżnicowanych usług, w tym usług wyższego rzędu,
- drugi po Szczecinie zachodniopomorski ośrodek akademicki w Koszalinie,
- obszar koncentracji przemysłu, z dużym udziałem przemysłu spożywczego i ponadprzeciętnym mineralnego,
- potencjał rozwojowy portu morskiego w Kołobrzegu oraz możliwości rozwoju powiązań z Wielkopolską,
- obecna struktura gospodarki i infrastruktura techniczna predysponuje obszar do rozwijania inteligentnych specjalizacji w zakresie:
 - nowoczesnego przetwórstwa rolno-spożywczego,
 - produktów opartych na technologiach informacyjnych,
 - multimodalnego transportu i logistyki,
 - produktów inżynierii chemicznej i materiałowej,
- peryferyjne położenie względem Szczecina i innych miast wojewódzkich,
- niewydolny układ komunikacyjny pasa wybrzeża w okresie letnim,
- słaba dostępność komunikacyjna do ośrodków wojewódzkich (w tym jedna z najgorszych w kraju do Warszawy),
- koncentracja konfliktów przestrzennych,
- duży potencjał przyrodniczy obszaru,
- silna antropopresja związana z ruchem turystycznym,
- zagrożenia związane z prognozowanymi zmianami klimatu,
- niewykorzystany potencjał rozwoju gospodarki morskiej,
- niekorzystne procesy migracyjne i demograficzne,
- silne procesy suburbanizacji i antropopresja na obszary przyrodnicze i cenne krajobrazowo,
- nadbałtyckie położenie, korzystne dla tworzenia relacji transbałtyckich i transnarodowych,
- znaczne zróżnicowanie funkcjonalne gmin”.

Ryc. 10 Terytorializacja polityki rozwoju wobec struktury przestrzennej województwa

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (Tom I, s. 286).

W Tomie II PZPWZ wskazano cele i kierunki polityki przestrzennej województwa. Zostały one podzielone na 3 części: odnoszące się do całego obszaru województwa, do obszarów funkcjonalnych oraz Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. W ramach tych części wydzielono następujące:

- **cele kształtowania polityki przestrzennej województwa:**
 - Cel I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa.
 - Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego.
 - Cel III. Rozwój potencjału ludnościowego.
 - Cel IV. Przekształcenia sieci osadniczej.
 - Cel V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.
 - Cel VI. Rozwój infrastruktury społecznej.
 - Cel VII. Wzrost i rozwój gospodarczy.
 - Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego.
 - Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej.
 - Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa.
- **cele kształtowania polityki przestrzennej w obszarach funkcjonalnych:**
 - Cel XI. Wykorzystanie wspólnego potencjału i integracja miejskich obszarów funkcjonalnych.
 - Cel XII. Racjonalizacja rozwoju gospodarczego i ochrona zasobów w obszarze funkcjonalnym Strefy Przybrzeżnej.
 - Cel XIII. Przeciwdziałanie marginalizacji i wsparcie rozwoju w obszarze funkcjonalnym Specjalnej Strefy Włączenia.
 - Cel XIV. Poprawa spójności wewnętrznej i przełamywanie peryferyjności przygranicznego obszaru funkcjonalnego.
- **cele kształtowania polityki przestrzennej w Szczecińskim Obszarze Metropolitalnym:**
 - Cel XVI. Racjonalizacja struktury funkcjonalno-przestrzennej i sieci osadniczej oraz wzmocnienie funkcji miejskich.
 - Cel XVII. Poprawa standardów życia mieszkańców.
 - Cel XVIII. Ochrona walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego.
 - Cel XIX. Wzmacnianie szczecińskiego obszaru funkcjonalnego jako ośrodka wzrostu gospodarczego.
 - Cel XX. Wzmacnianie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych.
 - Cel XXI. Utworzenie w SOM sprawnie działających systemów infrastruktury technicznej w dziedzinie energetyki, gospodarki odpadami i ochrony przeciwpowodziowej.

Jak zaznaczono w PZPWZ (Tom II, s. 10): „w obrębie poszczególnych celów wskazane są kierunki zagospodarowania przestrzennego, spełniające warunki ich realizacji. Cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa sformułowane zostały w oparciu o istniejące uwarunkowania, z uwzględnieniem pożądanego kształtu przestrzeni regionalnej i rozwoju społeczno-gospodarczego regionu w perspektywie obowiązywania planu. (...) W ramach kierunków zagospodarowania przestrzennego wyodrębniono cztery kategorie działań: ustalenia, zalecenia, projekty i rekomendacje. Ustaleniom i zaleceniom przypisano narzędzia realizacji, natomiast projektom i rekomendacjom – podmioty odpowiedzialne i adresatów”.

Poza tymi, które obejmują wszystkie gminy województwa zachodniopomorskiego, w odniesieniu do terenu Gminy Kołobrzeg (lub powiatu kołobrzesckiego czy innych obszarów, w skład których wchodzi Gmina Kołobrzeg) **sformułowano następujące zalecenia, ustalenia, projekty oraz rekomendacje:**

- **Cel II.** Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego:
 - **Kierunek 1.** Zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i przeciwdziałanie negatywnym skutkom antropopresji:
 - **Zalecenia:**
 - Zrównoważenie i dostosowanie rozwoju przestrzennego na obszarach rekreacyjno-wypoczynkowych strefy brzegowej Bałtyku, Zalewu Szczecińskiego i pojezierzy do warunków i stanu środowiska przyrodniczego: rozdzielanie przestrzeni między jednostkami osadniczymi przez wprowadzanie terenów zielonych, niedopuszczenie do nadmiernej koncentracji struktur osadniczych, prowadzenie monitoringu chłonności turystycznej poszczególnych ekosystemów, rezerwowanie terenów na systemy parkingów strategicznych,
 - Utrzymanie i tworzenie zielonych pierścieni wokół miast wraz z utrzymaniem i przywróceniem drożności miejskich systemów ciągów ekologicznych,
 - **Kierunek 2.** Przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery:
 - **Ustalenia:**
 - Zwiększenie obszarów zieleni na terenach zurbanizowanych,
 - Zwiększanie retencji wód na obszarach zurbanizowanych przez: ustanowienie zwiększania retencji jako priorytetu projektowania systemów kanalizacji deszczowej, wykorzystywanie zagłębień i oczek wodnych do retencji, zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej, przeciwdziałanie zasklepianiu gruntu, w tym poprzez zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej działek budowlanych, wprowadzenie wtórnego wykorzystania wód w celach gospodarczych, zwłaszcza na terenach przeznaczonych pod funkcje usługowe i produkcyjne,
 - **Zalecenia:**
 - Zmniejszenie indywidualnego transportu samochodowego w centrach miast, za pomocą budowy zintegrowanego transportu publicznego,
 - Zmniejszenie indywidualnego, sezonowego transportu samochodowego na obszarach turystycznych poprzez zapewnienie zrównoważonych rozwiązań transportowych, w tym w ramach ściśle powiązanych rozwiązań zrównoważonej mobilności,
 - Ograniczenie nowej zabudowy w obszarach zagrożonych potencjalnymi skutkami wzrostu poziomu morza,
 - **Projekty:**

- Strategia dla strefy nadmorskiej i przybrzeżnej minimalizacji negatywnych skutków prawdopodobnego podniesienia się poziomu morza,
 - **Rekomendacje:**
 - Wyznaczenie obszarów zagrożonych potencjalnymi skutkami zmian klimatu lub opracowanie metodyki ich wyznaczania, w szczególności podniesienia się poziomu morza,
- **Kierunek 3.** Ochrona i racjonalne korzystanie z zasobów wód powierzchniowych i podziemnych:
 - **Ustalenia:**
 - Budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji,
- **Kierunek 4.** Ochrona i racjonalne wykorzystanie strefy brzegowej morza:
 - **Ustalenia:**
 - Budowa, rozbudowa i utrzymanie systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich, w tym usuwanie uszkodzeń w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego brzegów morskich,
 - **Zalecenia:**
 - Na terenach położonych poniżej 2,5 m n.p.m. – jako zagrożonych fizycznym zniszczeniem, powodzią odmorskimi i zabagnieniem terenu – ograniczanie stałego zainwestowania do terenów wyznaczonych już w gminnych dokumentach planistycznych,
 - Wyposażenie terenów zainwestowanych o rzędnej poniżej + 2,5 m n.p.m. w rozwiązania odwodnieniowe, neutralizujące skutki powodzi odmorskich i zabagnień lub likwidacja/relokacja zainwestowania,
 - Na zapleczu brzegów klifowych, zarówno aktualnie czynnych, jak i martwych, w odległości mniejszej niż 200 m od górnej krawędzi klifów należy ograniczać lokalizację trwałego zainwestowania do terenów wyznaczonych już w dokumentach planistycznych,
 - Zabezpieczenie nowych źródeł zaopatrzenia w wodę dla potrzeb komunalnych i gospodarczych w warunkach wzrostu ingresji wód morskich do użytkowych poziomów wodonośnych,
 - Ochrona terenów narażonych na zanieczyszczenia przed nadmiernym wykorzystaniem turystycznym,
 - **Rekomendacje:**
 - Podział strefy brzegowej morza na rejony zabezpieczane przed skutkami przewidywanych zagrożeń przyrodniczych (rejony inwestycyjne) i na rejony pozostawione oddziaływaniu naturalnych procesów przyrodniczych,
 - Monitoring strefy brzegowej południowego Bałtyku,
- **Kierunek 5.** Ochrona powierzchni ziemi i racjonalne wykorzystanie gleb:
 - **Zalecenia:**
 - Ochrona gleb wysokiej jakości przed nierolniczym wykorzystaniem, zwłaszcza w pasie Pobreża Bałtyckiego, na

- Równinie Pyrzyckiej, w okolicy Kołbaskowa, Dobrej Szczecińskiej, Cedyni i Mieszkowic,
- **Kierunek 6.** Wykorzystanie kopalin uwzględniające potrzeby gospodarcze oraz ochronę środowiska:
 - **Ustalenia:**
 - Ochrona udokumentowanych złóż kopalin niezagospodarowanych, służąca potrzebom ich przyszłej eksploatacji,
 - **Zalecenia:**
 - Projektowanie kopalni odkrywkowych z uwzględnieniem minimalizacji wpływu na krajobraz,
 - Rekultywacja i rewitalizacja obszarów poeksploatacyjnych,
 - **Kierunek 8.** Zachowanie różnorodności biologicznej i rozwój systemu obszarów chronionych oraz jego integracja z systemami pozaregionalnymi:
 - **Ustalenia:** Uwzględnienie wskazanych do ustanowienia na obszarze województwa obszarów chronionego krajobrazu (OChK) w polityce przestrzennej jednostek samorządu terytorialnego: Dolina Błotnicy i Jezioro Kamienica (gm. Gościno, Kołobrzeg, Siemysł),
 - **Cel IV.** Przekształcenia sieci osadniczej:
 - **Kierunek 1.** Rozwój i poprawa powiązań głównych biegunów wzrostu województwa (SOM i KKBOF) zdolnych do konkutowania w przestrzeni krajowej i europejskiej:
 - **Zalecenia:**
 - Wsparcie powiązań wewnętrznych między głównymi biegunami wzrostu SOM i KKBOF,
 - Zapewnienie usług podstawowych w ośrodkach lokalnych, w celu ograniczenia transportochłonności układu osadniczego (SOM i KKBOF),
 - Planowanie zintegrowane w całych obszarach funkcjonalnych,
 - Zahamowanie i przeciwdziałanie zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji,
 - **Kierunek 2.** Rozwój policentrycznej sieci osadniczej województwa, umożliwiającej procesy dyfuzji rozwoju z biegunów wzrostu do pozostałych ośrodków i poprawę spójności przestrzennej wewnątrz województwa:
 - **Ustalenia:**
 - Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych Wałcza, Szczecinka oraz Centralnej Strefy Funkcjonalnej przez: budowę dróg ekspresowych: nr 10, 6, 11, modernizację drogi wojewódzkiej nr 163, modernizację linii kolejowej nr 210, budowę obwodnicy Węgorzyna w ciągu drogi krajowej nr 20,
 - **Zalecenia:**
 - Kształtowanie terytorialnych i funkcjonalnych związków wsi i małych miast jako centrów obsługi ludności, głównie poprzez: budowę lub modernizację infrastruktury społecznej w celu poprawy dostępności do dóbr i usług, poprawę dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do głównych ośrodków miejskich, m.in. poprzez wdrażanie systemów transportu

- publicznego, w tym z zastosowaniem elastycznych systemów transportowych,
- Rewitalizacja obszarów wiejskich i wsparcie pozarolniczych funkcji wsi,
 - **Cel V.** Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego:
 - **Kierunek 1.** Zahamowanie degradacji obiektów zabytkowych i dóbr kultury współczesnej, poprawa ich stanu i sposobu wykorzystania:
 - **Ustalenia:** Ustanowienie i ochrona dóbr kultury współczesnej przez wprowadzenie stosownych przepisów w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, w planach miejscowych i innych aktach prawa miejscowego dla następujących obiektów, figurujących w katalogu obiektów (lista otwarta do rozszerzenia): cmentarz wojenny: Kołobrzeg-Zieleniewo,
 - **Kierunek 2.** Obszarowa ochrona obiektów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego:
 - **Ustalenia:** Ochrona walorów wskazanych obszarów kulturowo-krajobrazowych, w tym zachowanie ich charakterystycznych cech kulturowych i krajobrazowych w drodze łącznego stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków, krajobrazu i środowiska przyrodniczego oraz poprzez:
 - ochronę historycznego układu siatki ulic, przestrzeni publicznych, linii zabudowy, gabarytów i formy obiektów budowlanych,
 - odpowiednie utrzymanie, zagospodarowanie, oznakowanie i wyeksponowanie obiektów historycznych,
 - ochrona otoczenia zabytków w celu właściwego wyeksponowania obiektu,
 - uszanowanie lokalnych tradycji budowlanych, w zakresie używanych materiałów, technik i tradycji budowlanych, podczas remontów; renowacji, adaptacji, rozbudowy itp.,
 - kształtowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do lokalnej tradycji budowlanej,
 - poprzedzanie lokalizacji obiektów wielko kubaturowych i dominant wysokościowych analizami wpływu tych inwestycji na krajobraz, w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania,
 - ujednolicenie i dostosowanie elementów małej architektury, płotów, ogrodzeń, na wierzchni ciągów pieszych do lokalnej tradycji budowlanej,
 - porządkowanie, utrzymywanie i uzupełnianie zespołów zieleni; ochrona obsadzeń alejowych wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz uzupełnianie ich brakujących fragmentów,
 - zastosowanie zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych – zwłaszcza głównych wjazdów do miejscowości, w przypadku lokalizacji obiektów związanych z funkcją produkcyjną, magazynową itp.
 - ochronę sylwet miejscowości,

- odpowiednie ogrodzenie, uporządkowanie i oznakowanie cmentarzy,
 - w obrębie obszarów występowania reliktywów osadnictwa pradziejowego zachować nie układu topograficznego, ograniczenie niekontrolowanego rozprzestrzeniania się dzikiej zieleni, odpowiednie oznakowanie, okresowe monitorowanie stanu,
 - ograniczenie zabudowy brzegów jezior i zbiorników wodnych poza miejscowościami oraz zapewnienie publicznego dostępu do ich brzegów,
 - przywrócenie miejscowościom związków z wodą: rewitalizacja nabrzeży oraz kształtowanie nowej zabudowy nadwodnej,
 - ochronę i utrzymanie historycznych elementów technicznej infrastruktury wodnej,
 - ponadto: ochrona krajobrazu krawędzi dolin, punktów widokowych i innych elementów krajobrazu rzeczny; ochrona i rewaloryzacja rzecznych budowli hydrotechnicznych wraz z dopuszczeniem w nich nowych funkcji; tworzenie nowych szlaków turystyczno-historycznych obejmujących zasoby budowli hydrotechnicznych.
- **Zalecenia:**
- Uwzględnienie w polityce gmin obszarów zwaloryzowanych jako spełniających kryteria parków kulturowych (PK): PK17 „Kołobrzeg-Budzistowo”, PK18 „Sarbia”,
 - Utrzymanie zasad kompozycji przestrzenno-architektonicznej i jej różnorodności na terenach poszczególnych projektowanych parków kulturowych,
 - Ochrona elementów kulturowych: obiektów budowlanych, komponowanej zieleni, stanowisk archeologicznych oraz przyrodniczych, tworzących specyfikę obszaru parków kulturowych,
 - Zakaz wprowadzania na terenach obszarów wyznaczonych pod parki kulturowe elementów i form zagospodarowania degradujących krajobraz.
 - Utrzymanie zasad kompozycji przestrzenno-architektonicznej i jej różnorodności na terenach potencjalnych parków kulturowych,
 - Sporządzenie studiów historyczno-krajobrazowych (identyfikacja, delimitacja specyficznych wartości krajobrazu, w tym krajobrazu otwartego z uwzględnieniem otwartości krajobrazowych, panoram miejscowości, punktów widokowych, miejsc ekspozycji cennych krajobrazów kulturowych i przyrodniczych, naturalnych i kulturowych dominant terenu, granic krawędzi leśnych, topografii i „fizjonomii” układów przyrodniczych) dla wskazanych obszarów kulturowo-krajobrazowych wraz z wytycznymi do polityki przestrzennej gmin,

- Rewitalizacja zabytkowych układów przestrzennych, urbanistycznych i ruralistycznych,
- **Rekomendacje:**
 - Objęcie ochroną układów urbanistycznych i ruralistycznych - przez wpisanie ich do rejestru zabytków (Rp): Rp10. Nowy Borek,
- **Cel VI.** Rozwój infrastruktury społecznej:
 - **Kierunek 1.** Poprawa standardu zasobów mieszkaniowych i procesu rozwoju mieszkalnictwa,
 - **Zalecenia:**
 - Ograniczanie ekspansji zabudowy na obszary podmiejskie niezurbanizowane,
 - **Kierunek 2.** Rozwój ilościowy i jakościowy szkolnictwa oraz sfery naukowo-badawczej:
 - **Zalecenia:**
 - Rozbudowa i budowa nowych szkół podstawowych oraz infrastruktury przedszkolnej na terenach o rosnącej liczbie ludności,
- **Cel VII.** Wzrost i rozwój gospodarczy:
 - **Kierunek 1.** Wzrost aktywności ekonomicznej i poziomu innowacyjności w gospodarce województwa:
 - **Zalecenia:**
 - Wzmacnianie potencjału Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego oraz Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego jako lokomotyw rozwoju województwa,
 - Wzmocnienie potencjału kapitału ludzkiego, ukierunkowane działania na rzecz podnoszenia jakości edukacji, wzmocnienie sektora kreatywnego, wzmocnienie kompetencji technologicznych mieszkańców województwa,
 - Rozwój istniejących stref aktywności gospodarczej (parków przemysłowych, podstref specjalnych stref ekonomicznych) oraz instytucji otoczenia biznesu (parków naukowo-technologicznych, centrów transferu technologii, ośrodków doradczych),
 - Wsparcie tworzenia i rozwoju infrastruktury badawczo-rozwojowej w przedsiębiorstwach oraz procesu powstawania innowacji,
 - Podniesienie potencjału jednostek naukowo-badawczych w obszarze inteligentnych specjalizacji,
 - Wspieranie inteligentnej specjalizacji: Wielkogabarytowe konstrukcje wodne i lądowe, Zaawansowane wyroby metalowe, Multimodalny transport i logistyka, Produkty oparte na technologiach informacyjnych,
 - **Kierunek 2.** Rozbudowa potencjału gospodarki morskiej w oparciu o porty morskie:
 - **Zalecenia:**

- Wykorzystanie przewagi konkurencyjnej województwa, wynikającej z dobrego dostępu do portów, dla lokalizacji przemysłu wymagającego takiego dostępu,
- Restrukturyzacja portów i przystani rybackich w kierunku świadczenia usług turystycznych (rybactwa turystycznego i przewozów pasażerskich),
- **Rekomendacje:**
 - Zapewnienie warunków dla rozwoju elektrowni wiatrowych w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej na Bałtyku,
 - Wzmacnianie powiązań portów morskich z ich lądowym zapleczem przez budowę i modernizację połączeń komunikacyjnych,
- **Kierunek 4.** Wspieranie wzrostu gospodarczego poprzez rozwój turystycznego potencjału endogenicznego województwa:
 - **Ustalenia:**
 - Budowa Sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego,
 - **Zalecenia:**
 - Podtrzymywanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego na terenach turystycznych,
 - Kanalizacja ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo zagrożonych antropopresją,
- **Kierunek 5.** Wykorzystanie potencjału rolniczej przestrzeni produkcyjnej województwa do rozwoju gospodarki żywnościowej i produkcji specjalistycznej:
 - **Zalecenia:**
 - Wspieranie produkcji i przetwórstwa ekologicznego,
 - Wspieranie rozwoju agroturystyki i innych form rekreacji na obszarach wiejskich,
 - Zalesianie gruntów o niskiej produktywności rolnej,
- **Cel VIII.** Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego:
 - **Kierunek 1.** Wzmacnianie i kształtowanie systemu ponadregionalnych i transgranicznych powiązań drogowych województwa:
 - **Ustalenia:**
 - Budowa drogi ekspresowej S6 Koszalin–Słupsk na odcinkach: obwodnica Koszalina i Sianowa – sekcja 2, Sianów–Słupsk (docelowo prowadzącej do Trójmiasta),
 - Budowa drogi ekspresowej S11, w tym: budowa odcinka Kołobrzeg–Koszalin;
 - **Kierunek 2.** Usprawnianie systemu dróg wojewódzkich, spójnego przestrzennie z systemem dróg krajowych:
 - **Ustalenia:**
 - Przebudowa dróg wojewódzkich nr: 163 (na odcinkach Połczyn-Zdrój–Czaplinek i Kołobrzeg–Białogard), 102 (na odcinkach: Lędzin–Trzebiatów, Trzebiatów–Bezpraw),
 - **Kierunek 3.** Kształtowanie systemu zewnętrznych i wewnętrznych kolejowych powiązań transportowych:
 - **Zalecenia:**

- Modernizacja linii kolejowej nr 402 na odcinku Koszalin–Kołobrzeg z możliwą zmianą geometrii linii i możliwością pozyskania części działek gruntowych dla potrzeb inwestycji,
- Modernizacja linii kolejowej nr 404 Szczecinek–Kołobrzeg,
- **Kierunek 4.** Rozwój transportu zbiorowego:
 - **Ustalenia:**
 - Zakup taboru niskoemisyjnego w Szczecińskim Obszarze Metropolitalnym i Koszalińsko–KołobrzESCO–Białogardzkim Obszarze Funkcjonalnym,
 - **Zalecenia:**
 - Niwelowanie przewagi transportu indywidualnego nad transportem publicznym poprzez: zwiększenie dostępności przestrzennej przystanków oraz ułatwienia dla zmiany środka transportu podróżnych, skrócenie czasu podróży transportu publicznego, optymalizację częstotliwości połączeń transportu publicznego, integrację systemów transportu kołowego (drogowego) i kolejowego, poprawę jakości taboru transportu publicznego, wsparcie tworzenia elastycznych usług transportowych, preferencje dla transportu publicznego w miastach, wsparcie na rzecz integrowania się organizatorów transportu w celu skoordynowanego prowadzenia polityk transportowych na danym obszarze,
 - Wspieranie rozwoju transportu zbiorowego i zrównoważonej mobilności w miejskich obszarach funkcjonalnych oraz w pasie nadmorskim,
 - Utworzenie zintegrowanego systemu taryfowo-biletowego w skali województwa,
- **Kierunek 5.** Rozwój transportu morskiego:
 - **Ustalenia:**
 - Modernizacja infrastruktury i realizacja inwestycji infrastrukturalnych związanych z rozwojem małych portów i przystani morskich, w tym: terminal pasażerski: modernizacja podejścia promowego przy nabrzeżu Ro-Ro w Kołobrzegu, poprawa dostępu od strony lądu do portu w Kołobrzegu,
- **Kierunek 8.** Rozwój transportu intermodalnego:
 - Lokalizacja infrastruktury i suprastruktury logistycznej w obszarach węzłowych: Szczeciński Obszar Metropolitalny, Koszalin-Kołobrzeg-Białogard, Szczecinek,
- **Cel IX.** Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej:
 - **Kierunek 2.** Rozbudowa i modernizacja sieci i urządzeń elektroenergetycznych:
 - **Ustalenia:**
 - Budowa, przebudowa i modernizacja sieci dystrybucyjnej wysokiego napięcia WN-110 kV: modernizacja linii Kołobrzeg

- Koszalińska-Ustronie Morskie, modernizacja linii Gościno-Kołobrzeg Koszalińska,
- Rezerwowanie korytarzy dla skablowania elektroenergetycznych linii najwyższych i wysokich napięć,
- **Kierunek 4.** Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz rozwój systemu rozproszonych źródeł energii:
 - **Zalecenia:**
 - Zabezpieczenie zaplecza infrastrukturalnego na potrzeby morskiej energetyki wiatrowej,
 - **Kierunek 6.** Zwiększenie dostępności oraz zdolności wykorzystania technologii teleinformatycznych:
 - **Zalecenia:**
 - Budowa punktów dostępowych do Internetu w miejscowościach turystycznych,
 - **Kierunek 9:** Zahamowanie wzrostu i obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego oraz przeciwdziałanie skutkom suszy:
 - **Ustalenia:**
 - Realizacja Programu ochrony brzegów morskich zakładającego: budowę, rozbudowę, utrzymanie i usuwanie uszkodzeń w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich, zapewnienie stabilizacji linii brzegowej wg stanu z 2000 r. i zapobieganie zanikowi plaż, monitorowanie brzegów morskich, ich stanu aktualnego, w celu wskazania niezbędnych działań służących ich ochronie,
 - **Zalecenia:**
 - Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, należy wykluczać zabudowę (z wyjątkiem infrastruktury technicznej),
- **Cel X.** Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa:
 - **Kierunek 1.** Utrzymanie, funkcjonowanie i rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa:
 - **Ustalenia:**
 - Uwzględnianie w dokumentach strategicznych i planistycznych samorządów terytorialnych i administracji rządowej (dla obszarów morskich) rozmieszczenia i bezkolizyjnego funkcjonowania obszarów, obiektów i urządzeń infrastruktury służącej obronności i bezpieczeństwu państwa (tereny zamknięte wraz z ich strefami ochronnymi) przy uwzględnieniu wytycznych Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP, Strategii Obronności RP oraz Wizji Sił Zbrojnych RP do roku 2030 i przepisów odrębnych,
 - **Cel XI.** Wykorzystanie wspólnego potencjału i integracja miejskich obszarów funkcjonalnych:
 - **Kierunek 1.** Wzmocnienie powiązań Koszalina z Kołobrzegiem i Białogardem w celu zwiększenia potencjału rozwojowego i uzyskania efektu synergii:
 - **Ustalenia:**
 - Budowa centrów przesiadkowych w: Grzybowie,
 - **Zalecenia:**

- Kreowanie pasma rozwoju Koszalin–Kołobrzeg wzdłuż dróg krajowych nr 6 i nr 11 (projektowanych S6 i S11),
- Wykorzystanie potencjału ludzkiego Koszalina i Kołobrzegu: uelastycznienie rynku pracy w aglomeracji przez wzrost powiązań funkcjonalnych i administracyjnych,
- Wykorzystanie wspólnej oferty usługowej Koszalina, Kołobrzegu i innych gmin nadmorskich, w celu stworzenia warunków dla przedłużenia sezonu turystycznego,
- Wzmocnienie potencjału akademickiego obszaru funkcjonalnego,
- Rozwój funkcji logistycznych w oparciu o infrastrukturę transportową w układzie Koszalin-Kołobrzeg-Białogard,
- Wspólny transport publiczny dla Koszalina i Kołobrzegu,
- Zapobieganie rozlewaniu się miast Koszalina i Kołobrzegu i ochrona walorów przyrodniczych,
- **Rekomendacje:**
 - Sporządzenie dokumentu planistycznego w zakresie zagospodarowania przestrzennego KKB OF12,
- **Cel XII.** Racjonalizacja rozwoju gospodarczego i ochrona zasobów w obszarze funkcjonalnym Strefy Przybrzeżnej:
 - **Kierunek 1.** Rozwijanie regionalnych specjalizacji w oparciu o ochronę i wykorzystanie endogenicznych potencjałów przyrodniczych i kulturowych:
 - **Ustalenia:**
 - Realizacja Programu ochrony brzegów morskich: budowa, rozbudowa, utrzymanie i usuwanie uszkodzeń w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich, zapewnienie stabilizacji linii brzegowej wg stanu z 2000 r. i zapobieganie zanikowi plaż, monitorowanie brzegów morskich, ich stanu aktualnego, w celu wskazania niezbędnych działań służących ich ochronie,
 - **Zalecenia:**
 - Zachowanie morskich przystani rybackich jako nieodzownego elementu dziedzictwa kulturowego i krajobrazowego strefy nadmorskiej,
 - Rozwój funkcji turystycznych w portach i przystaniach morskich,
 - Preferencja rozwoju jakościowego nad ilościowym w obszarze turystyki oraz działania na rzecz wydłużenia sezonu turystycznego,
 - Rozwój sektora turystycznego na bazie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego,
 - Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza oraz poprawa efektywności energetycznej budynków,
 - Dostosowanie infrastruktury i zabudowy do prognozowanych zmian klimatycznych,
 - Rozwój turystyki wodnej w oparciu o Odrzańską Drogę Wodną oraz Zalew Szczeciński,

- Tworzenie przestrzeni sprzyjającej wypoczynkowi, w tym obszarów zielonych w miejscowościach nadmorskich,
- Ograniczenie inwestycji na obszarach cennych przyrodniczo, w tym ochrona lasów pasa nadmorskiego,
- **Kierunek 2.** Poprawa wewnętrznej spójności komunikacyjnej oraz dostępności do ośrodka wojewódzkiego:
 - **Ustalenia:**
 - Budowa drogi S11 na odcinku Kołobrzeg–Koszalin–granica województwa (kierunek Poznań),
 - Modernizacja dróg wojewódzkich w pasie bezpośredniej obsługi wybrzeża: nr 102, nr 203,
 - Budowa drogi rowerowej wzdłuż dróg powiatowych Kołobrzeg–Korzystno–Przećmino. Etap I i II,
 - Rozwój spójnego systemu tras rowerowych w oparciu o Velo Baltica,
 - **Zalecenia:**
 - Budowa parkingów buforowych w bezpośrednim sąsiedztwie miejscowości nad morskich oraz preferencja dla transportu publicznego,
- **Cel XIII.** Przeciwdziałanie marginalizacji i wsparcie rozwoju w obszarze funkcjonalnym Specjalnej Strefy Włączenia:
 - **Kierunek 2.** Poprawa dostępności do Szczecina oraz regionalnych i subregionalnych ośrodków wzrostu:
 - **Zalecenia:**
 - Poprawa powiązań komunikacyjnych SSW ze Szczecinem, Koszalinem i innymi większymi ośrodkami: budowa drogi S11 Kołobrzeg-Koszalin granica województwa (kierunek Poznań),
 - Realizacja tras rowerowych zgodnie z Koncepcją sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego.

W PZPWZ wskazano także **inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym**. Poniżej te, które miały/mają bezpośrednio dotyczyć Gminy Kołobrzeg, w podziale na zadania rządowe i samorządowe oraz inwestycje wynikające z dokumentów Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT):

- **rządowe:**
 - **IX.** Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej:
 - Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi: Kołobrzeg 1 (km 324,0–327,0),
 - Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi; umocnienia brzegowe: Kołobrzeg 2 (km 327,0–336,5),
 - Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi: Kołobrzeg 3 (km 338,0–339,5),
 - Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi; umocnienia brzegowe: Dźwirzyno (km 343,0–345,4),
- **samorządowe:**
 - **VII.** Wzrost i rozwój gospodarczy:

- Budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego: Trasa Nadmorska,
- VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego:
 - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 163 na odcinku Kołobrzeg-Białogard,
 - Przebudowa drogi nr 102 Trzebiatów–Bezpraw,
- IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej:
 - Rozbudowa/modernizacja oraz planowane nowe instalacje do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów,
 - Rozbudowa/modernizacja instalacji o statusie instalacji komunalnej do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
- **wynikające z dokumentów ZIT:**
 - XI. Wykorzystanie wspólnego potencjału i integracja miejskich obszarów funkcjonalnych:
 - Budowa centrum przesiadkowego w Grzybowie.

Kluczowym dokumentem planistycznym o zasięgu lokalnym jest z kolei studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten określa kierunki polityki przestrzennej, zgodne z obecnymi uwarunkowaniami, trendami rozwojowymi oraz ustaleniami wynikającymi z ponadlokalnych celów polityki przestrzennej. Obowiązująca treść Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kołobrzeg została przyjęta na mocy Uchwały nr XXI/217/2020 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 października 2020 r.

Zgodnie z treścią Studium: „Gmina powinna zostać samodzielną jednostką administracyjną, ściśle współpracującą z miastem Kołobrzeg oraz gminami sąsiednimi, w tym przede wszystkim gminą Trzebiatów w zakresie problemów pasa nadmorskiego. Celowym byłoby szczegółowe określenie zasad i warunków wzajemnego współdziałania z miastem Kołobrzeg w zakresie infrastruktury technicznej, infrastruktury społecznej (oświata, kultura, zdrowie) oraz innych funkcji, które muszą znaleźć się na terenie gminy, a obsługują miasto”.

Należy jednak podkreślić, iż zgodnie z treścią ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw studium we wszystkich gminach będą obowiązywać nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 roku, następnie stracą moc, a ich miejsce zajmą plany ogólne. W związku z reformą krajowego systemu planowania przestrzennego Rada Gminy Kołobrzeg 22 grudnia 2023 r. podjęła Uchwałę nr LXII/512/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego Gminy Kołobrzeg.

Warto także wspomnieć o przeprowadzonej w 2015 r. inwentaryzacji przyrodniczej nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie, czego efektem było m.in. opracowanie „Waloryzacji przyrodniczej Gminy Kołobrzeg”. Jej autorzy zaproponowali utworzenie na terenie Gminy następujących nowych form ochrony przyrody:

- Rezerwat przyrody „Torfowisko wysokie Dźwirzyno”,
- Rezerwat przyrody „Solnisko Kołobrzесьkie”,

- Obszar chronionego krajobrazu „Mirocice-Stramnica”,
- Obszar chronionego krajobrazu „Pradolina i Dolina rzeki Parsęty”,
- Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Błotnicy z Jeziorem Kamienica”,
- Użytek ekologiczny „Bór wrzoścowy”,
- Użytek ekologiczny „Uroczysko Grzybowo”,
- Użytek ekologiczny „Ujście Błotnicy”,
- Użytek ekologiczny „Dźwirzyno Wschód”,
- Użytek ekologiczny „Wrzośce Grzybowskie”,
- Użytek ekologiczny „Oczko wodne Korzyścienko”,
- Użytek ekologiczny „Stramnicki grąd”,
- Użytek ekologiczny „Oczko śródpolne Stramnica”,
- Użytek ekologiczny „Oczka śródpolne – Niekanin”,
- Użytek ekologiczny „Oczka śródpolne - Stare Miasto”,
- Użytek ekologiczny „Stawy Niekanin-Obroty”,
- Użytek ekologiczny „Stare Miasto – Łozowiska”,
- Użytek ekologiczny „Oczko śródpolne – Stary Borek”,
- Użytek ekologiczny „Głowaczewo”,
- Użytek ekologiczny „Śródpolne oczko – Drzonowo”,
- 13 pomników przyrody, wśród których występują również grupy drzew lub bluszczu – łącznie 166 obiektów.

Określając ustalenia i rekomendacje w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Kołobrzeg należy zwrócić również uwagę na zachodzące zmiany i tendencje demograficzne. Prognozy demograficzne GUS wskazują, że do 2040 roku liczba mieszkańców Gminy Kołobrzeg będzie stopniowo rosła, co potwierdza jej rosnącą atrakcyjność osiedleńczą i migracyjną. Wynika to zarówno z wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych, jak i z bliskości miasta Kołobrzeg, które pełni funkcję silnego ośrodka usługowego i zatrudnieniowego. Obserwowany trend suburbanizacji, związany z przeprowadzaniem się mieszkańców miast na tereny podmiejskie, sprzyja dalszemu zapotrzebowaniu na nowe tereny mieszkaniowe, zwłaszcza w miejscowościach dobrze skomunikowanych i już częściowo uzbrojonych.

Obecny zasób terenów pod zabudowę mieszkaniową, choć w dużej części pokryty planami miejscowymi, może w perspektywie najbliższych kilkunastu lat okazać się niewystarczający wobec rosnących potrzeb mieszkańców i inwestorów. Wyznaczenie dodatkowych terenów stanowiących rezerwę pod zabudowę mieszkaniową, pozwoli nie tylko na elastyczne reagowanie na zmiany demograficzne, ale również na przeciwdziałanie nadmiernemu zagęszczaniu istniejących osiedli oraz ograniczenie presji cenowej na rynku nieruchomości.

Rozszerzenie terenów mieszkaniowych, wprowadzane w sposób uporządkowany i etapowy, sprzyja budowaniu spójnej struktury przestrzennej oraz wspiera zrównoważony rozwój Gminy. Dodatkowo, planowane rezerwy terenowe zwiększają atrakcyjność inwestycyjną Gminy i umożliwiają przygotowanie infrastruktury w zgodzie z zasadami ładu przestrzennego oraz ochrony środowiska.

Analiza omawianych dokumentów, a także diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej oraz cele i kierunki działań przedstawione w niniejszej Strategii, pozwoliły na określenie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Kołobrzeg, przedstawionych w kolejnej tabeli.

Tab. 5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Kołobrzeg

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu
<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie terenów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, • ochrona terenów objętych ochroną prawną oraz innych obszarów cennych przyrodniczo, w tym terenów otwartych, • zachowanie i przywracanie układu lokalnych korytarzy ekologicznych oraz ochrona przed ich defragmentacją, • wbudowanie terenów rolnych i leśnych w obrębie korytarzy ekologicznych w ogólnodostępny system terenów otwartych i zieleni publicznej, powiązanie ich zielonymi ciągami pieszymi i rowerowymi łączącymi poszczególne miejscowości Gminy, • utrzymanie różnorodności biologicznej, • przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy, • wsparcie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, w szczególności poprzez ustalanie racjonalnych wskaźników w zakresie powierzchni biologicznie czynnej w dokumentach planistycznych, zapewnienie i egzekwowanie odpowiedniej retencji oraz wykorzystanie istniejącej przestrzeni i obiektów do jej rozwoju, • dążenie do realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz istniejących i projektowanych zespołów zabudowy, • ochrona cieków wodnych, m.in. poprzez zakaz lub ograniczenie zabudowy w pobliżu zbiorników i cieków wodnych z uwzględnieniem przepisów dotyczących zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, • ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego i bytowego poprzez kontrole stanu technicznego instalacji kanalizacji sanitarnej i burzowej, konserwacje urządzeń do separacji substancji ropopochodnych i osadników piaskowych, itp., • wykorzystanie głównych zbiorników wodnych do funkcji związanych z turystyką, rekreacją oraz sportem, z zachowaniem poszanowania środowiska przyrodniczego, • wykorzystanie obszarów zielonych do celów turystycznych i rekreacyjnych poprzez budowę ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych, budowę i utrzymanie infrastruktury rekreacyjnej, • ochrona terenów rekreacyjnych i wypoczynku, lasów i terenów zielonych przed zabudową związaną z uciążliwą działalnością gospodarczą (zakłady przemysłowe, magazynowe i usługowe), • nadanie funkcji edukacyjnej nowym i istniejącym obszarom zielonym oraz elementom błękitno-zielonej infrastruktury, • ochrona powietrza i zapobieganie przekraczaniu poziomów dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych w powietrzu poprzez działania termomodernizacyjne, wprowadzanie do celów grzewczych urządzeń o wysokiej sprawności energetycznej, rozwój zielonej energii i ograniczanie niskiej emisji wynikającej z ruchu samochodowego, • rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.
Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych, • ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w szczególności wartościowych układów urbanistycznych i ruralistycznych, zadrzewień przydrożnych i śródpolnych oraz obiektów zabytkowych, • ochrona różnorodności i wielokulturowości dziedzictwa kulturowego regionu i dóbr kultury współczesnej, • przystosowanie zachowanych założeń i obiektów, które utraciły swoje pierwotne funkcje, do nowych, współczesnych potrzeb, z uwzględnieniem wymogów w zakresie ich dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz – w miarę możliwości – wykorzystujących rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej oraz adaptacji do zmian klimatu (zatrzymanie wód opadowych, przepuszczalność terenu, ogrody deszczowe i inne), • restauracja i modernizacja techniczna obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów, służącej jednocześnie rozwojowi gospodarczemu i włączeniu społecznemu, • podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej,

- podnoszenie walorów użytkowych oraz komercjalizacja funkcji turystycznej, z wykorzystaniem zasobu historycznego jako istotnego komponentu,
- ochrona gminnych tradycji związanych z jej rolniczą funkcją.

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

- utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia, szczególnie dopuszcza się lokalizowanie nowej zabudowy (m.in. mieszkaniowej) w obrębie istniejącej, poprzez uzupełnianie miejscowości, przy uwzględnieniu obszarów objętych infrastrukturą techniczną,
- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- utrzymanie dominującej formy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej realizowanej indywidualnie i w zorganizowanych zespołach mieszkaniowych, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli nad charakterem zabudowy, jej intensywnością oraz rozdrobnieniem podziałów ewidencyjnych,
- wyznaczanie zróżnicowanych standardów zabudowy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w dostosowaniu do charakteru miejsca – z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia dostępności do usług społecznych (przedszkola, szkoły, place zabaw, zieleń publiczna, usługi sportu, rekreacji i turystyki),
- kształtowanie nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej w oparciu o układ komunikacyjny o parametrach dostosowanych do intensywności zabudowy i zapewniający przepustowość w skali lokalnej i ponadlokalnej,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
- ograniczenie negatywnego wpływu terenów aktywności gospodarczej na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz (np. strefowanie zabudowy, tworzenie pasów zieleni izolacyjnej i granic przestrzennych),
- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym poprzez zachowanie równowagi pomiędzy dostępnością usług, lokalizacji terenów działalności gospodarczej i terenów produkcyjnych a uciążliwością ich oddziaływania na tereny sąsiednie,
- nawiązanie gabarytami, powierzchnią zabudowy i stylem architektonicznym nowych i przebudowywanych obiektów do istniejącej zabudowy występującej na danym obszarze, w szczególności w obszarze zabytkowej zabudowy,
- podnoszenie dostępności terenów i obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- wsparcie rozwoju odnawialnych źródeł energii,
- przyjęcie rozwiązań wynikających z przepisów prawa wodnego oraz ograniczenie rozwoju nowej zabudowy na terenach zagrożonych ryzykiem powodziowym.

Zgodnie z § 3, ust. 10 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydania z niego wypisów i wyrysów, na terenie Gminy Kołobrzeg dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową niż wynika to ze wzoru z ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem handlu wielkopowierzchniowego rozumie się handel realizowany w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Jego lokalizacja jest regulowana w planie ogólnym poprzez wskazanie strefy handlu wielkopowierzchniowego oraz konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania

przestrzennego w przypadku potrzeby realizacji tego obiektu. Plan miejscowy sporządza się wtedy co najmniej dla terenu, na którym powinny nastąpić zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej w wyniku realizacji tego obiektu.

Na obszarze Gminy Kołobrzeg dopuszcza się lokalizację obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jako zasady ich lokalizacji przyjmuje się w szczególności:

- wskazanie lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego uwzględniającej zapewnienie przepustowości układu komunikacyjnego i wydolności systemów infrastruktury technicznej,
- przyjęcie dopuszczalnych wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu z uwzględnieniem ładu przestrzennego,
- wprowadzenie nakazu utworzenia zieleni izolującej strefę handlu wielkopowierzchniowego od strefy mieszkalnej,
- przeprowadzenie oceny wpływu inwestycji na środowisko oraz krajobraz.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem inwestycji celu publicznego należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne) oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, m.in.:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji,
- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania lub ich wykorzystania w instalacji odnawialnego źródła energii wytwarzającej biogaz w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- budowa, utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa, a także ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, w tym wynikające z umów lub porozumień międzynarodowych, a także na potrzeby ochrony granicy państwowej lub zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich,
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem,
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy,
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej,
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody,
- wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne przestrzenie i obiekty: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa.

W przypadku lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego na terenie Gminy przyjmuje się w szczególności:

- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- lokalizowanie kluczowych inwestycji celu publicznego poza obszarami chronionymi, glebami wysokiej przydatności rolniczej i terenami leśnymi,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do realizacji inwestycji celu publicznego.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

W zakresie transportu i komunikacji:

- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój układu drogowego, komunikacji zbiorowej, infrastruktury pieszo-rowerowej, węzłów komunikacyjnych,
- dążenie do ograniczenia ruchu indywidualnych pojazdów samochodowych, szczególnie na obszarach o dużych walorach przyrodniczych i dużej wrażliwości środowiska na czynniki antropopresyjne,
- wyznaczanie w dokumentach planistycznych dróg o szerokości zapewniającej możliwość wykonania wszystkich niezbędnych do prawidłowego wykorzystania drogi elementów, jak chodniki, parkingi, ciągi rowerowe,
- budowa ścieżek rowerowych poprawiających dostępność i obsługę komunikacyjną sołectw poprzez stworzenie ciągłego systemu komunikacji rowerowej, z uwzględnieniem przebiegającej przez Gminę trasy R-10,
- wspieranie rozwoju wielogałęziowego powiązania podsystemów transportu publicznego oraz indywidualnego, m.in. centrów przesiadkowych, dworców, systemu parkingów P&R, B&R wraz z układem komunikacji kołowej i pieszo-rowerowej oraz rozbudową niezbędnej infrastruktury.

W zakresie infrastruktury technicznej i społecznej:

- kreowanie połączeń pomiędzy zabudową mieszkaniową a infrastrukturą społeczną oraz dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej i technicznej,
- dalszy rozwój systemów infrastruktury technicznej, w tym wodno-kanalizacyjnej, będącej podstawą do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z działalnością gospodarczą,
- utrzymywanie i poprawa jakości usług o charakterze publicznym (szkoły, przedszkola, instytucje kultury, obiekty sportowe), w tym bazy infrastrukturalnej oraz rozwój systemu opieki nad osobami ze szczególnymi potrzebami,
- kształtowanie centralnych przestrzeni publicznych w poszczególnych wsiach umożliwiających aktywność społeczną, budowę oraz umacnianie więzi społecznych i budowanie lokalnej tożsamości,
- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zapewnienie odpowiedniej retencji (powierzchnia biologicznie czynna, budowa zbiorników na deszczówkę z terenów utwardzonych w celu wtórnego wykorzystania),
- tworzenie warunków dla lokalizacji instalacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii na poziomie aktów planistycznych (plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Urządzenia wytwarzające energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW powinny być lokalizowane na gruntach klasy IV lub niższej i nie mogą wpływać na poszerzenie obszaru stref ochronnych, które związane są z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu oraz użytkowaniu terenu poza granicami wyznaczonego obszaru. W przypadku lokalizacji takich urządzeń wyznacza się następujące zasady:

- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- lokalizowanie ośrodków produkcyjnych i infrastruktury technicznej (w tym odnawialnych źródeł energii) na terenach ściśle określonych, z uwzględnieniem istniejących form ochrony przyrody oraz z zachowaniem bezpiecznej strefy ochronnej od zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży,
- dbałość o relacje funkcjonalno-przestrzenne z terenami sąsiednimi,
- podejmowanie działań powstrzymujących znaczne przeobrażenie krajobrazu kulturowego,
- w granicach stref ochronnych dla elektrowni fotowoltaicznych wszelkie przedsięwzięcia nie mogą przekraczać standardów jakości środowiska,
- wyłącza się obszary chronionego krajobrazu z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się te przedsięwzięcia, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w podziale na przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz te mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W przypadku lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Gminy należy uwzględnić:

- lokalizację w miejscach, które nie naruszają funkcjonowania korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych oraz nie przyczyniają się do niszczenia siedlisk gatunków występujących w Gminie,
- rozmieszczenie form ochrony przyrody, ograniczenia wynikające z uchwał je powołujących, planów ochrony tych obszarów oraz aktów prawa miejscowego,
- realizację działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko
- przeprowadzenie indywidualnej procedury badania wpływu przedsięwzięcia na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

- kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy w celu ochrony kompleksów rolnych i leśnych,
- zachowanie korytarzy ekologicznych oraz siedlisk gatunków chronionych i zagrożonych,
- kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową na wsiach,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi,
- zalesianie gruntów najsłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych,
- prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, poprzez właściwy dobór upraw dostosowanych do warunków środowiskowych, wykorzystanie potencjału produkcyjnego trwałych użytków zielonych dla produkcji zwierzęcej, racjonalne stosowanie nawożenia i środków ochrony roślin,
- zwiększanie opłacalności produkcji rolnej, poprzez polepszanie struktury gospodarstw rolnych, wprowadzanie nowych technologii i innowacji, inwestycje we wzrost produktywności, rozwijanie współpracy rolników między sobą i branżą przetwórstwa, rozwój rynków lokalnych i targowisk,
- dopuszcza się przekształcenie profilu istniejących gospodarstw rolnych na agroturystyczny, zgodnie ze wskazanymi kierunkami rozwojowymi sektora turystyki w Gminie.

Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Gmina Kołobrzeg nie posiada obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w myśl ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

W obrębie zabudowanych terenów przekształceń i rehabilitacji wymagają przede wszystkim:

- powojenna zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i jednorodzinna z płaskimi dachami,
- powojenna zabudowa ferm i dużych obiektów hodowlanych oraz zaplecza PGR.

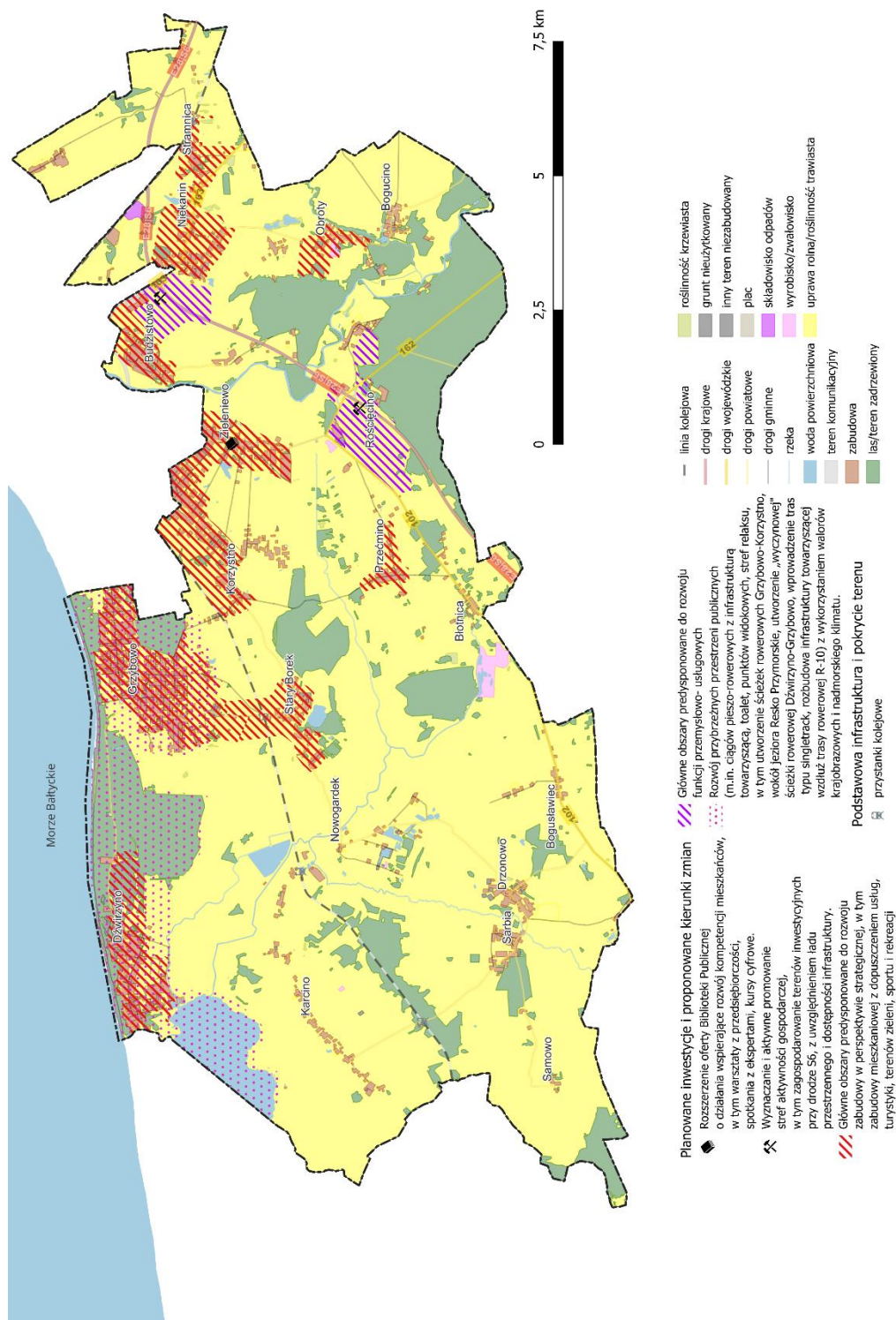
Dotyczy to przede wszystkim wsi: Budzistowa, Drzonowa i Rościęcina. Ważnym zagadnieniem jest uporządkowanie układów przestrzennych wsi poprzez wprowadzenie zabudowy plombowej, likwidację zniszczonej zabudowy i uporządkowanie niezagospodarowanych działek. Rekultywacja dotyczy głównie wyrobisk ziemnych, których na terenie Gminy jest kilka. Wyrobiska te w zależności od położenia, można zalesić, wykonać stawy rybne lub przeznaczyć pod urządzenia rekreacji.

W Gminie nie znajdują się natomiast większe obszary wymagające remediacji.

Źródło: opracowanie własne.

Ustalenia Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035 obowiązują na terenie całej jednostki samorządu terytorialnego. Poszczególne cele operacyjne i kierunki działań będą realizowane zgodnie z aktualnymi potrzebami i uwarunkowaniami występującymi w poszczególnych miejscowościach.

Główne inwestycje, których przybliżona lokalizacja na mapie jest możliwa, oraz planowane i prognozowane zmiany w zagospodarowaniu terenu w Gminie Kołobrzeg zostały przedstawione w sposób graficzny na kolejnej rycinie.

Ryc. 11 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kołobrzeg – główne planowane inwestycje, ustalenia i rekomendacje w zakresie polityki przestrzennej
 Źródło: opracowanie własne.

2.5. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

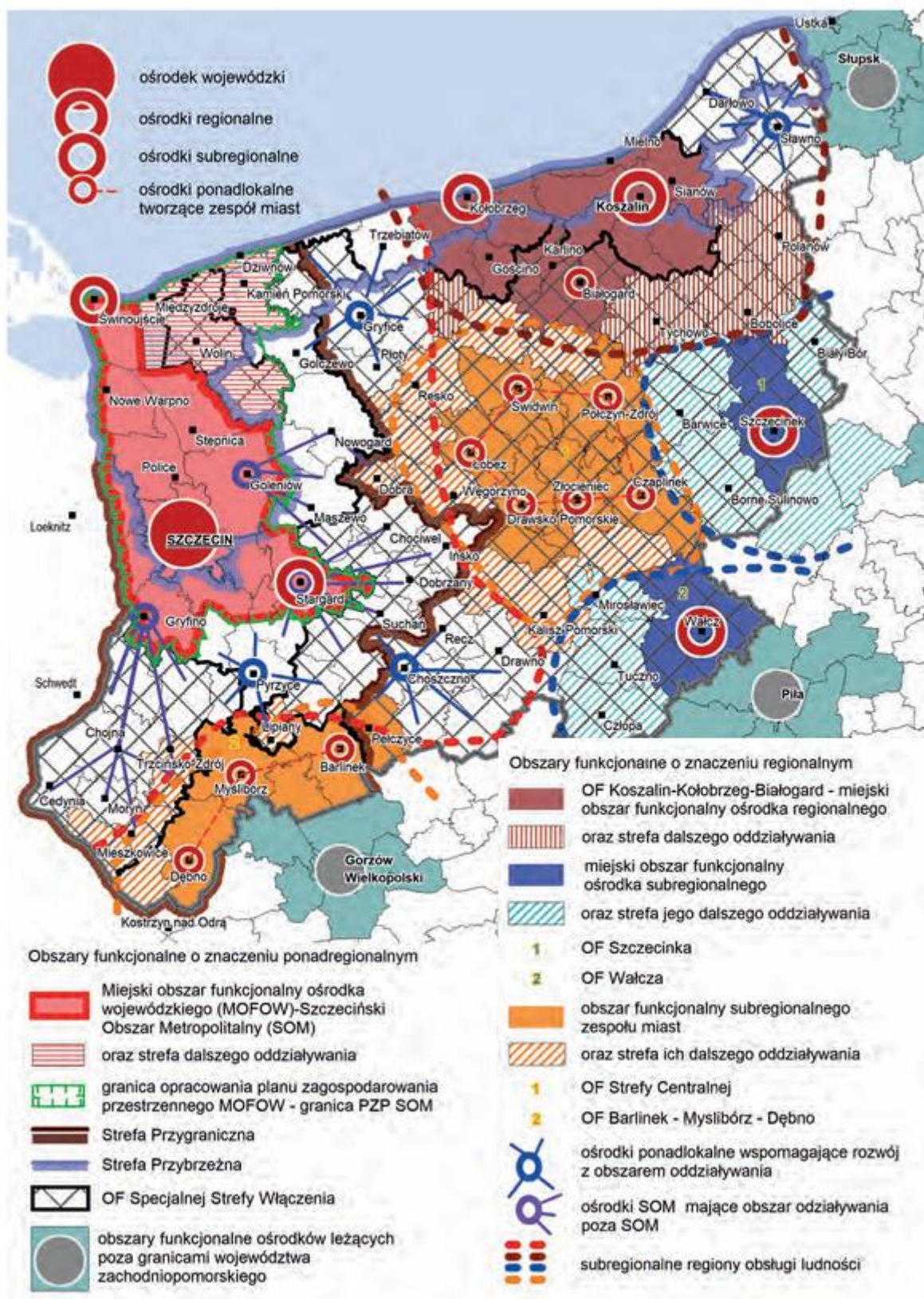
Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów, a także potencjału Gminy Kołobrzeg, są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej, wojewódzkiej i ponadlokalnej. W związku z powyższym, komplementarność celów wyznaczonych w strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność wdrażania dokumentu.

Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do 2030 roku jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku i strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) i Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

W Strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego do 2030 roku sformułowano następującą misję: „Pomorze Zachodnie – lider niebieskiego i zielonego wzrostu zapewniającego wysoką jakość życia mieszkańców”. W dokumencie wyznaczono ponadto następujące cele strategiczne:

- I. Otwarta społeczność.
- II. Dynamiczna gospodarka.
- III. Sprawny samorząd.
- IV. Partnerski region.

Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do 2030 roku wskazuje również Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), których identyfikacja i delimitacja odbyła się na bazie obszarów funkcjonalnych wskazanych w Planie Zagospodarowania Województwa Zachodniopomorskiego (ryc. 8). Są to obszary będące przedmiotem koncentracji działań ukierunkowanych terytorialnie, w tym obszary problemowe, na terenie których identyfikowane są szczególne potencjały lub zjawiska niekorzystne dla rozwoju społeczno-gospodarczego tego obszaru i jego ludności.

Ryc. 12. Obszary funkcjonalne w województwie zachodniopomorskim

Źródło: Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do 2030 roku (s. 56).

W Strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego do 2030 roku Gmina Kołobrzeg została zaliczona do gmin:

- OF Koszalin-Kołobrzeg-Białogard – miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka regionalnego,
- Strefy Przybrzeżnej,
- subregionalnego regionu obsługi ludności.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030 (SRP KKBOF) obejmuje z kolei obszar 23 jednostek samorządu terytorialnego, w tym 20 gmin i 3 powiaty. W jej ramach wyznaczono 6 celów strategicznych w podziale na 3 sfery:

- Sfera społeczna:
 - Cel strategiczny 1: Rozwinięte sieci współpracy w ramach KKBOF.
 - Cel strategiczny 2: Dobrostan, lepsza jakość życia oraz możliwości rozwoju mieszkańców KKBOF.
- Sfera infrastruktury, przestrzeni i środowiska:
 - Cel strategiczny 3: Zwiększony stopień integracji przestrzennej i zachowania zasobów naturalnych oraz dziedzictwa kulturowego obszaru KKBOF.
 - Cel strategiczny 4: Rozwinięta infrastruktura obszaru z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych (*smart city*) dla potrzeb społecznych i gospodarczych.
 - Cel strategiczny 5: Zrównoważona mobilność mieszkańców i użytkowników obszaru KKBOF.
- Sfera gospodarcza:
 - Cel strategiczny 6: Zrównoważony rozwój gospodarczy KKBOF spójny z potencjałami lokalnymi.

W ramach prac nad SRP KKBOF powstało także opracowanie pt. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030. W treści wspomnianej Strategii Rozwoju Ponadlokalnego wskazano ponadto, iż „w celu realizacji Instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych niezbędne jest przygotowanie dokumentu wdrożeniowego do Strategii Rozwoju Ponadlokalnego w postaci odrębnego dokumentu, tj. Strategii ZIT KKBOF” (s. 133).

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030 stanowi dokument wykonawczy do SRO KKBOF i wyznacza następujące cele strategiczne:

- Sfera społeczna:
 - 1. KKBOF zapewniający rozwój edukacji oraz bazujący na sieciach współpracy.
 - 2. KKBOF zapewniający wysoką jakość życia i dążący do równości społecznej.
- Sfera infrastruktury, przestrzeni i środowiska:
 - 3. KKBOF motywujący do zachowania zasobów naturalnych, walorów turystycznych i dziedzictwa kulturowego.
 - 4. KKBOF przyjazny środowisku zorientowany na poprawę jakości powietrza i wody.
 - 5. KKBOF zapewniający aktywną i efektywną mobilność.
- Sfera gospodarcza:
 - 6. Silna i różnorodna gospodarka w KKBOF.

Kolejna tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035 z celami Strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030, Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030 oraz Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030.

Tab. 6. Spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035 ze strategiami ponadlokalnymi

Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030	Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030	Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035
<p>I CEL STRATEGICZNY OTWARTA SPOŁECZNOŚĆ 1.1 Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny 1.2 Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu 1.3 Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego</p>	<p>Cel strategiczny 2: Dobrostan, lepsza jakość życia oraz możliwości rozwoju mieszkańców KKBOF.</p>	<p>2. KKBOF zapewniający wysoką jakość życia i dążący do równości społecznej</p>	<p>1: Trwały rozwój gospodarczy Gminy Kołobrzeg, bazujący na lokalnym dziedzictwie, walorach przyrodniczych i innowacyjności. 1.4. Wzmocnienie potencjału społecznego na rzecz rozwoju gospodarczego i turystycznego 2: Odpowiedzialny rozwój społeczny i wysoka jakość życia w Gminie Kołobrzeg. 2.4. Wzmocnienie kapitału społecznego i rozwój dostępnych usług dla mieszkańców</p>
<p>II CEL STRATEGICZNY DYNAMICZNA GOSPODARKA 2.1 Rozwój potencjału gospodarczego województwa w oparciu o inteligentne specjalizacje 2.2 Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu 2.3 Udoskonalenie strategicznego zarządzania rozwojem gospodarczym regionu</p>	<p>Cel strategiczny 3: Zwiększony stopień integracji przestrzennej i zachowania zasobów naturalnych oraz dziedzictwa kulturowego obszaru KKBOF. Cel strategiczny 4: Rozwinięta infrastruktura obszaru z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych (smart city) dla potrzeb społecznych i gospodarczych.</p>	<p>3. KKBOF motywujący do zachowania zasobów naturalnych, walorów turystycznych i dziedzictwa kulturowego 4. KKBOF przyjazny środowisku zorientowany na poprawę jakości powietrza i wody 5. KKBOF zapewniający aktywną i</p>	<p>1: Trwały rozwój gospodarczy Gminy Kołobrzeg, bazujący na lokalnym dziedzictwie, walorach przyrodniczych i innowacyjności. 1.1. Rozwój funkcjonalnej, atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni wspierającej aktywność gospodarczą i turystyczną 1.2. Wzmacnianie odporności środowiskowej i wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych w rozwoju gospodarczym 1.3. Rozwój zdywersyfikowanej i</p>

		efektywną mobilność	odpornej gospodarki lokalnej 1.4. Wzmocnienie potencjału społecznego na rzecz rozwoju gospodarczego i turystycznego
<p>III CEL STRATEGICZNY SPRAWNY SAMORZĄD</p> <p>3.1 Rozwój głównych ośrodków miejskich</p> <p>3.2 Rozwój obszarów pozaaglomeracyjnych</p> <p>3.3 Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury</p> <p>3.4 Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych</p> <p>3.5 Wzmocnienie kompetencji dla zarządzania rozwojem</p>	<p>Cel strategiczny 1: Rozwinięte sieci współpracy w ramach KKBOF.</p>	<p>1. KKBOF zapewniający rozwój edukacji oraz bazujący na sieciach współpracy</p>	<p>1: Trwały rozwój gospodarczy Gminy Kołobrzeg, bazujący na lokalnym dziedzictwie, walorach przyrodniczych i innowacyjności.</p> <p>1.1. Rozwój funkcjonalnej, atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni wspierającej aktywność gospodarczą i turystyczną</p> <p>1.2. Wzmacnianie odporności środowiskowej i wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych w rozwoju gospodarczym</p> <p>2: Odpowiedzialny rozwój społeczny i wysoka jakość życia w Gminie Kołobrzeg.</p> <p>2.1. Kształtowanie przyjaznej i dostępnej przestrzeni do życia</p> <p>2.2. Ochrona zasobów przyrodniczych i kształtowanie prośrodowiskowych postaw mieszkańców</p>
<p>IV CEL STRATEGICZNY PARTNERSKI REGION</p> <p>4.1 Wzmocnienie pozycji regionu w Basenie Morza Bałtyckiego</p> <p>4.2 Rozwój relacji z landami niemieckimi i aglomeracją berlińską</p> <p>4.3 Wykorzystanie potencjału makroregionu Polski Zachodnie</p>	-	-	<p>1: Trwały rozwój gospodarczy Gminy Kołobrzeg, bazujący na lokalnym dziedzictwie, walorach przyrodniczych i innowacyjności.</p> <p>1.3. Rozwój zdywersyfikowanej i odpornej gospodarki lokalnej</p> <p>1.4. Wzmocnienie potencjału społecznego na rzecz rozwoju gospodarczego i turystycznego</p>

Źródło: opracowanie własne.

2.6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035 jest kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach 2026-2035. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Kołobrzeg, Rada Gminy Kołobrzeg, Urząd Gminy Kołobrzeg, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Ryc. 13. System wdrażania założeń Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035

Źródło: opracowanie własne.

W celu zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Gminie na potrzeby realizacji zadań, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów, zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach przyjmowanych rokrocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółowić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, Gmina Kołobrzeg będzie dbać o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo

Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy projekty będą realizowane w partnerstwie z nimi. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do większej liczby odbiorców, ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych częściach Gminy.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje na temat stanu realizacji działań. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

Śledzenie postępu realizacji celów wspomoże coroczne opracowywanie Raportu o stanie Gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie Strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym, w uzasadnionych przypadkach, wprowadzenia zmian w dokumencie. W momencie, gdy Wójt Gminy Kołobrzeg, przy wsparciu pracowników Urzędu Gminy Kołobrzeg, zauważy konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Gminy, występuje do Rady Gminy Kołobrzeg z wnioskiem o jej zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1–4 ustawy o samorządzie gminnym.

2.7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Kołobrzeg na bieżąco bada i analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, m.in. w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego;
- Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027);
- ogólnopolskie programy operacyjne;

- programy rządowe, w tym m.in. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Aktywny Maluch, Senior+, Dostępność Plus oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne i prywatne.

Program regionalny Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego na lata 2021-2027 będzie głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie zachodniopomorskim w okresie budżetowym 2021-2027. Polityka spójności na lata 2021-2027 obejmuje takie fundusze jak:

- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- FS – Fundusz Spójności,
- EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus.

Do programów krajowych w perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- FEnKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- FENG – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,
- PTFE – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- FEPŻ – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe oraz środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację działań wskazanych w Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w Strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych jednostek Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych Gminy Kołobrzeg.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem kołobrzeskim oraz województwem zachodniopomorskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych będzie budżet Gminy oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF). Gmina Kołobrzeg będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób niezagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe, przeznaczane będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w WPF. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, WPF oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń

czy planowane zmiany systemowe, np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczone będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia, określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych, w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Zgodnie z treścią Uchwały nr XI/93/2025 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kołobrzeg na lata 2025-2034, potencjał inwestycyjny Gminy, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów), w latach 2025-2034 wyniesie ok. 107 mln zł.

2.8. Podsumowanie Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035

Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026–2035 stanowi odpowiedź na wyzwania i szanse, które wynikają zarówno z unikalnego charakteru Gminy, jak i dynamicznie zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych i środowiskowych. Dokument ten opiera się na holistycznej diagnozie, analizie SWOT, wynikach badań ankietowych, konsultacjach społecznych oraz wizji i misji, które wspólnie tworzą spójną strukturę kierunkową przyszłego rozwoju. Fundamentem strategii jest podejście zintegrowane, łączące w sobie cztery kluczowe wymiary: przestrzenny, środowiskowo-klimatyczny, gospodarczy oraz społeczny, co pozwala kompleksowo odpowiadać na potrzeby mieszkańców, przedsiębiorców i turystów. Strategia zakłada wyraźnie dwutorowy model rozwoju – z jednej strony utrwalając i specjalizując potencjał turystyczny, który stanowi o tożsamości i gospodarczym napędzie Gminy, z drugiej zaś strony stawiając na dywersyfikację branż, odporność gospodarczą, innowacje i rozwój nowych sektorów.

Gmina Kołobrzeg ma ambicję nie tylko być atrakcyjnym miejscem do wypoczynku, ale również zachęcającym środowiskiem do życia, pracy, inwestowania i tworzenia nowoczesnych usług. Cel strategiczny pierwszy – Trwały rozwój gospodarczy Gminy Kołobrzeg, bazujący na lokalnym dziedzictwie, walorach przyrodniczych i innowacyjności – zakłada szeroką gamę działań wspierających rozwój przestrzeni pod kątem gospodarczym i turystycznym, z uwzględnieniem potrzeb inwestorów, lokalnych przedsiębiorców i odwiedzających. Przemysłane działania planistyczne, koncentracja funkcji w lokalnych centrach osadniczych oraz rozwój stref aktywności gospodarczej przy drodze S6 to elementy mające sprzyjać zwiększeniu dostępności inwestycyjnej oraz poprawie warunków dla rozwoju nowych branż. Inwestycje w komunikację, drogownictwo i centra przesiadkowe mają nie tylko usprawnić mobilność, ale również poprawić konkurencyjność turystyczną i usługową Gminy.

Turystyka, choć nadal traktowana jako filar lokalnej gospodarki, ma być rozwijana w sposób bardziej specjalistyczny i całoroczny. Strategia wskazuje na konieczność rozszerzania oferty o segmenty takie jak wellness & spa, turystyka zdrowotna, workation czy ornitoturystyka, z równoczesnym rozwojem profesjonalnych usług towarzyszących. Dzięki takim działaniom Gmina ma szansę ograniczyć sezonowość zatrudnienia i zwiększyć wpływy z podatków i opłat turystycznych. Szczególną rolę w tym obszarze odegrają także planowane instrumenty zarządzania przestrzenią, takie jak uchwała krajobrazowa, opłaty za parkowanie, uporządkowanie reklam oraz nowe formy opłat za dostęp do infrastruktury i atrakcji. Te działania nie tylko uporządkują estetykę i funkcjonalność przestrzeni, ale również stanowią będą bezpośrednie źródło wpływów do budżetu Gminy.

Kolejnym filarem rozwoju Gminy jest ochrona środowiska naturalnego oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu, traktowane nie tylko jako obowiązek, ale również jako zasób gospodarczy i turystyczny. Zachowanie krajobrazu wybrzeża Bałtyku, rozwój zielono-błękitnej infrastruktury, inwestycje w odnawialne źródła energii i stworzenie stacji edukacyjno-badawczej to elementy, które nie tylko zwiększają atrakcyjność Gminy jako miejsca do życia i wypoczynku, ale także mogą generować nowe przychody – zarówno z turystyki edukacyjnej, jak i z efektywniejszego zarządzania zasobami. Przewiduje się też rozwój współpracy w ramach Spółdzielni Samowystarczalności Energetycznej, co w dłuższej perspektywie może oznaczać oszczędności dla mieszkańców i instytucji publicznych, a także mniejsze ryzyko destabilizacji wynikającej z wahań cen energii.

Rozwój gospodarczy ma być wspierany przez szeroką gamę działań zorientowanych na aktywizację mieszkańców – zarówno tych pozostających poza rynkiem pracy, jak i osób chcących się przebranżowić, podjąć działalność gospodarczą czy rozwijać kompetencje w nowych sektorach. W ramach strategii zaplanowano rozwój zielonych zawodów, promowanie lokalnego rzemiosła, wspieranie agroturystyki oraz mikroprzedsiębiorczości. Zaznacza się również potrzebę inwestycji w edukację młodzieży i dorosłych – nie tylko w zakresie kompetencji technicznych, ale także obywatelskich, cyfrowych i przedsiębiorczych.

Cel drugi – Odpowiedzialny rozwój społeczny i wysoka jakość życia w Gminie Kołobrzeg – stanowi przeciwwagę i uzupełnienie dla dynamicznie rozwijającego się sektora gospodarczego i turystycznego. To wyraźny ukłon w stronę mieszkańców, którzy ponoszą konsekwencje życia w gminie o silnie rozwiniętej funkcji turystycznej, takie jak sezonowe zatłoczenie, presja na infrastrukturę, hałas czy przeciążenie usług publicznych. Strategia zakłada wynagrodzenie tych niedogodności poprzez inwestycje w dostępność przestrzeni, infrastrukturę społeczną i rekreacyjną, usługi publiczne i poprawę komfortu życia.

Rozbudowa żłobków, przedszkoli, świetlic wiejskich, obiektów sportowo-rekreacyjnych czy sieci transportu publicznego ma nie tylko poprawić standard życia mieszkańców, ale również zrównoważyć rozwój Gminy i podnieść jej atrakcyjność jako miejsca do osiedlania się i prowadzenia działalności gospodarczej. Gmina planuje dostosowanie obiektów do potrzeb demograficznych, rozwój oferty kulturalnej i społecznej, a także działania na rzecz seniorów, osób z niepełnosprawnościami i grup wykluczonych. Tego rodzaju inwestycje mają również charakter prorozwojowy – lepsza jakość życia może przyciągać nowych mieszkańców, a tym samym wpływać na wzrost wpływów z PIT oraz rozwój lokalnego rynku.

W strategii podkreśla się także potrzebę rozwijania kompetencji społecznych i wzmacniania kapitału społecznego. Gmina planuje realizację lokalnych programów edukacyjnych, promocję zdrowia psychicznego i fizycznego, wspieranie organizacji pozarządowych oraz stworzenie gminnej platformy do integracji inicjatyw obywatelskich. Przewidziano również rozwój i promocję wdrożonego już projektu „Karta Mieszkańca”, który dzięki preferencyjnym warunkom korzystania z infrastruktury turystycznej czy kulturalnej nie tylko zwiększa lojalność mieszkańców wobec Gminy, ale też zapewnia bardziej sprawiedliwy podział korzyści wynikających z turystyki.

Strategia, choć sformułowana na dziesięcioletnią perspektywę, jest dokumentem otwartym, uwzględniającym zmienność warunków społecznych, gospodarczych i klimatycznych. W dokumencie przewidziano rozwój narzędzi zarządzania strategicznego, analizę ryzyk i scenariuszy przyszłości oraz regularną aktualizację priorytetów – wszystko po to, by Gmina Kołobrzeg pozostała odporna i konkurencyjna w warunkach niepewności. Zasady elastyczności, adaptacyjności i partnerstwa przewijają się przez większość działań, co świadczy o nowoczesnym i dojrzałym podejściu do planowania rozwoju lokalnego.

Z perspektywy finansów Gminy, strategia wyraźnie wskazuje na działania, które mogą przynieść dodatkowe wpływy budżetowe lub oszczędności. Dotyczy to w szczególności wprowadzenia opłat za parkowanie, uregulowania funkcjonowania kamperów, uporządkowania systemu reklam, komercjalizacji dostępu do atrakcji, promocji turystyki całorocznej, a także rozwoju energetyki odnawialnej. Inwestycje w cyfryzację, efektywność energetyczną i zarządzanie infrastrukturą również mogą prowadzić do optymalizacji kosztów bieżących. Co więcej, działania planistyczne i przestrzenne – takie jak uchwalenie planu ogólnego czy aktualizacja planów miejscowych – zwiększą przewidywalność inwestycyjną i mogą skutkować wzrostem zainteresowania terenami inwestycyjnymi, co przełoży się na wyższe dochody z podatków lokalnych.

Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026–2035 to dokument kompleksowy, zrównoważony i osadzony w realnych potrzebach lokalnej społeczności. Opiera się na solidnej diagnozie, jasno określa cele i kierunki działań oraz pozostawia przestrzeń na adaptację i reagowanie na zmiany. Dzięki jej wdrożeniu Gmina może nie tylko poprawić jakość życia mieszkańców i wzmocnić swoją pozycję jako lidera turystyki nadmorskiej, ale również zbudować trwałe podstawy dla nowoczesnej, innowacyjnej i odpornej gospodarki lokalnej.

Spis rycin

Ryc. 1. Etapy prac nad Strategią Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035	6
Ryc. 2. Położenie Gminy Kołobrzeg	8
Ryc. 3. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Kołobrzeg	13
Ryc. 4. Średnie oceny obszarów działalności Gminy Kołobrzeg	22
Ryc. 5. Łączne zagrożenie suszą na obszarze Gminy Kołobrzeg	53
Ryc. 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kołobrzeg – sieć osadnicza, infrastruktura i sieć transportowa	54
Ryc. 7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kołobrzeg – powiązania przyrodnicze	55
Ryc. 8. Zasięg Obszaru Funkcjonalnego Strefy Przybrzeżnej	56
Ryc. 9. Miejskie obszary funkcjonalne ośrodków regionalnych, subregionalnych i ponadlokalnych w województwie zachodniopomorskim	58
Ryc. 10. Terytorializacja polityki rozwoju wobec struktury przestrzennej województwa	60
Ryc. 11. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kołobrzeg – główne planowane inwestycje, ustalenia i rekomendacje w zakresie polityki przestrzennej	81
Ryc. 12. Obszary funkcjonalne w województwie zachodniopomorskim	83
Ryc. 13. System wdrażania założeń Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035	87

Spis tabel

Tab. 1. Najwyżej i najniżej oceniane podobszary działalności Gminy Kołobrzeg	22
Tab. 2. Średnie oceny poszczególnych podobszarów działalności Gminy Kołobrzeg	24
Tab. 3. Priorytety rozwoju Gminy Kołobrzeg według ankietowanych	25
Tab. 4. Macierz SWOT sytuacji Gminy Kołobrzeg	27
Tab. 5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Kołobrzeg	75
Tab. 6. Spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035 ze strategiami ponadlokalnymi	85

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Kołobrzeg

**Diagnoza sytuacji przestrzennej,
klimatyczno-środowiskowej,
gospodarczej i społecznej
Gminy Kołobrzeg**

Spis treści

METODOLOGIA BADAŃ	97
CZĘŚĆ 1: SYTUACJA PRZESTRZENNA	98
Informacje ogólne	98
Transport i łączność.....	99
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	104
Walory historyczno-turystyczne.....	109
CZĘŚĆ 2: SYTUACJA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA	114
2.1. Walory przyrodnicze	114
2.2. Odnawialne źródła energii	122
2.3. Infrastruktura techniczna.....	125
2.3.1. Urządzenia sieciowe i energia ciepła	125
2.3.2. Gospodarka odpadami	127
CZĘŚĆ 3: SYTUACJA GOSPODARCZA	130
3.1. Gospodarka lokalna	130
3.1.1. Przedsiębiorczość	130
3.1.2. Rynek pracy	134
3.1.3. Rolnictwo.....	137
3.2. Stan finansów samorządowych.....	139
3.2.1. Wykonanie budżetu	139
3.2.2. Struktura dochodów i wydatków	142
3.2.3. Finansowanie ze źródeł zewnętrznych	146
3.2.4. Potencjał inwestycyjny.....	147
CZĘŚĆ 4: SYTUACJA SPOŁECZNA	149
4.1. Demografia.....	149
4.2. Kapitał społeczny	154
4.2.1. Żłobki i przedszkola	154
4.2.2. Szkoły.....	157
4.2.3. Kultura i sport	163
4.2.4. Bezpieczeństwo publiczne.....	165
4.2.5. Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy Kołobrzeg.....	167
4.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	172
SPIS TABEL.....	176
SPIS RYCIN.....	177

Załącznik 2: Kwestionariusz ankiety.....	178
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna.....	186

METODOLOGIA BADAŃ

Punktem wyjścia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035 jest niniejsza Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej jednostki. Dokument strategiczny wskazuje główne wyzwania społeczno-gospodarcze i przestrzenno-środowiskowe stojące przed Gminą, które powinny zostać podjęte w procesie realizacji Strategii. W tym celu przeprowadzona została ocena stanu istniejącego jednostki w ujęciu systemowym oraz dynamicznym. Ujęcie systemowe oznacza koncentrację na związkach pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, społecznym i gospodarczym Gminy oraz na jego relacji z otoczeniem zewnętrznym, które to czynniki mają podstawowe znaczenie dla efektywnego funkcjonowania systemu jako całości. Ujęcie dynamiczne oznacza z kolei porównanie sytuacji jednostki w danym przedziale czasowym oraz obserwację zmiany. Na potrzeby niniejszego opracowania analizie poddano sytuację Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2023 (o ile nie zaznaczono inaczej).

Dokument powstał w oparciu o dane Urzędu Gminy Kołobrzeg, gminne plany, programy oraz dokumenty strategiczne, a także dane Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto przeanalizowane zostały dokumenty wyższego szczebla pod względem ujęcia w nich Gminy. Dane demograficzne pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS mogą różnić się od informacji udostępnianych przez Urząd Gminy Kołobrzeg, ponieważ w procesie ich pozyskiwania wykorzystano różne metody badawcze. W celu oceny stanu istniejącego Gminy zastosowano metodę analizy wskaźnikowej, w której wykorzystane zostały średnie wartości dla gmin powiatu kołobrzесьkiego oraz województwa zachodniopomorskiego.

Do przygotowania Diagnozy wykorzystane zostały najaktualniejsze dla Gminy dane, dostępne w momencie opracowywania Dokumentu. Przedstawione zatem informacje prezentują stan na rok 2023, chyba, że zaznaczono inaczej.

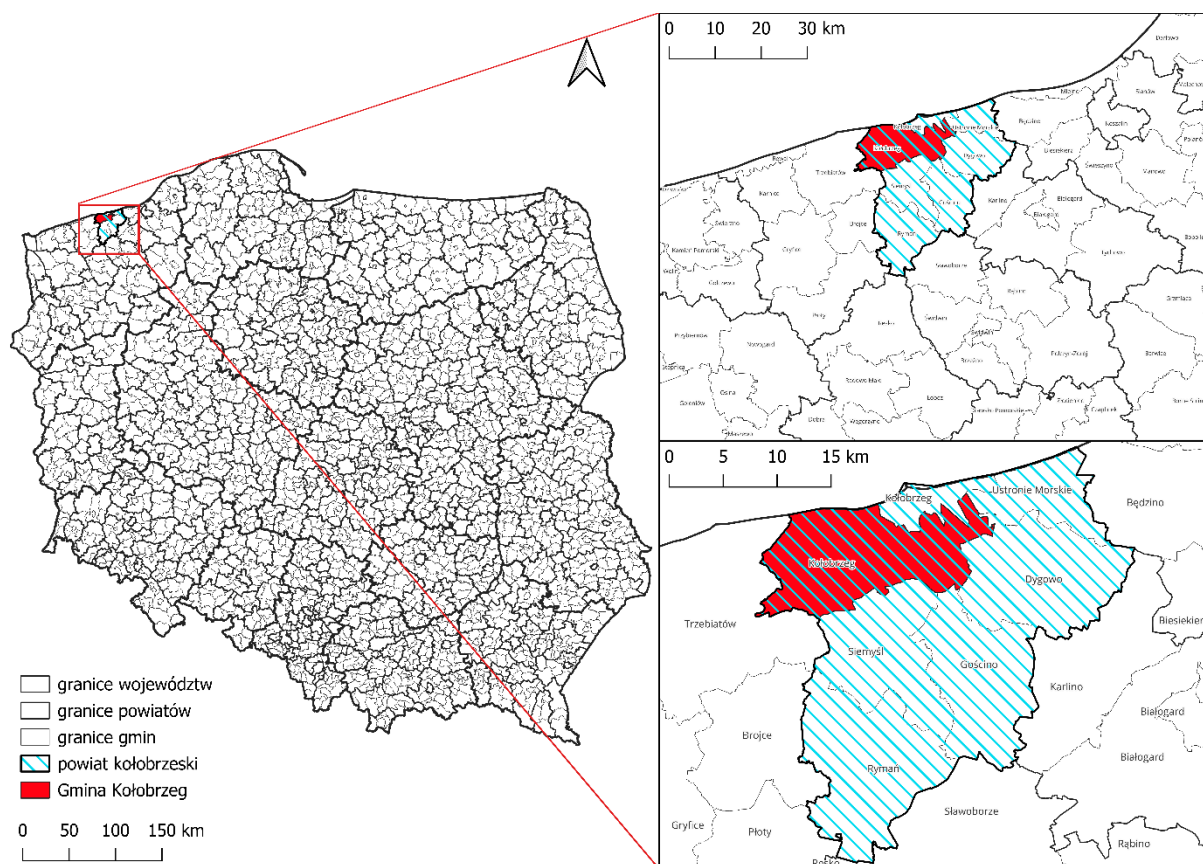
CZĘŚĆ 1: SYTUACJA PRZESTRZENNA

Informacje ogólne

Gmina Kołobrzeg to gmina wiejska powiatu kołobrzesckiego, położona w północnej części województwa zachodniopomorskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie Morza Bałtyckiego. Siedziba władz gminnych zlokalizowana jest w południowej części Kołobrzegu. Powierzchnia Gminy wynosi 142,6 km², z czego 64% stanowią użytki rolne, a 12% lasy. Na koniec 2023 roku w Gminie zameldowane były 11 242 osoby, co stanowiło 15% wszystkich mieszkańców powiatu. Gęstość zaludnienia w Gminie wyniosła w tym roku 78 os./km².

Gmina Kołobrzeg graniczy:

- od zachodu z gminą Trzebiatów (powiat gryficki),
- od wschodu z gminami: Ustronie Morskie i Dygowo (powiat kołobrzescki),
- od południa z gminami: Gościno i Siemyl (powiat kołobrzescki),
- od północy z gminą miejską Kołobrzeg i Morzem Bałtyckim.

Ryc. 14. Położenie Gminy Kołobrzeg

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Teren Gminy został podzielony na następujące 21 sołectwa: Błotnica, Bogucino, Bogusławiec, Budzistowo, Drzonowo, Dźwirzyno, Głowaczewo, Grzybowo, Karcino, KądzIELno, Korzystno, Niekanin, Nowogardek, Nowy Borek, Obroty, Przećmino, Rościęcino, Sarbia, Stary Borek, Stramnica, Zieleniewo.

Zgodnie z Klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego Śleszyńskiego i Komornickiego, Gmina Kołobrzeg zaliczona została do grupy gmin o innych rozwiniętych funkcjach pozarolniczych (turystyka oraz funkcje wielkopowierzchniowe, w tym przemysł wydobywczy). W przypadku badanej jednostki zakwalifikowanie do tej grupy wynika przede wszystkim z pełnionych funkcji turystycznych i rekreacyjnych.

Transport i łączność

Nowoczesna i bezpieczna infrastruktura komunikacyjna stanowi jeden z podstawowych czynników przekładających się na atrakcyjność inwestycyjną oraz osiedleńczą gminy. Rozwinięta sieć drogowa ma również istotne znaczenie dla jakości życia mieszkańców i stymulacji lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego. Jako jeden z podstawowych czynników wpływających na optymalną lokalizację działalności gospodarczej wskazuje się koszty związane z transportem dóbr i surowców¹, a zatem na dostępność transportową.

Gmina Kołobrzeg wyróżnia się stosunkowo dobrze rozwiniętą siecią połączeń drogowych, obejmującą drogi o znaczeniu krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Przez teren Gminy przebiegają m.in.:

- d) droga ekspresowa S6 relacji Kołbaskowo – Rusocin,
- e) droga wojewódzka nr 102 relacji Międzyzdroje – Rościęcino,
- f) droga wojewódzka nr 162 relacji Rościęcino – Zarańsk,
- g) droga wojewódzka nr 163 relacji Kołobrzeg – Wałcz.

Sieć drogową uzupełniają drogi powiatowe, gminne oraz wewnętrzne. Długość dróg gminnych na koniec 2023 roku wyniosła 144,4 km, natomiast pozostałych dróg aż 260 km. Według danych GUS w 2023 roku w Gminie Kołobrzeg znajdowało się 21,4 km dróg gminnych o nawierzchni gruntowej.

¹ A. Weber, 1909. *Über den Standort der Industrien. Teoria lokalizacja działalności gospodarczej.*

Istniejąca infrastruktura drogowa umożliwia dotarcie samochodem w ciągu 30 minut z Urzędu Gminy Kołobrzeg (położonego w mieście Kołobrzeg) m.in. do: Koszalina, Trzebiatowa, Karlina, Gościna czy Mielna.

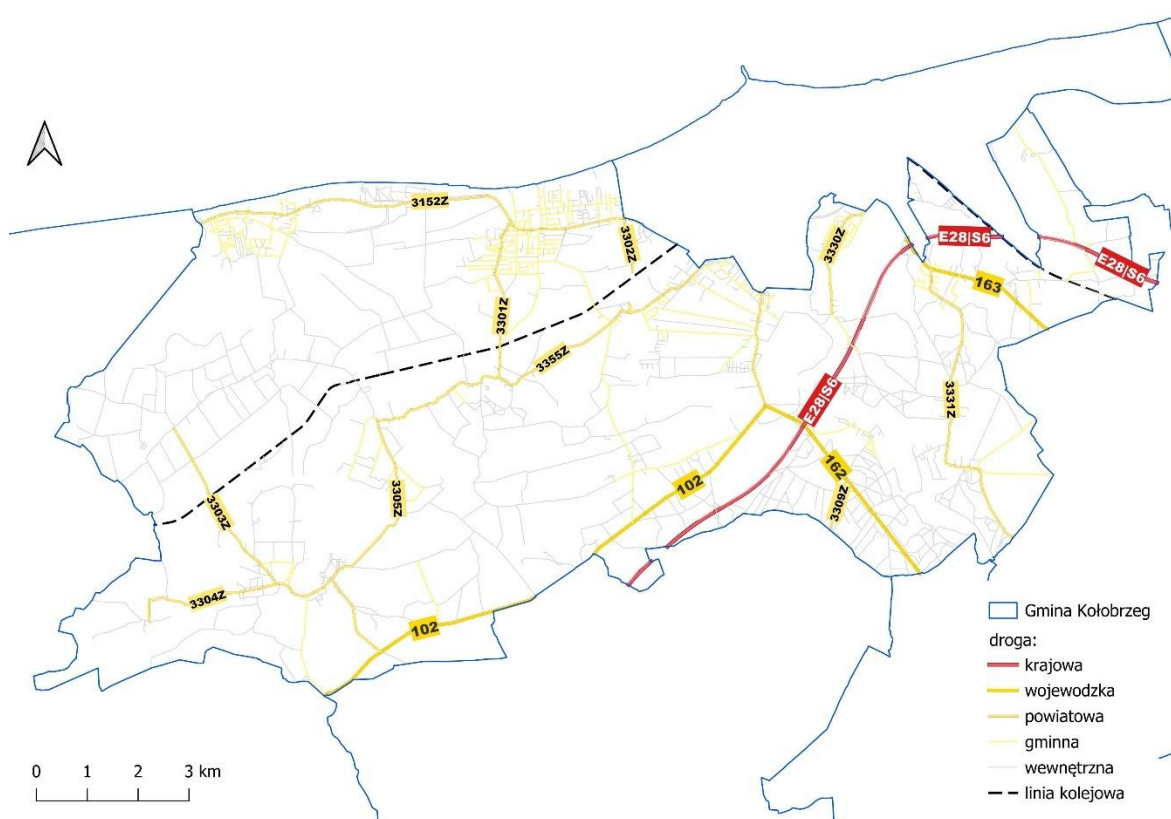
Ryc. 15. Odległości od Urzędu Gminy Kołobrzeg pokonywane samochodem osobowym w ciągu 30 minut (dane orientacyjne)

Źródło: <https://commutetimemap.com/> (dostęp z 31.03.2025 r.).

Dojazd do dalej położonych ośrodków miejskich z tej samej lokalizacji zajmuje:

- ok. 1 godz. 20 minut do Szczecina,
- ok. 1 godz. 30 minut do Słupska,
- ok. 1 godz. 50 min. do Świnoujścia.

Na terenie Gminy nie znajduje się żaden dworzec kolejowy, a najbliższy zlokalizowany jest w Kołobrzegu. Jednakże Gmina posiada cztery stacje kolejowe: Stary Borek, Głowaczewo, Karcino, Stramnica. Dzięki temu z terenu Gminy dojechać można z przesiadką do największych miast w Polsce.

Ryc. 16. Sieć drogowa na terenie Gminy Kołobrzeg

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Sieć drogowa na terenie Gminy Kołobrzeg zapewnia mieszkańcom sprawne przemieszczanie się zarówno w obrębie Gminy, jak i w kontekście komunikacji z innymi częściami powiatu kołobrzeskiego. Przegląd stanu dróg odbywa się corocznie, co umożliwia efektywne planowanie działań naprawczych oraz inwestycji w infrastrukturę drogową. Za utrzymanie, remonty i rozbudowę dróg w Gminie Kołobrzeg odpowiadają zarządcy poszczególnych odcinków dróg, którzy dbają o ich należyty stan techniczny i funkcjonalność.

Do najistotniejszych i najpilniejszych inwestycji do wykonania w zakresie dróg oraz infrastruktury okołodrogowej w Gminie Kołobrzeg zalicza się m.in.:

- budowę centrów przesiadkowych,
- rozszerzanie oraz połączenie sieci ścieżek rowerowych na terenie Gminy,
- wymianę oświetlenia drogowego na energooszczędne wraz z inteligentnym sterowaniem,
- stworzenie spójnej, jednolitej infrastruktury przy drogach,
- budowę i rozbudowa sieci dróg gminnych.

Planowane inwestycje mają przyczynić się do poprawy komunikacji zarówno wewnątrz Gminy jak i pomiędzy sąsiednimi obszarami, co wpłynie na skrócenie czasu dojazdów i zwiększenie atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej regionu.

W latach 2019-2023 wydatki w Dziale 600 Transport i Łączność w Gminie Kołobrzeg kształtowały się na poziomie od około 7 mln zł do ponad 22 mln zł. Najniższe wydatki odnotowano w 2019 roku, kiedy wyniosły 6,04 mln zł. W kolejnych latach nastąpił wzrost wydatków, które osiągnęły niemal 11 mln zł w 2021 roku. W 2022 roku wydatki spadły do 9,5 mln zł, a następnie, w 2023 roku, osiągnęły najwyższy poziom w analizowanym okresie, wynosząc 22,08 mln zł. Łącznie, w latach 2019-2023, wydatki w Dziale 600 wyniosły ponad 50,4 mln zł, co stanowiło 15% wszystkich wydatków Gminy. Średnia roczna wysokość wydatków w tym dziale wyniosła 11,48 mln zł.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków Gminy Kołobrzeg w dziale transport i łączność w analizowanym okresie prezentuje poniższa tabela.

Tab. 7. Wydatki w dziale transport i łączność w latach 2019-2023 w Gminie Kołobrzeg (tys. zł)

DZIAŁ	2019	2020	2021	2022	2023	średnia	Średni udział
600 Transport i łączność	7 035	7 830	10 971	9 488	22 083	11 481	15%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

W 2023 roku na terenie Gminy Kołobrzeg zrealizowano 22 inwestycje dotyczące modernizacji infrastruktury drogowej i okołodrogowej, o łącznej wartości niemal 12 mln zł. Najbardziej kapitałochłonne okazały się przedsięwzięcia związane z budową i przebudową dróg gminnych, co wynika z wysokich kosztów robót ziemnych, nawierzchniowych oraz infrastruktury towarzyszącej. Niektóre z niżej wymienionych inwestycji to projekty wieloletnie, które w 2023 roku nie wygenerowały kosztów. Poniższa tabela przedstawia zrealizowane inwestycje wraz z ich kosztami.

Tab. 8. Inwestycje infrastrukturalne zrealizowane na terenie Gminy Kołobrzeg w 2023 roku

Inwestycja	Koszt (zł)
Budowa drogi gminnej w Karcinie wraz z oświetleniem (droga za kościołem)	3 223 916
Budowa drogi od ul. Konwaliowej do ul. Leśnej w Grzybowie	2 999 839
Przebudowa ul. Polnej w Grzybowie	2 912 187
Budowa drogi rowerowej od Roścęcina do Zieleniewa	2 611 483
Rozbudowa ul. Kasztanowej w Budzistowie oraz budowa drogi do CH Karuzela	2 477 083
Przebudowa ul. Słonecznej w Grzybowie	1 392 773
Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Niekaninie	1 356 468
Przebudowa drogi gminnej dojazdowej do gruntów rolnych	1 233 438
Pomoc finansowa z przeznaczeniem na budowę chodnika w Starym Borku	960 000
Pomoc finansowa dla Powiatu Kołobrzeskiego - Budowa drogi w miejscowości Dźwirzyno	720 000
Przebudowa dróg gminnych - wykonanie dokumentacji projektowej	233 135
Pomoc rzeczowa dla Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego z przeznaczeniem na opracowanie dokumentacji projektowej budowy zatok autobusowych w ciągu DW 163 w miejscowości Niekanin	100 000
Dokumentacja projektowa budowy drogi rowerowej od Roścęcina do Kopydlówka	97 999
Pomoc Finansowa dla gminy Dygowo – dokumentacja projektowa budowy drogi rowerowej	52 900
Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej w Karcinie	50 000
Zagospodarowanie placu przy ścieżce rowerowej w Grzybowie	13 161
Budowa dróg z płyt drogowych na terenie Gminy Kołobrzeg	12 337

Pomoc finansowa dla Samorządu Województwa z przeznaczeniem na realizację projektu oznakowania sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego -Stary Kolejowy Szlak	491
Przebudowa ul. Kwiatów Polskich w Zieleniewie	0
Przebudowa drogi gminnej w Stramnicy	0
Budowa drogi gminnej w Karcinie (za kościołem)	0
Budowa drogi rowerowej od Rościęcina do Zieleniewa	0

Źródło: Raport o stanie Gminy Kołobrzeg za rok 2023.

Gmina Kołobrzeg organizuje transport zbiorowy na podstawie porozumienia międzygminnego zawartego w 2015 roku. Na jego mocy, organizatorem publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Kołobrzeg jest gmina miejska Kołobrzeg, a operatorem Komunikacja Miejska w Kołobrzegu Sp. z o.o. Usługi te są jednak dostępne tylko na części obszaru Gminy, co ogranicza mobilność mieszkańców. Aby uzupełnić ofertę transportu publicznego, Gmina współpracuje z prywatnymi przewoźnikami. Przykładem jest umowa z firmą USŁUGI PRZEWOZOWE „KAMI”. Dodatkowo, na terenie Gminy działają przewoźnicy tacy jak FlixBus Polska i Express BUS, co zapewnia mieszkańcom i turystom różnorodne opcje przemieszczania się. Mieszkańcy Gminy mają zatem możliwość korzystania zarówno z indywidualnych środków transportu, jak i z transportu zbiorowego. Jednakże, nie wszystkie miejscowości są równie dobrze obsługiwane przez transport publiczny, co stwarza wyzwania w zakresie dostępności. W związku z tym, dalszy rozwój transportu publicznego jest postrzegany jako jeden z kluczowych priorytetów rozwoju Gminy.

W dzisiejszych czasach kluczowym czynnikiem wpływającym na rozwój społeczno-ekonomiczny jest łączność, z której najważniejszym elementem stał się dostęp do wysokiej jakości Internetu szerokopasmowego. Internet odgrywa integralną rolę w codziennym życiu, będąc narzędziem wykorzystywanym zarówno w pracy zawodowej, edukacji, jak i w celach rekreacyjnych.

Zgodnie z raportem Ministerstwa Cyfryzacji „Polska w zasięgu stacjonarnego dostępu do Internetu” na III kwartał 2024 roku, 73,2% punktów adresowych w Gminie Kołobrzeg ma dostęp do szerokopasmowego Internetu. Z tego 50,7% punktów posiada dostęp do sieci o przepustowości do 1 000 Mb/s. Z danych zawartych w raporcie wynika, że 49,6% punktów adresowych jest objętych zasięgiem Internetu za pośrednictwem światłowodów, 41,7% korzysta z kabli parowych miedzianych, a 7% korzysta z fal radiowych (FWA). W Gminie Kołobrzeg zaplanowane są dalsze inwestycje obejmujące 627 punktów adresowych, które mają na celu zwiększenie dostępności do szybkiego Internetu szerokopasmowego, co wpłynie na dalszy rozwój cyfrowy regionu.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Planowanie przestrzenne jest istotnym narzędziem w rękach samorządów, które pozwala na zapobieganie konfliktom przestrzennym oraz efektywne wykorzystanie dostępnych terenów. Proces ten opiera się na dokumentach planistycznych oraz decyzjach instytucji wyższego szczebla. Jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju, w którym aspekty społeczne, gospodarcze i środowiskowe są rozwijane w sposób, który nie pogarsza stanu innych sfer.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa stanowi kluczowy dokument wyznaczający kierunki rozwoju regionu. Określa politykę przestrzenną, planowaną strukturę funkcjonalno-przestrzenną oraz działania mające na celu realizację celów publicznych na poziomie ponadlokalnym. Dzięki temu planowanie przestrzenne wspiera harmonijny rozwój regionu, uwzględniając potrzeby społeczne, gospodarcze i ochronę środowiska.

W *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (PZPWZ)*², przyjętym Uchwałą nr VII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r., określono dziesięć następujących celów polityki przestrzennej województwa:

- Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa,
- Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego,
- Rozwój potencjału ludnościowego,
- Przekształcenia sieci osadniczej,
- Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego,
- Rozwój infrastruktury społecznej,
- Wzrost i rozwój gospodarczy,
- Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego,
- Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej,
- Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa.

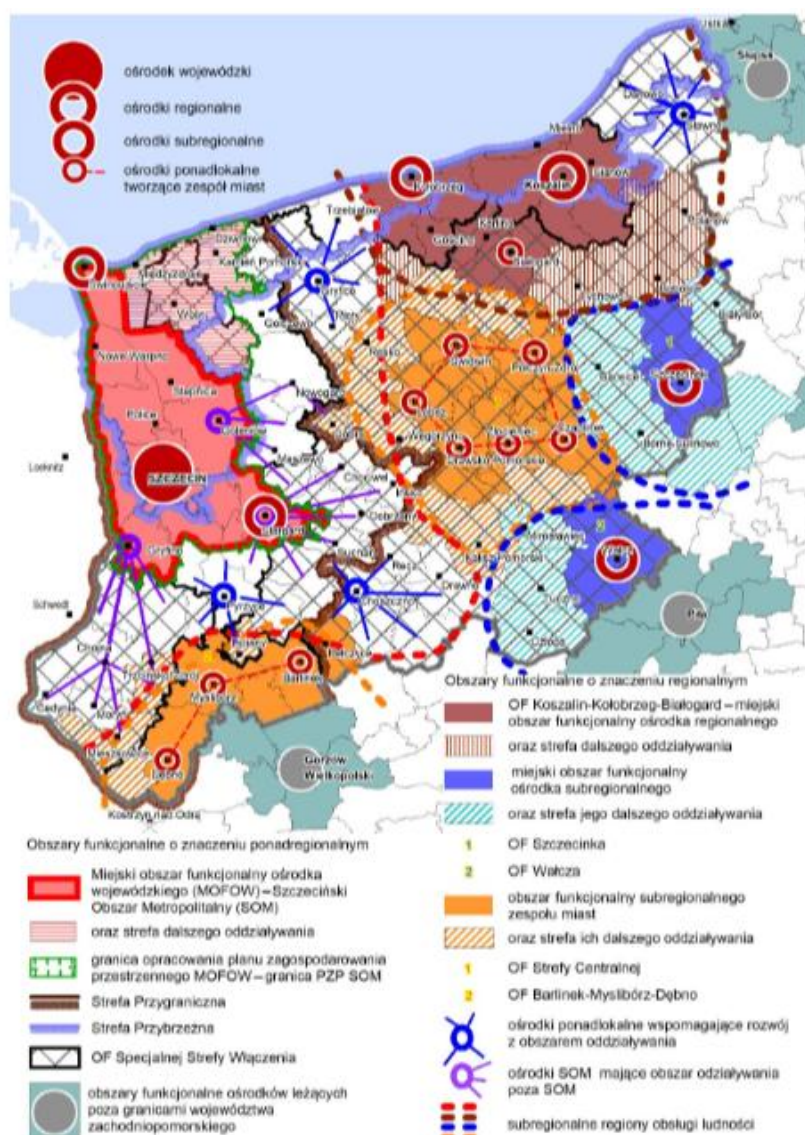
W treści PZPWZ Gmina Kołobrzeg została zaliczona do Obszaru Funkcjonalnego Strefy Przybrzeżnej (OF SP) jako obszaru szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej oraz do Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego (KKB OF) jako miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka regionalnego wraz ze strefą dalszego oddziaływania.

² Treść PZPWZ:

<http://rbgp.pl/wp-content/uploads/2020/07/akt1.pdf> (dostęp: 02.04.2025 r.)

Obszar Funkcjonalny Strefy Przybrzeżnej (OF SP) – obejmuje gminy bezpośrednio przylegające do wód morskich – zarówno morskich, jak i wewnętrznych Zalewu Szczecińskiego oraz cieśnin Świny i Dziwny. Ze względu na nieregularne granice administracyjne do strefy włączone są także gminy, które nie mają bezpośredniego dostępu do morza (np. Świerżno, Karnice, Sianów oraz miasto Koszalin). Obszar ten charakteryzuje się intensywną działalnością gospodarczą, głównie turystyczną i morską, przy jednoczesnej ochronie wartości przyrodniczych (park narodowy, rezerваты przyrody, obszary Natura 2000). Silna antropopresja związana z nieregularnym i skupionym ruchem turystycznym oraz rozwijającą się zabudową często koliduje z potrzebą ochrony środowiska. Dodatkowo prognozowane zmiany klimatyczne, takie jak wzrost poziomu morza, intensyfikacja ekstremalnych zjawisk pogodowych czy ryzyko powodzi, dodatkowo wpływają na kształtowanie zagospodarowania wybrzeża. Wobec tych wyzwań niezbędne jest zintegrowane podejście, które umożliwi harmonijne łączenie intensywnego rozwoju gospodarczego z ochroną środowiska i adaptacją do zmieniających się warunków klimatycznych.

Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzki Obszar Funkcjonalny (OF KKB) – to drugi po Szczecińskim region koncentracji potencjału demograficznego i gospodarczego w województwie zachodniopomorskim. Jego podstawowy rdzeń stanowią trzy miasta: Koszalin – ośrodek regionalny, Kołobrzeg – subregionalny oraz Białogard – ponadlokalny, w których mieszka ponad 65% mieszkańców obszaru. OF KKB wyróżnia się również dużym potencjałem rozwoju usług, w tym usług wyższego rzędu oraz silnym ośrodkiem akademickim w Koszalinie. Jednakże peryferyjne położenie względem Szczecina, niewydolny układ komunikacyjny, szczególnie w okresie letnim oraz słaba dostępność komunikacyjna do ośrodków wojewódzkich (m.in. do Warszawy) generują dodatkowe wyzwania. Region zмага się także z koncentracją konfliktów przestrzennych, silną antropopresją wywołaną intensywnym ruchem turystycznym oraz zagrożeniami wynikającymi z prognozowanych zmian klimatycznych. Dodatkowo, niewykorzystany potencjał rozwoju gospodarki morskiej, niekorzystne procesy migracyjne i demograficzne, a także intensywne procesy suburbanizacji obciążają obszar, który jednocześnie korzysta z nadbałtyckiego położenia, sprzyjającego tworzeniu relacji transbałtyckich i transnarodowych. Wreszcie, region cechuje znaczne zróżnicowanie funkcjonalne gmin, co podkreśla potrzebę skoordynowanych działań interwencyjnych.

Ryc. 17. Terytorializacja polityki rozwoju wobec struktury przestrzennej województwa

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego.

Innym kluczowym dokumentem, opracowywanym przez Samorząd Województwa w celu wyznaczenia kierunków rozwoju województwa (w tym związanych z przestrzenią) na najbliższe lata, jest strategia rozwoju województwa.

W *Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2030 roku*³ (SRWZ), przyjętej Uchwałą nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 czerwca 2019 r., wskazano następujące cele strategiczne:

1. Otwartość Społeczna – Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności – otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości,

³ Treść Strategii:

<https://surl.li/ydtytn> (dostęp: 30.01.2025 r.)

2. Dynamiczna Gospodarka – Kształtowanie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz wzmacnianie konkurencyjności regionu,
3. Sprawny Samorząd – Skuteczny samorząd – zintegrowany region. Równość terytorialna w dostępie do wysokiej jakości usług publicznych,
4. Partnerski Region – Silna pozycja i aktywna rola w relacjach międzyregionalnych i transgranicznych.

Zgodnie z treścią SRWZ Koszalińsko-Kołobrzesco-Białogardzki OF, w którym znajduje się również Gmina Kołobrzeg został wskazany jako obszar z atrakcyjnymi terenami inwestycyjnymi dla lokalizacji nowych przedsiębiorstw oraz przetwórstwem przemysłowym skoncentrowanym głównie w strefach aktywności gospodarczej. Zaznaczono również, że jest to obszar z potencjałem rozwoju gospodarki morskiej.

Około 64% powierzchni Gminy stanowią użytki rolne, ok. 12% to grunty leśne i zadrzewione, a około 24% – pozostałe grunty i nieużytki, w tym tereny zurbanizowane oraz wody.

Sieć osadniczą Gminy tworzą 32 miejscowości składające się na 21 sołectw, wśród których wyróżniają się Dźwirzyno i Grzybowo jako miejscowości rozwijające się w oparciu o turystykę, ze względu na swoje położenie przy linii brzegowej Morza Bałtyckiego. W strukturze osadniczej Gminy wyróżnić należy również Niekanin oraz Zieleniewo, w których intensywnie rozwija się zabudowa jednorodzinna z powodu bliskiego położenia względem miasta Kołobrzeg, gdzie mieści się siedziba Urzędu Gminy Kołobrzeg. Miejscowości w Gminie Kołobrzeg zagregowane są pomocniczo w ramach 21 sołectw. Trudno jednak jednoznacznie wyróżnić jedną główną miejscowość, gdyż wszystkie 21 miejscowości tworzy spójną, uzupełniającą się sieć. Można natomiast wskazać, że Dźwirzyno, Grzybowo, Niekanin i Zieleniewo wyróżniają się strategicznym położeniem – przy wybrzeżu oraz w bezpośredniej bliskości miasta Kołobrzeg – co sprawia, że są kluczowe dla Gminy, stanowiąc jej strategiczne centra rozwoju, podczas gdy pozostałe miejscowości równie istotnie uzupełniają strukturę osadniczą, tworząc integralny system funkcjonalny.

Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy i wyznaczającym kierunki rozwoju jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Określa ono obszary przewidziane do rozwoju zabudowy mieszkaniowej, usługowej, społecznej, produkcyjnej oraz związanej z nią infrastruktury technicznej i drogowej. Studium kompleksowo odnosi się do problemów gminy związanych z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym i określa sposoby i możliwości ich rozwiązania. Tekst jednolity *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania*

przestrzennego Gminy Kołobrzeg stanowi załącznik nr 1 do Uchwały NR XXI/217/2020 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 października 2020 r.⁴

Należy jednak zaznaczyć, że w wyniku reformy planowania przestrzennego Gmina zobowiązana jest do opracowania do końca 2025 roku planu ogólnego – dokumentu, który zastąpi jej dotychczasowe Studium. W związku z tym, 22 grudnia 2023 r. Rada Gminy Kołobrzeg podjęła uchwałę nr LXII/512/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kołobrzeg⁵. Należy również zaznaczyć, że na dzień opracowywania niniejszego dokumentu plan ogólny Gminy Kołobrzeg znajduje się na etapie sporządzania i nie został jeszcze uchwalony.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) to akty prawa miejscowego, które regulują funkcje oraz sposób zagospodarowania konkretnych terenów. Niski stopień pokrycia powierzchni gminy MPZP może prowadzić do chaosu przestrzennego, utrudniając planowanie rozwoju. W Gminie Kołobrzeg obowiązuje 35 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują 99,9% powierzchni Gminy. Taki wysoki poziom pokrycia planami miejscowymi eliminuje konieczność wydawania decyzji o warunkach zabudowy, co znacząco usprawnia i systematyzuje politykę przestrzenną. Pokrycie MPZP pozwala na skuteczne kontrolowanie rozwoju i inwestycji, chroni przed niekontrolowanym rozproszeniem zabudowy, a także umożliwia efektywne zarządzanie przestrzenią, uwzględniając zarówno potrzeby mieszkańców, jak i ochronę środowiska.

Na terenach, które nie zostały objęte miejscowymi planami, polityka przestrzenna Gminy prowadzona jest w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (WZ) i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W latach 2019–2023 na terenie Gminy Kołobrzeg wydano zaledwie jedną decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego, podczas gdy w tym samym okresie dla całego powiatu kołobrzесьkiego wydano ich aż 2413. W latach 2019-2023 analizie poddano również wydane pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia budowy z projektem budowlanym na terenie Gminy Kołobrzeg. W tym okresie łącznie wydano/przyjęto 561 pozwoleń i zgłoszeń, co stanowi około 27,8% wszystkich pozwoleń i zgłoszeń dla powiatu kołobrzесьkiego. Zauważalny spadek liczby wydanych pozwoleń nastąpił po 2021 roku. Wskaźnik liczby pozwoleń na budowę w relacji do liczby ludności wahał się w przedziale od 7,3 do 12,7, podczas gdy średnia dla gmin powiatu kołobrzесьkiego wynosiła od 4,4 do 6,1. W

⁴ Tekst jednolity Studium z 2020 r.:

<https://bap.parseta.pl/uploads/9774/217.pdf> (dostęp: 03.04.2025 r.)

⁵ Treść Uchwały z 2023 r.:

<https://bap.parseta.pl/uploads/10504/512.pdf> (dostęp: 03.04.2025 r.)

obu przypadkach dostrzegalny jest wzrost wartości tego wskaźnika do 2021 roku, po którym nastąpił wyraźny spadek.

W analizowanych latach dominującą kategorią pozwoleń i zgłoszeń były nowe budynki mieszkalne, które stanowiły średnio 72,3% wszystkich wydanych decyzji. Dla porównania, średni udział w gminach powiatu kołobrzieskiego wynosił 63,5%. Pozwolenia na budowę budynków zbiorowego zamieszkania oraz budynków niemieszkalnych i obiektów inżynierii wodnej stanowiły w Gminie Kołobrzeg średnio 27,7%, podczas gdy w gminach powiatu kołobrzieskiego średnia wynosiła 36,5%. Gmina Kołobrzeg wyróżnia się dużą atrakcyjnością osiedleńczą, co jest efektem jej położenia w pobliżu Kołobrzegu, a także atrakcyjnych przyrodniczo i turystycznie terenów. Te walory przyciągają inwestorów, szczególnie w zakresie budowy obiektów lotniskowych, co wpływa na dynamiczny rozwój budownictwa w tym regionie.

Tab. 9. Ruch budowlany w Gminie Kołobrzeg w latach 2019-2023 na tle średniej gmin powiatu kołobrzieskiego

		2019	2020	2021	2022	2023
Pozwolenia wydane na budowę i zgłoszenia budowy z projektem budowlanym						
ogółem	Kołobrzeg	121	113	144	101	82
	powiat	438	399	469	339	371
na 1 tys. mieszkańców	Kołobrzeg	11,02	10,00	12,73	8,94	7,29
	powiat	5,51	5,12	6,06	4,40	4,84
w tym nowe budynki mieszkalne (%)	Kołobrzeg	63,64	73,45	82,64	73,27	68,29
	powiat	65,07	65,91	69,51	61,36	55,80
w tym nowe budynki zbiorowego zamieszkania oraz niemieszkalne i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (%)	Kołobrzeg	36,36	26,55	17,36	26,73	31,71
	powiat	34,93	34,09	30,49	38,64	44,20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Walory historyczno-turystyczne

Historia Gminy Kołobrzeg sięga głęboko w średniowiecze i jest ściśle związana z losami biskupstwa kamieńskiego, które przez wieki sprawowało władzę nad tymi terenami. Już od XII wieku obszar ten należał do Kościoła katolickiego, stając się integralną częścią tzw. dominium biskupiego – czyli ziem zarządzanych bezpośrednio przez biskupów kamieńskich. Władza duchowna odgrywała nie tylko rolę religijną, ale także polityczną i gospodarczą, co miało ogromny wpływ na rozwój lokalnych społeczności. Na przestrzeni wieków ziemie te były świadkiem wielu ważnych wydarzeń historycznych. Szczególny moment stanowił rok 1534, kiedy to podczas sejmiku w Trzebiatowie książęta z dynastii Gryfitów przyjęli protestantyzm jako religię państwową. Wraz z tą decyzją nastąpiła sekularyzacja majątków kościelnych, w tym również ziem należących do biskupstwa kamieńskiego. Tereny te przeszły pod

administrację książęcą, a później stały się częścią Prus i następnie Niemiec, by po II wojnie światowej wrócić do Polski.

Do dziś dziedzictwo biskupiego okresu pozostaje widoczne – zarówno w zabytkach architektury sakralnej, jak i w symbolice herbu Gminy Kołobrzeg, w którym widnieją insygnia biskupie, przypominające o duchowym i historycznym znaczeniu tych ziem. Przez wieki obszar Gminy Kołobrzeg miał charakter głównie rolniczy i rybacki. Dogodne położenie nad Morzem Bałtyckim sprzyjało rozwojowi lokalnej gospodarki opartej na tradycyjnych formach utrzymania. Jednak wraz z postępującą modernizacją oraz rosnącą popularnością wypoczynku nad morzem, zaczęły zmieniać się także funkcje Gminy. Od drugiej połowy XX wieku Gmina Kołobrzeg coraz silniej rozwijała się jako obszar atrakcyjny turystycznie. Powstawały pensjonaty, ośrodki wypoczynkowe, a także infrastruktura wspierająca rozwój turystyki – ścieżki rowerowe, trasy spacerowe, przystanie czy lokalne muzea. Miejscowości takie jak Grzybowo czy Dźwirzyno zaczęły przyciągać turystów z całej Polski i z zagranicy. Symbolika słońca i morskich fal w herbie Gminy Kołobrzeg podkreśla ten nowy rozdział w jej historii – jako miejsca gościnnego, malowniczego i przyjaznego turystom, gdzie nowoczesność łączy się harmonijnie z wielowiekowym dziedzictwem kulturowym. Obecnie Gmina Kołobrzeg to obszar o zróżnicowanym charakterze, w którym współistnieją elementy dziedzictwa historycznego oraz nowoczesnej infrastruktury. Położenie w pasie nadmorskim sprzyja rozwojowi funkcji turystyczno-wypoczynkowych, przy jednoczesnym zachowaniu lokalnych tradycji oraz dziedzictwa kulturowego Pomorza Zachodniego.

O bogatej historii Gminy Kołobrzeg świadczy duża liczba zabytków znajdujących się na jej terenie. W Programie opieki nad zabytkami Gminy Kołobrzeg na lata 2024-2027 wskazano szereg obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków. Część z zabytków nieruchomości z terenu Gminy wpisanych zostało również do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego.

Tab. 10. Wykaz obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego na terenie Gminy Kołobrzeg

Miejscowość	Zabytek
Budzistowo	- kaplica, ob. kościół fil. pw. św. Jana, 1 poł. XIII, XV, 1892, 1958, nr rej.: A-1080 z 22.09.1959
Drzonowo	- park dworski, 2 poł. XIX, nr rej.: 973 z 24.01.1978
Karcino	- kościół fil. pw. Podwyższenia Krzyża, 1861-1862, nr rej.: A-87 z 30.11.2001 - cmentarz przykościelny, nr rej.: jw.
Kądzielino	- dwór, ob. dom mieszkalny, 1907, nr rej.: A-593 z 5.05.2010
Korzystno	- kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. par. pw. Chrystusa Króla, 1865-1866, nr rej.: A-1400 z 29.12.1998
Nowogardek	- dom nr 19, 1875, nr rej.: A-1072 z 15.05.1990
Sarbia	- kościół par. pw. św. Jana Chrzciciela, XVI, 1885, nr rej.: 203/57 z 19.01.1957 i A-1084 z 29.08.1966

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wykazu zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego prowadzonego przez Narodowy Instytut Dziedzictwa.

Oprócz zabytków, na terenie Gminy Kołobrzeg znajdują miejsca pamięci narodowej. Do głównych tego typu miejsc na terenie Gminy należą:

- Pomnik w Błotnicy, 1945-1980,
- Pomnik przy ul. Zgodnej w m. Rościęcino, 70/80. XX w.,
- Pomnik przy ul. Szczecińskiej w m. Zieleniewo, 2 połowa XX w.

Na terenie Gminy Kołobrzeg znajduje się też szereg obiektów o wartości historycznej i turystycznej. Do najważniejszych tego typu miejsc należą:

- neogotycki kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, z pierwszej poł. XIX w. w Drzonowie,
- wieża transformatorowa w Głowaczewie,
- pozostałości wieży ciśnień, z początku XX w. w Głowaczewie,
- zlewnia mleka, XIX/XX w. w Karcinie,
- młyn wodny, z 1883 r. w Karcinie,
- zabytkowy cmentarz wojenny ewangelicki w Korzystnie,
- park z drugiej połowy XIX w., zabytkowy budynek inwentarski i gołębnik w Korzystnie,
- dawny młyn wodny z 1895 r. w Sarbi,
- neogotycka Kaplica Betlejemka pw. NMP, z 1900 r. w Sarbi.

Gmina Kołobrzeg to wyjątkowo atrakcyjny region turystyczny, szczególnie w jej północnej części, gdzie rozciągają się malownicze nadmorskie miejscowości takie jak Grzybowo, Dźwirzyno, czy położone bliżej Kołobrzegu Zieleniewo, Niekanin czy Korzystno. Bliskość Morza Bałtyckiego, czyste plaże, liczne trasy piesze i rowerowe oraz dobrze rozwinięta infrastruktura turystyczna sprawiają, że obszar ten co roku przyciąga tysiące turystów z Polski i zagranicy. Baza noclegowa Gminy Kołobrzeg jest bardzo zróżnicowana, oferując szeroki wybór miejsc do wypoczynku. Na stronie Gminy znajduje się aż 525 wpisów do bazy noclegowej, co daje szeroką gamę możliwości zakwaterowania – od pensjonatów, ośrodków wypoczynkowych, przez gospodarstwa agroturystyczne, aż po nowoczesne apartamenty w pobliżu plaży. Dla osób ceniących wyższy komfort dostępne są hotele i domki letniskowe, często z bezpośrednim dostępem do morza i bogatą ofertą rekreacyjną. Gmina Kołobrzeg może pochwalić się także bogatą ofertą gastronomiczną. Wśród lokalnych restauracji znajdują się zarówno te serwujące tradycyjne dania rybne i polską kuchnię, jak i punkty oferujące szybkie przekąski typu fast food. Gmina aktywnie wspiera lokalnych producentów i rolników, promując zdrową i regionalną żywność, co znajduje swoje odzwierciedlenie w licznych festynach oraz jarmarkach kulinarnych. Na turystów czeka także wiele atrakcji. W sezonie letnim dużą popularnością cieszą się kąpieliska w Grzybowie i Dźwirzynie, przystań jachtowa nad Jeziorem Resko Przymorskie oraz malownicze szlaki rowerowe. Rodziny z dziećmi chętnie odwiedzają park rozrywki Dzikie Zachód w Zieleniewie, gdzie można przeżyć przygodę w stylu westernu. Miłośnicy historii mają okazję zwiedzić lokalne miejsca pamięci i zabytkowe

kościół, a także uczestniczyć w wydarzeniach nawiązujących do tradycji regionu. Gmina Kołobrzeg to także miejsce pełne życia kulturalnego i sportowego, zwłaszcza w sezonie letnim. W tym okresie odbywają się liczne imprezy, które przyciągają turystów i mieszkańców. Do najważniejszych wydarzeń należy Festiwal Zupy Grzybowej, który odbywa się w Grzybowie i przyciąga smakoszy oraz miłośników tradycyjnych potraw. Kolejnym wyjątkowym wydarzeniem jest Festiwal Wczesnośredniowieczny „Budzistowo dawny Kołobrzeg”, który przenosi uczestników w czasy średniowiecza, oferując pokazy rycerskie i tradycyjnego rzemiosła. Wielką popularnością cieszy się także Festiwal Kultury Polsko-Ukraińskiej, który promuje integrację i wymianę kulturową, a także Wigilia Gminna, która odbywa się na przełomie roku, łącząc mieszkańców różnych pokoleń w radosnym świętowaniu. Gmina organizuje również takie wydarzenia jak Festiwal Strażacki w Korzystnie, Otwarcie Lata w Dźwirzynie oraz Święto Mleka w Bogusławcu, które na stałe wpisały się w kalendarz lokalnych imprez. Gmina Kołobrzeg to rozwijający się ośrodek o profilu turystycznym, charakteryzujący się połączeniem funkcji wypoczynkowych z zachowaniem elementów lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Obszar ten wyróżnia się zróżnicowanym krajobrazem oraz stale rozwijaną infrastrukturą wspierającą sektor turystyki.

Należy również zaznaczyć, że na terenie Gminy Kołobrzeg wyznaczono cztery malownicze trasy rowerowe, które razem tworzą spójną sieć o łącznej długości 144 km, umożliwiając aktywne poznawanie regionu zarówno mieszkańcom, jak i turystom. Każdy ze szlaków wyróżnia się odmiennym charakterem krajobrazowym i tematycznym.

Ryc. 18. Szlaki rowerowe na terenie Gminy Kołobrzeg

Źródło: gmina.kolobrzeg.pl (dostęp: 11.04.2025 r.).

Jedną z najciekawszych tras jest Szlak Ku Słońcu o długości 36 km, prowadzący z Grzybowia przez Karcino, Sarbię, Drzonowo, Nowogardek i Stary Borek. Trasa ta łączy elementy przyrodnicze i historyczne, biegnąc zarówno asfaltowymi drogami, jak i bardziej kameralnymi, leśnymi odcinkami. Pozwala odkryć mniej znane, ale niezwykle urokliwe zakątki Gminy, prezentując lokalną kulturę i krajobraz. Drugim popularnym połączeniem jest trasa Kołobrzeg – Dźwirzyno, o długości 16 km. Szlak rozpoczyna się w Parku im. Jedności Narodowej w Kołobrzegu i biegnie przez Grzybowo, prowadząc przez tereny nadmorskie i leśne. To bezpieczna i dobrze przygotowana trasa, z oświetlonymi odcinkami oraz atrakcjami po drodze, takimi jak charakterystyczna rzeźba „Miłość od pierwszego jeżdżenia”. Powyższy szlak jest częścią trasy rowerowej R10 (Velo Baltica), wchodzącej w skład międzynarodowego szlaku EuroVelo. Szlak prowadzi wokół morza Bałtyckiego. Polska część jest jedną z najdłuższych oznakowanych tras rowerowych w kraju, mierzącą około 540 km. Rozpoczyna się w Świnoujściu, a kończy w Elblągu i w większości prowadzi blisko morza, czasem biegnąc nawet jego brzegiem. Ostatnim z wytyczonych szlaków jest trasa wokół jeziora Resko Przymorskie, prowadząca przez miejscowości Dźwirzyno, Karcino, Bieczyno, Gorzysław, Mrzeżyno i Rogowo. To wyjątkowo malowniczy, krajobrazowy szlak, pozwalający na poznanie przyrodniczego bogactwa okolic jeziora oraz nadmorskich wiosek i przystani. Trasa ta łączy walory wypoczynkowe i edukacyjne, oferując kontakt z naturą i regionalnym dziedzictwem, jednakże zaznaczyć należy, że obecnie szlak jest trudny do przejechania.

CZĘŚĆ 2: SYTUACJA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA

2.1. Walory przyrodnicze

Walory przyrodnicze wpływają w sposób znaczący na potencjał rozwojowy jednostki samorządu terytorialnego. Warunki atmosferyczne, ukształtowanie terenu, budowa geologiczna czy zbiorniki wodne stanowią czynniki mogące determinować atrakcyjność turystyczną, warunki do uprawy rolniczej czy eksploatację surowców mineralnych, a zatem definiować stan gospodarki lokalnej oraz wyznaczać kierunki jej rozwoju.

Ukształtowanie powierzchni i rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski (Solon i inni) na podstawie pracy Kondrackiego, Gmina Kołobrzeg położona jest w megaregionie Pozaalpejskiej Europy Środkowej, w prowincji Niżu Europejskiego z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, w podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckiego. Gmina zlokalizowana jest, według przyjętej regionalizacji, na granicy makroregionów Pobrzeża Szczecińskiego i Pobrzeża Koszalińskiego. Obszar Gminy położony jest w granicach czterech mezoregionów: Wybrzeża Trzebiatowskiego, Wybrzeża Słowińskiego, Równiny Gryfickiej i Równiny Białogardzkiej.

Krajobraz Gminy Kołobrzeg charakteryzuje się dużą różnorodnością ukształtowania terenu i bogactwem elementów naturalnych, wynikających z jej położenia na Wybrzeżu Trzebiatowskim oraz na równinach Gryfickiej i Białogardzkiej, nad Morzem Bałtyckim. Obszar ten został ukształtowany przez działalność lądolodu i wód roztopowych podczas zlodowaceń plejstocénskich, a następnie przekształcony przez procesy denudacyjne w okresie holocenu. Dominującą formą ukształtowania terenu jest wysoczyzna moreny dennej, tworząca trzy wyraźnie oddzielone kompleksy, rozdzielone doliną rzeki Parsęty i pradoliną. Wysoczyzna ma charakter pofałdowany, z licznymi rynnami polodowcowymi, oczkami wytopiskowymi, obszarami bezodpływowymi i dolinami bocznymi, szczególnie widocznymi w strefach krawędziowych. W dolinach rzek, takich jak Błotnica i Dębosznicza, znajdują się torfowiska i podmokłe łąki. Gmina ma wyraźnie wiejski charakter, z luźną, ale uporządkowaną zabudową osadniczą. Znaczną część powierzchni zajmują grunty rolne i tereny leśne, przez które przepływa rzeka Parsęta – popularna trasa spływów kajakowych. W zachodniej części Gminy położone jest jezioro Resko Przymorskie – największy zbiornik wodny w okolicy. Oprócz walorów przyrodniczych Gmina Kołobrzeg posiada również bogactwo dziedzictwa kulturowego. Na jej terenie znajdują się liczne obiekty o wartościach historycznych, wpisane zarówno do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, jak i do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Wody powierzchniowe i podziemne

Całość terenu Gminy Kołobrzeg położona jest administracyjnie w dorzeczu Odry. Północną część Gminy stanowi brzeg, wraz z częścią przybrzeżną Morza Bałtyckiego. Przez teren Gminy przepływają zarówno rzeki jak i potoki. Rzeki przyujściowe poddawane są wpływowi wód morskich. Podobna sytuacja występuje na największym w Gminie jeziorze – Resku Przymorskim. Pozostałymi występującymi na tym obszarze większymi zbiornikami wód stojących są stawy obsługujące gospodarstwa rolne czy też służące hodowli. Według podziału na jednolite części wód powierzchniowych na terenie Gminy Kołobrzeg znajdują się jedenaście JCWP o numerach:

- RW60001144979,
- CW60001WB3,
- RW60001542929,
- LW20865,
- RW6000144329,
- RW600015432129,
- RW60001043216899,
- RW60001444999,
- RW600015432169,
- RW6000104512,
- RW60001044972.

Na terenie Gminy Kołobrzeg występują również wody podziemne. Zgodnie z obowiązującym podziałem jednolitych części wód podziemnych, na terenie Gminy znajdują się JCWPd o numerach:

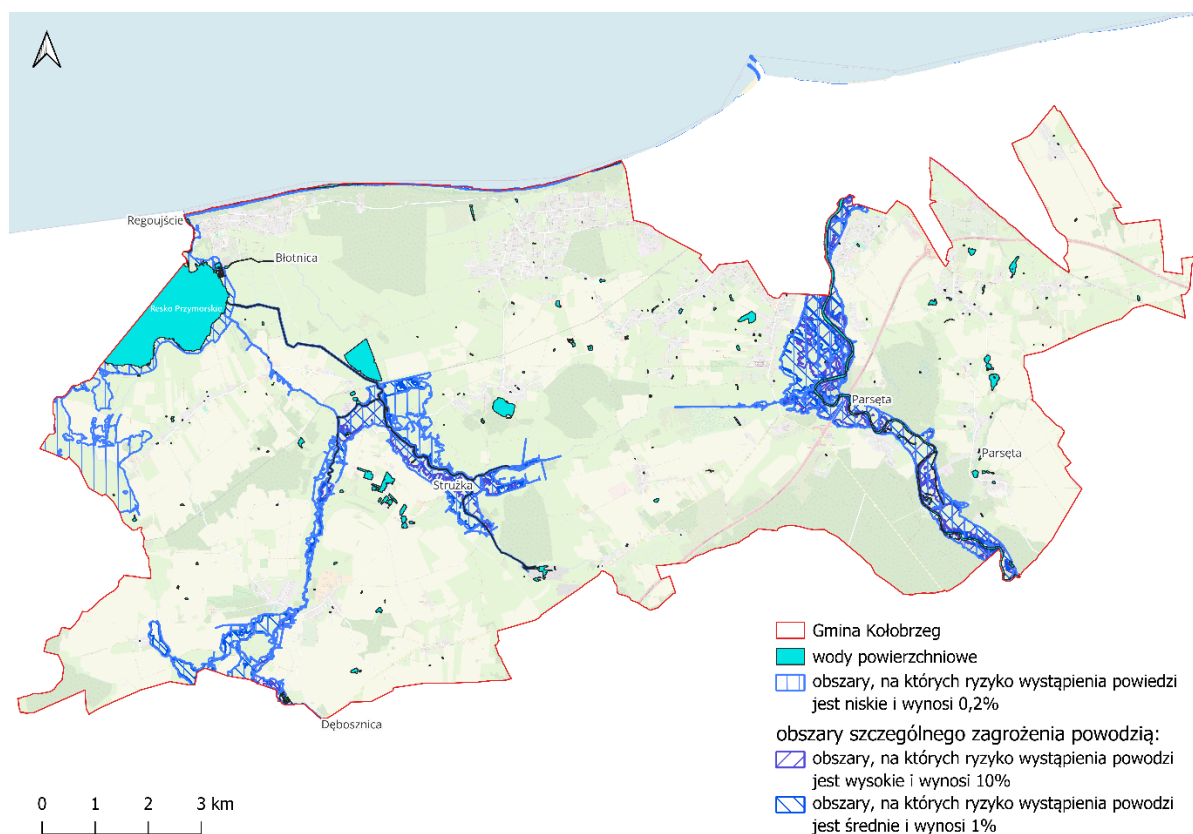
- GW60008,
- GW60009.

Jednostki te znajdują się administracyjnie w dorzeczu Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. W pierwszej z nich zarówno stan chemiczny, jak i ilościowy oceniany jest jako dobry. W drugiej jednostce stan chemiczny również uznaje się za dobry, natomiast stan ilościowy określany jest jako słaby.

Na terenie Gminy Kołobrzeg występują obszary o niskim, średnim i wysokim zagrożeniu powodziowym, które koncentrują się wzdłuż rzeki Parsęty oraz Błotnicy, wpływających do Gminy od strony południowej. Zagrożenie powodziowe występuje także w rejonie jeziora Resko Przymorskie, a dodatkowo spotęgowane jest przez ryzyko powodziowe związane z

Morzem Bałtyckim. Bliskie sąsiedztwo zabudowy z obszarami narażonymi na zalanie stanowi istotne zagrożenie dla mieszkańców, szczególnie w okresach wezbrań.

Sieć hydrograficzną Gminy oraz obszary zagrożenia powodziowego prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 19. Sieć hydrograficzna i obszary zagrożenia powodzią na terenie Gminy Kołobrzeg

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych hydroportalu.

Flora i fauna

Zgodnie z podziałem Polski na regiony geobotaniczne według Matuszkiewicza, teren Gminy Kołobrzeg położony jest w obrębie dwóch podokręgów: Mrzeżyńskiego oraz Trzebiatowsko-Koszalińskiego. Podokręg Mrzeżyński należy do Okręgu Wybrzeża Trzebiatowsko-Świnoujskiego, natomiast podokręg Trzebiatowsko-Koszaliński – do Okręgu Koszalińsko-Wolińskiego. W szerszym ujęciu pierwszy z nich wchodzi w skład Krainy Południowego Brzegu Bałtyku, a drugi – Krainy Pobrzeża Południowobałtyckiego. Oba obszary należą do Działu Pomorskiego, który z kolei stanowi część Podprowincji Południowobałtyckiej.

Roślinność Gminy Kołobrzeg odzwierciedla charakter nadmorskiej części Działu Pomorskiego. Dominują tu bory sosnowe typowe dla wybrzeża, buczyny i grądy, a także lasy bukowo-dębowe. W wilgotnych dolinach Parsęty, Błotnicy i Dębosznic występują zbiorowiska łąkowe z olszą, jesionem i topolą. Na terenach podmokłych spotkać można także wrzosowiska i bagienne brzeziny, charakterystyczne dla siedlisk subatlantyckich. Dużą część Gminy

zajmują grunty rolne i tereny zabudowy wiejskiej, gdzie roślinność naturalna uzupełniana jest przez nasadzenia ogrodowe, parkowe i przydomowe. Mimo przekształceń związanych z działalnością człowieka, Gmina zachowuje wiele cennych elementów naturalnego krajobrazu roślinnego typowego dla Pomorza.

Fauna Gminy Kołobrzeg jest zróżnicowana i charakterystyczna dla obszarów nadmorskich oraz nizinnych. W rozległych kompleksach leśnych występują jelenie, sarny, dziki oraz lisy, które korzystają z bogatych w pokarm i schronienie siedlisk leśnych oraz śródpolnych. Na terenach rolniczych i łąkowych powszechnie spotykane są zające, a także ptaki polne, takie jak bażanty i kuropatwy. Obecność rzek, takich jak Parsęta, Błotnica i Dębosznicza, a także pobliskiego jeziora Resko Przymorskie, sprzyja występowaniu wielu gatunków ptaków wodnych i błotnych, w tym kaczek, czapli, mew oraz gęsi. Obszar ten ma duże znaczenie ornitologiczne, zwłaszcza w okresach przelotów, gdy staje się miejscem odpoczynku dla ptaków migrujących. Bliskość Morza Bałtyckiego dodatkowo wpływa na obecność gatunków związanych ze środowiskiem morskim, takich jak rybitwy czy kormorany. Zasoby wodne Gminy Kołobrzeg są również siedliskiem wielu gatunków ryb, zarówno słodkowodnych, jak i tolerujących wody słonawe. Występują tu m.in. leszcze, okonie, szczupaki, sandacze oraz węgorze. Szczególnie istotna jest rzeka Parsęta, w której notuje się obecność troci wędrownej – gatunku o dużym znaczeniu przyrodniczym i wędkarskim. Tutejsze ciek i zbiorniki wodne pełnią ważną funkcję ekologiczną, a także sprzyjają rozwojowi lokalnej gospodarki rybackiej oraz rekreacji wędkarskiej.

Taka zróżnicowana struktura siedlisk sprzyja powstawaniu bogatych ekosystemów, które podkreślają unikatowy charakter krajobrazu czyniąc Gminę Kołobrzeg cennym zasobem przyrodniczym, o istotnym znaczeniu zarówno z punktu widzenia ochrony środowiska, jak i walorów krajobrazowych oraz rekreacyjnych.

Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem Polski na regiony klimatyczne według Wosia, Gmina Kołobrzeg położona jest w obrębie Regionu Środkowopomorskiego, obejmującego środkową część Półwyspu Słowińskiego. Obszar ten charakteryzuje się klimatem o cechach umiarkowanie chłodnych i wilgotnych, z wyraźnymi wpływami zarówno lądowymi, jak i morskimi. Klimat Gminy ma zmienny charakter, z dużą liczbą dni umiarkowanie ciepłych, często z zachmurzeniem i opadami. Rocznie notuje się ponad 151 takich dni, a ponad 52 dni to dni z pogodą pochmurną i deszczową. Znacznie rzadziej występują tu dni bardzo ciepłe i słoneczne, a także pogoda przymrozkowa i silnie mroźna. Średnie temperatury zimą wahają się od $-2,8^{\circ}\text{C}$ do $-0,6^{\circ}\text{C}$, natomiast najcieplejszy miesiąc – lipiec – charakteryzuje się średnimi temperaturami na poziomie $16,6^{\circ}\text{C}$ – $17,0^{\circ}\text{C}$. Roczna suma opadów wynosi średnio 550–650 mm, z największym

natężeniem w lipcu i najmniejszym w lutym. Średnia roczna wilgotność powietrza kształtuje się w granicach 71–83%, co wpływa na utrzymywanie się dużego zachmurzenia przez sporą część roku. Wiatry w regionie dominują z kierunków południowych, południowo-zachodnich, zachodnich oraz północnych, osiągając średnie prędkości od 3,6 do 4,1 m/s. Granica południowa regionu klimatycznego, w którym znajduje się Gmina Kołobrzeg, jest wyraźnie zaznaczona i oddziela strefę wpływów morskich od bardziej kontynentalnych warunków występujących na południu Polski. Zmienność warunków pogodowych w regionie wpływa na sposób prowadzenia gospodarki rolnej i turystyki, a także kształtuje długość okresu wegetacyjnego, który w tym rejonie trwa przeciętnie około 210–230 dni, sprzyjając uprawom rolnym oraz bogactwu lokalnej flory i fauny.

Jakość powietrza

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi badania jakości powietrza dla terenu całej Polski. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie publikuje raporty dotyczące rocznej oraz pięcioletniej oceny jakości powietrza na terenie województwa zachodniopomorskiego. W ramach przeprowadzonego badania region podzielony zostaje na 3 strefy w oparciu o następujące kryteria:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys.,
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tys.,
- pozostały obszar województwa niewchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

Tym samym badanie na terenie województwa zachodniopomorskiego przeprowadza się z podziałem na strefy:

- aglomeracji szczecińskiej,
- miasta Koszalina,
- strefy zachodniopomorskiej.

Gmina Kołobrzeg przynależy do strefy zachodniopomorskiej, dla której w 2023 roku stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu (O₃).

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza na terenie Gminy Kołobrzeg są emisje pochodzące z transportu drogowego, szczególnie w sezonie letnim, kiedy ruch turystyczny znacznie wzrasta, oraz lokalne źródła grzewcze, zwłaszcza w sezonie zimowym. Pomimo nadmorskiego położenia, które sprzyja przewietrzaniu, jakość powietrza w okresie grzewczym ulega pogorszeniu z powodu spalania paliw stałych w indywidualnych systemach ogrzewania. Na terenie Gminy Kołobrzeg nie ma stacji monitoringu jakości powietrza należącej do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ). Najbliższa tego typu stacja znajduje się

w Kołobrzegu. W Gminie Kołobrzeg zainstalowane są jednak cztery gminne czujniki na bieżąco monitorujące jakość powietrza, zlokalizowane w Dźwirzynie, Grzybowie, Budzistowie i Drzonowie.

Złoża kopalin

Gmina Kołobrzeg stanowi obszar występowania cennych surowców. Zgodnie z danymi zawartymi w SUiKZP na jej terenie występują aż 23 udokumentowane złoża kopalin, wśród których znajdują się głównie piaski i żwiry, ale także surowce ilaste ceramiki budowlanej oraz torfy. Wszystkie z udokumentowanych złóż podlegają pod Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu.

Poniższa tabela przedstawia wykaz udokumentowanych kopalin występujących na terenie Gminy Kołobrzeg.

Tab. 11. Złoża kopalin na terenie Gminy Kołobrzeg

Nazwa	Kopalina	Powierzchnia (ha)
Błotnica	Piaski i żwiry	5
Błotnica II	Piaski i żwiry	1
Błotnica III	Piaski i żwiry	10,6
Bogucino	Piaski i żwiry	6,7
Budzistowo	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	33,4
Drzonowo I	Piaski i żwiry	6,3
Drzonowo II	Piaski i żwiry	9,7
Kołobrzeg (p.II)	Torfy	48,4
Nowogardek	Piaski i żwiry	1,2
Nowogardek II	Piaski i żwiry	1,2
Nowogardek III	Piaski i żwiry	0,7
Nowogardek IV	Piaski i żwiry	1,3
Nowogardek IX	Piaski i żwiry	1,2
Nowogardek V	Piaski i żwiry	2
Nowogardek VI	Piaski i żwiry	0,8
Nowogardek VII	Piaski i żwiry	0,9
Nowogardek VIII	Piaski i żwiry	1,6
Nowogardek VIIIA	Piaski i żwiry	1,1
Nowogardek X	Piaski i żwiry	0,4
Obroty	Piaski i żwiry	1
Obroty III	Piaski i żwiry	0,9
Obroty IV	Piaski i żwiry	0,6
Rozcięcino	Piaski i żwiry	4,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie midas-app.pgi.gov.pl (dostęp: 04.04.2025 r.).

Ochrona przyrody

Ochrona przyrody na terenie Gminy Kołobrzeg realizowana jest na podstawie zapisów ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Zgodnie z przytoczoną ustawą za ochronę przyrody uznaje się zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składów, co odbywa się w oparciu o formy ochrony przyrody.

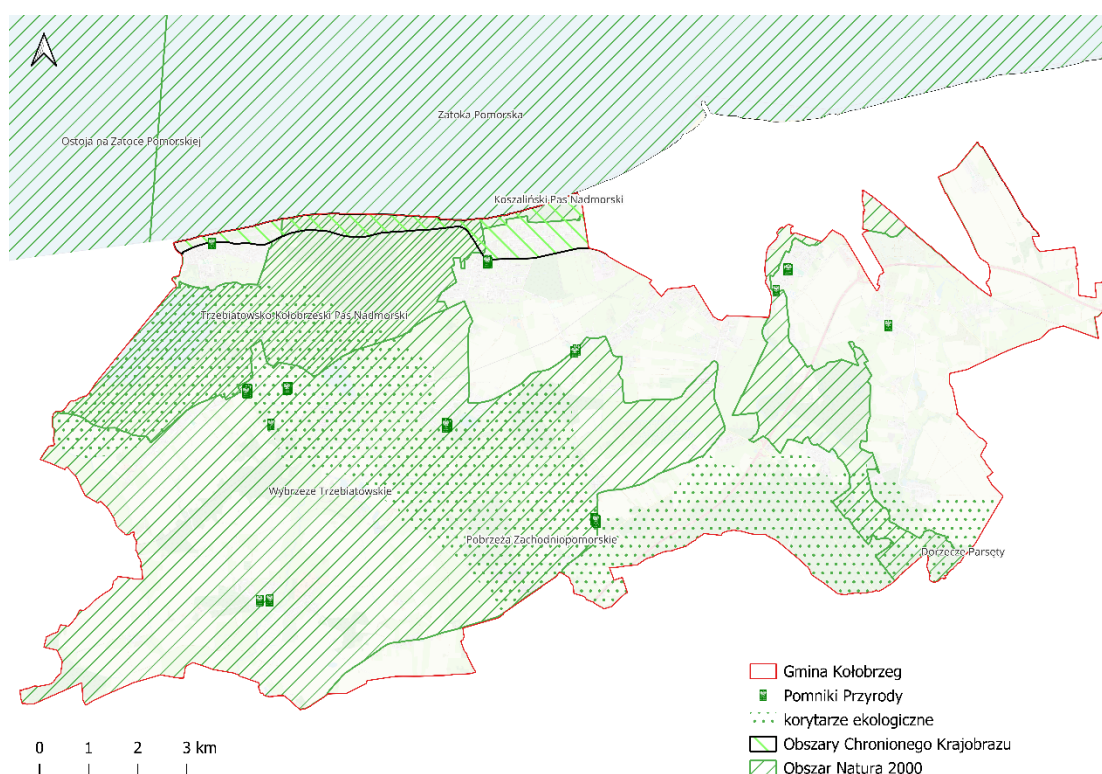
Na terenie Gminy Kołobrzeg występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski,
- Obszar Natura 2000 Dorzecze Parsęty,
- Obszar Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski,

- Obszar Natura 2000 Zatoka Pomorska,
- Obszar Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie,
- Rezerwat Przyrody Wydmy między Dźwirzynem, a Grzybowem,
- 13 pomników przyrody, wśród których występują również grupy drzew lub bluszczu – łącznie 166 obiektów.

Ponadto, przez teren Gminy przebiega korytarz ekologiczny Pobrzeża Zachodniego.

Położenie oraz przebieg wskazanych powyżej form ochrony przyrody oraz korytarz ekologiczny przedstawione zostały na poniższej rycinie.

Ryc. 20. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Kołobrzeg

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody.

- **Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski (PL.ZIPOP.1393.OCHK.14)** został ustanowiony 17 listopada 1975 roku i obejmuje powierzchnię 36 229 ha. Jest to teren o wyjątkowych walorach krajobrazowych, obejmujący nadmorskie wydmy, rozległe obszary leśne oraz łąki porośnięte roślinnością halofilną. Charakterystycznym elementem tego obszaru jest zachowany pas roślinności wydmowej – zarówno drzewiastej, jak i zaroślowej – a także podmokłe łąki, trzcinowiska i piaszczyste plaże. Obszar ten stanowi cenne siedlisko dla wielu gatunków kręgowców, w tym traszki zwyczajnej, ropuchy szarej, kilku gatunków żab (jeziorkowa, trawna, moczarowa), jaszczurek (żyworodna, padalec), a także ptaków takich jak derkacz, kszczyk, kania ruda, błotniak stawowy i łąkowy, świerszczak, strumieniówka oraz dzierzby. Występują tu również nietoperze i inne chronione gatunki zwierząt. Obszar

Koszalińskiego Pasa Nadmorskiego pełni istotną rolę nie tylko przyrodniczą, ale również krajobrazową i rekreacyjną, stanowiąc cenny element dziedzictwa naturalnego regionu.

- **Obszar Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie (PLB320010)** to obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) o powierzchni 31 757,59 ha, wyznaczony w 2007 roku w ramach sieci Natura 2000. Obejmuje nadmorski pas terenu, który stanowi cenne siedlisko dla wielu gatunków ptaków lęgowych i migrujących, takich jak bielik, derkacz, kania ruda czy łabędź krzykliwy. Zróżnicowany krajobraz – od plaż i wydmy, przez mokradła i trzcinowiska, po tereny rolnicze – sprzyja różnorodności biologicznej i czyni ten obszar ważnym miejscem odpoczynku i rozrodu ptaków. Wybrzeże Trzebiatowskie ma znaczenie nie tylko lokalne, ale i międzynarodowe jako istotny korytarz migracyjny.
- **Obszar Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski (PLH320017)** to specjalny obszar ochrony siedlisk, wyznaczony w ramach Dyrektywy Siedliskowej. Został zatwierdzony przez Komisję Europejską w 2008 roku, a formalnie ustanowiony w Polsce w 2018 roku. Obejmuje powierzchnię 17 468,79 ha i obejmuje cenne siedliska przyrodnicze zlokalizowane wzdłuż wybrzeża Bałtyku. Teren ten charakteryzuje się dużą różnorodnością biologiczną, występują tu m.in. wydmy, torfowiska, łąki i lasy bagienne, które stanowią siedliska wielu chronionych gatunków roślin i zwierząt. Obszar ma istotne znaczenie dla ochrony rzadkich siedlisk nadmorskich oraz stabilności ekosystemów wybrzeża. Aktualnie procedowana jest zmiana jego granic, co może dodatkowo zwiększyć jego znaczenie przyrodnicze.
- **Obszar Natura 2000 Dorzecze Parsęty (PLH320007)** to specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO), ustanowiony na mocy Dyrektywy Siedliskowej. Został zatwierdzony przez Komisję Europejską w 2008 roku, a formalnie wyznaczony w Polsce w 2022 roku. Obejmuje powierzchnię 27 710,43 ha. Obszar ten chroni cenne ekosystemy związane z rzeką Parsętą i jej dopływami, w tym siedliska nadrzeczne, torfowiska oraz lasy łęgowe i bagienne. Ma kluczowe znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, w tym siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym. Jego ochrona przyczynia się do zachowania równowagi ekologicznej w regionie oraz wspiera cele sieci Natura 2000.
- **Obszar Natura 2000 Zatoka Pomorska (PLB990003)** to obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) ustanowiony w 2004 roku na mocy Dyrektywy Ptasiej. Obejmuje imponującą powierzchnię 309 154,92 ha i znajduje się w obszarze morskim południowego Bałtyku, w bezpośrednim sąsiedztwie wybrzeża Pomorza Zachodniego. Zatoka Pomorska stanowi jedno z kluczowych miejsc żerowiskowych i odpoczynkowych dla wielu gatunków ptaków migrujących oraz zimujących. Szczególne znaczenie mają tu gatunki związane ze środowiskiem wodnym, takie jak nur rdzawoszyi, uhlą, lodówka czy edredon. Obszar ten odgrywa istotną rolę w międzynarodowej sieci ochrony przyrody, wspierając zachowanie różnorodności biologicznej Bałtyku.

Gmina Kołobrzeg realizuje zadania własne z dziedziny ochrony środowiska i przyrody na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kołobrzeg na lata 2023 – 2026 z

perspektywą do 2030 r. Program ten określa stan środowiska na terenie Gminy, główne problemy i zagrożenia oraz cele i kierunki interwencji środowiskowych.

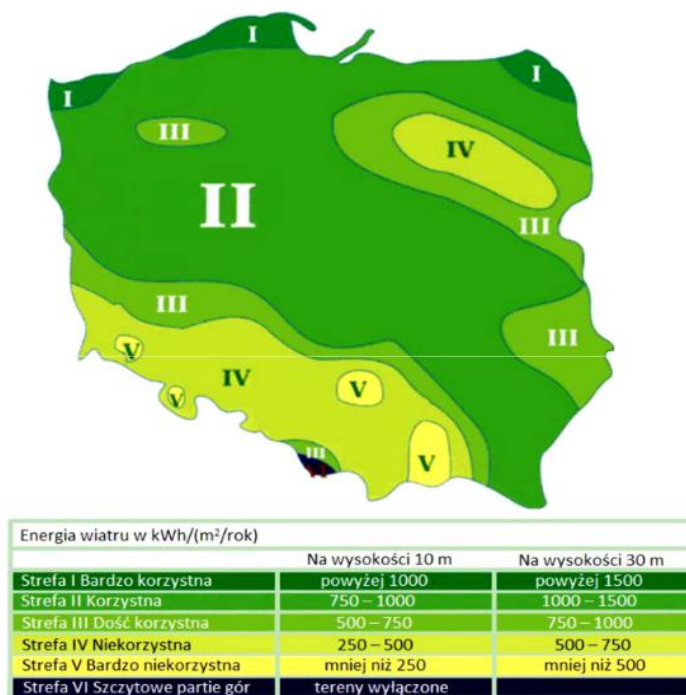
Wójt Gminy Kołobrzeg w latach 2018-2023, w celu ochrony środowiska przyrodniczego, wydał decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczących m.in. inwestycji z kategorii budowy apartamentowców, zabudowy hotelowej, rozbudowy czy budowy dróg oraz rozbudowy biogazowni w Drzonowie.

Gmina Kołobrzeg aktywnie angażuje się w edukację ekologiczną, organizując dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych przedstawienia dotyczące ochrony przyrody oraz prawidłowego postępowania z odpadami. Ponadto, regularnie przygotowuje i dystrybuuje wśród mieszkańców ulotki i plakaty, które promują zasady segregacji odpadów komunalnych oraz działania zapobiegające ich powstawaniu, wspierając tym samym lokalną społeczność w trosce o środowisko.

2.2. Odnawialne źródła energii

Idea zrównoważonego rozwoju oraz transformacja energetyczna w kierunku przyjaznym dla środowiska stały się kluczowymi tematami w debacie publicznej. Coraz większy nacisk kładzie się na sposób oraz czas, w jakim gospodarka ma osiągnąć neutralność klimatyczną. W wyniku tego rośnie znaczenie odnawialnych źródeł energii (OZE), które umożliwiają generowanie energii elektrycznej bez trwałego zużywania zasobów naturalnych oraz emisji zanieczyszczeń do atmosfery. W kontekście geograficznych uwarunkowań Polski, najszybciej rozwijającymi się technologiami OZE są instalacje wykorzystujące energię wiatrową, słoneczną oraz geotermalną.

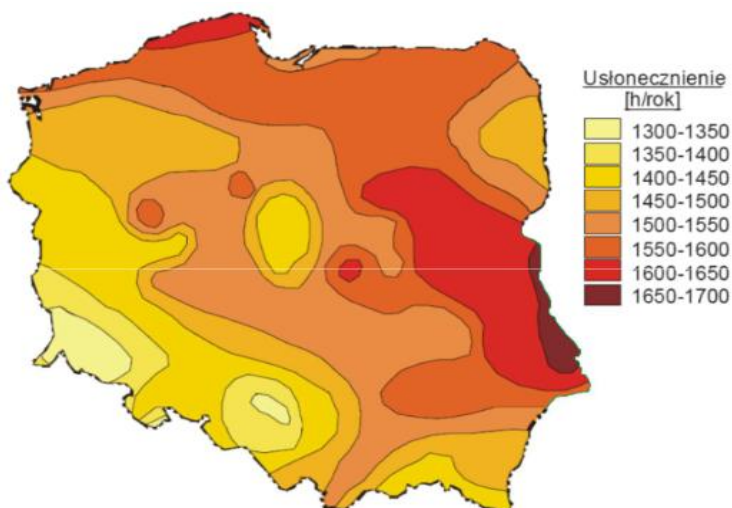
Gmina Kołobrzeg znajduje się w obszarze zaklasyfikowanym jako Strefa II, która charakteryzuje się korzystnymi warunkami do instalacji siłowni wiatrowych. Potencjał energetyczny na tym obszarze wynosi od 750 do 1000 kWh/(m²/rok) na wysokości 10 metrów oraz od 1000 do 1500 kWh/(m²/rok) na wysokości 30 metrów. Uzyskane wartości wskazują na sprzyjające warunki dla rozwoju energetyki wiatrowej, co może stanowić potencjał do zwiększenia udziału tego źródła energii w regionie.

Ryc. 21. Energia wiatru w Polsce w kWh/(m²/rok) na wysokości 10 i 30 metrów

Źródło: „Energia & Przemysł” – marzec 2007, na podstawie danych prof. Haliny Lorenc, IMiGW.

Na poniższej mapie zaprezentowane są średnie roczne sumy usłonecznienia na terenie Polski, co obrazuje potencjał danego obszaru do rozwoju energetyki słonecznej. Gmina Kołobrzeg znajduje się na obszarze, na którym średnie sumy usłonecznienia w ciągu roku wahają się w przedziale 1550-1600 h/rok. Jest to zatem obszar charakteryzujący się dobrymi predyspozycjami do rozwoju energetyki słonecznej.

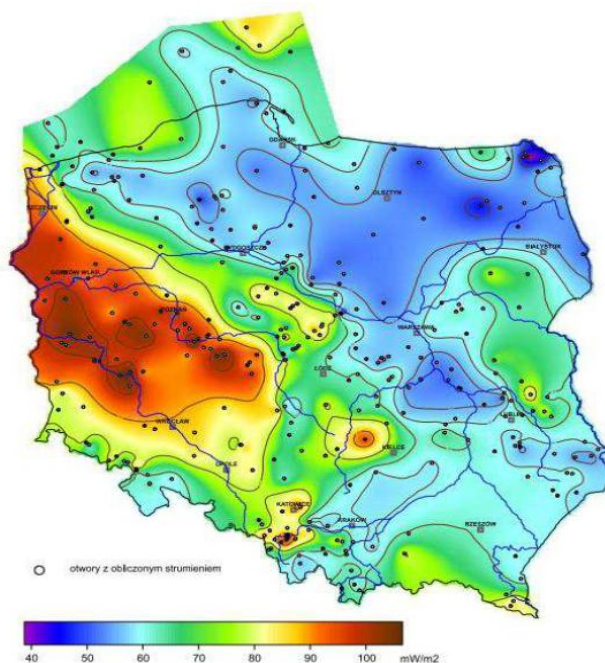
Ryc. 22. Średnie roczne sumy usłonecznienia w Polsce

Źródło: „Energia & Przemysł” – marzec 2007, na podstawie danych prof. Haliny Lorenc, IMiGW.

Energię geotermalną rozumieć należy jako energię ciepłą wnętrza Ziemi. Energię tą dzieli się w zależności od głębokości, z której jest eksploatowana na dwa typy:

- geotermię płytką (energia pobierana jest z głębokości do 100 m za pomocą pomp ciepła),
- geotermię głęboką (energia pobierana jest z wnętrza Ziemi, na głębokości kilku kilometrów).

Gmina Kołobrzeg położona jest na obszarze północnej Polski, będącej miejscem, które nie posiada korzystnych uwarunkowań do rozbudowy sieci instalacji wykorzystujących energię geotermalną.

Ryc. 23. Mapa rozkładu gęstości ziemskiego strumienia ciepłego na obszarze Polski

Źródło: <https://www.mos.gov.pl/> (Szewczyk & Gientka, 2009).

Przeprowadzona analiza pozwala zakładać, że Gmina Kołobrzeg odznacza się dobrymi uwarunkowaniami do rozwoju OZE. Najbardziej korzystną formą tego typu instalacji mogą być farmy wiatrowe oraz fotowoltaiczne. W regionie tym istnieje zatem duży potencjał do wykorzystania energii wiatrowej oraz słonecznej, co stwarza szerokie możliwości dla rozwoju zrównoważonej energetyki. Z tego względu, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Gminy Kołobrzeg wyznaczono jako kluczowe obszary do rozwoju OZE działki gminne zlokalizowane w miejscowości Nowogardek. Na tych terenach planowane jest wybudowanie farm fotowoltaicznych, które będą stanowić istotny krok w kierunku rozwoju zielonej energii i zwiększenia niezależności energetycznej regionu. Takie inwestycje nie tylko sprzyjają ochronie środowiska, ale także mogą przyczynić się do powstania nowych miejsc pracy i zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

W chwili sporządzania niniejszej diagnozy na terenie Gminy Kołobrzeg funkcjonują już farmy wiatrowe oraz biogazownie. Na mocy Uchwały nr XI/99/25 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 31 marca 2025 roku, Gmina Kołobrzeg przystąpiła do klastra energii o nazwie "Klaster Rozwoju

Samowystarczalności Energetycznej". Głównym celem przystąpienia do tego klastra jest zapewnienie i poprawa lokalnego bezpieczeństwa energetycznego, polepszenie stanu środowiska naturalnego oraz zwiększenie niezależności energetycznej, konkurencyjności i efektywności ekonomicznej lokalnej gospodarki. Działania w ramach klastra obejmują wytwarzanie, dystrybucję, magazynowanie oraz handel energią pochodzącą z odnawialnych źródeł energii.

2.3. Infrastruktura techniczna

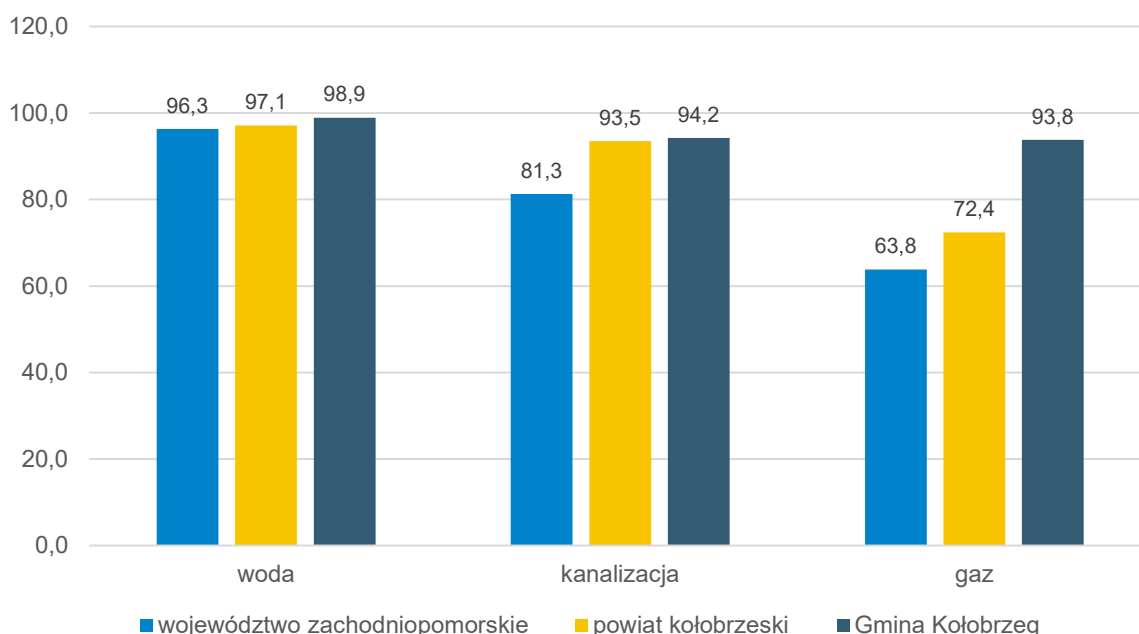
Stan techniczny oraz stopień rozwoju infrastruktury technicznej mają istotny wpływ na środowisko naturalne oraz jakość życia mieszkańców. Niedostateczny stan infrastruktury może prowadzić do przedostawania się zanieczyszczeń do środowiska, co w konsekwencji prowadzi do jego degradacji. Z kolei ograniczona dostępność do odpowiednich systemów infrastrukturalnych, w połączeniu z niską świadomością ekologiczną, może skłaniać część społeczności do nielegalnej utylizacji odpadów ciekłych i stałych, ignorując obowiązujące przepisy prawne. Tego rodzaju działania prowadzą do dalszego pogarszania stanu środowiska naturalnego.

2.3.1. Urządzenia sieciowe i energia ciepła

Dostępność infrastruktury sieciowej jest kluczowym czynnikiem wpływającym na atrakcyjność osiedleńczą, potencjał inwestycyjny gminy oraz jakość życia jej mieszkańców. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w 2023 roku 98,9% mieszkańców Gminy Kołobrzeg miało dostęp do sieci wodociągowej, co stanowi wartość wyższą od średniej dla powiatu kołobrzесьkiego (97,1%) oraz województwa zachodniopomorskiego (96,3%). W tym samym roku 94,2% mieszkańców Gminy Kołobrzeg korzystało z sieci kanalizacyjnej, w porównaniu do 93,5% w powiecie kołobrzесьkim i 81,3% w województwie zachodniopomorskim. Wysoki odsetek osób korzystających z infrastruktury kanalizacyjnej jest korzystny, ponieważ przyczynia się do ochrony środowiska, ograniczając ryzyko zanieczyszczenia gruntów i wód gruntowych przez nielegalnie lub niewłaściwie utylizowane ścieki. W 2023 roku dostęp do sieci gazowej miało 93,8% mieszkańców Gminy Kołobrzeg, co stanowi wartość wyższą niż średnia w powiecie kołobrzесьkim (72,4%) oraz w województwie zachodniopomorskim (63,8%). Wysoki poziom gazyfikacji Gminy można uznać za korzystny z punktu widzenia jakości życia mieszkańców oraz ochrony środowiska. Choć ogrzewanie gazowe nie jest systemem ciepłowniczym w ścisłym znaczeniu, jego powszechna dostępność pozwala wielu gospodarstwom domowym na korzystanie z relatywnie czystej i wygodnej formy indywidualnego ogrzewania. Dla pozostałych mieszkańców, którzy nie mają dostępu do sieci gazowej, główną alternatywą pozostają instalacje grzewcze zasilane paliwami stałymi – takimi jak węgiel, drewno czy biomasa. Ich użytkowanie, zwłaszcza w przestarzałych kotłach, może

negatywnie wpływać na jakość powietrza i stan środowiska, co stanowi wyzwanie w kontekście poprawy warunków życia i realizacji celów środowiskowych.

Szczegółowe dane dotyczące udziału mieszkańców posiadających dostęp do instalacji sieciowych prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 24. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Kołobrzeg w 2023 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Podmiotem odpowiedzialnym za dostarczanie wody oraz odprowadzanie i zagospodarowanie ścieków na terenie Gminy Kołobrzeg jest spółka Miejskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o., z siedzibą w Kołobrzegu przy ul. Artyleryjskiej 3. Na terenie miasta Kołobrzeg funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków (do 2024 roku położona w obrębie Gminy Kołobrzeg), wykorzystująca trójfazową technologię osadu czynnego. Ścieki surowe – zarówno dopływające siecią kanalizacyjną, jak i dowożone – kierowane są w pierwszej kolejności do bloku mechanicznego oczyszczania. Obiekt ten posiada wystarczającą przepustowość do obsługi obecnej liczby mieszkańców Gminy i jest przystosowany do ewentualnego wzrostu zapotrzebowania. Mimo to, Gmina Kołobrzeg nie została ujęta w najnowszej edycji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK).

Dostrzega się potrzebę modernizacji i rozbudowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie Gminy, jednak ze względu na trudną sytuację finansową spółki, planowane inwestycje w tym zakresie nie są obecnie realizowane. Ograniczone możliwości budżetowe znacząco utrudniają wdrażanie niezbędnych działań infrastrukturalnych, co może wpływać na jakość i niezawodność dostaw wody w przyszłości, a tym samym ograniczać możliwości rozwoju

Gminy, utrudniając przyciąganie nowych inwestycji oraz zaspokajanie rosnących potrzeb społecznych i gospodarczych.

Zgodnie z danymi dotyczącymi struktury indywidualnych źródeł ciepła na terenie Gminy Kołobrzeg, najczęściej wykorzystywanymi nośnikami energii były: gaz ziemny (41,3%), biomasa – w tym drewno (35,5%) – oraz węgiel kamienny (19%). Władze Gminy podejmują działania na rzecz poprawy jakości powietrza i efektywności energetycznej, zachęcając mieszkańców do wymiany przestarzałych systemów grzewczych na nowoczesne, ekologiczne rozwiązania. W tym celu m. in. przypominają o możliwości skorzystania z programów dofinansowujących wymianę źródeł ciepła, takich jak program "Czyste Powietrze".

Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tab. 12. Struktura indywidualnych źródeł ciepła na terenie Gminy Kołobrzeg w 2024 roku

Nośnik energii	Liczba źródeł	Udział
węgiel kamienny	509	19,0%
gaz ziemny	1 106	41,3%
olej opałowy	11	0,4%
biomasa, w tym drewno	951	35,5%
ciepło sieciowe (lokalne kotłownie, elektrociepłownie, biogazownie, spalarnie odpadów)	0	0,0%
energia elektryczna	43	1,6%
energia słoneczna (kolektory słoneczne)	0	0,0%
energia geotermalna (pompy ciepła)	57	2,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Kołobrzeg.

2.3.2. Gospodarka odpadami

W latach 2020-2024 odbiór, wywóz i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Kołobrzeg realizowany był przez Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu Sp. z o.o., który ma swoją siedzibę przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60. System gospodarki odpadami obejmuje wszystkie nieruchomości zamieszkałe i mieszane (w tym zamieszkane i usługowe), natomiast nieruchomości niezamieszkałe są obsługiwane na podstawie odrębnych umów przez podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej. Odbiór odpadów odbywa się zgodnie z wyznaczonym harmonogramem, a odpady segregowane są na 5 frakcji: odpady zmieszane, papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło oraz bioodpady.

W latach 2020–2024 liczba osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zmniejszyła się z 10 774 do 10 318, mimo wzrostu liczby mieszkańców Gminy, co może

sugerować niepełne zgłoszenia do systemu lub zmiany w sposobie rozliczania odpadów. Największy spadek liczby osób objętych systemem odnotowano w 2021 roku, kiedy to liczba mieszkańców objętych systemem zmniejszyła się o 163 osoby w porównaniu do roku poprzedniego. Zmniejszenie liczby osób objętych systemem miało również wpływ na ilość zebranych odpadów komunalnych, która w 2024 roku wyniosła 6 896 ton, podczas gdy w 2020 roku zebrano 7 261 ton. Jednak ilość odpadów zebranych w przeliczeniu na mieszkańca pozostała na podobnym poziomie.

W 2020 roku 49% zebranych odpadów stanowiły odpady segregowane. W kolejnym roku poziom wzrósł do 62%, jednak w kolejnych latach ponownie spadał, osiągając w 2024 roku 58%. Stan segregacji odpadów w Gminie Kołobrzeg odzwierciedla również wskaźnik poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, obowiązujący od 2021 roku. W latach 2021, 2022 i 2024 Gmina spełniała wymagany stan minimalny w tym zakresie, jednak w 2023 roku nie udało się osiągnąć wymaganego poziomu.

Tab. 13. Stan gospodarki odpadami w Gminie Kołobrzeg w latach 2020-2024

		2020	2021	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)		10 774	10 611	10 502	10 435	10 318
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:		7 261,39	7 015,66	6 548,41	6 369,00	6 895,61
<i>zmieszane</i>		3 669,13	2 686,26	2 652,45	2 666,13	2 896,51
<i>segregowane</i>		3 592,26	4 329,40	3 895,96	3 702,87	3 999,10
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów		49%	62%	59%	58%	58%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca		0,67	0,66	0,62	0,61	0,67
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (%)	gmina	x	41,97	38,68	14,99	50,67
	wymagany	x	>20	>25	>35	>45

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Kołobrzeg.

Przeprowadzona analiza wskazuje, że Gmina Kołobrzeg stoi przed wyzwaniami w zakresie zarządzania odpadami, które dotyczą głównie kwestii edukacji oraz podnoszenia świadomości ekologicznej wśród mieszkańców. Spadek poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wskazuje na potrzebę dalszego rozwoju systemu gospodarowania odpadami. Należy wdrażać rozwiązania z zakresu gospodarki obiegu zamkniętego, które umożliwią minimalizację negatywnego wpływu działalności człowieka na cenne środowisko przyrodnicze. Zauważa się, że problemy z wydolnością systemu gospodarowania odpadami uwydatniają się w sezonie letnim w związku z dużą liczbą turystów i rosnącą presją odpadową. Dodatkowo, do 2024 roku na terenie Gminy funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który poprzez zmianę granic

administracyjnych od 2025 roku leży na terenie miasta Kołobrzeg (na podstawie stosownej umowy mieszkańcy Gminy mogą nadal korzystać z PSZOK).

CZĘŚĆ 3: SYTUACJA GOSPODARCZA

3.1. Gospodarka lokalna

3.1.1. Przedsiębiorczość

Liczba podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy jest jednym z kluczowych wskaźników oceny lokalnego rynku pracy oraz sytuacji gospodarczej. Wskazuje ona na poziom przedsiębiorczości i dynamikę rozwoju gospodarczego w danej jednostce samorządowej. Na podstawie danych z rejestru REGON, w latach 2019–2023, w Gminie Kołobrzeg odnotowano stabilny wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W 2023 roku zarejestrowanych było 2400 podmiotów, co stanowiło 16,2% wszystkich przedsiębiorstw w powiecie kołobrzeskim, plasując Gminę Kołobrzeg na drugim miejscu pod względem liczby przedsiębiorstw w powiecie. Największą liczbę zarejestrowanych podmiotów wśród gmin powiatu odnotowano w mieście Kołobrzeg, który pełni rolę lokalnego ośrodka gospodarczego. W porównaniu do 2019 roku, kiedy to odsetek przedsiębiorstw zarejestrowanych w Gminie Kołobrzeg wynosił 15,9%, wzrost liczby podmiotów o 277 w ciągu 4 lat świadczy o dynamicznym rozwoju gospodarki w tym obszarze. Zwiększenie liczby przedsiębiorstw w Gminie Kołobrzeg stanowi istotny element jej wzrostu gospodarczego.

Szczegółowe dane dotyczące zmiany liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych pośród gmin powiatu kołobrzeskiego prezentuje poniższa tabela.

Tab. 14. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w gminach powiatu kołobrzeskiego w latach 2019-2023

JST	2019		2023		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2019-2023
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat kołobrzeski	13 373	100,0%	14 845	100,0%	1 472
Kołobrzeg (miasto)	8 403	62,8%	9 185	61,9%	782
Kołobrzeg (gmina)	2 123	15,9%	2 400	16,2%	277
Ustronie Morskie	1 025	7,7%	1 145	7,7%	120
Gościno	519	3,9%	634	4,3%	115
Dygowo	542	4,1%	598	4,0%	56
Siemyśl	388	2,9%	485	3,3%	97
Rymań	373	2,8%	398	2,7%	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na koniec 2023 roku, wśród podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy Kołobrzeg, najwięcej przedsiębiorstw zarejestrowanych było w sekcji I, która obejmuje działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, stanowiącą 28,8% wszystkich podmiotów. Kolejnymi dużymi grupami były sekcja F – budownictwo (14,1%) oraz

sekcja G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, w tym motocykli (14,3%). Istotny udział miały także przedsiębiorstwa z sekcji Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna (6,9%), sekcji M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (6,3%) oraz sekcji C – przetwórstwo przemysłowe (6,2%). W pozostałych sekcjach odsetek zarejestrowanych podmiotów nie przekroczył 5%.

Struktura przedsiębiorstw w Gminie Kołobrzeg wskazuje na umiarkowaną dywersyfikację lokalnego rynku pracy. Warto podkreślić, że przedsiębiorstwa zarejestrowane w sekcjach I, F i G stanowiły łącznie około 57% wszystkich podmiotów gospodarczych, co odzwierciedla dominację działalności związanej z turystyką, budownictwem oraz handlem. Wysoki udział sekcji I, obejmującej działalność zakwaterowaniem i usług gastronomicznych, potwierdza turystyczny charakter Gminy, który ma kluczowe znaczenie dla jej gospodarki.

Szczegółowe dane dotyczące struktury działalności przedsiębiorstw zarejestrowanych w Gminie Kołobrzeg prezentuje poniższa tabela.

Tab. 15. Podmioty działające na terenie Gminy Kołobrzeg na koniec 2023 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	65	2,7%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	1	0,0%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	149	6,2%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3	0,1%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	0,1%
SEKCJA F Budownictwo	338	14,1%
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	342	14,3%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	92	3,8%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	690	28,8%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	35	1,5%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	23	1,0%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	75	3,1%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	152	6,3%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	60	2,5%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5	0,2%
SEKCJA P Edukacja	40	1,7%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	165	6,9%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	46	1,9%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	114	4,8%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0%

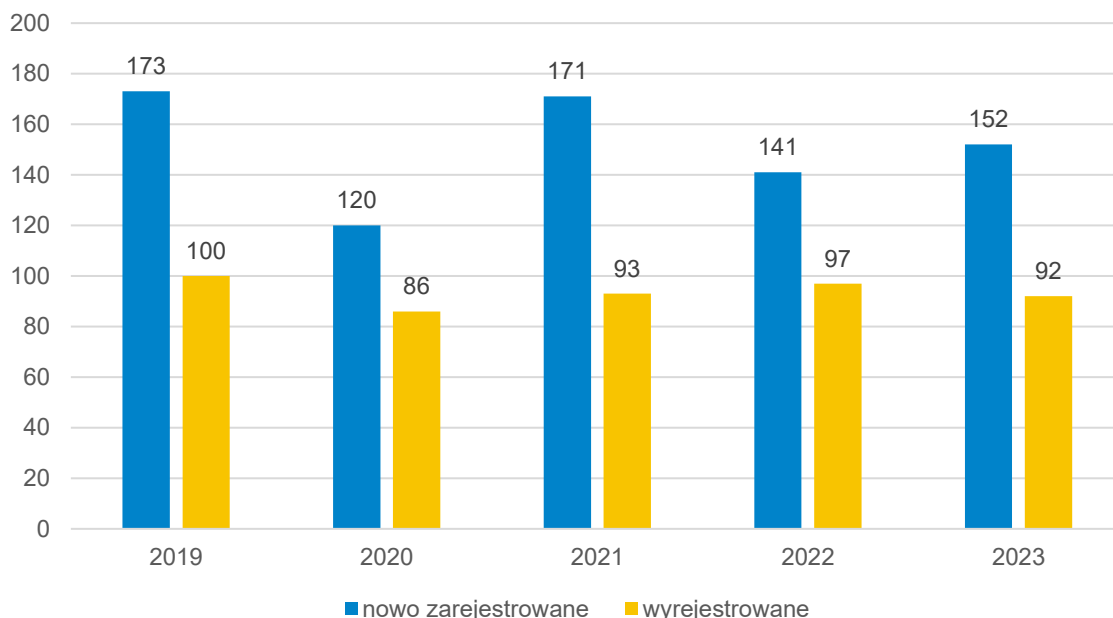
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Do największych przedsiębiorstw działających na terenie Gminy można zaliczyć m.in.:

- **HAVET Hotel Resort & Spa** – nowoczesny, luksusowy obiekt hotelowy zlokalizowany w Dźwirzynie, oferujący szeroki zakres usług hotelarskich, spa i wellness, przyciągający zarówno turystów krajowych, jak i zagranicznych,
- **Hotel Senator** – czterogwiazdkowy hotel wypoczynkowy również położony w Dźwirzynie, oferujący bogatą infrastrukturę rekreacyjną, konferencyjną i gastronomiczną. Stanowi ważny punkt turystyki wypoczynkowej w regionie,
- **Centrum Handlowe Karuzela** – zlokalizowane w Budzistowie, jedno z największych centrów handlowych w okolicy, skupiające znane sieci handlowe i usługowe. Pełni istotną rolę w lokalnym handlu i zatrudnieniu,
- **HYDROBUD** – firma specjalizująca się w budownictwie hydrotechnicznym, robotach ziemnych oraz pracach inżynierskich. Realizuje zarówno lokalne, jak i ogólnopolskie inwestycje infrastrukturalne.

Poniższa rycina ilustruje liczbę nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na terenie Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2023. Z analizy

danych wynika, że w każdym z analizowanych lat liczba nowo zarejestrowanych podmiotów przewyższała liczbę wyrejestrowanych. Największą różnicę między tymi dwiema wartościami odnotowano w 2021 roku, kiedy wynosiła ona 78 podmiotów. Z kolei najmniejszą różnicę zauważono w 2020 roku, która wyniosła 34 podmioty.

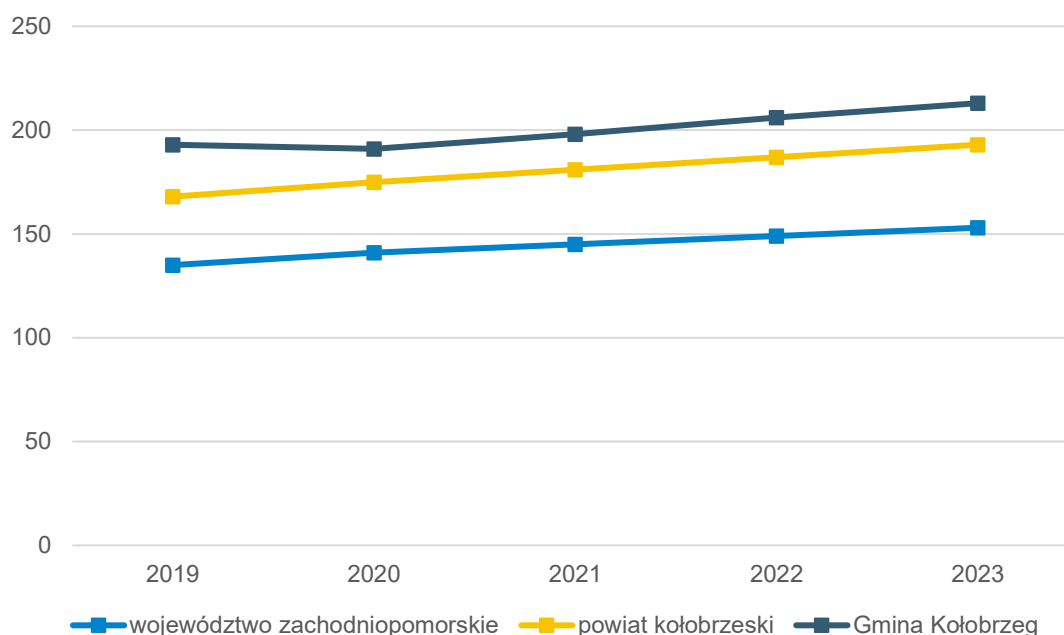

Ryc. 25. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2019-2023 działających na terenie Gminy Kołobrzeg

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Aby uzyskać porównywalność poziomu rozwoju przedsiębiorczości w różnych jednostkach samorządu terytorialnego, stosowane jest kryterium liczby przedsiębiorstw przypadających na 1 tys. mieszkańców. Gmina Kołobrzeg została zestawiona ze średnią dla gmin powiatu kołobrzесьkiego oraz województwa zachodniopomorskiego, co ilustruje poniższa rycina. W latach 2019-2023 odnotowano wzrost wskaźnika zarówno dla Gminy Kołobrzeg, jak i średniej dla gmin powiatu oraz województwa. Warto również zauważyć, że w całym badanym okresie średnia wartość wskaźnika dla Gminy Kołobrzeg była wyższa niż w grupie porównawczej, co świadczy o wyższym poziomie przedsiębiorczości w Gminie.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 26. Liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Kołobrzeg na tle średniej dla gmin powiatu i województwa w latach 2019-2023

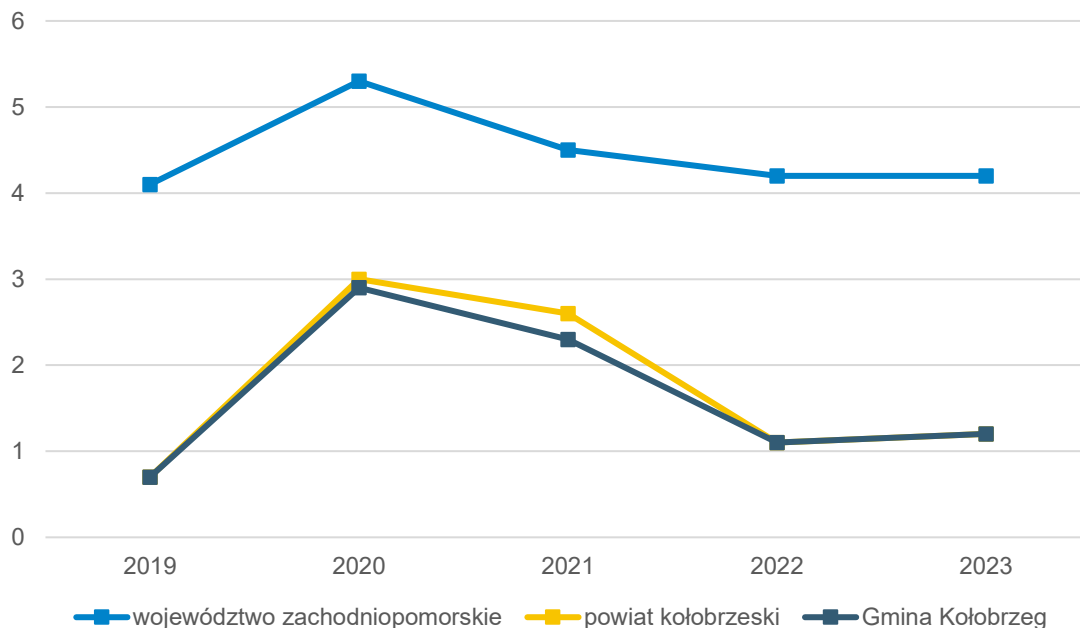
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.1.2. Rynek pracy

Rynek pracy ma kluczowe znaczenie dla dynamiki oraz kierunku rozwoju gospodarczego jednostki samorządowej. Dostępność stabilnego zatrudnienia w połączeniu z satysfakcją z wykonywanej pracy ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców oraz atrakcyjność osiedleńczą danej jednostki. Wzrost bezrobocia stanowi natomiast wyraz niekorzystnej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Osoba bezrobotna to osoba, która ukończyła 18. rok życia i nie osiągnęła jeszcze wieku emerytalnego, pozostaje niezatrudniona i nie podejmuje działalności zarobkowej, ale jest zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy oraz aktywnie poszukuje pracy. Wysokie lub długotrwałe bezrobocie może prowadzić do nasilenia innych problemów społecznych, takich jak ubóstwo, alkoholizm czy przestępczość, wpływając tym samym na stabilność społeczną i gospodarczą regionu.

Poniższa rycina przedstawia zmiany udziału osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Kołobrzeg na tle średniej dla gmin powiatu kołobrzeskiego oraz województwa zachodniopomorskiego w latach 2019-2023. W analizowanym okresie średnia wartość wskaźnika na terenie badanej jednostki kształtowała się na poziomie 1,6%, co stanowiło wynik niższy od średniej dla gmin województwa zachodniopomorskiego (4,5%) oraz zbliżony do średniej dla powiatu kołobrzeskiego (1,7%). Udział osób pozostających bez pracy na terenie Gminy był najwyższy w 2020 roku, kiedy to kształtował się na poziomie 2,9%. Sytuacja ta była skutkiem kryzysu gospodarczego

wywołanego globalną pandemią SARS-CoV-2. Zaobserwowano jednak, że już w kolejnym roku udział ten uległ zmniejszeniu i kształtował się na poziomie 2,3%.

Ryc. 27. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Kołobrzeg na tle średniej gmin powiatu i województwa w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniższa tabela przedstawia strukturę osób bezrobotnych w powiecie kołobrzeskim w 2023 roku (stan na styczeń). Liczba bezrobotnych zarejestrowanych ogółem wynosiła wówczas 588 osób, z czego 54,3% stanowiły kobiety. Pod względem czasu pozostawania bez pracy w miesiącach, największą grupę w powiecie tworzyły osoby nie pracujące poniżej 1 miesiąca (łącznie 194 osoby, w tym 110 kobiet) oraz osoby pozostające bez pracy od 1-3 miesięcy (łącznie 180 osób, w tym 89 kobiet). Stosunkowo niewielką grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Analizując strukturę wieku bezrobotnych zaobserwowano, że najwyższy odsetek osób pozostawających bez pracy stanowili bezrobotni w grupie wiekowej 35-44 lata (łącznie 144 osoby, w tym 91 kobiet) oraz w grupie wiekowej 25-34 lata (łącznie 136 osób, w tym 100 kobiet). Pod względem poziomu wykształcenia najwyższy odsetek bezrobotnych zaobserwowano wśród osób, które uzyskały wykształcenie policealne i średnie, zawodowe/branżowe (łącznie 138 osób, w tym 91 kobiet) oraz wśród osób posiadających wykształcenie gimnazjalne/podstawowe i poniżej (łącznie 134 osoby, w tym 56 kobiet). Podsumowując, w 2023 roku w powiecie kołobrzeskim dominowało bezrobocie krótkookresowe. Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby w wieku 25–44 lat, z wykształceniem średnim, zawodowym lub podstawowym – szczególnie kobiety. Zjawisko to wskazuje na potrzebę ukierunkowanych działań wspierających aktywizację zawodową tej grupy mieszkańców.

Tab. 16. Struktura bezrobotnych w powiecie kołobrzeskim w 2023 roku (stan na styczeń)

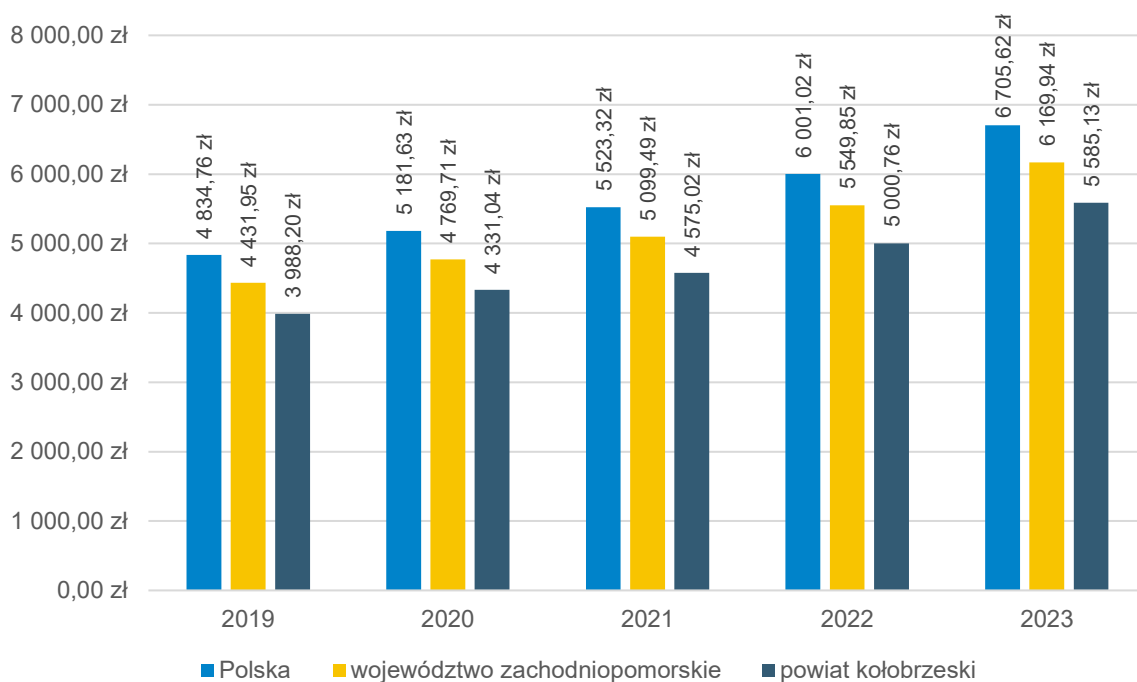
Bezrobotni zarejestrowani		Liczba bezrobotnych	
		ogółem	kobiety
		588	319
Czas pozostawania bez pracy w m-c	do 1	194	110
	1-3	180	89
	3-6	89	52
	6-12	34	20
	12-24	32	21
	Powyżej 24	59	27
Wiek	18-24	71	32
	25-34	136	100
	35-44	144	91
	45-54	128	64
	55-59	60	32
	60 lat i więcej	49	0
Wykształcenie	wyższe	123	84
	policealne i średnie, zawodowe/branżowe	138	91
	średnie ogólnokształcące	71	44
	zasad. zawodowe/branżowe	122	44
	gimnazjalne/ podstawowe i poniżej	134	56

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z rynku pracy MRIPS-01 Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Według danych zawartych w Barometrze Zawodów w powiecie kołobrzeskim w 2025 roku występować będzie duży deficyt poszukujących pracy w następujących zawodach: nauczyciele praktycznej nauki zawodu, nauczyciele przedmiotów zawodowych, pracownicy służby zdrowia, przetwórcy mięsa i ryb. Nadwyżka poszukujących pracy będzie za to widoczna w takich branżach jak: asystenci w edukacji, ekonomiści, marynarze, pracownicy obsługi statków i portów, opiekunki dziecięce, pracownicy administracyjni i biurowi, rybacy.

Przeciętne wynagrodzenie brutto w powiecie kołobrzeskim rosło systematycznie przez cały analizowany okres. W 2019 roku wynosiło ono 3 988,2 zł, co stanowiło 82,5% średniej krajowej i 90% średniej dla województwa zachodniopomorskiego. W 2023 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło do 5 585,13 zł, co stanowiło około 90,5% średniej dla województwa i około 83,3% średniego wynagrodzenia w skali kraju. W całym analizowanym okresie poziom wynagrodzeń brutto w powiecie kołobrzeskim pozostawał niższy niż zarówno średnia krajowa, jak i wojewódzka.

Dane te przedstawione zostały na poniższej rycinie.

Ryc. 28. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie kołobrzeskim i województwie zachodniopomorskim na tle kraju w latach 2019-2023

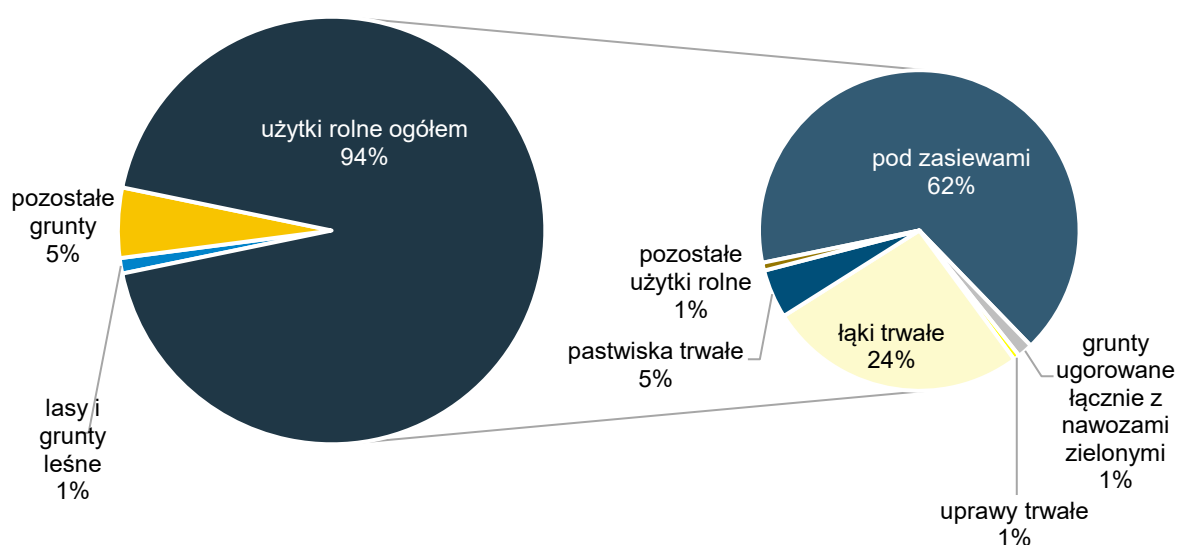
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.1.3. Rolnictwo

Znaczna część Gminy Kołobrzeg ma charakter typowo rolniczy, z użytkami rolnymi stanowiącymi około 64% jej powierzchni. Dlatego analizując gospodarkę lokalną Gminy, niezbędne jest uwzględnienie specyfiki gospodarstw rolnych znajdujących się na jej terenie. Najbardziej wiarygodnym źródłem informacji o stanie rolnictwa są przeprowadzane co 10 lat Powszechne Spisy Rolne. Obowiązek ich przeprowadzenia wynika z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, a szczegóły dotyczące realizacji spisów zostały określone w ustawie z dnia 31 lipca 2019 r. o Powszechnym Spisie Rolnym 2020. Udział w spisie jest obowiązkowy, a jego odmowa skutkuje nałożeniem grzywny. W wyniku przyjętych rozwiązań, w Powszechnym Spisie Rolnym 2020 udział wzięło 98% polskich gospodarstw rolnych. Analiza stanu rolnictwa w Gminie Kołobrzeg została przeprowadzona głównie na podstawie danych pozyskanych z tego spisu.

Gleby występujące na terenie Gminy Kołobrzeg zaliczane są do gleb o przeciętnej jakości rolniczej. Dominują tu gleby ukształtowane z glin lekkich, częściowo spiaszczonych w warstwach wierzchnich, o odpowiednim poziomie uwilgotnienia. Wśród gleb okresowo podmokłych przeważają brunatne gleby kwaśne i wylugowane, natomiast gleby brunatne właściwe występują rzadziej.

W 2020 roku użytki rolne zajmowały około 94% gospodarstw rolnych. W ich strukturze użytkowania dominowały grunty pod zasiewami (62%), łąki trwałe (24%) i pastwiska trwałe (5%). Z kolei lasy i grunty leśne stanowiły średnio ok. 1% ich powierzchni, a pozostałe grunty – ok. 5%. Strukturę użytkowania gruntów rolnych prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 29. Użytkowanie gospodarstw rolnych oraz użytków rolnych na terenie Gminy Kołobrzeg w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

W 2020 r. w Gminie Kołobrzeg łącznie zarejestrowanych było 339 gospodarstw rolnych, co stanowiło ok. 23,7% wszystkich gospodarstw rolnych znajdujących się w powiecie kołobrzeskim. Warto również zaznaczyć, że średnia wielkość gospodarstwa rolnego w Gminie Kołobrzeg jest o ok. 3% większa niż średnia dla powiatu kołobrzeskiego (na terenie badanej jednostki wyniosła 28,7 ha, podczas gdy w całym powiecie średnia kształtowała się na poziomie ok. 27,9 ha). Większość z gospodarstw rolnych w Gminie Kołobrzeg według grup obszarowych użytków rolnych zawierała się w przedziale 1-5 ha (34% wszystkich gospodarstw), a drugim z kolei były gospodarstwa znajdujące się w przedziale 15 ha i więcej (33%).

Tab. 17. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu kołobrzeskiego

Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych	Gmina Kołobrzeg		powiat kołobrzeski	
	Liczba podmiotów	Udział	Liczba podmiotów	Udział
ogółem	339	100%	1 429	100%
do 1 ha włącznie	0	0%	9	1%
1 - 5 ha	116	34%	487	34%
5 - 10 ha	68	20%	265	19%
10 - 15 ha	0	0%	162	11%

15 ha i więcej	112	33%	506	35%
Średnia wielkość gospodarstwa rolnego dla użytków rolnych (ha)	28,70		27,94	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych ma kluczowe znaczenie dla analizy ich dochodowości. Nadmierne rozdrobnienie gospodarstw skutkuje brakiem możliwości utrzymania gospodarstwa domowego wyłącznie z dochodów uzyskanych z działalności rolniczej. Z kolei duże gospodarstwa rolne wymagają znacznych inwestycji w mechanizację produkcji, co wiąże się z wysokimi kosztami kapitałowymi. W Gminie Kołobrzeg dominują małe, rozdrobnione gospodarstwa, co sprawia, że opłacalność produkcji rolnej jest niska. Jak już wspomniano, ograniczone możliwości mechanizacji oraz trudności w efektywnym zarządzaniu w małych gospodarstwach przyczyniają się do spadku rentowności tradycyjnego rolnictwa. W ostatnich latach zauważa się także tendencję zanikania rolnictwa, ponieważ coraz więcej gruntów rolnych przekształcanych jest na cele mieszkaniowe. Zjawisko to wynika z rosnącej atrakcyjności terenów pod zabudowę, zwłaszcza w kontekście rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych, oraz z braku ekonomicznej opłacalności tradycyjnej produkcji rolnej. Proces ten wpływa nie tylko na strukturę użytkowania gruntów i charakter przestrzenny Gminy, ale także na sytuację zawodową mieszkańców wsi. Wobec malejących możliwości utrzymania się z rolnictwa, rolnicy coraz częściej zmuszeni są do przebranżowienia i poszukiwania zatrudnienia poza sektorem rolniczym, co stanowi istotne wyzwanie społeczne i gospodarcze dla całego obszaru.

3.2. Stan finansów samorządowych

Stan finansów samorządowych jest kluczowy dla zaspokojenia bieżących potrzeb mieszkańców oraz realizacji inwestycji. Silny budżet pozwala na utrzymanie infrastruktury, a także na realizację nowych projektów, co sprzyja dynamicznemu rozwojowi regionu. Natomiast ograniczone środki finansowe mogą prowadzić do spowolnienia tempa rozwoju i utrudniać realizację planów inwestycyjnych.

3.2.1. Wykonanie budżetu

W latach 2019-2022 dochody Gminy Kołobrzeg ulegały stopniowemu zwiększeniu z kwoty 76,5 mln zł do prawie 80 mln zł. Wpływ na to miał w głównej mierze sukcesywny wzrost dochodów bieżących, które stanowiły średnio 83% dochodów ogółem, w szczególności wzrost dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące oraz dochodów z tyt. udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Z kolei dochody majątkowe ulegały w tym okresie znacznym wahaniom. Najwyższe dochody majątkowe Gmina uzyskała w 2022 roku (27,6 mln zł, z czego

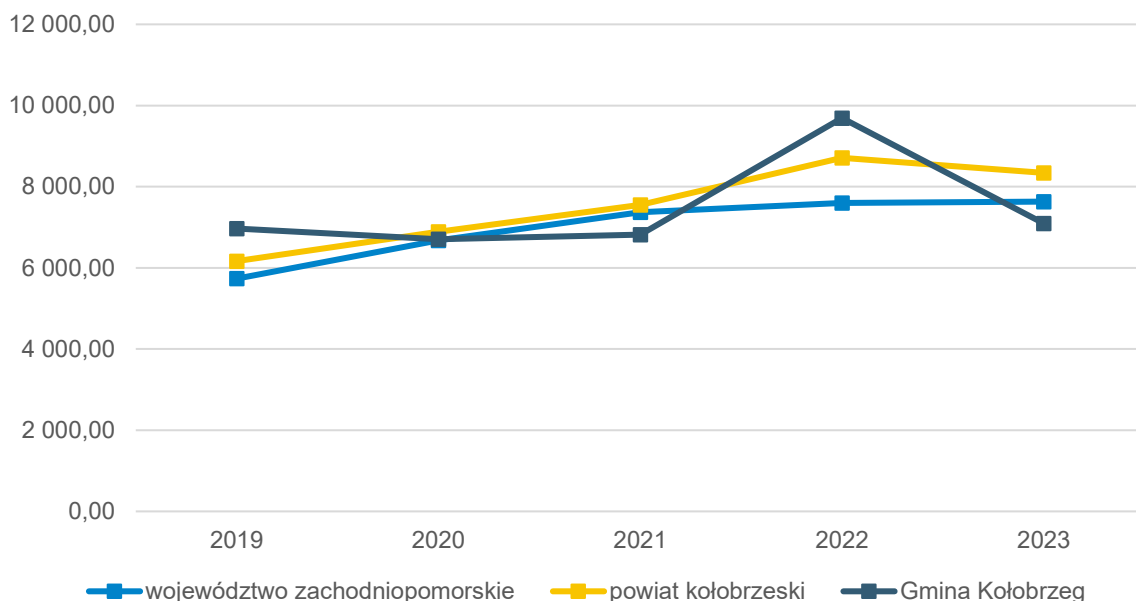
24,3 mln zł pochodziło, że sprzedaży majątku), a najniższe rok wcześniej (5,6 mln zł, z czego 85% stanowiły dotacje i środki przeznaczone na inwestycje). W 2023 roku dochody Gminy spadły w porównaniu do poprzedniego roku, osiągając kwotę 80 mln zł. Na ten spadek miały wpływ zarówno zmniejszenie dochodów bieżących o 13,1 mln zł, związane m.in. z obniżeniem wartości przyznanych dotacji na cele bieżące w wyniku przeniesienia wypłat z Programu Rodzina 500+/800+ z gmin do ZUS, jak i spadek dochodów majątkowych o 16,4 mln zł, spowodowany jednorazową dużą sprzedażą majątku w 2022 roku.

Tab. 18. Zestawienie głównych kategorii dochodów i wydatków Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2023 (zł)

	2019	2020	2021	2022	2023
Dochody ogółem, w tym:	76 457 028	75 846 528	77 012 247	109 451 488	79 924 573
<i>dochody bieżące</i>	60 884 072	66 024 525	71 359 426	81 832 960	68 685 241
<i>dochody majątkowe</i>	15 572 956	9 822 003	5 652 821	27 618 528	11 239 332
Wydatki ogółem, w tym:	63 789 697	75 092 663	72 082 511	80 502 650	91 295 627
<i>wydatki bieżące</i>	53 061 944	59 085 562	60 161 082	65 458 958	61 338 584
<i>wydatki majątkowe</i>	10 727 753	16 007 101	11 921 429	15 043 692	29 957 043
Wynik budżetu	12 667 331	753 865	4 929 736	28 948 838	-11 371 053

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Średnie dochody ogółem na jednego mieszkańca Gminy Kołobrzeg w latach 2019–2023 wyniosły 7 456 zł. W okresie 2019–2021 obserwowano stopniowy spadek tych dochodów. Rok 2022 przyniósł jednak znaczący wzrost, dzięki czemu dochody w Gminie przewyższyły średnią zarówno powiatu kołobrzесьkiego, jak i województwa zachodniopomorskiego. W 2023 roku nastąpił ponowny spadek do poziomu 7 092 zł, co sprawiło, że wskaźnik dla Gminy spadł poniżej średnich wartości dla powiatu i województwa.

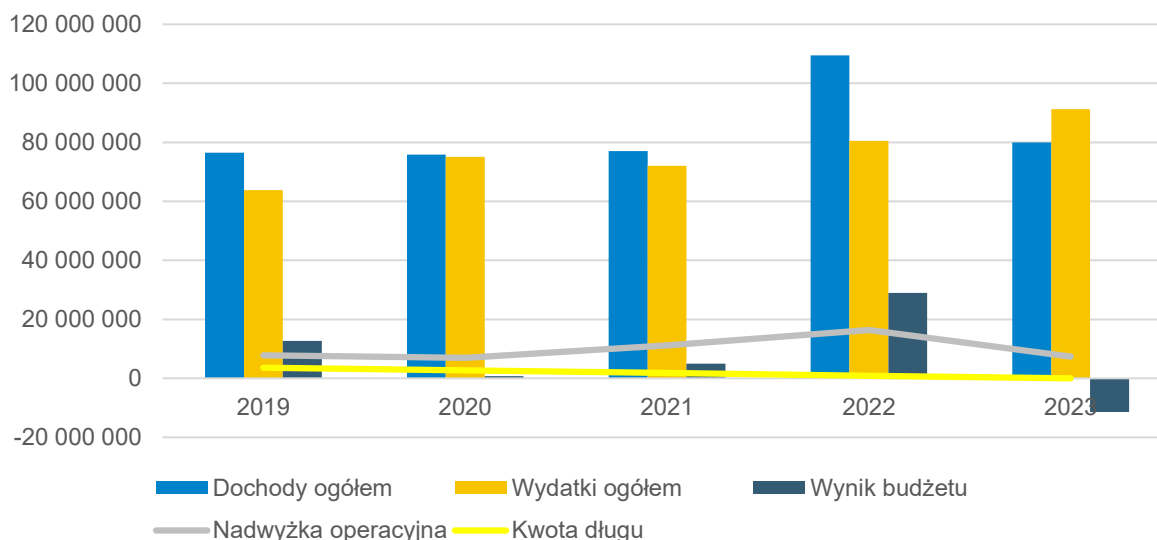

Ryc. 30. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu i województwa na latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Z kolei biorąc pod uwagę wydatki Gminy Kołobrzeg, ulegały one stopniowemu zwiększeniu rok do roku z poziomu 66,8 mln zł w 2019 roku do 91,3 mln zł w 2023 roku. W latach 2019-2022 wydatki bieżące stanowiły średnio około 82%, a w 2023 roku ich udział zmniejszył się do 67% wydatków ogółem. Podobnie jak w przypadku dochodów, było to spowodowane zmianą sposobu rozliczania Programu Rodzina 500+/800+, gdzie wypłaty z tego programu przyznawane są przez ZUS (stąd wydatki bieżące uległy zmniejszeniu).

Poniższy wykres przedstawia wykonanie budżetu Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2023. Zestawiając dochody i wydatki Gminy Kołobrzeg należy zauważyć, że we wszystkich latach analizy, z wyjątkiem 2023 roku, łączne dochody budżetowe przewyższały wydatki. Najwyższy wynik budżetu wystąpił w 2022 roku, kształtując się na poziomie prawie 29 mln zł. W tym roku najwyższy wynik osiągnęła również nadwyżka budżetowa (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) osiągając prawie 16,4 mln zł, co stanowiło prawie 15% dochodów budżetowych. Utrzymanie wysokiego poziomu nadwyżki operacyjnej zapewni stabilność finansową Gminy w przyszłości. Warto również podkreślić, że średnia kwota długu w analizowanym okresie wynosiła 1,8 mln zł, co stanowiło około 2,1% ogólnych dochodów. W 2023 roku Gmina Kołobrzeg całkowicie spłaciła swoje zadłużenie.

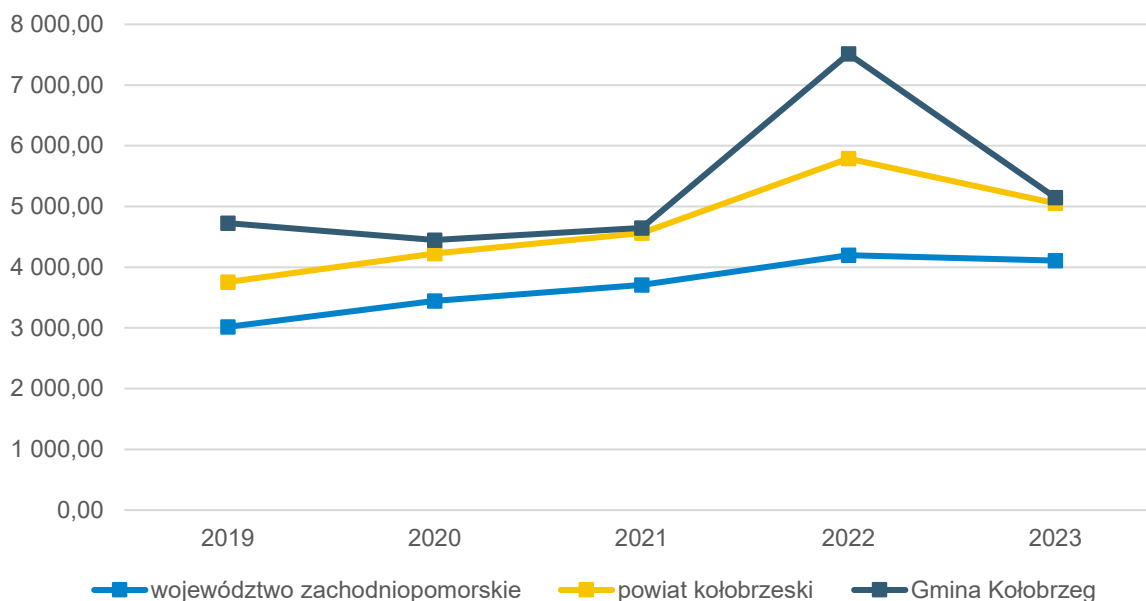
Ryc. 31. Wykonanie budżetu Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

3.2.2. Struktura dochodów i wydatków

Dochody własne stanowią najważniejszy element budżetowy, decydujący o samodzielności finansowej jednostki samorządowej. W skład tej kategorii wchodzi przede wszystkim podatki i opłaty lokalne, które są istotnym źródłem dochodów. Gmina posiada szerokie kompetencje w zakresie ustalania stawek podatkowych, wprowadzania ulg i zwolnień, umarzania należności oraz przejmowania wpływów z tych podatków. Dzięki temu ma możliwość kształtowania wysokości dochodów, a także wpływania na działalność podmiotów gospodarczych w regionie, co może stymulować rozwój lokalny.

W latach 2019-2023 dochody własne na 1 mieszkańca w Gminie Kołobrzeg kształtowały się na wyższym poziomie w stosunku do średniego poziomu wskaźnika dla gmin powiatu kołobrzесьkiego oraz województwa zachodniopomorskiego. Najwyższą wartość wskaźnika Gmina osiągnęła w 2022 roku, kiedy wyniósł on 7 512,76 zł. W kolejnym roku odnotowano jednak spadek – w 2023 roku wskaźnik obniżył się do poziomu 5 149,49 zł.

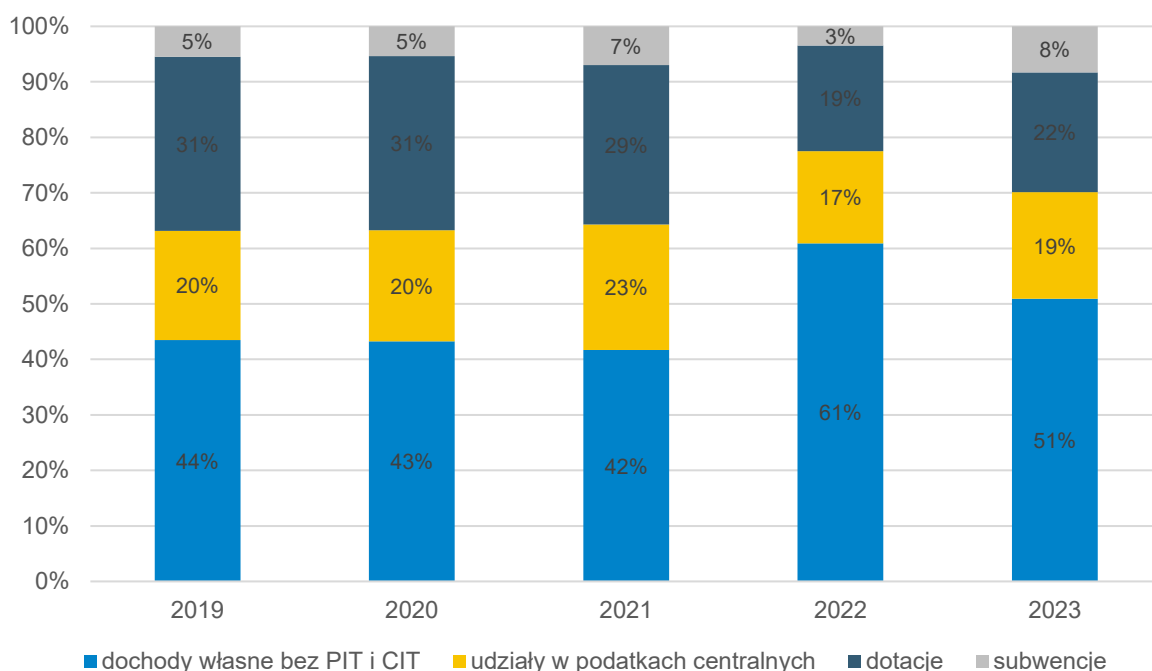

Ryc. 32. Dochody własne na 1 mieszkańca w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując strukturę dochodów budżetowych Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2023 można zaobserwować, że najwyższy udział w nich miały dochody własne bez PIT i CIT, do których zalicza się m.in. podatki i opłaty lokalne. W latach 2019-2021 stanowiły one średnio 43% wszystkich wpływów budżetowych. W 2022 roku nastąpił ich wzrost do poziomu 61%, a w 2023 roku, ze względu na całkowite przeniesienie wypłat z Programu Rodzina 500+/800+ do ZUS, uległy one zmniejszeniu do 51%. Z kolei drugą największą grupę dochodów Gminy stanowiły dotacje. W latach 2019-2022 ich średni udział kształtował się na poziomie ok. 26%. Z kolei najniższy udział w strukturze dochodów budżetowych stanowiły subwencje – średnio 5,6%, a także udziały w podatkach centralnych – średnio 14%. W analizowanym okresie łączny udział dochodów własnych z PIT i CIT stanowił średnio 19,8%. Wynik ten świadczy o umiarkowanej możliwości samodzielnego oddziaływania Gminy na kształt i strukturę dochodów, a tym samym możliwości samodzielnego finansowania inwestycji, ponieważ wysokość dochodów w znacznym stopniu nie jest bezpośrednio zależna od władz samorządowych.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 33. Struktura dochodów Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Wśród dochodów podatkowych najważniejszą rolę odgrywają dochody z tyt. udziału Gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz podatku od nieruchomości. Średnio w latach 2019-2023 dochód z PIT wahał się między 14,9 mln zł w 2019 roku a 18,1 mln zł w 2022 roku. Różnice te były spowodowane zmianą polityki fiskalnej na poziomie państwa. Z kolei podatek od nieruchomości ulegał stopniowemu wzrostowi z 15,8 mln zł w 2019 roku do poziomu 21,4 mln zł w 2023 roku, co stanowiło ponad ¼ wszystkich dochodów Gminy. W analizowanym okresie Gmina Kołobrzeg osiągnęła również znaczne dochody z podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku rolnego, podatku od środków transportowych oraz udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT).

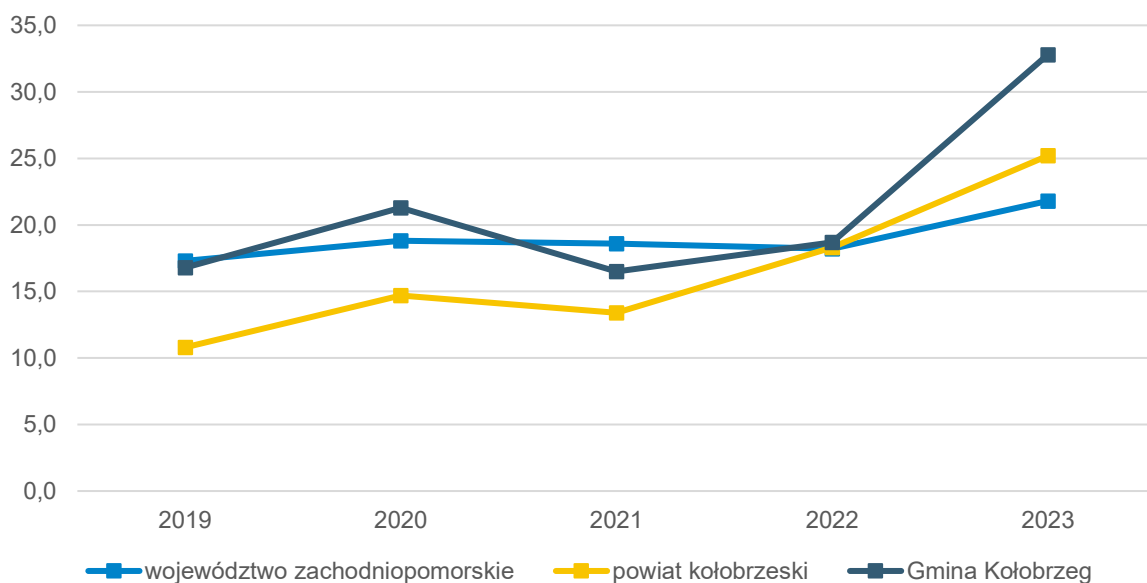
Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. 19. Dochody podatkowe Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
PIT	14 894 031	15 064 850	17 290 694	18 056 141	15 103 444
CIT	119 091	105 606	121 145	146 665	245 866
podatek rolny	722 461	730 736	741 609	783 720	902 924
podatek od nieruchomości	15 822 805	16 951 686	18 403 554	19 297 877	21 432 449
podatek leśny	58 602	63 439	64 085	69 387	103 865
podatek od środków transportowych	156 705	149 191	165 218	151 347	136 371
podatek od czynności cywilnoprawnych	1 731 364	2 027 227	2 606 013	3 046 584	1 649 650
wpływy z opłaty skarbowej	40 558	35 391	47 627	47 125	34 935
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	14 218	3 892	3 381	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Wśród wydatków budżetowych, największy ich udział w latach 2019-2023 dotyczył kolejno działu 801 – Oświata i wychowanie (średnio 19%), 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (16%), 600 – Transport i łączność (15%), 855 – Rodzina (14%), 750 – Administracja publiczna (9%) oraz 630 – Turystyka (8%). Z kolei średni udział wydatków inwestycyjnych w latach 2019-2022 wynosił 21,2%. W 2023 roku zwiększył się on do 32,8% osiągając najwyższy poziom w całym analizowanym okresie, który był wyższy od średniej dla gmin województwa zachodniopomorskiego i powiatu kołobrzeskiego.

Ryc. 34. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Do najważniejszych i najbardziej kapitałochłonnych inwestycji w 2023 roku zaliczyć można:

- Modernizację oświetlenia drogowego - wymiana opraw oświetleniowych na LED (3,7 mln),
- Budowę Centrum Sportowo-Rekreacyjnego w Zieleniewie (3,2 mln),

- Budowę drogi gminnej w Karcinie wraz z oświetleniem (droga za kościołem) (3,2 mln),
- Budowę drogi od ul. Konwaliowej do ul. Leśnej w Grzybowie (3 mln),
- Przebudowę ul. Polnej w Grzybowie (2,9 mln),
- Budowę drogi rowerowej od Rościęcina do Zieleniewa (2,6 mln),
- Rozbudowa ul. Kasztanowej w Budzistowie oraz budowa drogi do CH Karuzela (2,5 mln),
- Przebudowę ul. Słonecznej w Grzybowie (1,4 mln),
- Przebudowę drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Niekaninie (1,4 mln),
- Przebudowę budynku UG - dostosowanie do standardów wynikających z przepisów o przeciwdziałaniu COVID-19 (1,3 mln),
- Przebudowę drogi gminnej dojazdowej do gruntów rolnych (1,2 mln).

3.2.3. Finansowanie ze źródeł zewnętrznych

Poniższa tabela przedstawia wykaz projektów, na które Gmina Kołobrzeg pozyskała dofinansowanie z Funduszy Europejskich w perspektywie 2007-2013 i 2014-2020. W momencie opracowywania niniejszej diagnozy, jednostka nie pozyskała jeszcze żadnych środków z funduszy UE w ramach perspektywy 2021–2027. Łączna wartość dofinansowania od 2007 roku wyniosła prawie 15,5 mln zł.

Tab. 20. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Wartość dofinansowania	Wartość projektu
Fundusze Europejskie na lata 2007-2013				
1.	Przebudowa drogi gminnej Grzybowo – Korzystno ETAP II	Gmina Kołobrzeg	1 166 508,11 zł	2 333 016,23 zł
2.	Na równi do Sukcesu! - kompleksowe programy rozwojowe ze wsi Drzonowo	Gmina Kołobrzeg	592 489,95 zł	697 047,00 zł
3.	MOJA SZANSA - indywidualizacja nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych Gminy Kołobrzeg	Gmina Kołobrzeg	53 828,07 zł	63 327,14 zł
Fundusze Europejskie na lata 2014-2020				
4.	Budowa Centrum Turystyki i Rekreacji Wodnej w Dźwirzynie	Gmina Kołobrzeg	4 799 999,98 zł	11 381 454,17 zł
5.	Budowa drogi rowerowej wzdłuż dróg powiatowych Kołobrzeg-Korzystno-Przećmino Etap I i II	Gmina Kołobrzeg	4 164 371,90 zł	6 043 929,80 zł
6.	BFA - BALTIC FOR ALL	Gmina Kołobrzeg	4 357 771,27	5 126 789,70
7.	BUDOWA CENTRUM PRZESIADKOWEGO W GRZYBOWIE	Gmina Kołobrzeg	90 320,00	1 059 884,98
8.	BWSP - Baltic Water Sport School	Gmina Kołobrzeg	118 427,46	139 326,42
9.	Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła na terenie Gminy Kołobrzeg w ramach Zachodniopomorskiego Programu Antysmogowego.	Gmina Kołobrzeg	121 405,50	134 895,00

Źródło: www.mapadotacji.gov.pl (dostęp 11.04.2025 r.).

Gmina Kołobrzeg pozyskała również środki z Rządowego Funduszu Polski Ład. Jest to Program Inwestycji Strategicznych, który ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych

przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez BGK. Gmina Kołobrzeg pozyskała w ten sposób dotacje na inwestycje na łączną kwotę 28,3 mln zł.

Tab. 21. Inwestycje w Gminie Kołobrzeg zrealizowane przy dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Polski Ład

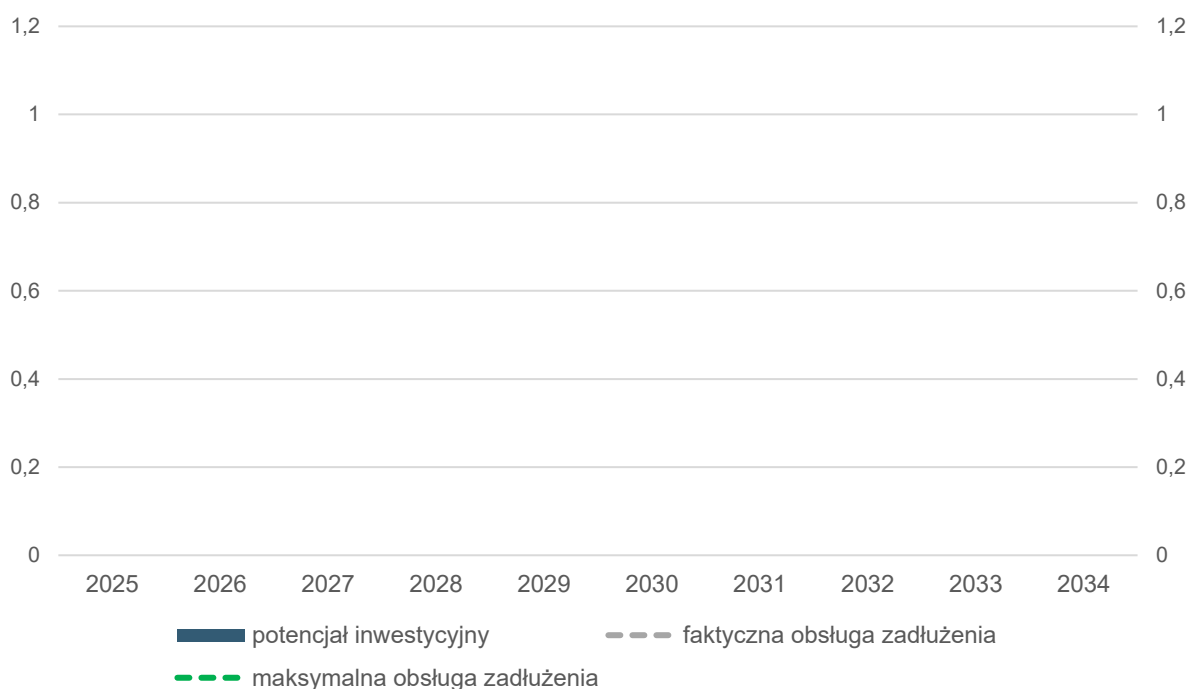
Lp.	Inwestycja	Kwota przyznanego dofinansowania	Data ogłoszenia wyników
1.	Rozbudowa ulicy Kasztanowej oraz budowa drogi gminnej od skrzyżowania z ul. Topolową do CH Karuzela	6 716 500 zł	25.10.2021
2.	Przebudowa dróg gminnych w Grzybowie	6 365 000 zł	30.05.2022
3.	Budowa drogi rowerowej wraz z odcinkami drogi gminnej	5 700 000 zł	07.10.2023
4.	Przebudowa drogi gminnej w Karcinie	3 800 000 zł	30.05.2022
5.	Budowa drogi gminnej od skrzyżowania z ul. Topolową w kierunku CH Karuzela- II etap	2 200 000 zł	15.09.2023
6.	Budowa drogi rowerowej od m. Rościcino do Zieleniewa	1 862 000 zł	14.07.2022
7.	Termomodernizacja zabytkowego budynku plebanii w Sarbii w Gminie Kołobrzeg	637 000 zł	14.07.2023
8.	Modernizacja boiska piłkarskiego w Sarbii	500 000 zł	15.09.2023
9.	Wymiana dachu w zabytkowym budynku świetlicy wiejskiej w Grzybowie w Gminie Kołobrzeg	490 000 zł	14.07.2023

Źródło: opracowanie własne.

3.2.4. Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Kołobrzeg na lata 2025-2032 zgodnie z uchwałą Nr X/82/2025 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Kołobrzeg na lata 2025-2034. Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Kołobrzeg pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 35. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Kołobrzeg na lata 2025-2034

Źródło: opracowanie własne na podstawie treści Uchwały Nr X/82/2025 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Kołobrzeg na lata 2025-2034

Dodatkowo na wykresie przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów). Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny na lata 2025-2034 wyniesie prawie 103 mln zł, z czego w 2025 i 2026 roku wydatkowane będzie kolejno 44,6 mln zł i 6,9 mln zł. Należy mieć jednak na uwadze, że dane zawarte w WPF najbardziej precyzyjnie odnoszą się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny Gminy przedstawia również szacunkowe wartości.

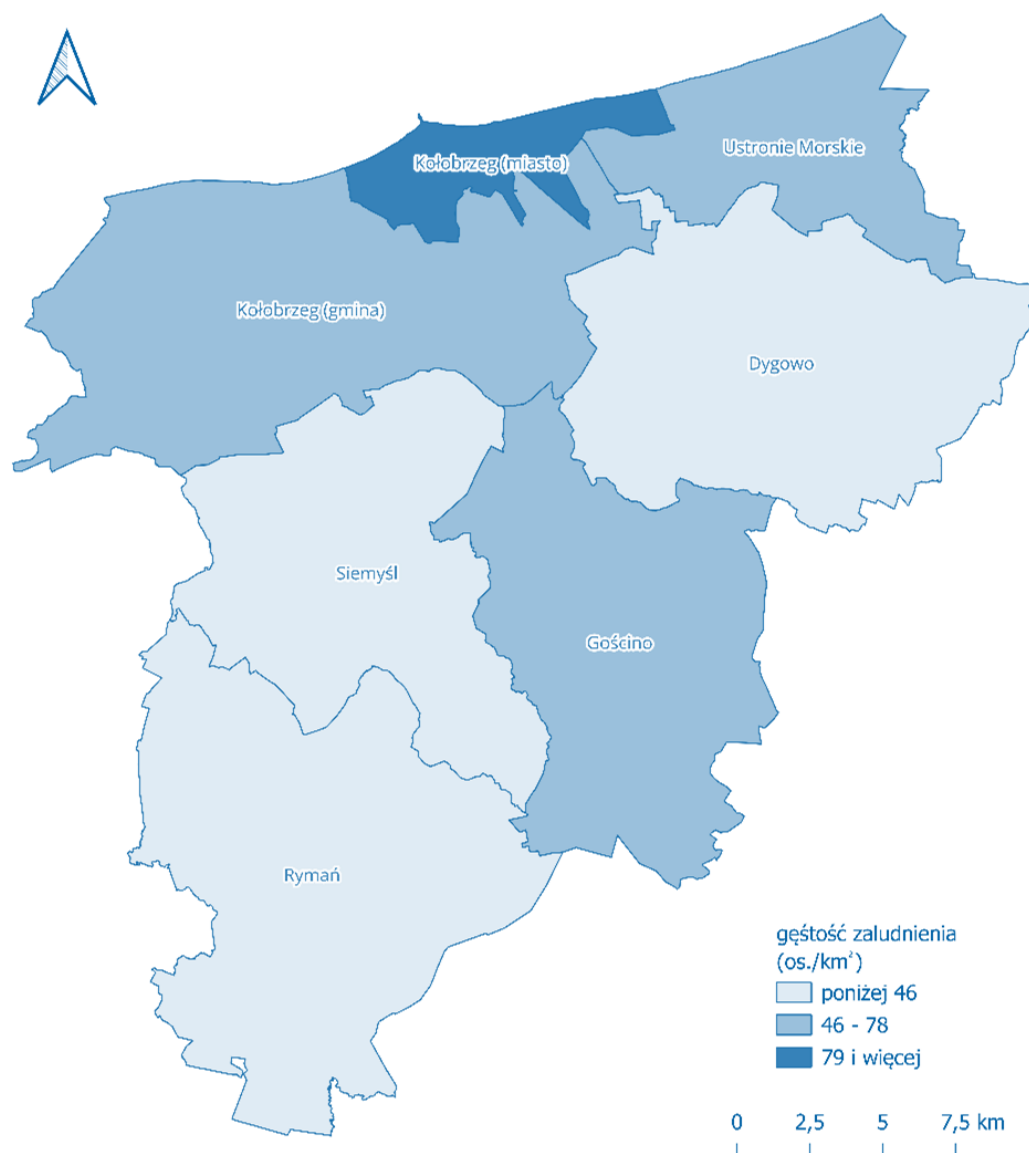
CZĘŚĆ 4: SYTUACJA SPOŁECZNA

4.1. Demografia

Sytuacja demograficzna jest kluczowym czynnikiem kształtującym dynamikę oraz kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego. Wzrost liczby ludności wpływa nie tylko na zasoby kapitału ludzkiego, co przekłada się na potencjał rynku pracy, ale także na liczbę relacji międzyludzkich, które są istotnym elementem budowania silnego kapitału społecznego. Prognozy demograficzne stanowią zatem podstawę do planowania działań przez lokalne samorządy, będąc kluczowym czynnikiem w kontekście rozwoju lokalnego i planowania strategicznego.

Do analizy sytuacji demograficznej Gminy Kołobrzeg wykorzystano dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), które mogą nieznacznie różnić się od danych zawartych w gminnej ewidencji ludności, ze względu na różnice w metodologii liczenia. GUS opracowuje dane o ludności na podstawie wyników Narodowych Spisów Powszechnych, uwzględniając zmiany wynikające z ruchu naturalnego, migracji ludności oraz przemieszczeń administracyjnych. Dane o urodzeniach i zgonach pochodzą ze sprawozdań urzędów stanu cywilnego, informacje o migracji na pobyt stały – z MSWiA, a dane dotyczące zameldowań na pobyt stały – z rejestru PESEL. Mimo drobnych rozbieżności pomiędzy danymi GUS a ewidencją gminną, analiza tych danych pozwala na ocenę trendów oraz prognozowanych zmian w strukturze demograficznej Gminy.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2023 roku Gminę Kołobrzeg zamieszkiwało 11 242 osób, co stanowiło 15% ludności powiatu kołobrzесьkiego. Gęstość zaludnienia w Gminie Kołobrzeg wynosiła 78 osób na km², co było drugą najwyższą wartością wśród gmin powiatu kołobrzесьkiego. Wyższą gęstość zaludnienia odnotowano jedynie w gminie miejskiej Kołobrzeg, gdzie wynosiła 1608 osób na km². Najniższą wartość wskaźnika gęstości zaludnienia zanotowano w gminie Rymań, gdzie wynosiła ona 25 osób na km².

Ryc. 36. Gęstość zaludnienia w powiecie kołobrzeskim w 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Według danych GUS, w latach 2019–2023 liczba mieszkańców Gminy Kołobrzeg zwiększyła się z 10 982 do 11 242 osób, co oznacza średnią dynamikę wzrostu na poziomie 100,6% – liczba mieszkańców zwiększyła się o 2,4%. W tym samym okresie łączna liczba ludności w gminach powiatu kołobrzeskiego spadła o 2717 osób (3,4%). Tym samym Gmina Kołobrzeg znalazła się na trzecim miejscu pod względem tempa wzrostu liczby mieszkańców w powiecie, notując jednocześnie najwyższy przyrost ludności w ujęciu bezwzględnym.

Szczegółowe dane dotyczące dynamiki zmian liczby mieszkańców przedstawia poniższa tabela.

Tab. 22. Zmiany liczby ludności w gminach powiatu kołobrzесьkiego w latach 2019-2023

JST	2019	2020	2021	2022	2023	udział w 2023 r.	średnia dynamika
powiat kołobrzесьki	79 438	77 880	77 407	77 087	76 721	100%	99,1%
Kołobrzeg (miasto)	46 259	44 491	44 003	43 678	43 426	57%	98,4%
Dygowo	5 592	5 437	5 388	5 365	5 341	7%	98,9%
Gościno	5 138	5 237	5 271	5 298	5 324	7%	100,9%
Kołobrzeg (gmina)	10 982	11 300	11 308	11 298	11 242	15%	100,6%
Rymań	3 929	3 738	3 703	3 703	3 649	5%	98,2%
Siemysł	3 853	3 920	3 951	3 982	3 995	5%	100,9%
Ustronie Morskie	3 685	3 757	3 783	3 763	3 744	5%	100,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na liczbę ludności w jednostkach samorządu terytorialnego wpływają dwa główne czynniki: przyrost naturalny oraz saldo migracji. Przyrost naturalny to różnica między liczbą urodzeń żywych a zgonami, natomiast saldo migracji to różnica między liczbą osób, które w danym okresie zameldowały się w danej gminie, a liczbą osób, które się wymeldowały. Aby uzyskać porównywalne dane między jednostkami samorządu terytorialnego, przyrost naturalny i saldo migracji przelicza się na 1 000 mieszkańców.

W powiecie kołobrzесьkim najtrudniejsza sytuacja pod względem przyrostu naturalnego miała miejsce w gminie Ustronie Morskie, gdzie wskaźnik ten wyniósł -7,72. Gmina Kołobrzeg w 2023 roku również wykazała ujemny przyrost naturalny na poziomie -6,12, co stanowi czwarty najgorszy wynik w powiecie. Średnia wartość tego wskaźnika w powiecie kołobrzесьkim wyniosła -6,08. Sytuacja Gminy Kołobrzeg pod względem przyrostu naturalnego była również mniej korzystna w porównaniu do średniej dla gmin województwa zachodniopomorskiego, która wynosiła -5,04. Zauważalny jest systematyczny spadek tego wskaźnika w powiecie kołobrzесьkim od 2019 roku, chociaż gmina Ustronie Morskie była wyjątkiem, gdzie średnia zmiana wskaźnika w tym okresie wyniosła 0,05.

Jeśli chodzi o saldo migracji, najtrudniejsza sytuacja wystąpiła w gminie Rymań, gdzie wskaźnik salda migracji wyniósł -7,33. Średnia wartość tego wskaźnika wśród gmin powiatu kołobrzесьkiego wyniosła 2,21, a w Gminie Kołobrzeg osiągnęła wartość 2,66, co plasuje ją na czwartym miejscu w powiecie. Duże zróżnicowanie wskaźników migracji wynika m.in. z różnej odległości gmin od większych ośrodków miejskich oraz od Morza Bałtyckiego, a także z różnego stopnia skomunikowania poszczególnych gmin. Średnia wartość wskaźnika salda migracji w województwie zachodniopomorskim wyniosła -0,36, co w połączeniu z dodatnim saldem migracji w powiecie kołobrzесьkim i Gminie Kołobrzeg świadczy o wysokiej atrakcyjności osiedleńczej tego regionu.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. 23. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Kołobrzeg w latach 2019-2023 na tle powiatu kołobrzeskiego i województwa zachodniopomorskiego

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2023 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2019 r.	2023 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2019 r.
województwo zachodniopomorskie	-5,04	-0,69	-0,36	0,02
powiat kołobrzeski	-6,08	-0,92	2,21	0,19
Kołobrzeg (miasto)	-6,53	-1,02	1,90	0,30
Dygowo	-6,73	-0,13	2,99	1,50
Gościno	-5,09	-1,27	9,62	1,38
Kołobrzeg (gmina)	-6,12	-1,30	2,66	-0,93
Rymań	-4,34	-0,58	-7,33	0,65
Siemyśl	-1,50	-0,57	3,00	-2,64
Ustronie Morskie	-7,72	0,05	1,33	0,61

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Grupą, która ma istotny wpływ na rozwój demograficzny i gospodarczy danego obszaru, są osoby w wieku 25-34 lat. Ta grupa jest szczególnie ważna, ponieważ wiąże się z wyższym prawdopodobieństwem założenia rodziny, dokonania wyboru „miejsca do życia”, zakupu mieszkania oraz podjęcia stałej pracy. W Gminie Kołobrzeg w latach 2019-2023 udział osób w wieku kreatywnym zmniejszył się z 14,47% do 11,4%, co oznacza spadek tego wskaźnika o 3,07 punktu procentowego. Podobne zjawisko wystąpiło w powiecie kołobrzeskim, gdzie udział osób w tej grupie wiekowej zmniejszył się o 1,25 punktu procentowego w tym samym okresie.

Obok osób w wieku kreatywnym, istotną rolę w kształtowaniu sytuacji demograficznej i gospodarczej mają osoby w wieku poprodukcyjnym. Wysoki udział seniorów w danej społeczności wiąże się z koniecznością zwiększenia wydatków na zdrowie i usługi społeczne, a także dostosowania infrastruktury i sektora usług do potrzeb tej grupy. W Gminie Kołobrzeg w latach 2019-2023 liczba osób w wieku poprodukcyjnym w relacji do ludności w wieku produkcyjnym wzrosła z 20,9% do 25,7%, co oznacza wzrost o 23%. W związku z tym Gmina zmagą się z problemem starzenia się społeczeństwa, co stanowi wyzwanie zarówno w aspekcie społecznym, jak i gospodarczym, wpływając na rynek pracy oraz system emerytalny i opiekę zdrowotną.

W województwie zachodniopomorskim wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym wzrósł o 20% w analizowanym okresie, osiągając jednak wartość wyższą niż w Gminie Kołobrzeg, zarówno w 2019, jak i 2023 roku. W powiecie kołobrzeskim wskaźnik ten w 2023 roku wyniósł 35,5%, co stanowi wynik wyższy niż w Gminie

Kołobrzeg oraz województwie zachodniopomorskim. Takie rozbieżności wskazują, że dynamika zjawiska starzenia się społeczeństwa jest zróżnicowana w zależności od poziomu administracyjnego, co może wynikać z różnych warunków demograficznych oraz lokalizacji względem większych ośrodków miejskich.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

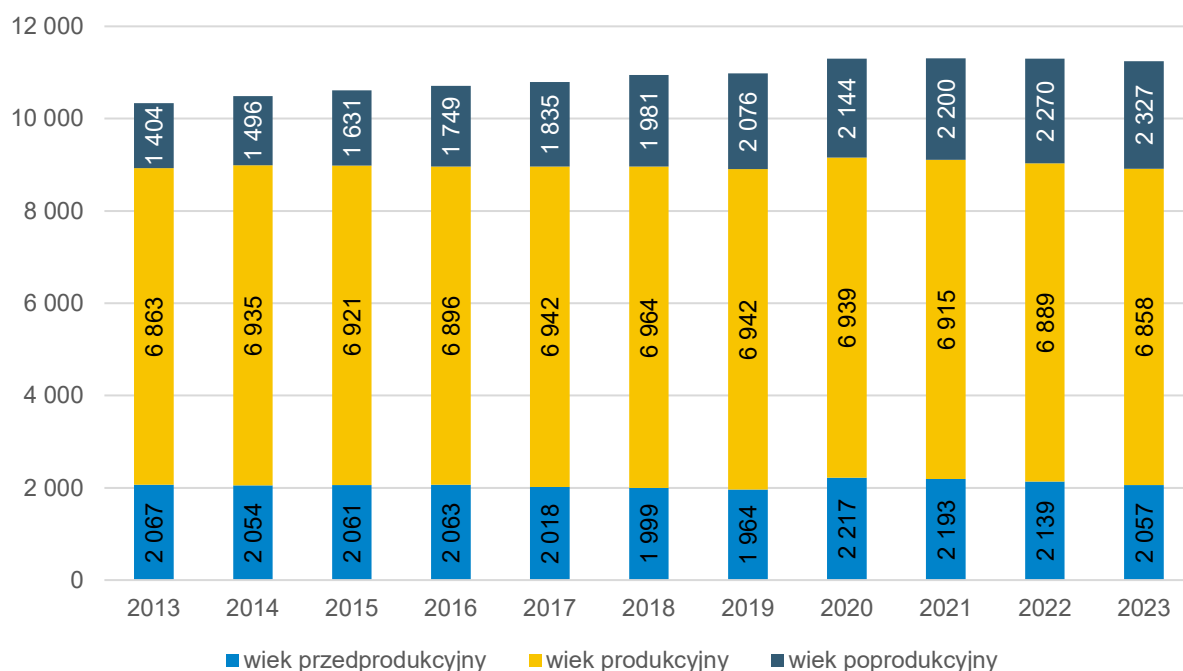
Tab. 24. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Kołobrzeg w 2019 i 2023 roku na tle powiatu i województwa

JST	mieszkańcy w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem (%)			ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%)		
	2019	2023	dynamika	2019	2023	dynamika
województwo zachodniopomorskie	13,96	12,71	91%	27,50	33,00	120%
powiat kołobrzeski	14,35	11,83	82%	28,50	35,50	125%
Gmina Kołobrzeg	14,47	11,40	79%	20,90	25,70	123%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w latach 2013–2023 liczba mieszkańców Gminy Kołobrzeg w wieku przedprodukcyjnym ulegała jedynie niewielkim wahaniom. Najwięcej osób w tej grupie odnotowano w 2020 roku, kiedy wyniosła 2 217, a najmniej w 2019 roku – 1 964 osoby. Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym pozostawała na stabilnym poziomie przez cały analizowany okres, osiągając najwyższy poziom w 2018 roku (6 964 osoby) oraz najniższy w 2023 roku (6 858 osób). W odróżnieniu od tej stabilności, liczba osób w wieku poprodukcyjnym wykazywała zdecydowaną tendencję wzrostu. W latach 2013–2023 liczba seniorów wzrosła o 923 osoby, co stanowi wzrost o 66%. W 2019 roku liczba osób starszych przekroczyła liczbę dzieci i młodzieży, co stanowi ważny punkt zwrotny. Ta zmiana demograficzna stanowi istotne wyzwanie dla lokalnej społeczności i gospodarki, wymagając dostosowania polityki społecznej do potrzeb rosnącej liczby seniorów.

Szczegółowe dane dotyczące liczebności poszczególnych grup wiekowych prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 37. Struktura ludności w Gminie Kołobrzeg w latach 2013-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

4.2. Kapitał społeczny

Kapitał społeczny to pojęcie z zakresu ekonomii i socjologii, które odnosi się do wartości wynikającej z wzajemnych relacji i zaufania w społeczeństwie. Stanowi on istotny element zarówno procesu produkcji, jak i życia w zorganizowanej wspólnotce. Dzięki kapitałowi społecznemu jednostki są w stanie osiągać większe korzyści ekonomiczne. Istnieje silna zależność między poziomem kapitału społecznego a efektywnością i produktywnością gospodarki, co sprawia, że jest on kluczowym czynnikiem wpływającym na rozwój społeczny i ekonomiczny.

4.2.1. Żłobki i przedszkola

Żłobki i przedszkola odgrywają kluczową rolę w lokalnej społeczności, umożliwiając rodzicom szybszy powrót na rynek pracy, poprzez zwolnienie ich z obowiązku codziennej opieki nad dziećmi. Ponadto, placówki te sprzyjają integracji dzieci, co pozytywnie wpływa na rozwój kapitału społecznego, budując więzi i współpracę wśród najmłodszych.

Na terenie Gminy Kołobrzeg funkcjonuje jedna placówka sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3. Żłobek zlokalizowany jest pod adresem Drzonowo 12 i oferuje miejsca dla 20 dzieci. Placówka działa od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00–16:00. Żłobek został odpowiednio przystosowany do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz tych wymagających szczególnej opieki.

Na terenie Gminy Kołobrzeg funkcjonuje opieka przedszkolna realizowana w ramach pięciu niepublicznych przedszkoli oraz jednego niepublicznego punktu przedszkolnego. Największą placówką pod względem liczby dzieci jest Niepubliczne Przedszkole „Różany Dworek” w Zieleniewie, do którego uczęszcza 57 dzieci, podzielonych na trzy grupy – co daje średnio około 19 dzieci w grupie. Podobną wielkość ma Niepubliczne Przedszkole Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Muszelka” w Drzonowie z oddziałem zamiejscowym w Starym Borku. Placówka ta obejmuje opieką 53 dzieci, również zorganizowanych w trzech grupach. Kolejną placówką jest Niepubliczne Przedszkole Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Morska Kraina” w Drzonowie, do którego uczęszcza 37 dzieci podzielonych na dwie grupy. W pozostałych placówkach przedszkolnych – tj. w Niepublicznym Punkcie Przedszkolnym „Gama Kids” w Korzystnie, Wiejskim Ognisku Przedszkolnym TPD „Słoneczko” w Budzistowie oraz Wiejskim Ognisku Przedszkolnym TPD „Troskliwe Misie” w Zieleniewie – opieką objęte są odpowiednio 22, 16 i 14 dzieci. Każda z tych placówek funkcjonuje w ramach jednej grupy przedszkolnej. Wszystkie placówki przedszkolne na terenie Gminy Kołobrzeg działają w godzinach od 6:00 do 16:00, zapewniając codzienną opiekę i edukację dla najmłodszych mieszkańców.

Poniższa tabela przedstawia wykaz przedszkoli działających na terenie Gminy Kołobrzeg oraz podstawowe dane na ich temat.

Tab. 25. Przedszkola na terenie Gminy Kołobrzeg w 2024 roku

Nazwa przedszkola	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Przedszkola publiczne				
Niepubliczne Przedszkole „Różany Dworek” w Zieleniewie	57	3	19	6.00-16.00
Niepubliczne Przedszkole Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Morska Kraina” w Drzonowie	37	2	18,5	6.00-16.00
Niepubliczne Przedszkole Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Muszelka” w Drzonowie z oddziałem zamiejscowym w Starym Borku	53	3	17,7	6.00-16.00
Wiejskie Ognisko Przedszkolne Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Słoneczko” w Budzistowie	16	1	16	6.00-16.00
Wiejskie Ognisko Przedszkolne Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Troskliwe Misie” w Zieleniewie	14	1	14	6.00-16.00
Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Gama Kids” w Korzystnie	22	1	22	6.00-16.00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Kołobrzeg.

W latach 2019–2024 miesięczna dotacja na dziecko uczęszczające do przedszkola niepublicznego wzrosła z 945,83 zł do 2 168,19 zł, co oznacza wzrost o około 129%. W tym samym okresie liczba dzieci z terenu Gminy Kołobrzeg uczęszczających do przedszkoli zlokalizowanych w innych gminach wahała się od 95 do 121. Jednocześnie odnotowano

spadek liczby dzieci z innych gmin korzystających z przedszkoli na terenie Gminy Kołobrzeg – z 56 osób w 2019 roku do 42 w roku 2024.

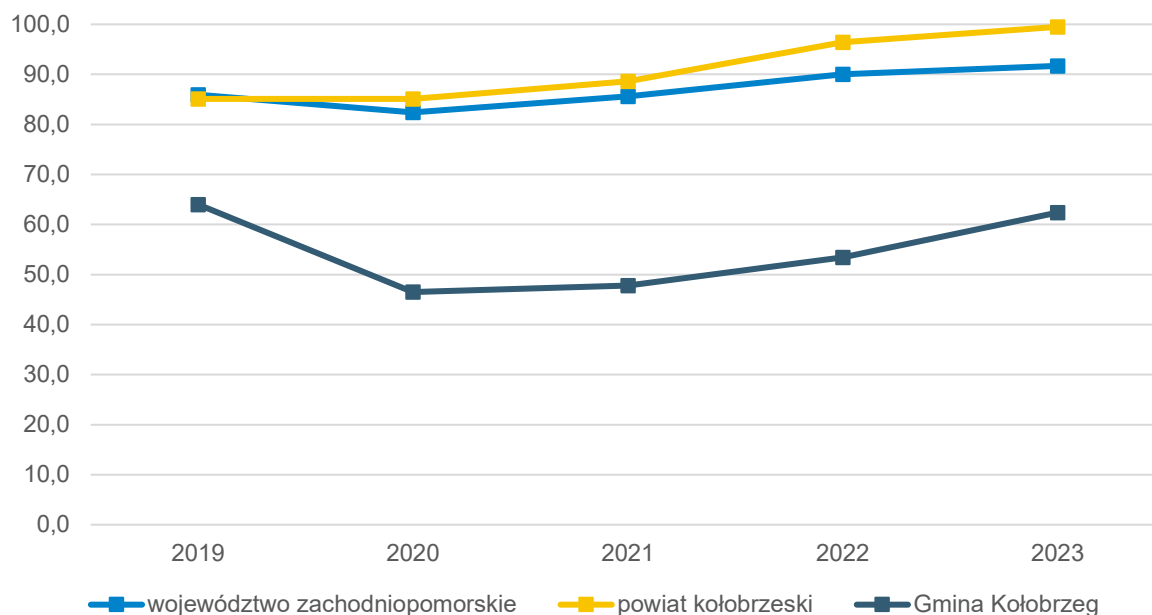
Tab. 26. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Gminie Kołobrzeg w latach 2019-2024

		2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Liczba dzieci z terenu Gminy w przedszkolach na terenie innych gmin	os.	96	111	119	121	95
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie Gminy	os.	56	49	51	48	42
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym	zł	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu niepublicznym	zł	945,83	1 039,84	834,33	1 324,45	2 168,19

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Kołobrzeg.

W latach 2019–2023 udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych opieką przedszkolną w Gminie Kołobrzeg początkowo spadł z 64% do 46,5%, by następnie systematycznie rosnąć, osiągając 62,4% w 2023 roku. Mimo poprawy, wskaźnik ten wciąż był niższy niż na początku analizowanego okresu. Na tle regionu Gmina wypadła słabiej – zarówno w powiecie kołobrzeskim, jak i w województwie zachodniopomorskim wskaźnik ten był wyraźnie wyższy. W powiecie wzrósł z 85,1% do 99,5%, a w województwie – z 85,9% do 91,7%. Niska dostępność opieki przedszkolnej w Gminie Kołobrzeg może wpływać na ograniczone możliwości rozwoju najmłodszych mieszkańców oraz stanowić wyzwanie dla lokalnej polityki edukacyjnej. W tym miejscu należy jednak wspomnieć o projektowanym żłobku w Zieleniewie oraz projektowanym przedszkolu w Budzistowie, które mogą przyczynić się do poprawy dostępności opieki przedszkolnej w Gminie Kołobrzeg. Budowa tych placówek zwiększy liczbę miejsc dla dzieci, co może pomóc w zaspokojeniu rosnącego zapotrzebowania na usługi przedszkolne i ułatwić rodzinom dostęp do odpowiedniej opieki edukacyjnej dla ich dzieci. Projekty te stanowią istotny krok w kierunku poprawy sytuacji, choć ich pełny wpływ na poziom dostępności opieki przedszkolnej będzie zależny od dalszych działań w tym zakresie.

Szczegółowe dane dotyczące odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 38. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogólnej liczbie dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

4.2.2. Szkoły

Dostęp do wysokiej jakości edukacji stanowi jeden z kluczowych elementów rozwoju społeczno-gospodarczego jednostki, mając również ogromne znaczenie dla rozwoju dzieci i lokalnej społeczności. Szkoły, oprócz pełnienia funkcji edukacyjnej, odgrywają istotną rolę w kształtowaniu postaw moralnych uczniów, monitorując ich zachowanie, angażując do pracy w grupach oraz tworząc warunki sprzyjające wzajemnej integracji i socjalizacji.

W 2024 roku na terenie Gminy Kołobrzeg funkcjonowały dwie publiczne szkoły podstawowe, zlokalizowane w Drzonowie i Dźwirzynie. W tym czasie uczęszczało do nich 267 uczniów, z czego 141 osób (52,8%) do placówki w Dźwirzynie, a 126 osób (47,2%) do placówki w Drzonowie. W związku z relatywnie niedużą liczbą uczniów żadna ze wskazanych placówek nie prowadziła zmianowego systemu pracy. Zarówno w Szkole Podstawowej im. Mieszka I w Drzonowie jak i Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Dźwirzynie funkcjonowało 8 oddziałów, przy czym średnia liczba uczniów przypadających na jeden oddział wynosiła w pierwszej placówce 16 uczniów, a w drugiej 18 uczniów.

Dane dotyczące szkół podstawowych przedstawia poniższa tabela.

Tab. 27. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Kołobrzeg w roku szkolnym 2023/2024

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli
Szkoła Podstawowa im. Mieszka I w Drzonowie	126	8	16	19,69
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dźwirzynie	141	8	18	19,43

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Kołobrzeg.

Infrastruktura sportowa jest kluczowym elementem wpływającym na jakość bazy dydaktycznej w szkołach podstawowych Gminy Kołobrzeg. Ma ona zasadnicze znaczenie dla rozwoju zdolności uczniów, ich integracji oraz promocji zdrowego stylu życia. Stan techniczny obiektów sportowych, oprócz walorów estetycznych, jest również istotny z punktu widzenia bezpieczeństwa dzieci korzystających z tych obiektów. Szkoły w Gminie Kołobrzeg dysponują nowoczesnymi, dobrze utrzymanymi obiektami sportowymi, które sprzyjają zarówno edukacji, jak i aktywności fizycznej młodych ludzi. Szkoła Podstawowa im. Mieszka I w Drzonowie posiada salę gimnastyczną, minisiłownię, bieżnię, skocznnię oraz boiska do gier zespołowych – wszystkie obiekty są w dobrym stanie technicznym. Z kolei Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Dźwirzynie oferuje boiska do gier zespołowych, a także boisko przystosowane do gry w tenisa i badmintonu. Znajomość języków obcych jako ważny element kompetencji uczniów w dobie globalizacji, jest wspierana przez placówki edukacyjne – zarówno SP im. Św. Jana Pawła II oraz SP im. Mieszka I dysponują pracownikami językowymi. Żadna ze szkół nie posiada jednak klas profilowanych, które umożliwiłyby ukierunkowanie rozwoju uczniów w zakresie sportu, języków obcych czy kompetencji interpersonalnych. Sprzęt multimedialny stanowi kolejny kluczowy element nowoczesnej bazy dydaktycznej, wpływający na kreatywność uczniów oraz rozwój ich kompetencji cyfrowych. W SP im. Mieszka I znajduje się 16 projektorów multimedialnych, a w SP im. Jana Pawła II 11 projektorów. We wszystkich analizowanych szkołach uczniowie mają dostęp do komputerów – odpowiednio: 32 w Drzonowie i 56 w Dźwirzynie. Bezpieczeństwo uczniów podnosi monitoring wizyjny – wszystkie szkoły publiczne są wyposażone w taki system. W kwestii organizacji opieki pozalekcyjnej istotną rolę odgrywają świetlice, które umożliwiają integrację i zabawę w bezpiecznym środowisku pod opieką wykwalifikowanych pedagogów. Tylko w placówce w Drzonowie funkcjonuje świetlica, działająca w godzinach 6:30-15:30, za to we wszystkich placówkach dzieci mają do dyspozycji prywatne szafki. Kwestie bezpieczeństwa i komfortu uczniów oraz rodziców podnosi również dostępność parkingów – każda z placówek dysponuje parkingiem udostępnionym zarówno kadrze nauczycielskiej, jak i rodzicom. Na bazie dydaktycznej uzupełnia się także wsparcie medyczne i psychologiczne. W placówkach w Dźwirzynie i Drzonowie funkcjonuje zarówno wsparcie psychologiczne, jak i raz w tygodniu działa gabinet pielęgniarski.

Tab. 28. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Kołobrzeg w 2024 roku

Nazwa szkoły:	Szkoła Podstawowa im. Mieszka I w Drzonowie	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dźwirzynie
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	17	9
Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych	sala gimnastyczna, minisiłownia, bieżnia, skocznia, boisko do gier zespołowych- stan dobry	boiska do gier zespołowych, boisko do tenisa i badmintonu
Pracownie językowe	tak	tak
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	nie	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	32	56
Projektory multimedialne (szt.)	16	11
Kamery - monitoring szkolny	tak	tak
Szafki dla każdego ucznia	tak	tak
Świetlice (godziny otwarcia)	tak - 6.30-15.30	nie
Parkingi dla kadry / rodziców	tak	tak
Gabinet pielęgniarstwa / stomatologiczny	tak - 1 x tydzień / nie	tak 1 x tydzień/ nie
Wsparcie psychologa	tak - 15/20	tak- 10/20

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Kołobrzeg.

W latach 2019–2024 liczba uczniów szkół podstawowych w Gminie Kołobrzeg, wliczając dzieci z „zerówek”, podlegała niewielkim wahaniom. Na początku analizowanego okresu liczba ta wynosiła 337 uczniów, by w kolejnych latach spaść do 304, a następnie ponownie wzrosnąć do poziomu wyjściowego – 337 uczniów w roku szkolnym 2023/2024. Jednocześnie zauważalny jest stopniowy wzrost liczby dzieci zamieszkujących Gminę, które uczęszczają do szkół podstawowych znajdujących się poza jej terenem. W okresie 2019–2024 liczba takich uczniów wahała się od 90 do 123. Tendencja ta może świadczyć m.in. o preferencjach rodziców związanych z ofertą edukacyjną, infrastrukturą czy lokalizacją szkół w sąsiednich gminach.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tab. 29. Liczba uczniów uczęszczająca do szkół na terenie Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2024

	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
--	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

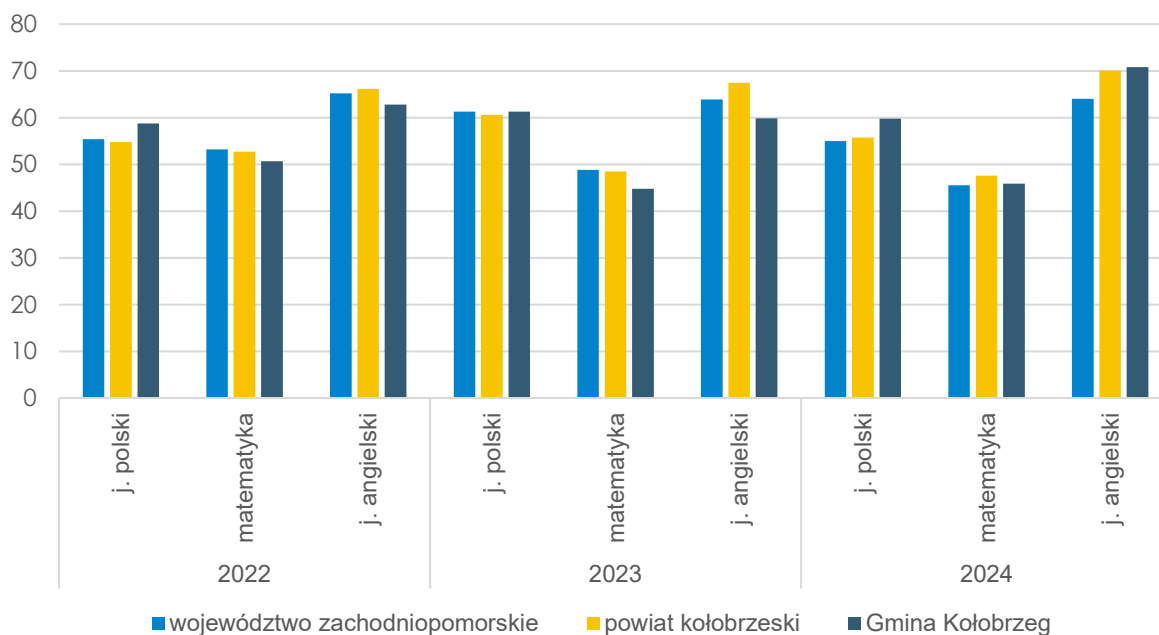
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy wraz z klasami "0"	337	350	331	304	337
Liczba uczniów z terenu Gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin	94	90	105	96	123

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Kołobrzeg.

Podstawowym celem rozwoju edukacji oraz infrastruktury edukacyjnej w danej jednostce jest zwiększenie jej skuteczności, rozumianej jako rozwój wiedzy i kompetencji uczniów. Najczęściej stosowaną metodą weryfikacji postępów edukacyjnych uczniów są testy, egzaminy oraz sprawdziany, zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne. Jednym z kluczowych testów, jakimi poddawani są uczniowie szkół podstawowych w Polsce, jest egzamin ósmoklasisty, który odbywa się pod koniec edukacji w szkole podstawowej. W Gminie Kołobrzeg podjęto decyzję o porównaniu średnich wyników egzaminu ósmoklasisty w Gminie, powiecie kołobrzeskim oraz województwie zachodniopomorskim, w celu oceny efektywności nauczania w lokalnych szkołach.

Jak wskazuje poniższa rycina, największym wyzwaniem dla uczniów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty w Gminie Kołobrzeg w latach 2022–2024 była matematyka. Analiza wyników pokazuje, że w latach 2022 i 2023 absolwenci szkół podstawowych z terenu Gminy Kołobrzeg uzyskiwali niższe rezultaty z tego przedmiotu w porównaniu do średnich wyników osiąganych przez uczniów z gmin powiatu kołobrzeskiego oraz całego województwa zachodniopomorskiego. W 2024 roku nastąpiła poprawa – wyniki uczniów z Gminy Kołobrzeg były nieznacznie wyższe niż średnia wojewódzka. W przypadku języka polskiego uczniowie z Gminy osiągnęli wyniki powyżej średniej wojewódzkiej i powiatowej w 2022 i 2024 roku, natomiast w 2023 roku byli nieznacznie poniżej średniej dla województwa. Z kolei w egzaminie z języka angielskiego wyniki uczniów z Gminy Kołobrzeg były niższe niż średnie wojewódzkie i powiatowe w latach 2022 i 2023, natomiast w 2024 roku udało się osiągnąć rezultat powyżej średniej dla tych jednostek.

Ryc. 39. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Kołobrzeg w latach 2022-2024 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych mapa.wyniki.edu.pl (dostęp 14.04.2025 r.).

Istotnym czynnikiem wpływającym na edukację uczniów są różnorodne projekty edukacyjne, konkursy oraz wsparcie oferowane uczniom ze specjalnymi potrzebami. W ostatnich latach w szkołach znajdujących się na terenie Gminy Kołobrzeg realizowano i organizowano m.in. następujące inicjatywy:

- projekty edukacyjne: W placówkach oświatowych Gminy Kołobrzeg realizowane są liczne projekty edukacyjne, zarówno rządowe, jak i unijne. Do najważniejszych programów rządowych należą: Program Szkolny Klub Sportowy, Program Wsparcia Aktywności Fizycznej Dzieci i Młodzieży – Projekt Mały Mistrz, Aktywna Szkoła, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, a także Laboratoria Przyszłości oraz działania związane z wczesnym wykrywaniem wad postawy u dzieci i młodzieży. W ramach projektów unijnych szczególną rolę pełni program „Zdrowe Dzieci w Zdrowych Gminach”, realizowany w obu placówkach.
- zawody sportowe: Szkoły organizują liczne imprezy sportowe o charakterze wewnętrznym, takie jak: Mikołajkowy Turniej Skoku Wzwyż o Puchar Dyrektora Szkoły, Bieg z Wiatrakami, Dzień Dziecka na sportowo, a także wydarzenia w ramach Dnia Rodziny, Święta Pieczonego Ziemniaka i Pierwszego Dnia Wiosny. Uczniowie biorą również aktywny udział w zawodach zewnętrznych o zasięgu powiatowym i wojewódzkim, m.in. w Mistrzostwach Powiatu w piłce ręcznej i koszykówce, Szkolnej Lidze Lekkoatletycznej, Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym, a także finałach wojewódzkich w biegach przełajowych, unihokeju, koszykówce i czwórboju lekkoatletycznym.

- konkursy: Uczniowie z gminnych szkół uczestniczą w licznych konkursach o zasięgu międzynarodowym, ogólnopolskim i regionalnym, m.in. w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur”, Międzynarodowym Konkursie z Języka Angielskiego „FOX”, Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej, Festiwalu Piosenki o „Bursztynową Nutkę”, czy konkursach organizowanych przez IPN i Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty. Organizowane są również konkursy lokalne, takie jak Powiatowy Konkurs Wiedzy o Kołobrzegu.

W szkołach na terenie Gminy Kołobrzeg uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mogą korzystać z szerokiego wachlarza form wsparcia. Prowadzone są m.in. zajęcia rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne, a także zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz integrację sensoryczną. Uczniowie objęci są również wsparciem w zakresie aktywności prozdrowotnej, m.in. poprzez gimnastykę korekcyjną. Dodatkowo, oferowane są indywidualne konsultacje z psychologiem oraz zajęcia rozwijające zainteresowania i zdolności dzieci.

Gmina Kołobrzeg przywiązuje dużą wagę do organizacji różnorodnych form wsparcia, które wspierają rozwój dzieci i młodzieży. Szeroka oferta zajęć edukacyjnych, sportowych i prospołecznych świadczy o kompleksowym podejściu do wychowania i opieki, przyczyniając się do poprawy funkcjonowania uczniów oraz ich wszechstronnego rozwoju. Warto podkreślić, że w Gminie funkcjonuje również system stypendialny, mający na celu finansowe wsparcie uczniów i ich rodzin. Stypendia przyznawane są za osiągnięcia sportowe, wysokie wyniki w nauce oraz sukcesy w konkursach i olimpiadach. W latach 2020–2024 przyznano łącznie 109 stypendiów na łączną kwotę 29,2 tys. zł.

W latach 2018-2023 systematycznie rosła wartość wydatków ponoszonych przez Gminę Kołobrzeg w ramach działu 801, obejmującego oświatę i wychowanie. W 2018 roku wydatki ogółem w tym dziale wyniosły 13,4 mln zł, a w 2023 roku 21,4 mln zł. Zdecydowaną większość wydatków w dziale 801 stanowiły wydatki bieżące, które wzrosły w tym czasie z 12,5 mln zł do 21,4 ml zł. Wydatki majątkowe najwyższą wartość osiągnęły w 2018 roku (900 tys. zł), w którym stanowiły 6,7% wszystkich wydatków Gminy Kołobrzeg związanych z oświatą i wychowaniem. Wraz ze wzrostem wydatków bieżących w analizowanym okresie wzrosła również wysokość subwencji oświatowej, choć wyraźny jej wzrost nastąpił dopiero w 2023 roku. W związku z wyższą dynamiką wzrostu wydatków ogółem, w analizowanym okresie różnica pomiędzy subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801 wzrosła z 9,4 mln zł do 15,6 mln zł. Tym samym ilość środków finansowych, które Gmina Kołobrzeg ponosi w celu utrzymania oświaty i opieki na swoim terenie wzrosła w przeciągu analizowanych 6 lat o 66,8%. Stan ten odzwierciedla wskaźnik stopnia pokrycia wydatków w dziale 801 przez subwencję oświatową. Jego wartość w latach 2018-2023 spadła o 3 p.p., a najniższą wartość wskaźnik ten osiągnął w roku 2022 (24%).

Tab. 30. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Kołobrzeg w latach 2018-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
WYDATKI OGÓŁEM	13 397 894	14 017 421	13 765 957	15 973 173	16 783 870	21 445 463
Wydatki bieżące	12 498 492	14 017 421	13 712 420	15 544 828	16 783 870	21 445 463
Wydatki majątkowe	899 401	0,00	53 536	428 345	0,00	0,00
SUBWENCJA OŚWIATOWA	4 024 512	4 049 247	3 644 214	3 759 196	4 155 325	5 814 006
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	9 373 382	9 968 174	10 121 743	12 213 977	12 628 545	15 631 457
Stopień pokrycia	30%	29%	26%	24%	25%	27%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Kołobrzeg.

4.2.3. Kultura i sport

Kultura w lokalnej społeczności pełni szereg ważnych funkcji, w tym integracyjną, edukacyjną, komunikacyjną, tożsamościową, rozrywkową, twórczą, ekonomiczną oraz społeczną. Z punktu widzenia jednostki samorządu terytorialnego szczególnie istotne są funkcje społeczne, które dotyczą regulacji norm, obyczajów i kodów kulturowych, a tym samym mają wpływ na kształtowanie kapitału społecznego. Ważną rolą kultury jest także funkcja integracyjna, która polega na tworzeniu poczucia wspólnoty poprzez wspólne przeżycia i doświadczenia. Kultura dostarcza również lokalnym społecznościom możliwości spędzania wolnego czasu w sposób wzbogacony o elementy twórcze, innowacyjne oraz edukacyjne, co sprzyja nie tylko rozrywce, ale i rozwojowi osobistemu mieszkańców.

Działania na rzecz kultury w Gminie Kołobrzeg opierają się na przekonaniu, że kulturę tworzą ludzie – dla ludzi. Kluczową rolę odgrywają tu lokalne inicjatywy, które integrują mieszkańców, wspierają rozwój pasji oraz umożliwiają wspólne przeżywanie i tworzenie wydarzeń o charakterze artystycznym i edukacyjnym. Istotnym elementem życia kulturalnego Gminy są świetlice wiejskie, które funkcjonują w wielu sołectwach i stanowią lokalne centra aktywności społecznej. To właśnie tam odbywają się spotkania mieszkańców, zajęcia dla dzieci, młodzieży i seniorów, warsztaty tematyczne, próby zespołów amatorskich oraz liczne wydarzenia okolicznościowe. Świetlice sprzyjają budowaniu więzi międzypokoleniowych i poczucia wspólnoty. Równie ważną rolę pełni Biblioteka Publiczna Gminy Kołobrzeg z siedzibą w Zieleniewie, która nie tylko zapewnia mieszkańcom dostęp do stale uzupełnianego księgozbioru, ale także realizuje działania promujące czytelnictwo, organizuje konkursy literackie oraz inne wydarzenia o charakterze edukacyjnym i kulturalnym. W Gminie Kołobrzeg nie funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury, jednak mieszkańcy mają możliwość korzystania z bogatej oferty kulturalnej miasta Kołobrzeg, w tym z wydarzeń organizowanych przez Regionalne Centrum Kultury im. Zbigniewa Herberta. Łącząc lokalne tradycje z nowoczesnymi

formami aktywności, Gmina Kołobrzeg konsekwentnie rozwija ofertę kulturalną, wzmacniając tożsamość lokalną i sprzyjając aktywnemu uczestnictwu społeczności w życiu kulturalnym.

Gmina Kołobrzeg wyróżnia się bogatą i różnorodną ofertą wydarzeń kulturalnych i sportowych, które pełnią ważną rolę w budowaniu tożsamości lokalnej, integracji mieszkańców oraz promocji regionu. W kalendarz gminnych imprez wpisały się liczne wydarzenia cykliczne, takie jak Gminny Dzień Dziecka, Festiwal Wczesnośredniowieczny „Budzistowo – dawny Kołobrzeg”, Otwarcie Lata w Dźwirzynie, Festyn Strażacki w Korzystnie, Festiwal Zupy Grzybowej w Grzybowie, Festiwal Kultury Polsko-Ukraińskiej w Przecminie, a także Wigilia gminna. Dodatkowo organizowanych jest wiele mniejszych, lokalnych wydarzeń, które co roku przyciągają mieszkańców – przykładem może być Święto Mleka w Bogusławcu.

Na tle innych gmin Gmina Kołobrzeg wyróżnia się oryginalnym charakterem swoich wydarzeń. Szczególną renomą cieszy się Festiwal Wczesnośredniowieczny w Budzistowie – miejscowości o wyjątkowym znaczeniu historycznym, uznawanej za przedlokacyjny Kołobrzeg. Festiwal ten charakteryzuje się wysokim poziomem merytorycznym, wiernym odtworzeniem realiów epoki oraz współpracą z prestiżowymi instytucjami, takimi jak Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie, Muzeum Archeologiczne w Biskupinie czy Politechnika Koszalińska. Na szczególną uwagę zasługuje również Festiwal Zupy Grzybowej – wydarzenie o długoletniej tradycji, łączące koncerty, animacje, wielkie gotowanie i jarmark lokalnych smaków. Festiwal Kultury Polsko-Ukraińskiej natomiast prezentuje dorobek i tradycje obu narodów, przyciągając uczestników z całej Polski i zagranicy. Festyn Strażacki z kolei integruje lokalne jednostki OSP i społeczność całego regionu.

Ważnym aspektem polityki kulturalnej Gminy są również działania integrujące mieszkańców różnych grup wiekowych. Przykładem jest coroczna Wigilia gminna – wydarzenie o charakterze wspólnotowym, w ramach którego organizowane są koncerty kolęd, wspólna kolacja, kiermasze rękodzieła i pokazy jasełek w wykonaniu dzieci. W wydarzenie angażują się lokalne szkoły, sołectwa, Koła Gospodyń Wiejskich i parafie, a jego program jest zawsze tak skonstruowany, by odpowiadał na potrzeby i zainteresowania osób w każdym wieku.

Sport pełni szereg kluczowych funkcji, które mają istotne znaczenie zarówno dla jednostek, jak i lokalnych społeczności. Jego wpływ rozciąga się na różne aspekty życia, w tym zdrowie, wychowanie, rozwój społeczny, edukację, rozrywkę, ekonomię oraz terapię. Sport jest także doskonałym narzędziem integracji społecznej, kształtowania postaw i wartości, takich jak współzawodnictwo czy uczciwa rywalizacja. Ponadto, aktywność fizyczna może przyczynić się do poprawy jakości życia, wpływając pozytywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne uczestników oraz wzmacniając więzi społeczne.

Podstawę infrastruktury sportowej na terenie Gminy Kołobrzeg stanowi Gminny Ośrodek Sportu, Turystyki i Rekreacji z siedzibą w Dźwirzynie przy ul. Sportowej 29, który odgrywa kluczową rolę w promowaniu aktywności fizycznej, sportu i integracji społecznej mieszkańców. Główne działania Ośrodka skupiają się wokół kompleksu obiektów Gminnego Centrum Sportu i Rekreacji w Dźwirzynie, który stanowi największe i najnowocześniejsze zaplecze sportowo-rekreacyjne w Gminie. GCSiR w Dźwirzynie, oddany do użytku w 2009 roku, to rozbudowany kompleks, który obejmuje pełnowymiarową halę sportową, amfiteatr z odkrytą widownią oraz system boisk wielofunkcyjnych z trybunami i nawierzchnią tartanową. Obiekt dostosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i umożliwia prowadzenie rozgrywek oraz zajęć z gier zespołowych takich jak siatkówka, koszykówka, piłka ręczna, a także tenis ziemny. Na zewnątrz obiektu zlokalizowane są boiska do gier zespołowych. Infrastruktura obejmuje także urządzenia do ćwiczeń siłowych oraz place zabaw przeznaczone dla różnych grup wiekowych. Integralną część kompleksu stanowi amfiteatr z widownią na 411 osób, wyposażony w zaplecze techniczne i sanitarne, służący jako scena dla wydarzeń kulturalnych i plenerowych w sezonie letnim. W obiekcie prowadzone są liczne zajęcia sportowe, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży. Uzupełnieniem infrastruktury jest Centrum Turystyki Wodnej i Rekreacji (CTWiR) w Dźwirzynie, powstałe w 2022 roku jako przystań nad jeziorem Resko Przymorskie. CTWiR oferuje dostęp do wypożyczalni sprzętu wodnego, cumowania łodzi oraz prowadzi sezonowe zajęcia z żeglarstwa, kursy motorowodne, szkółki kitesurfingu i windsurfingu. Na terenie Gminy funkcjonują również kompleksy typu Orlik – w Grzybowie i Budzistowie, które obejmują boiska piłkarskie i wielozadaniowe, siłownie zewnętrzne oraz place zabaw. W obu lokalizacjach w 2025 roku wymieniono nawierzchnie boisk. Obiekty te są ogólnodostępne i służą lokalnej społeczności, a zajęcia prowadzone są przez trenerów, organizowane są też liczne imprezy sportowe. Dodatkowe wsparcie dla lokalnej aktywności sportowej stanowią boiska piłkarskie w Karcinie i Sarbii. Obiekt w Karcinie wyposażony jest w zaplecze szatniano-światlicowe oraz plac zabaw i pełni funkcję otwartego terenu rekreacyjnego dla mieszkańców. Boisko w Sarbii, z zapleczem dla zawodników i siłownią, przystosowane jest do rozgrywek piłkarskich w klasie okręgowej.

4.2.4. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo stanowi fundament stabilności oraz rozwoju każdej społeczności. Zapewnia mieszkańcom poczucie ochrony, sprzyja ich zdrowiu i dobrostanowi, a także angażuje ich w życie wspólnoty. Ponadto, bezpieczeństwo pozytywnie wpływa na rozwój gospodarczy i społeczny jednostek samorządu terytorialnego (JST). Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym, do zadań własnych Gminy należy utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, a także ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa.

Na terenie Gminy Kołobrzeg funkcjonuje komisariat policji zlokalizowany przy ul. Wyzwolenia w Dźwirzynie. Obecność lokalnego komisariatu pozytywnie wpływa na bezpieczeństwo mieszkańców, skracając czas reakcji służb w sytuacjach kryzysowych. Na co dzień służbę pełni tam 8 funkcjonariuszy. Policjanci nie tylko dbają o porządek publiczny, ale również aktywnie uczestniczą w życiu lokalnej społeczności. Odpowiadają za zabezpieczanie wydarzeń rozrywkowych i kulturalnych organizowanych lub współorganizowanych przez Gminę Kołobrzeg. Dodatkowo angażują się w działania profilaktyczne, prowadząc pogadanki edukacyjne w szkołach podstawowych, mające na celu budowanie świadomości i bezpieczeństwa wśród najmłodszych mieszkańców.

Z danych Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa wynika, że zgłoszenia na terenie Gminy Kołobrzeg dotyczą przede wszystkim dzikich wysypisk śmieci oraz nielegalnej wycinki drzew. Zjawiska te mogą wynikać z niskiej świadomości ekologicznej oraz dużego natężenia ruchu turystycznego w sezonie letnim. Według informacji uzyskanych z Posterunku Policji w Dźwirzynie, najczęściej odnotowywane przestępstwa to kradzieże sklepowe, przede wszystkim na terenie galerii handlowej Karuzela w Budzistowie. Na obszarze Gminy zdarzają się również kradzieże mienia oraz, rzadziej, kradzieże z włamaniem. Najwięcej interwencji dotyczy jednak wykroczeń drogowych, w szczególności szkód parkingowych i nieprawidłowego parkowania. Zjawiska te nasilają się zwłaszcza w sezonie wakacyjnym, w nadmorskich miejscowościach takich jak Grzybowo i Dźwirzyno.

Na terenie Gminy Kołobrzeg funkcjonuje 5 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, które wspierają PSP w działaniach ratunkowych. Jednostki OSP w Korzystnie oraz w Starym Borku ujęte zostały w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (KSRG), w związku z czym ich rejonem operacyjnym jest cały teren powiatu kołobrzесьkiego. Dla pozostałych jednostek OSP terenem operacyjnym pozostaje obszar Gminy Kołobrzeg. Jednostki OSP biorą udział m.in. w zabezpieczaniu imprez masowych, a także organizują pokazy sprzętu ratowniczego i kursy pierwszej pomocy.

Poniższa tabela przedstawia wykaz jednostek OSP w Gminie Kołobrzeg.

Tab. 31. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Kołobrzeg

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w KSRG
Ochotnicza Straż Pożarna Korzystno	Korzystno ul. Szeroka 43	tak
Ochotnicza Straż Pożarna Stary Borek	Stary Borek 17	tak
Ochotnicza Straż Pożarna Karcino	Karcino 58	nie
Ochotnicza Straż Pożarna Sarbia	Sarbia 27	nie
Ochotnicza Straż Pożarna Drzonowo	Drzonowo 60	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Kołobrzeg i danych Krajowego Rejestru Sądowego.

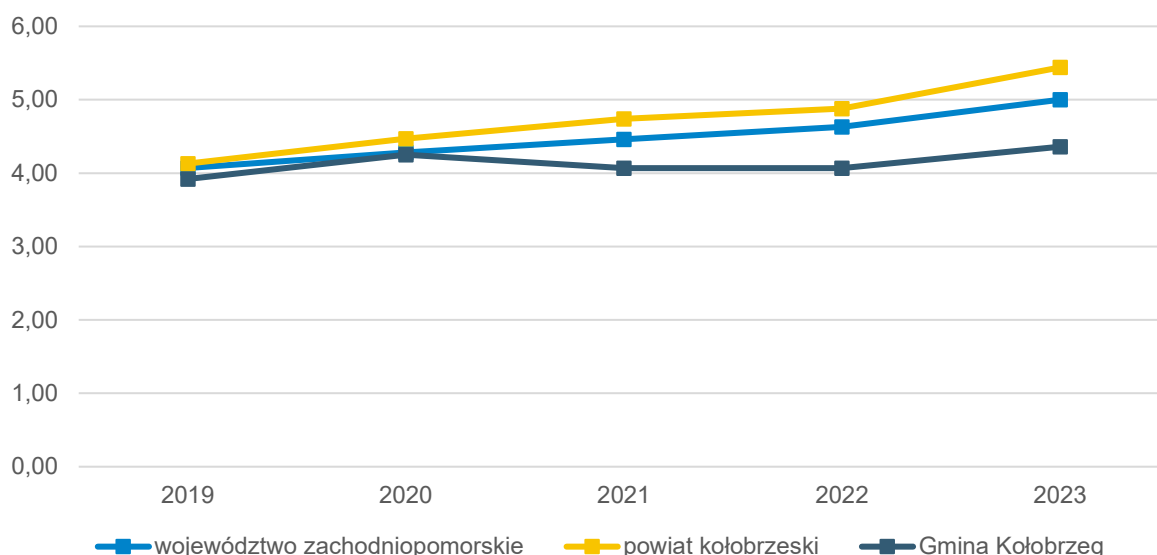
Gminny system monitoringu wizyjnego na terenie Gminy Kołobrzeg obejmuje m.in. trzy kamery zlokalizowane przy drogach wjazdowych do Dźwirzyna, kamery na obiektach zarządzanych przez GOSTiR w Dźwirzynie, a także monitoring w dwóch szkołach – w Dźwirzynie i Drzonowie. Głównym celem instalacji systemu jest zwiększenie kontroli i poprawa bezpieczeństwa w miejscach szczególnie narażonych na incydenty, zwłaszcza w okresie letnim, gdy odnotowuje się wzrost liczby przestępstw i wykroczeń.

4.2.5. Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy Kołobrzeg

Jednym z kluczowych elementów otoczenia wewnętrznego gminy są organizacje pozarządowe, które działają na jej obszarze. Ich liczba może stanowić wskaźnik zaangażowania społecznego mieszkańców w sprawy publiczne. W celu analizy stanu sektora organizacji pozarządowych (NGO) w Gminie Kołobrzeg, dokonano przeliczenia liczby fundacji, stowarzyszeń oraz organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców. Dodatkowo, sytuacja Gminy została porównana z danymi dotyczącymi powiatu kołobrzесьkiego oraz województwa zachodniopomorskiego.

W latach 2019–2023 w powiecie kołobrzесьkim oraz w województwie zachodniopomorskim odnotowano stabilny wzrost wskaźnika liczby organizacji pozarządowych (NGO) w przeliczeniu na liczbę mieszkańców. W Gminie Kołobrzeg wskaźnik ten po 2020 roku nieznacznie spadł, jednak już w 2023 roku nastąpiło jego ponowny wzrost. W całym analizowanym okresie wskaźnik w Gminie Kołobrzeg utrzymywał się na poziomie niższym niż średnie wartości dla powiatu i województwa. W latach 2019–2020 wskaźnik ten był jednak zbliżony do średnich regionalnych, wynosząc odpowiednio 3,92 i 4,25. Od 2021 roku zaczęła się rysować wyraźniejsza różnica, mimo że do 2023 roku wskaźnik w Gminie Kołobrzeg wzrósł o 11% względem roku 2019 i osiągnął wartość 4,36. Dla porównania, w 2023 roku średni wskaźnik wynosił 5,44 w powiecie kołobrzесьkim i 5,00 w województwie zachodniopomorskim.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 40. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie Gminy Kołobrzeg działają liczne organizacje pozarządowe, z których najliczniejszą grupę stanowią kluby sportowe, koła gospodyń wiejskich oraz jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Celem działalności tych organizacji jest diagnozowanie i zaspokajanie potrzeb lokalnej społeczności. Ich aktywność przyczynia się do wzrostu znaczenia sektora obywatelskiego w kształtowaniu polityki społecznej oraz angażowania mieszkańców w sprawy lokalne. W efekcie, organizacje te odgrywają kluczową rolę w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego.

Uwagę zwrócić należy na działalność Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (TPD) to ogólnopolska organizacja (Gminę obejmuje oddział w Koszalinie) z wieloletnią tradycją, wspierająca dzieci i rodziny w trudnej sytuacji życiowej. Jej działalność koncentruje się na pomocy dzieciom chorym, niepełnosprawnym, osieroconym oraz pochodzącym z rodzin ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym. TPD prowadzi Koła Pomocy Dzieciom Chorym, wspiera adopcję oraz tworzenie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. W strukturach TPD działa Punkt Wspierania Dziecka i Rodziny, który pełni funkcję placówki diagnostyczno-terapeutycznej. Wspiera dzieci pozbawione opieki, współpracuje z rodzinami zastępczymi i biologicznymi, prowadzi szkolenia oraz wzmacnia kompetencje wychowawcze opiekunów. Celem tych działań jest zapewnienie dzieciom bezpiecznego środowiska rozwoju i odbudowa relacji rodzinnych.

Kolejną ważną organizacją działającą na terenie Gminy jest Fundacja Centrum Zdrowia. Jest to organizacja, która realizuje działania na rzecz promocji zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej oraz integracji społecznej. Jej podstawowa działalność koncentruje się na

pozaszkolnych formach edukacji sportowej oraz organizacji zajęć sportowych i rekreacyjnych, skierowanych głównie do dzieci i młodzieży, w tym do osób z niepełnosprawnościami. Fundacja regularnie współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego, takimi jak Gmina Kołobrzeg, podejmując inicjatywy mające na celu wyrównywanie szans edukacyjnych i społecznych dzieci wymagających szczególnego wsparcia. Jednym z przykładów takiej współpracy jest realizowany cyklicznie projekt zimowisk pn. „Łamanie stereotypów, wyrównywanie szans”, którego uczestnikami są dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Projekt nie tylko zapewnia dzieciom aktywny i bezpieczny wypoczynek zimowy, ale także wspiera ich rozwój społeczny i emocjonalny, umożliwiając integrację w przyjaznym i dostosowanym środowisku. Fundacja Centrum Zdrowia stawia na działania inkluzywne, rozwój kompetencji poprzez ruch i zabawę, oraz budowanie pozytywnych doświadczeń dzieci i młodzieży, co czyni ją istotnym partnerem w lokalnych działaniach społecznych i edukacyjnych.

Stowarzyszenie Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej to kolejna organizacja pożytku publicznego działająca na terenie Gminy, która od 2000 roku działa na rzecz osób chorujących psychicznie oraz ich rodzin. Powstała jako odpowiedź na realne potrzeby pacjentów i ich bliskich. Stowarzyszenie prowadzi kompleksowe działania w zakresie opieki psychiatrycznej i psychologicznej, poradnictwa, edukacji, profilaktyki oraz integracji społecznej. Wspiera rocznie około 1000 osób, oferując m.in. konsultacje specjalistyczne, opiekę środowiskową, grupy wsparcia oraz prowadzenie placówek takich jak Powiatowy Ośrodek Wsparcia, poradnie zdrowia psychicznego czy Klub Samopomocy. Na terenie Gminy Kołobrzeg organizacja realizuje zadania związane ze zwiększaniem dostępności i jakości pomocy dla rodzin z problemem alkoholowym, zapewniając edukację, konsultacje indywidualne oraz dostęp do specjalistycznego wsparcia psychiatryczno-psychologicznego. Głównym celem działań stowarzyszenia jest przywracanie osobom dotkniętym kryzysami psychicznymi możliwości godnego i aktywnego życia w społeczności, bez konieczności hospitalizacji.

Koła Gospodyń Wiejskich (KGW) odgrywają szczególną rolę w życiu lokalnych społeczności, będąc niezależnymi organizacjami, które wspierają rozwój przedsiębiorczości na wsi i aktywnie angażują się w życie środowisk wiejskich. Zgodnie z ustawą o kołach gospodyń wiejskich, są to dobrowolne, samorządne organizacje mieszkańców wsi, które nie podlegają administracji rządowej ani jednostkom samorządu terytorialnego. KGW pełnią także istotną funkcję w propagowaniu lokalnych tradycji i zwyczajów. W Gminie Kołobrzeg działa 9 Kół Gospodyń Wiejskich, które aktywnie przyczyniają się do rozwoju społeczności wiejskich i są to:

- Koło Gospodyń Wiejskich "Kasztelanki" w Budzistowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich "Stramniczanki" w Stramnicy,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Przećminianki” w Przećminiu,
- Koło Gospodyń Wiejskich "Karcinianki" w Karcinie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Bogucinie,
- Koło Gospodyń Wiejskich "Na Fali" w Dźwirzynie,
- Koło Gospodyń Wiejskich "Gospodynie" w Niekaninie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Drzonowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich "Serce Zieleniewa" w Zieleniewie.

Organizacje sportowe działające na terenie Gminy Kołobrzeg realizują różnorodne inicjatywy sportowe i społeczne, które mają na celu promowanie aktywności fizycznej, wzmacnianie więzi społecznych oraz wspieranie rozwoju lokalnej infrastruktury. Działania te przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców i tworzenia pozytywnego środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.

Do organizacji sportowych działających na terenie Gminy należą:

- Akademia Piłkarska Kotwica,
- Klub Chrobry Drzonowo,
- Szkoła Taekwon-do ITF Hosinsul,
- Klub TKD Dźwirzyno,
- Szkoła Taekwon-do Hwa Rang Drzonowo,
- Klub Morote,
- Klub Solny Grzybowo,
- KS Sztorm Kołobrzeg,
- Klub Kyokushin Karate Buntai,
- Uczniowski Klub Żeglarski Błękitni Grzybowo,
- Miejski Klub Pływacki Kołobrzeg,
- Stowarzyszenie Klub Taneczny Zaja.

W ramach swojej działalności, lokalne organizacje sportowe prowadzą regularne treningi, turnieje i mecze w różnych dyscyplinach – od piłki nożnej, przez taekwondo, pływanie, aż po taniec. Dzięki działającym szkołkom sportowym młodzi mieszkańcy Gminy mają możliwość rozwijania swoich umiejętności fizycznych, zdobywania doświadczenia w pracy zespołowej, nauki radzenia sobie z emocjami oraz kształtowania postaw opartych na zasadach zdrowej rywalizacji.

Działania te pełnią istotną rolę społeczną, wspierając rozwój lokalnej społeczności, przeciwdziałając zjawiskom patologii społecznej oraz promując zdrowy i aktywny styl życia. Realizacja takich inicjatyw nie tylko integruje mieszkańców, ale także przyczynia się do

rozwoju infrastruktury sportowej i kulturalnej, wpływając tym samym na poprawę jakości życia oraz zwiększenie atrakcyjności całego regionu.

Obok istniejących organizacji pozarządowych, warto również zwrócić uwagę na formy partycypacji społecznej w zarządzaniu jednostką samorządu terytorialnego. Zarządzanie w sposób deliberatywny umożliwia uwzględnienie interesów różnych grup społecznych, co znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców. W Gminie Kołobrzeg, pomimo braku takich ciał jak Rada Seniorów, Rada Młodzieżowa czy Budżet Partycypacyjny, działania na rzecz integracji społecznej oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi są wciąż wspierane.

Podstawowym instrumentem kształtowania polityki współpracy Gminy Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi są corocznie uchwalane Programy Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dokumenty te określają cele, zasady i formy współpracy samorządu z trzecim sektorem w danym roku budżetowym. W Programie Współpracy Gminy Kołobrzeg na rok 2025 jako główny cel wskazano realizację zadań publicznych Gminy w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi. Wśród celów szczegółowych współpracy wymieniono:

- poprawa jakości życia mieszkańców poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- poprawa jakości usług publicznych i zapewnienie im efektywniejszego wykonania poprzez włączenie do ich realizacji organizacji pozarządowych,
- rozwój partnerskiej współpracy pomiędzy samorządem, a sektorem organizacji pozarządowych.

Program zakłada współpracę Gminy Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi zarówno w formie wsparcia finansowego, jak i pozafinansowego. W ramach rozstrzygnięcia naboru wniosków na realizację zadań z zakresu sportu przyznano środki w wysokości 460 tys. zł, z czego największe dofinansowanie otrzymał Klub Chrobry Drzonowo. Na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe przeznaczono prawie 486 tys. zł. Największa część tej kwoty trafiła do Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koszalinie, które prowadzi placówkę wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kołobrzeg.

Gmina Kołobrzeg od 1996 roku utrzymuje partnerskie relacje z niemiecką Gminą Ferdinandshof. Współpraca ta obejmuje różnorodne obszary, takie jak edukacja, kultura, sport, aktywizacja seniorów oraz działania jednostek OSP. Jej celem jest wzajemne poznanie się, przełamywanie barier narodowościowych oraz promowanie postaw tolerancji i integracji społecznej.

Ponadto, Gmina Kołobrzeg współpracuje również z Gminą Šilutė na Litwie, realizując wspólne projekty, takie jak "Baltic for All", a także organizując wizyty w Šilutė, które umacniają więzi między społecznościami.

4.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Opieka zdrowotna jest kluczowym elementem wpływającym na jakość życia oraz przewidywaną długość życia mieszkańców. Dostęp do wysokiej jakości usług medycznych nie tylko poprawia zdrowie społeczeństwa, ale także ma pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy, poprzez ograniczenie skutków chorób i kontuzji, co z kolei przyczynia się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa wśród lokalnej społeczności. W kontekście starzejącego się społeczeństwa w Polsce, opieka zdrowotna staje się jeszcze ważniejsza, ponieważ seniorzy stanowią grupę o szczególnym zapotrzebowaniu na usługi medyczne, co sprawia, że odpowiednia organizacja systemu opieki zdrowotnej jest kluczowa dla zapewnienia dobrostanu tej grupy mieszkańców.

Na terenie Gminy Kołobrzeg działają trzy następujące podmioty medyczne:

- AFGRU Med sp.j. Transport sanitarny i medyczny,
- Prywatna praktyka pielęgniarska Jolanta Jank – przychodnia lekarska,
- Prywatna specjalistyczna praktyka lekarska Dariusz Blocher.

Najbliższym szpitalem dla mieszkańców Gminy Kołobrzeg jest Regionalny Szpital w Kołobrzegu, zlokalizowany przy ul. Łopuskiego 31–33, około 12,5 km na wschód od Dźwirzyna. Średni czas dojazdu samochodem wynosi około 17 minut. W Kołobrzegu, przy ul. Żurawia 13, znajduje się również najbliższa stacja pogotowia ratunkowego, oddalona o około 11,5 km od Dźwirzyna. Na terenie Gminy dostępne są także dwie apteki – jedna zlokalizowana w Dźwirzynie, druga w Grzybowie – które umożliwiają mieszkańcom zakup niezbędnych leków oraz wyrobów medycznych.

W Gminie Kołobrzeg, obok podstawowej opieki zdrowotnej, realizowane są także programy zdrowotne skierowane na profilaktykę i wczesne wykrywanie chorób, które odgrywają istotną rolę w poprawie zdrowia i jakości życia mieszkańców. Wśród nich warto wyróżnić program szczepień przeciwko grypie, który ma na celu ochronę przed sezonowymi zachorowaniami na grypę, szczególnie wśród osób starszych, dzieci oraz osób z chorobami przewlekłymi. Regularne szczepienia pozwalają na ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa oraz zmniejszają liczbę powikłań zdrowotnych. Kolejnym ważnym programem jest profilaktyka raka piersi 25+, skierowana do kobiet w wieku powyżej 25 lat. Program ten ma na celu edukację i zachęcanie do regularnych badań, takich jak mammografia, które pomagają we wczesnym wykryciu zmian nowotworowych. Wczesne wykrycie raka piersi znacząco zwiększa szanse na skuteczne leczenie, dlatego program ten stanowi istotny element dbania o zdrowie kobiet w

Gminie Kołobrzeg. Dodatkowo, Gmina Kołobrzeg angażuje się w realizację programów z pożytku publicznego, które mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców poprzez organizowanie działań wspierających zdrowy styl życia. Są to m.in. akcje edukacyjne dotyczące zdrowia, warsztaty profilaktyczne oraz wydarzenia promujące aktywność fizyczną i zdrowe odżywianie. Programy te stanowią istotne wsparcie w budowaniu świadomości zdrowotnej wśród lokalnej społeczności.

Obok opieki zdrowotnej, równie istotną rolę w samorządzie terytorialnym odgrywa pomoc społeczna. Pełni ona funkcje związane ze wsparciem osób potrzebujących, prowadzeniem prewencji poprzez działania profilaktyczne oraz reintegracją osób, które z różnych przyczyn narażone są na zjawisko wykluczenia społecznego. Polityka społeczna jest również szczególnie istotna w stabilizowaniu sytuacji społeczno-ekonomicznej związanej z występowaniem takich zjawisk jak bezrobocie czy ubóstwo.

Polityka społeczna Gminy Kołobrzeg realizowana jest w oparciu o Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016–2025, która wyznacza kluczowe kierunki działań wspierających rozwój lokalnej społeczności i poprawę jakości życia mieszkańców. Na jej podstawie Gmina podejmuje szereg inicjatyw mających na celu przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i uzależnieniom oraz ograniczanie ich negatywnych skutków. Istotnym obszarem jest także wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży, szczególnie poprzez zapewnienie im dostępu do edukacji, opieki i bezpiecznego środowiska. Ważnym elementem działań jest również utrzymywanie osób starszych i niepełnosprawnych w ich środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Strategia kładzie także duży nacisk na rozwój kapitału społecznego i ludzkiego poprzez integrację środowisk, wzmacnianie więzi sąsiedzkich i wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich.

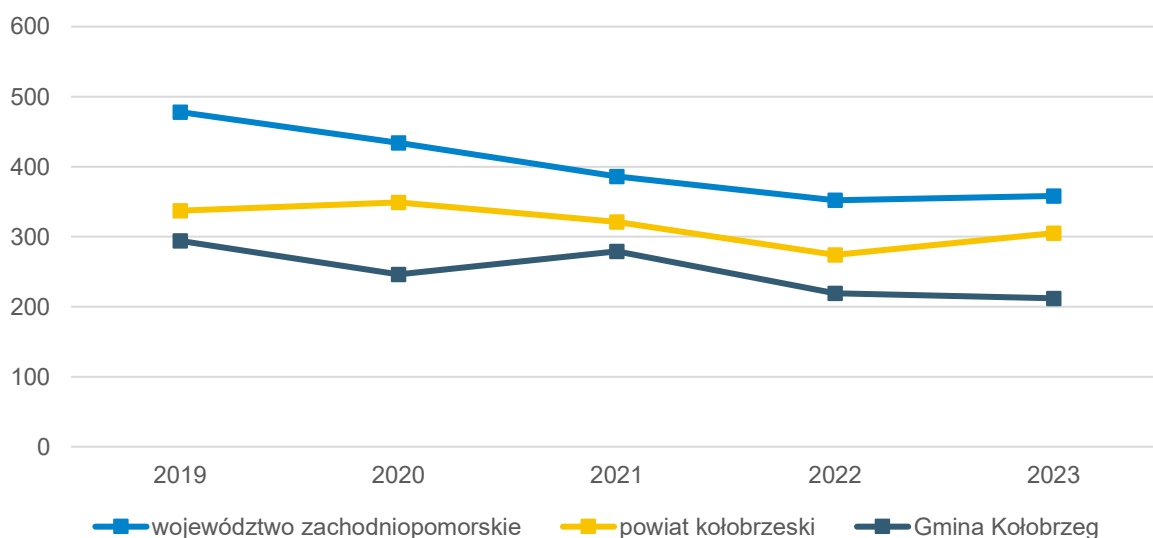
W ramach polityki społecznej Gmina Kołobrzeg aktywnie współpracuje również z organizacjami pozarządowymi, wspierając inicjatywy mające na celu pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej. Jednym z kluczowych działań jest wsparcie finansowe udzielane Stowarzyszeniu Victoria dla Osób z Chorobą Nowotworową, które prowadzi Hospicjum w Kołobrzegu, w ramach realizacji Rocznego Programu Współpracy Gminy Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi. Hospicjum to zapewnia profesjonalną opiekę paliatywną dla osób z chorobami nowotworowymi, oferując kompleksowe wsparcie medyczne, psychiczne oraz duchowe zarówno dla pacjentów, jak i ich rodzin. Gmina Kołobrzeg wspiera również Stowarzyszenie Niewidomych i Słabowidzących, które działa na rzecz osób z dysfunkcją wzroku, zapewniając im niezbędną pomoc oraz organizując programy rehabilitacyjne. Działania te obejmują m.in. dystrybucję sprzętu rehabilitacyjnego dla niewidomych i słabowidzących, co pozwala poprawić ich jakość życia i umożliwia większą niezależność w

codziennym funkcjonowaniu. Dodatkowo, wsparcie udzielane jest także Domowi Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, który oferuje kompleksową opiekę dla 35 dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie, zapewniając im odpowiednie warunki do rozwoju, rehabilitacji i integracji społecznej. Istotnym elementem polityki społecznej Gminy jest także opieką wytchnieniowa, która ma na celu wsparcie rodzin i opiekunów osób starszych, chorych oraz niepełnosprawnych. Program ten daje im możliwość odpoczynku i regeneracji sił, co jest niezwykle ważne, ponieważ opieka nad osobami z trudnymi potrzebami zdrowotnymi jest często bardzo wyczerpująca. Dzięki tej formie wsparcia, opiekunowie mogą zyskać czas na odpoczynek, zachowując przy tym ciągłość opieki nad swoimi bliskimi.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację usług społecznych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, zlokalizowany pod przy ul. Trzebiatowskiej 48b. Nadrzędnym celem działalności tej jednostki organizacyjnej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej).

W latach 2019-2023 liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. ludności spadła w Gminie Kołobrzeg z 294 do 212 osób. W tym czasie średnia wartość omawianego wskaźnika na terenie powiatu kołobrzесьkiego spadła z 337 do 304, a na terenie województwa zachodniopomorskiego z 478 do 358. Tym samym w Gminie Kołobrzeg miał miejsce stosunkowo największy spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej w relacji do liczby ludności.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 41. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W ramach działań pomocy społecznej w gminie, która odgrywa kluczową rolę w podnoszeniu jakości życia mieszkańców, szczególnie istotne jest wsparcie osób starszych. Obecnie na terenie Gminy Kołobrzeg funkcjonuje Gminny Klub Seniora „Młodzi Duchem”, który stanowi cenną przestrzeń spotkań, wymiany doświadczeń i udziału w różnorodnych zajęciach kulturalnych, edukacyjnych oraz rekreacyjnych. W odpowiedzi na zmieniającą się strukturę demograficzną Gminy, wskazana jest pilna potrzeba utworzenia kolejnych Klubów Seniora lub rozbudowy istniejącej placówki, tak aby jeszcze skuteczniej odpowiadać na potrzeby tej dynamicznie rosnącej grupy społecznej.

Zasady gospodarowania mieniem komunalnym Gminy Kołobrzeg określa uchwała Nr VI/40/2024 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 12 września 2024 r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy w latach 2024 – 2028”. Zgodnie z zapisami programu Gmina Kołobrzeg posiada jeden lokal w miejscowości Bogucino, którego stan techniczny i użytkowy został określony jako dostateczny. Stan mieszkaniowego zasobu Gminy określa się na bazie wyposażenia lokali w centralne ogrzewanie, gaz ziemny, łazienkę i WC. W kolejnych latach, po wygaśnięciu obowiązującej umowy najmu, planowane jest powiększenie świetlicy wiejskiej, zlokalizowanej w tym samym budynku. Obecnie środki finansowe przeznaczane na remonty i modernizacje ograniczają się wyłącznie do bieżącego utrzymania lokalu w stanie niepogorszonym. Gmina Kołobrzeg nie dysponuje obecnie żadnymi lokalami socjalnymi. W latach 2024–2028 planowane jest sukcesywne pozyskiwanie tego typu lokali poprzez adaptację pomieszczeń niemieszkalnych będących własnością Gminy, np. nieużytkowanych świetlic wiejskich, a także poprzez zakup lokali mieszkalnych na rynku wtórnym lub pierwotnym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, stawkę bazową czynszu za najem lokali komunalnych ustala Wójt Gminy Kołobrzeg, na podstawie stosownego zarządzenia.

Spis tabel

Tab. 7. Wydatki w dziale transport i łączność w latach 2019-2023 w Gminie Kołobrzeg (tys. zł)	102
Tab. 8. Inwestycje infrastrukturalne zrealizowane na terenie Gminy Kołobrzeg w 2023 roku	102
Tab. 9. Ruch budowlany w Gminie Kołobrzeg w latach 2019-2023 na tle średniej gmin powiatu kołobrzesciego	109
Tab. 10. Wykaz obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego na terenie Gminy Kołobrzeg	110
Tab. 11. Złoża kopalin na terenie Gminy Kołobrzeg	119
Tab. 12. Struktura indywidualnych źródeł ciepła na terenie Gminy Kołobrzeg w 2024 roku	127
Tab. 13. Stan gospodarki odpadami w Gminie Kołobrzeg w latach 2020-2024	128
Tab. 14. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w gminach powiatu kołobrzesciego w latach 2019-2023	130
Tab. 15. Podmioty działające na terenie Gminy Kołobrzeg na koniec 2023 r. według sekcji PKD	132
Tab. 16. Struktura bezrobotnych w powiecie kołobrzescim w 2023 roku (stan na styczeń)	136
Tab. 17. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu kołobrzesciego	138
Tab. 18. Zestawienie głównych kategorii dochodów i wydatków Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2023 (zł)	140
Tab. 19. Dochody podatkowe Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2023	145
Tab. 20. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich	146
Tab. 21. Inwestycje w Gminie Kołobrzeg zrealizowane przy dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Polski Ład	147
Tab. 22. Zmiany liczby ludności w gminach powiatu kołobrzesciego w latach 2019-2023	151
Tab. 23. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Kołobrzeg w latach 2019-2023 na tle powiatu kołobrzesciego i województwa zachodniopomorskiego	152
Tab. 24. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Kołobrzeg w 2019 i 2023 roku na tle powiatu i województwa	153
Tab. 25. Przedszkola na terenie Gminy Kołobrzeg w 2024 roku	155
Tab. 26. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Gminie Kołobrzeg w latach 2019-2024	156
Tab. 27. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Kołobrzeg w roku szkolnym 2023/2024	158
Tab. 28. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Kołobrzeg w 2024 roku	159
Tab. 29. Liczba uczniów uczęszczająca do szkół na terenie Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2024	159
Tab. 30. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Kołobrzeg w latach 2018-2023	163
Tab. 31. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Kołobrzeg	166

Spis rycin

Ryc. 14. Położenie Gminy Kołobrzeg	98
Ryc. 15. Odległości od Urzędu Gminy Kołobrzeg pokonywane samochodem osobowym w ciągu 30 minut (dane orientacyjne).....	100
Ryc. 16. Sieć drogowa na terenie Gminy Kołobrzeg	101
Ryc. 17. Terytorializacja polityki rozwoju wobec struktury przestrzennej województwa.....	106
Ryc. 18. Szlaki rowerowe na terenie Gminy Kołobrzeg.....	112
Ryc. 19. Sieć hydrologiczna i obszary zagrożenia powodzią na terenie Gminy Kołobrzeg ..	116
Ryc. 20. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Kołobrzeg	120
Ryc. 21. Energia wiatru w Polsce w kWh/(m ² /rok) na wysokości 10 i 30 metrów	123
Ryc. 22. Średnie roczne sumy usłonecznienia w Polsce	123
Ryc. 23. Mapa rozkładu gęstości ziemskiego strumienia ciepłego na obszarze Polski	124
Ryc. 24. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Kołobrzeg w 2023 roku na tle powiatu i województwa	126
Ryc. 25. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2019-2023 działających na terenie Gminy Kołobrzeg	133
Ryc. 26. Liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Kołobrzeg na tle średniej dla gmin powiatu i województwa w latach 2019-2023	134
Ryc. 27. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Kołobrzeg na tle średniej gmin powiatu i województwa w latach 2019-2023.....	135
Ryc. 28. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie kołobrzeskim i województwie zachodniopomorskim na tle kraju w latach 2019-2023.....	137
Ryc. 29. Użytkowanie gospodarstw rolnych oraz użytków rolnych na terenie Gminy Kołobrzeg w 2020 roku.....	138
Ryc. 30. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu i województwa na latach 2019-2023.....	141
Ryc. 31. Wykonanie budżetu Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2023	142
Ryc. 32. Dochody własne na 1 mieszkańca w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023	143
Ryc. 33. Struktura dochodów Gminy Kołobrzeg w latach 2019-2023.....	144
Ryc. 34. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu i województwa	145
Ryc. 35. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Kołobrzeg na lata 2025-2034	148
Ryc. 36. Gęstość zaludnienia w powiecie kołobrzeskim w 2023 roku	150
Ryc. 37. Struktura ludności w Gminie Kołobrzeg w latach 2013-2023	154
Ryc. 38. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023	157
Ryc. 39. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Kołobrzeg w latach 2022-2024 na tle powiatu i województwa	161
Ryc. 40. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023.....	168
Ryc. 41. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Kołobrzeg na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023.....	174

Załącznik 2: Kwestionariusz ankiety

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035

Szanowni Państwo,

w związku z podjęciem prac nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy, zwracamy się z prośbą o wypełnienie kwestionariusza ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Kod QR do internetowej wersji
Ankiety:

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza ocenę najniższą, natomiast 5 ocenę najwyższą, *nie dotyczy/nie mam zdania* nie jest zaliczane do średniej.

OBSZAR: SPOŁECZEŃSTWO						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy/ nie mam zdania	1	2	3	4	5
aktywność mieszkańców na rzecz Gminy (np. wolontariat, partycypacja, inicjatywy oddolne)?						
skuteczność działania pomocy społecznej?						
dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
możliwość zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy?						
dostęp do żłobków/klubów malucha?						
jakość opieki żłobkowej?						
wsparcie osób starszych (np. DPS, Kluby Seniora)?						

wsparcie osób niesamodzielnych (m.in. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)?						
zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy?						
bezpieczeństwo publiczne?						
dostępność budynków administracji publicznej?						
współpracę Gminy z Miastem Kołobrzeg?						

OBSZAR: GOSPODARKA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy/ nie mam zdania	1	2	3	4	5
atrakcyjność inwestycyjną?						
możliwość uzyskania zatrudnienia?						
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem?						
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej?						
funkcjonowanie transportu zbiorowego?						
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)?						
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej?						
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						

OBSZAR: ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
estetykę (czystość na obszarach publicznych)?						
jakość powietrza?						
ofertę w działaniach wspierających ochronę środowiska, np. dofinansowania do wymiany źródeł ciepła?						
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)?						
dostępność terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień, lasów)?						
czystość terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień, lasów)?						
świadomość ekologiczną mieszkańców?						
system odbioru odpadów?						
efektywność zagospodarowania przestrzeni (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
walory środowiska przyrodniczego?						
rozwój odnawialnych źródeł energii?						

OBSZAR: INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
stan dróg?						
małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
dostępność sieci wodociągowej?						
dostępność sieci kanalizacyjnej?						
dostępność sieci gazowej?						
dostępność szerokopasmowego Internetu?						
OBSZAR: TURYSTYKA I REKREACJA						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
atrakcyjność turystyczną?						
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej?						
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)?						
poziom bazy gastronomicznej?						
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?						
system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwości traktowania ich jako alternatywę dla transportu samochodowego)?						
jakość istniejących dróg rowerowych?						
jakość istniejących chodników?						
oferę spędzania wolnego czasu dla dzieci?						
oferę spędzania wolnego czasu dla młodzieży?						
oferę spędzania wolnego czasu dla dorosłych?						
oferę spędzania wolnego czasu dla seniorów?						
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						
OBSZAR: EDUKACJA I KULTURA						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
dostęp do edukacji przedszkolnej?						
jakość edukacji przedszkolnej?						
jakość infrastruktury przedszkolnej?						
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
jakość edukacji w szkołach podstawowych?						

jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?						
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach?						
wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach?						
dotatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia, itp.) w szkołach?						
organizację dowozu dzieci do szkół?						
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych?						
dostęp do obiektów kulturalnych? (godziny i dni otwarcia, itp.)?						
działalność biblioteki?						
działalność świetlic wiejskich?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w Gminie w ciągu najbliższych lat:

- ☐ poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- ☐ poprawa/zapewnienie funkcjonowania transportu zbiorowego
- ☐ rozbudowa dróg rowerowych
- ☐ rozbudowa ciągów pieszych
- ☐ rozbudowa oświetlenia ulicznego
- ☐ rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej
- ☐ rozwój infrastruktury kulturalnej
- ☐ rozwój terenów zieleni (parki, skwery, zieleńce, zadrzewienia)
- ☐ renowacja zabytków
- ☐ poprawa jakości obsługi mieszkańców i komunikacji z mieszkańcami
- ☐ budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- ☐ budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- ☐ rozwój sieci gazowej
- ☐ budowa i modernizacja świetlic wiejskich

- ☐ rozwój przedsiębiorczości - ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej (w tym ulgi)
- ☐ rozwój rolnictwa, w tym nowoczesnych gospodarstw rolnych i przemysłu przetwórczego
- ☐ poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- ☐ poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami
- ☐ zwiększenie dostępu do Internetu
- ☐ wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- ☐ zwiększenie liczby/stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- ☐ poprawa dostępu do usług medycznych
- ☐ zmniejszenie bezrobocia
- ☐ zwiększenie natężenia działań promocyjnych Gminy
- ☐ inwestycje w rozwój turystyki
- ☐ podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- ☐ zwiększenie dostępności przedszkoli
- ☐ zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- ☐ poprawa bezpieczeństwa publicznego
- ☐ rozwój oferty kulturalnej i sportowej (impres, wydarzeń sportowych)
- ☐ aktywizacja osób starszych
- ☐ inne (jakie?)

Część III:

1. Proszę o wskazanie, co jest lub mogłoby stać się wizytówką Gminy.

2. Proszę uporządkować według ważności poszczególne kierunki rozwoju, na których Gmina według Pana/Pani powinna się skupić do 2030 roku (od 1 – *najważniejsza* do 5 – *najmniej ważna*).

Turystyka	
Przemysł	
Mieszkalnictwo	
Sfera społeczno-kulturalna	
Rolnictwo	

Część IV:

1. Czy uważasz, że współpraca Gminy z Miastem Kołobrzeg powinna być w przyszłości rozwijana? Jeśli tak – w jakich dziedzinach?

2. Jak oceniasz pomysł złączenia Gminy z Miastem Kołobrzeg w jedną jednostkę terytorialną (w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza najgorszą ocenę, a 5 najlepszą)?

Nie dotyczy/nie mam zdania	1	2	3	4	5

3. Jakie działania można podjąć, aby zachęcić młodych ludzi urodzonych lub mieszkających w dzieciństwie w Gminie, którzy np. po ukończeniu studiów zostają w dużych ośrodkach miejskich, by zachęcić ich do powrotu do rodzinnych miejscowości?

Metryczka

Płeć:

- ☐ kobieta
- ☐ mężczyzna
- ☐ nie chcę podawać

Wiek:

- ☐ poniżej 18 lat
- ☐ 18-25 lat
- ☐ 26-35 lat
- ☐ 36-45 lat
- ☐ 46-55 lat
- ☐ 56-65 lat
- ☐ powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- ☐ uczeń/student
- ☐ rolnik
- ☐ przedsiębiorca
- ☐ osoba pracująca (inna niż rolnik i przedsiębiorca)
- ☐ bezrobotna
- ☐ emeryt/rencista
- ☐ inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- ☐ jestem mieszkańcem Gminy
- ☐ nie jestem mieszkańcem Gminy, ale prowadzę działalność (np. gospodarczą lub posiadam nieruchomość) na jej terenie

Sołectwo zamieszkania (lub prowadzenia działalności):

- ☐ Błotnica
- ☐ Bogucino
- ☐ Bogusławiec
- ☐ Budzistowo
- ☐ Drzonowo
- ☐ Dźwirzyno
- ☐ Grzybowo
- ☐ Głowaczewo

- ☐ Karcino
- ☐ KądzIELno
- ☐ Korzystno
- ☐ Niekanin
- ☐ Nowogardek
- ☐ Nowy Borek
- ☐ Obroty
- ☐ Przećmino
- ☐ Rościęcino
- ☐ Sarbia
- ☐ Stary Borek
- ☐ Stramnica
- ☐ Zieleniewo

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL STRATEGICZNY 1: Trwały rozwój gospodarczy Gminy Kołobrzeg, bazujący na lokalnym dziedzictwie, walorach przyrodniczych i innowacyjności.

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
PRZESTRZEŃ 1.1. Rozwój funkcjonalnej, atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni wspierającej aktywność gospodarczą i turystyczną	· Wyznaczanie i aktywne promowanie stref aktywności gospodarczej, w tym zagospodarowanie terenów inwestycyjnych przy drodze S6, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i dostępności infrastruktury.				
	· Rozwój dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych i atrakcji turystycznych (drogi dojazdowe, pętle autobusowe, parkingi buforowe, budowa centrum przesiadkowego w miejscowości Dźwirzyno i Budzistowo (projekt ZIT)), w tym wykorzystanie środków zewnętrznych na poprawę jakości i rozbudowę dróg gminnych i infrastruktury okołodrogowej.				
	· Wspieranie koncentracji zabudowy mieszkaniowej i usługowej w lokalnych centrach osadniczych, gdzie istnieje rozwinięta infrastruktura techniczna i transportowa – poprzez działania planistyczne i promocyjne, w tym m.in. poprzez sporządzenie i uchwalenie planu ogólnego oraz aktualizację istniejących i sporządzanie nowych planów zagospodarowania przestrzennego.				
	· Współpraca z zarządcami dróg wyższego rzędu w celu usprawnienia przemieszczania się poza granice Gminy Kołobrzeg oraz współpraca z powiatem zmierzająca do utworzenia obwodnicy Zieleniewa, pozwalającej odciążyć ruch samochodowy w ciągach ul. 6 Dywizji Piechoty i Szczecińskiej.				
	· Wprowadzenie mechanizmów zarządzania przestrzenią generujących wpływy do budżetu, w tym: opłat za parkowanie w sezonie, uregulowania opłat od kamperów i pól namiotowych, uporządkowania reklam (uchwała krajobrazowa), a także opłat za dostęp do atrakcji i infrastruktury turystycznej.				
	· Rozwój przybrzeżnych przestrzeni publicznych (m.in. ciągów pieszo-rowerowych z infrastrukturą towarzyszącą, toalet, punktów widokowych, stref relaksu, w tym utworzenie ścieżek rowerowych Grzybowo-Korzystno, wokół jeziora Resko Przymorskie, utworzenie „wyczynowej” ścieżki rowerowej Dźwirzyno-Grzybowo, wprowadzenie tras typu singletrack, rozbudowa infrastruktury towarzyszącej wzdłuż trasy rowerowej R-10) z wykorzystaniem walorów krajobrazowych i nadmorskiego klimatu.				
	· Wprowadzenie uchwały krajobrazowej oraz zasad dotyczących lokalizacji szyldów i reklam, w celu poprawy estetyki przestrzeni publicznej i atrakcyjności turystycznej, a także wprowadzenie katalogu dobrych praktyk architektonicznych i estetycznych dla inwestorów.				

	· Poprawa organizacji ruchu drogowego oraz analiza funkcjonowania systemu parkingów w kontekście wprowadzenia opłat za parkowanie, w szczególności w miejscowościach nadmorskich.				
	· Rozwój i modernizacja istniejącej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, w tym min. dodanie elementów turystyczno-historycznych do ścieżki rowerowej Zieleniewo-Rościcino oraz rozwój działalności Gminnego Ośrodka Sportu, Turystyki i Rekreacji.				
	· Przeprowadzenie analiz oraz, po zdiagnozowaniu potrzeby, opracowanie strategii rozwoju mobilności we współpracy z miastem Kołobrzeg przy uwzględnieniu mobilności sezonowej i car-sharingu.				
	· Powołanie Straży Gminnej, której jednym z zadań będzie zwiększona kontrola przestrzegania przepisów prawa oraz zachowywania ładu przestrzennego.				
KLIMAT I ŚRODOWISKO 1.2. Wzmacnianie odporności środowiskowej i wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych w rozwoju gospodarczym	· Wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej, z uwzględnieniem lokalnych planów zagospodarowania przestrzennego i współpracy z mieszkańcami.				
	· Rozpoczęcie i rozwój współpracy w ramach Spółdzielni Samowystarczalności Energetycznej.				
	· Rozwój zielono-błękitnej infrastruktury (m.in. parki wodne, ścieżki ekologiczne, ogrody sensoryczne) łączącej funkcje retencyjne, edukacyjne i turystyczno-rekreacyjne.				
	· Ochrona wybrzeża Morza Bałtyckiego jako kluczowego i wyjątkowego elementu środowiska naturalnego i krajobrazu dla Gminy, stanowiącego główną atrakcję turystyczną.				
	· Wykorzystanie walorów Jeziora Resko Przymorskie oraz stawów niedaleko Głowaczewa do rozwoju rekreacji wodnej, żeglarsstwa, ornitoturystyki oraz działań edukacyjnych i przyrodniczych – przy jednoczesnej ochronie i tworzeniu cennych siedlisk przyrodniczych.				
	· Utworzenie stacji edukacyjno-badawczej nad Bałtykiem i Jeziolem Resko – łączącej funkcje turystyki rodzinnej, badań środowiskowych, analizy ekosystemu jeziornego oraz morskiego, zajęć edukacyjnych i ekologicznych dla dzieci i młodzieży oraz atrakcji turystycznej, a przez to budowanie podstaw turystyki całorocznej.				
GOSPODARKA 1.3. Rozwój zdywersyfikowanej i odpornej gospodarki lokalnej	· Dążenie do pełnego uzbrojenia i aktywna promocja terenów inwestycyjnych dla sektora nowoczesnego przetwórstwa, logistyki, handlu i usług, także z wykorzystaniem środków zewnętrznych, w tym wykorzystanie potencjału terenów inwestycyjnych m.in. utworzenie strefy aktywności gospodarczej przy drodze S6.				
	· Rozszerzenie oferty turystycznej o produkty całoroczne (m.in. wellness & spa, turystyka zdrowotna, workation, coworking, turystyka przyrodnicza i historyczna), aby ograniczyć sezonowość zatrudnienia.				
	· Ograniczanie sezonowości zatrudnienia m.in. poprzez rozwój atrakcji całorocznych (m.in. parki wodne, ogrody sensoryczne, ścieżki edukacyjne), organizację wydarzeń poza sezonem, przekształcanie sezonowych lokali gastronomicznych w punkty dowozowe lub catering, tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, programów przekwalifikowania oraz wsparcie doradcze dla firm w zakresie rozszerzania profilu działalności.				

	· Wsparcie mieszkańców w procesach przebranżowienia i podejmowania działalności gospodarczej poprzez odpowiednie instytucje (np. PUP) (doradztwo, mikropożyczki, wsparcie branż kreatywnych, IT, rzemiosła).				
	· Rozszerzenie i profesjonalizacja oferty agroturystycznej i ekoagroturystycznej, w tym dodanie elementów turystyki doświadczalnej (warsztaty, kuchnia regionalna, kontakt ze zwierzętami, ścieżki edukacyjne) – szkolenia, wsparcie marketingowe, powiązanie z lokalnym dziedzictwem i sieciami usług.				
	· Wsparcie lokalnych producentów i usługodawców w tworzeniu produktów regionalnych i kanałów sprzedaży (np. e-handel, marki lokalne, sieci partnerskie).				
	· Rozwój zaplecza obsługi turystycznej w lokalnych miejscowościach, które dziś są mniej eksponowane, ale mają potencjał (np. wschodnia część Gminy, wsie z walorami kulturowymi i krajobrazowymi).				
	· Rozwój profesjonalnych i specjalistycznych usług turystycznych (np. przewodnictwo przyrodnicze, obserwacja ptaków o każdej porze roku i związane z tym wydarzenia wraz z ich promocją, edukacja terenowa), z uwzględnieniem lokalnych zasobów i potrzeb rynku.				
	· Współpraca z Urzędem Morskim, m.in. w zakresie poprawy funkcjonowania portu w Dźwirzynie.				
	· Współpraca z jednostkami zewnętrznymi i podmiotami prywatnymi w zakresie wykorzystania złóż naturalnych, przy zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, m.in. poprzez wykorzystanie złóż wód leczniczych do rozwoju turystyki zdrowotnej i wellnes oraz turystyki nakierowanej na potrzeby seniorów.				
SPOŁECZEŃSTWO 1.4. Wzmocnienie potencjału społecznego na rzecz rozwoju gospodarczego i turystycznego	· Rozwój kompetencji mieszkańców w zakresie zielonych zawodów, obsługi ruchu turystycznego, IT i nowoczesnych usług – we współpracy z instytucjami edukacyjnymi i partnerami zagranicznymi.				
	· Opracowanie i wdrożenie modelu zarządzania strategicznego opartego na analizie ryzyk i scenariuszach przyszłości (m.in. związanych z sezonowością, zmianami klimatu, kryzysami zdrowotnymi, sytuacją geopolityczną), z regularnym przeglądem priorytetów oraz aktualizacją strategii działań.				
	· Wykorzystanie świetlic wiejskich jako lokalnych centrów kompetencji (cyfryzacja, mikropresiębiorczość, lokalna dystrybucja produktów).				
	· Promocja Gminy jako miejsca przyjaznego dla pracy zdalnej i cyfrowych nomadów – tworzenie stref coworkingowych, przestrzeni kreatywnych oraz dostępu do szybkiego Internetu.				
	· Rozwój programów edukacyjnych i promocyjnych wśród dzieci i młodzieży dotyczących przedsiębiorczości, turystyki, ekologii i lokalnej historii.				
	· Zaangażowanie organizacji pozarządowych i liderów lokalnych w rozwój oferty turystycznej i edukacyjnej (np. poprzez konkursy grantowe, mikroprojekty, wolontariat).				
	· Budowanie tożsamości lokalnej poprzez tworzenie szlaków tematycznych, wydarzeń historycznych, gier terenowych i warsztatów związanych z powojenną historią regionu.				
	· Utworzenie corocznego cyklu kina plenerowego – dodatkowa atrakcja dla turystów w przystępnej cenie.				

CEL STRATEGICZNY 2: Odpowiedzialny rozwój społeczny i wysoka jakość życia w Gminie Kołobrzeg.

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
PRZESTRZEŃ 2.1. Kształtowanie przyjaznej i dostępnej przestrzeni do życia	· Dążenie do rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej we współpracy z Miejskimi Wodociągami i Kanalizacją Sp. z o.o.				
	· Dążenie do rozwoju transportu publicznego oraz poszukiwanie alternatywnych możliwości przemieszczania się, szczególnie pomiędzy miejscowościami gminnymi oraz do miasta powiatowego.				
	· Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej (świetlice, biblioteka, obiekty wielofunkcyjne) z przeznaczeniem na działalność edukacyjną, kulturalną, integracyjną i społeczną.				
	· Rozbudowa i modernizacja obiektów sportowo-rekreacyjnych i placów zabaw, z uwzględnieniem potrzeb różnych grup wiekowych (dzieci, młodzież, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami).				
	· Poprawa dostępności przestrzeni publicznych dla osób z ograniczeniami mobilności, m.in. przez audyty dostępności, eliminowanie barier architektonicznych oraz montaż udogodnień (pochylnie, tablice dotykowe).				
	· Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej oraz budynków użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami.				
	· Stosowanie elastycznych i skalowalnych rozwiązań w budownictwie publicznym (żłobki, przedszkola, świetlice), umożliwiających łatwą adaptację obiektów do zmieniających się potrzeb demograficznych, np. zamianę na opiekę senioralną lub centra aktywności społecznej.				
	· Zagospodarowanie przestrzeni wokół świetlic wiejskich jako lokalnych mikrocentrów aktywności, z elementami rekreacyjnymi i edukacyjnymi (np. sensoryczne ogrody wiejskie, otwarte biblioteczki do społecznej wymiany książek, gry terenowe).				
	· Wprowadzenie standardów estetycznych i funkcjonalnych dla obiektów użyteczności publicznej, z naciskiem na jakość projektowania, zieleni i zrównoważone materiały.				
	· Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na terenie Gminy, nadanie nowych funkcji nieużytkowanym obiektom i przestrzeniom, zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności.				
	· Stwarzanie warunków do rozwoju sieci szerokopasmowego Internetu.				
	· Wymiana oświetlenia drogowego na energooszczędne wraz z inteligentnym sterowaniem.				
	· Dalsza rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego, szczególnie w miejscach zwiększonego natężenia turystycznego i ruchu drogowego.				

KLIMAT I ŚRODOWISKO 2.2. Ochrona zasobów przyrodniczych i kształtowanie prośrodowiskowych postaw mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> Analiza stanu dróg pożarowych oraz, w razie potrzeby, podjęcie odpowiednich działań w celu poprawy tego stanu. 				
	<ul style="list-style-type: none"> Dążenie do budowy nowego budynku Urzędu Gminy Kołobrzeg (predysponowana lokalizacja – Budzistowo). 				
	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja działań mających na celu adaptację do zmian klimatycznych, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury służącej retencji wód opadowych, ochronie bioróżnorodności i edukacji ekologicznej, m.in. poprzez tworzenie ścieżek przyrodniczych, skwerów, parków kieszonkowych, ogrodów sensorycznych i przyjaznych środowisku przestrzeni rekreacyjnych dla mieszkańców oraz rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej. 				
	<ul style="list-style-type: none"> Wsparcie inicjatyw na rzecz czystego powietrza i efektywności energetycznej, w tym promocja wymiany źródeł ciepła (również na instalacje OZE), audyty energetyczne, i doradztwo. 				
	<ul style="list-style-type: none"> Wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej uzupełniającej założenia Waloryzacji przyrodniczej Gminy Kołobrzeg z 2015 roku oraz opracowanie na tej podstawie katalogu dobrych praktyk do zarządzania systemem przyrodniczym Gminy, w tym m.in. odpowiednie oznakowanie istniejących form ochrony przyrody, analiza zasadności utworzenia nowych form ochrony, stopniowa inwentaryzacja drzew na terenie Gminy wraz z nadaniem im numerów przy wykorzystaniu aplikacji i synchronizacji z lokalnym Systemem Informacji Przestrzennej, co ułatwi monitoring zielonej infrastruktury w Gminie. 				
	<ul style="list-style-type: none"> Uwzględnienie w polityce przestrzennej wskazanego w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego do 2030 roku do ustanowienia parku krajobrazowego Dolina Błotnicy i Jezioro Kamienica. 				
	<ul style="list-style-type: none"> Dążenie do poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. 				
	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój systemu lokalnego monitoringu środowiskowego (czujniki jakości powietrza, edukacyjne stacje pogodowe), z możliwością wykorzystania ich w działaniach edukacyjnych. 				
	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój systemu segregacji odpadów poprzez: utworzenie PSZOK na terenie Gminy, zwiększenie liczby pojemników na odpady, w tym zużyte tekstylia, współpraca z przedsiębiorcami w zakresie konieczności zapewniania odpowiednich pojemników na odpady komunalne. 				
	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój systemu melioracji na terenach rolnych oraz odwadniania dróg i terenów przeznaczonych pod zabudowę, we współpracy z właścicielami nieruchomości i PGW Wody Polskie. 				
	<ul style="list-style-type: none"> Odpowiednie utrzymanie i ewentualna rozbudowa systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich oraz nadrzecznych. 				
	<ul style="list-style-type: none"> Wdrożenie programu „Zielona Gmina” wspierającego mikroinwestycje mieszkańców oraz sołectw w ekologię i bioróżnorodność: np. nasadzenia drzew, ogrody deszczowe, budki lęgowe, łąki kwietne, oczka wodne przy posesjach i w miejscach publicznych. 				
	<ul style="list-style-type: none"> Wzmocnienie działań edukacyjnych w zakresie zmian klimatu i ochrony środowiska, we współpracy ze szkołami, organizacjami i partnerami międzynarodowymi. 				

	· Wsparcie finansowe dla mieszkańców, w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest.				
	· Utrzymanie i poprawa przyrodniczych walorów przestrzeni rolniczej ze względu na znaczenie sektora rolniczego, np. poprzez ograniczenie erozji gleb i nasadzenia śródpolne oraz nasadzenia przy drogach drzew i krzewów miododajnych.				
	· Organizacja sezonowych eko-akcji w Gminie, takich jak „Dni Czystej Plaży i Jeziora Resko”, sprzątanie lasów i terenów rekreacyjnych z nagrodami i animacjami dla mieszkańców.				
GOSPODARKA 2.3. Rozwój kompetencji i aktywizacja mieszkańców wobec zmieniającego się rynku pracy	· Programy przekwalifikowania dla mieszkańców odchodzących z rolnictwa lub branż sezonowych, z wykorzystaniem partnerstw z instytucjami szkoleniowymi i rynkiem pracy.				
	· Rozwój programów aktywizacji zawodowej mieszkańców poza sezonem turystycznym, m.in. poprzez szkolenia, kursy i doradztwo zawodowe.				
	· Wsparcie osób 50+ i kobiet powracających na rynek pracy, np. poprzez warsztaty aktywizacyjne, mentoring, mobilne punkty doradcze w sołectwach.				
	· Wspieranie innowacji i modernizacji w rolnictwie, w tym restrukturyzacji małych gospodarstw rodzinnych oraz wdrażania nowoczesnych technologii.				
	· Rozszerzenie oferty Biblioteki Publicznej o działania wspierające rozwój kompetencji mieszkańców, w tym warsztaty z przedsiębiorczości, spotkania z ekspertami, kursy cyfrowe.				
	· Rozwój wielopoziomowej współpracy Gminy Kołobrzeg z Miastem Kołobrzeg, sąsiednimi samorządami oraz ich związkami.				
	· Wprowadzenie lokalnych regulacji ograniczających nocną sprzedaż alkoholu w celu poprawy bezpieczeństwa, ograniczenia zakłócania porządku publicznego oraz zwiększenia komfortu życia mieszkańców.				
SPOŁECZEŃSTWO 2.4. Wzmocnienie kapitału społecznego i rozwój dostępnych usług dla mieszkańców	· Rozwój dostępności i jakości opieki nad dziećmi do lat 3 i przedszkoli, m.in. poprzez tworzenie nowych placówek lub wsparcie alternatywnych form opieki (żłobki, kluby dziecięce) oraz dostosowanie oferty do potrzeb rodziców (np. godziny otwarcia, diety, wsparcie rozwoju), m.in. utworzenie żłobka w Zieleniewie oraz przebudowa i rozbudowa istniejącego budynku świetlicy wiejskiej w Budzistowie w celu utworzenia przedszkola.				
	· Rozszerzenie oferty edukacyjnej w szkołach podstawowych, w tym w zakresie projektów edukacyjnych oraz opieki nad uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.				
	· Rozwój wsparcia dla osób starszych i niesamodzielnych, m.in. poprzez tworzenie klubów seniora, punktów wypożyczeń sprzętu rehabilitacyjnego oraz systemów opieki wytchnieniowej i dziennej opieki, a także uruchomienie domów sąsiedzkich, usług typu „taksówka dla seniora”, „taksówka dla osoby niepełnosprawnej”.				
	· Rozwój działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Gminnego Klubu Seniora „Młodzi Duchem”: realizacja projektu ZIT „Młodzi ciałem – zdrowi duchem” w celu poprawy jakości życia seniorów i osób niesamodzielnych.				

<ul style="list-style-type: none"> Rozwój przedsiębiorczości oraz kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży (m.in. w zakresie: rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, kompetencji matematycznych, nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, kompetencji cyfrowych, kompetencji osobistych i społecznych, umiejętności uczenia się, kreatywności i współpracy, kooperacji, kompetencji obywatelskich) np. poprzez realizację zajęć w ramach podstawy programowej we współpracy z placówkami i centrami edukacyjnymi, centrami wiedzy i nauki, SOWA-mi itp. 				
<ul style="list-style-type: none"> Rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dorosłych mieszkańców, szczególnie w zakresie kompetencji cyfrowych, obywatelskich i społecznych (np. kursy online, warsztaty stacjonarne w świetlicach wiejskich). 				
<ul style="list-style-type: none"> Rozwój działań wspierających uzdolnioną młodzież i uczniów zagrożonych wykluczeniem edukacyjnym, m.in. poprzez stypendia, dodatkowe zajęcia rozwojowe oraz mentoring. 				
<ul style="list-style-type: none"> Rozszerzenie i unowocześnienie istniejącej oferty kulturalnej, wspieranie kultury lokalnej oraz rozwój oferty dla wszystkich grup wiekowych m.in. poprzez tworzenie pracowni komputerowych, w tym technologicznych, prowadzenie warsztatów rękodzieła lokalnego, klubów tematycznych, stałych sekcji, zatrudnienie animatorów kultury, prowadzenie mobilnych warsztatów dla mieszkańców. 				
<ul style="list-style-type: none"> Rozwój świetlic wiejskich jako lokalnych centrów aktywności społecznej, m.in. przez zatrudnienie animatorów kultury, organizację wydarzeń międzypokoleniowych, prowadzenie mobilnych warsztatów. 				
<ul style="list-style-type: none"> Wsparcie lokalnych organizacji pozarządowych (w tym m.in. KGW i OSP) poprzez doradztwo, promocję oraz konkursy dotacyjne na realizację projektów społecznych, edukacyjnych i integracyjnych. 				
<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie badania potrzeb rozwoju usług społecznych w celu poprawy dostępu i standardów usług oraz funkcjonowania infrastruktury społecznej m.in. poprzez przekształcenie OPS w CUS. 				
<ul style="list-style-type: none"> Utworzenie gminnej platformy do integracji lokalnych inicjatyw społecznych, umożliwiającej mieszkańcom zgłaszanie pomysłów, współorganizowanie wydarzeń oraz udział w konsultacjach, a także wdrożenie systemu mikrograntów na oddolne projekty lub wykorzystanie do tego celu funduszu sołectkiego. 				
<ul style="list-style-type: none"> Rozszerzanie katalogu e-usług, cyfryzacja usług urzędowych i uproszczenie kontaktów pomiędzy Urzędem a mieszkańcami i inwestorami. 				
<ul style="list-style-type: none"> Rozwój i promocja Systemu Karty Mieszkańca we współpracy z Miastem Kołobrzeg (zniżki dla mieszkańców na parkowanie (również na terenie Miasta Kołobrzeg), wydarzenia kulturalne (również na terenie Miasta Kołobrzeg), określone usługi itd.) – dzięki czemu mieszkańcy Gminy Kołobrzeg będą korzystali z oferty skierowanej częściowo dla turystów, ale na preferencyjnych warunkach. 				
<ul style="list-style-type: none"> Stworzenie lokalnej „Akademii Aktywności Obywatelskiej” – cykliczne warsztaty i szkolenia dla sołtysów, liderów lokalnych, aktywistów. 				
<ul style="list-style-type: none"> Realizacja lokalnych programów zdrowotnych i profilaktycznych oraz kampanii edukacyjnych na temat zdrowia, odżywiania, aktywności fizycznej i zdrowia psychicznego. 				

